VIHERPALVELUOHJELMA

Avoimet viheralueet

Maisemapeltojen ja niittyjen ylläpito

2015–2025

Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön kehittäminen

VIHERPALVELU OHJELMA

B-hoitoluokat

Raportin kuvat: Riikka Söyrinki

ISBN:

Painopaikka: Grano 2016

Avoimet viheralueet

Maisemapeltojen ja niittyjen ylläpito

2015–2025

Tampereen kaupunki

Kaupunkiympäristön kehittäminen

SISÄLLYSLUETTELO

1 JOHDANTO 7

2 B-HOITO LUOKITUKSEN UUDISTUSTYÖ 9

2.1 Työn kuvaus ja tavoitteet 9

2.2 Kaupungin organisaatio 11

3 B-HOITOLUOKKA: AVOIMET VIHERALUEET 13

3.1 Yleistä 13

3.2 Viheralueiden hoitoluokitus 14

3.3 B-hoitoluokat suurissa kaupungeissa 19

3.4 Ylläpidon menetelmät 19

3.4.1 Peruskunnostus 20

3.4.2 Maisemapeltojen viljely 21

3.4.3 Niitto 21

3.4.4 Laidunnus 22

3.4.5 Raivaus 23

4 TAMPEREEN AVOIMET VIHERALUEET 25

4.1 Avoimet viheralueet kaavoituksessa 25

4.2 Nykytila 25

4.3 Vieraslajit ja tuholaiset 29

4.4 Ylläpito 31

4.5 Ylläpidon kustannukset 32

5 AVOIMIEN VIHERALUEIDEN KEHITTÄMINEN 35
5.1 Tavoitetila 35
5.2 Maisemapellot B1 38
5.3 Käyttöniityt B2 40
5.4 Maisemaniityt ja laidunalueet B3 41
5.5 Avoimet alueet ja näkymät B4 43
5.6 Arvoniityt B5 44
6 YLLÄPIDON OHJELMOINTI 47
6.1 Ylläpidon toimenpiteet 47
6.2 Ylläpidon urakointi 48
6.3 Vieraslajien hallinta 48
6.4 Laadun seuranta 50
6.5 Tiedotus ja asukasyhteistyö 52
6.6 Ohjelmakauden kustannukset 53
7 YHTEENVETO 55
8 KOHDEKORTIT URAKKA-ALUEITTAIN 58
1. Kalkku 61
2. Lielahti 71
3. Keskusta 90
4. Nekala 100
5. Peltolammi 127
6. Kissanmaa 142
7. Hervanta 177
8. Leinola 182
9. Tasanne 205
Lähteet 220
Liitteet 221

Vihiojanpuisto Oras 1

1 JOHDANTO

Tampereen kaupungin avoimet kulttuurimaisemat ovat muuttuneet voimakkaasti viime vuosikymmeninä. Avoin viljelymaisema on saanut useasti väistyä rakentamisen tieltä. Seurauksena on ollut maiseman pirstoutuminen ja monin paikoin avointen alueiden umpeenkasvu. Jäljellä olevat avoimet maisemat ovat merkittävä osa kaupunkiympäristöä. Niityt ja maisemapellot ovat useissa tapauksissa nykymaiseman viimeisiä jälkiä alueiden varhaisemmasta, useita satoja vuosia jatkuneesta viljely- ja karjanhoitotoiminnasta. Alueet muodostavat tärkeitä perinnemaisemia ja -biotooppeja, joista osa omaa merkittäviä kulttuurihistoriallisia arvoja. Pellot ja niityt ovat tärkeitä myös alueen viihtyisyyden, virkistyskäytön ja luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Tampereen kaupungilla on asemakaavoitettujen viheralueiden pinta-alasta noin 8 % B-hoitoluokkiin kuuluvia avoimia viheralueita. Määrä vastaa noin 140 hehtaarin pinta-alaa. Kohteet ovat pääosin avoimia tai puoliavoimia peltoja ja niittyjä, ja niihin liittyviä puustoisia reunavyöhykkeitä. Näiden avoimien alueiden maisemallinen, eliöstöllinen ja virkistyksellinen arvo asukkaille on suuri.

Viheralueiden hoito on perinteisesti painottunut rakennettujen viheralueiden eli A-hoitoluokkien ylläpitoon luonnonmukaisten viheralueiden jäädessä vähemmälle huomiolle. Avoimia viheralueita koskevan viherpalveluohjelman avulla on saatu kokonaiskuva Tampereen kaupungin omistamista B-hoitoluokan viheralueista, ja sen myötä näiden alueiden hoitoa voidaan tarkastella tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti.

Ohjelman tavoitteena on nostaa niitty- ja peltoalueiden hoitotasoa, lisätä asukkaiden luontokokemuksia ja virkistysmahdollisuuksia sekä lisätä tietoa avoimien viheralueiden merkityksestä kaupunkirakenteessa. Käytännön tavoitteena on monipuolistaa B-hoitoluokan viheralueita mm. lisäämällä maisemapeltoja ja laidunalueita sekä vahvistaa alueiden ominaispiirteitä ylläpidon avulla. Lisäksi arvokkaita umpeenkasvaneita alueita ennallistetaan takaisin avoimiksi niityiksi.

Pappilanpuisto 3

2 B-HOITOLUOKITUKSEN UUDISTUSTYÖ

2.1 Työn kuvaus ja tavoitteet

Ohjelma on laadittu konsulttityönä. Tilaajana on Tampereen kaupunkiympäristön kehittäminen -yksikkö, jossa projektista on vastannut rakennuttajahortonomi Teemu Kylmäkoski. Työryhmässä on ollut mukana yhdeksän kaupungin edustajaa. Lisäksi yhteistyössä olivat mukana yhdyskuntasuunnittelupäällikkö Hanna Montonen sekä vesihuoltoinsinööri Maria Åkerman.

Konsulttina toimi ProAgria Etelä-Suomi, jossa projektista on vastannut suunnitteluhortonomi Riikka Söyrinki (MKN maisemapalvelut). Työryhmään kuuluivat suunnittelija, agrologi Janne Pulkka (kuivatus) ja kasvinviljelyagronomi Ritva Tolppa (maisemapellot). Raportin taiton laati graafinen suunnittelija Jenni Hyttinen, WSP Finland Oy.

Työssä käsitellään asemakaavoitettuja avoimia viheralueita, niiden ylläpitoa ja kehittämistarpeita. Vuokratuista alueista mukana ovat vain ne, joiden välittömässä läheisyydessä on muita B-hoitoluokan kohteita. Viheralueiden hoitoluokitus uudistui vuonna 2007, ja tässä työssä kaikki Tampereen asemakaavoitetut B-hoitoluokan viheralueet on luokiteltu vastaamaan uudistunutta hoitoluokitusta. Jokaisesta alueesta on laadittu kohdekortti (141 kpl), jossa esitetään kartoitus alueen nykytilasta ja hoidon tavoite. Lisäksi on kartoitettu alueiden kuivatuksen nykytilanne ja kuivatusta koskevat toimenpide-ehdotukset. Niissä kohteissa, joissa B-alue koostuu useista vierekkäisistä alueista ja joissa hoidon tavoite on sama, alueet on yhdistetty yhdelle kohdekortille. Lisäksi kohteita on tarvittaessa nimetty uudelleen silloin, kun samalla nimellä ja tunnuksella on ollut useita kohteita.

Alueiden kuvaus ja hoidon tavoite on määritelty yksittäisen maastokäynnin perusteella. Maastotyöt tehtiin pääasiassa kesäkausina 2010 ja 2011. Lisäksi kesällä 2014 tehtiin maastokäyntejä 51 kohteeseen, näistä osa oli kokonaan uusia kohteita ja osassa tarkistettiin aluerajauksia. Muihin kohteisiin on tehty aluerajausten tarkennuksia ilmakuvien perusteella kaupungin toimesta. Hoidon tavoite on määritelty hoitoluokkana sekä ylläpidon toimenpide-ehdotuksena. Monissa kohteissa hoidon kehittämiselle on useampia mahdollisuuksia, joten kohdekohtainen suunnittelu on usein tarpeen.

Alueiden kasvillisuutta on kartoitettu hoidon näkökulmasta. Joitakin kasviryhmiä kuten tarhapiiskuja on käsitelty kasvien sukutasolla, koska lajien määrittäminen vaatisi enemmän resursseja eikä ole tässä yhteydessä tarkoituksenmukaista.

B-hoitoluokkien kehittämistyöhön liittyi myös maisemapeltojen viljelykiertosuunnitelma, vuosittaiset lohkokohtaiset viljelysuunnitelmat, kolme hoitokorttia, kolme arvoniityn hoitosuunnitelmaa sekä Pappilanpuiston uusniityn hoitosuunnitelma. Arvoniityistä Piikahakaan, Rukkamäenpuistoon ja Hevoshakaan on laadittu kohdekohtainen hoitosuunnitelma. Suunnitelmat ovat luettavissa kaupungin internetsivuilla. Suppeammat hoitokortit on laadittu Kohmanpuistoon, Lamminsivunpuistoon ja Härmälän rantapuistoon, jotka olivat merkittävän peruskunnostuksen tarpeessa. Työn yhteydessä kartoitettiin ja myös löydettiin yksityisiä koneurakoitsijoita avoimien alueiden, erityisesti maisemapeltojen ylläpitäjiksi.

Tavoitteena on seurata ohjelman toteutumista, ja tehdä ohjelman ja kohdekorttien tarkistus ohjelmakauden puolivälissä vuonna 2020. Seuranta on tarpeen, koska alueiden maankäyttö saattaa muuttua, ja hoidon laiminlyönnit aiheuttavat alueiden metsittymistä ja vieraslajien lisääntymistä. B-hoitoluokkien ylläpidon laatua on seurattu valvontakäynnein vuodesta 2012 alkaen, ja kokonaislaatua seurataan Hoidon laatuprojektin osalta. Yleisten alueiden kokonaislaatua on seurattu vuodesta 2014 lähtien. Laadun valvontaa tulee jatkaa vuosittain.

Työryhmä

Teemu Kylmäkoski	Tampereen kaupunki, rakennuttajahortonomi
Timo Koski	Tampereen kaupunki, kaupunginpuutarhuri
Petri Kujala	Tampereen kaupunki, rakennuttajahortonomi
Janne Syrjä	Tampereen kaupunki, rakennuttajahortonomi
Kaarina Kyllönen	Tampereen Infra, tekninen suunnittelija
Pirkko Huttunen	Tampereen Infra, vanhempi erikoissuunnittelija
Marjaana Tuoriniemi	Tampereen Infra, vanhempi erikoissuunnittelija
Lasse Kosonen	Tampereen kaupunki, ympäristösuunnittelija
Pentti Katajisto	Tampereen Infra, työpäällikkö
Riikka Söyrinki	ProAgria Etelä-Suomi, maa- ja kotitalousnaiset
Janne Pulkka	ProAgria Etelä-Suomi, Etelä-Suomen salaojakeskus
Ritva Tolppa	ProAgria Etelä-Suomi

2.2 Kaupungin organisaatio

Tampereen kaupunki on toiminut tilaaja-tuottaja-mallissa vuoden 2007 alusta lähtien. Tämä tarkoittaa sitä, että palveluiden tilaaja ja tuottajat on erotettu toisistaan, ja palvelut järjestetään kaupunkilaisten tarpeista lähtien tilaajien ja tuottajien yhteistyöllä. Tilaaja arvioi palvelutarpeita ja valitsee kuhunkin tilanteeseen tarkoituksenmukaisen tuotantotavan. Kaupungin oman tuotannon rinnalla on ulkopuolisten yritysten ja yhteisöjen palvelutuotantoa. Tilaajan ja tuottajan solmima palvelusopimus on tilaaja-tuottaja-mallissa tärkein ohjauksen ja yhteistyön väline. Sopimuksissa määritellään tilattavien palvelujen sisältö, laajuus ja hinta.

Yleisten alueiden kunnossapidon tilaajana toimii kaupunkiympäristön kehittäminen -yksikkö, joka kuuluu konsernihallinnon alaisuudessa toimivaan tilaajaryhmään. Kaupunkiympäristön kehittämisen rakennuttamisen ja ylläpidon vastuualue vastaa yleisten alueiden investointikohteiden rakennuttamisesta, valaistuksesta, satamista ja erikoisrakenteista sekä yleisten alueiden ylläpidon tilaamisesta ja laadun valvonnasta.

Kyseinen vastuualue hallinnoi myös yleisten alueiden rakentamista ja ylläpitoa, johon asemakaavoitetut B-hoitoluokan avoimet alueet kuuluvat. Ylläpidon urakka-alueilla tilaamisesta ja valvonnasta vastaavat Teemu Kylmäkoski, Petri Kujala ja Juha Antila. Sopimusasioista vastaavat rakennuttamispäällikkö sekä tilaajapäällikkö.

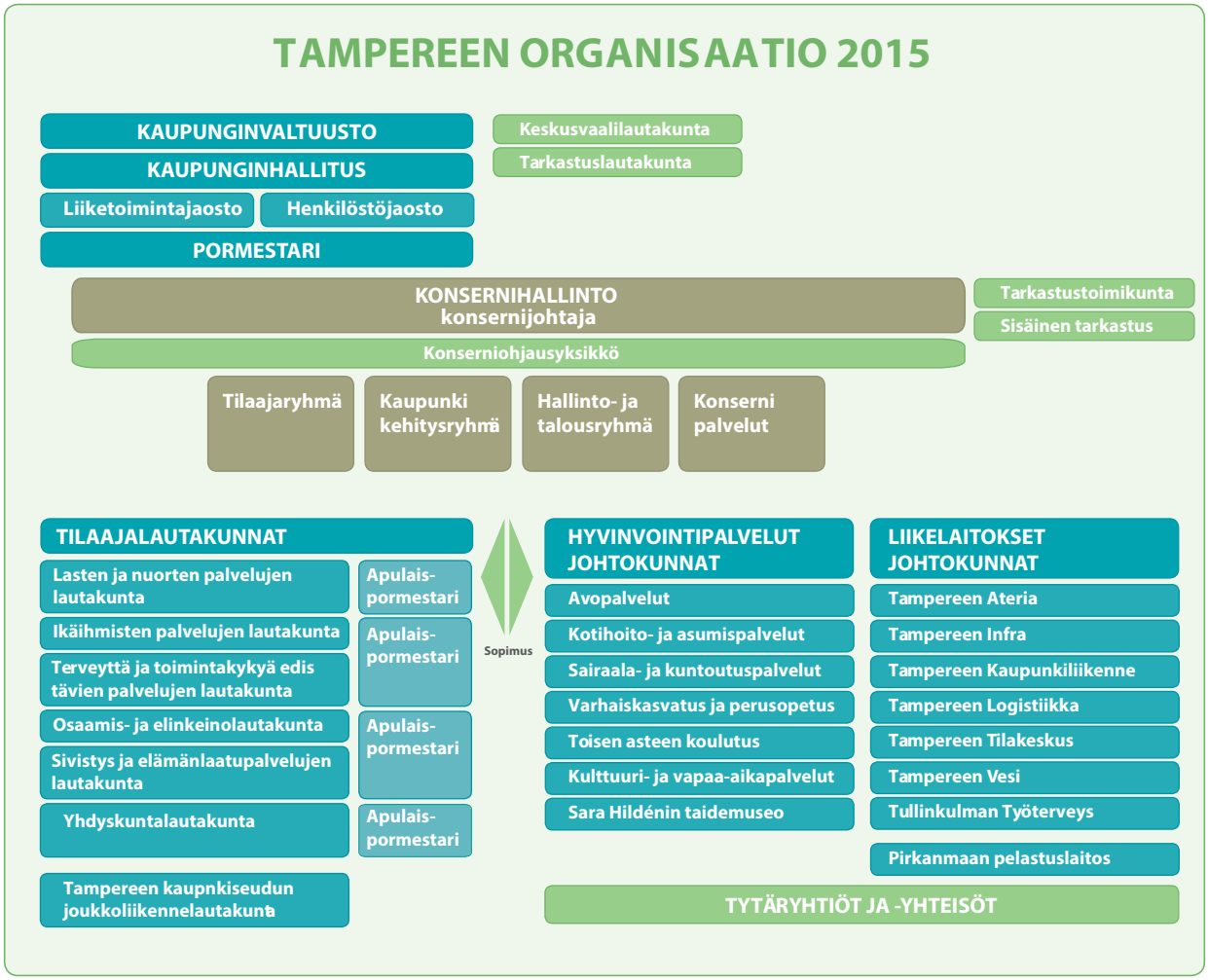

Kaavio 1: Kaupungin organisaatio.

Isosuonpuisto 1

3 B-HOITOLUOKKA: AVOIMET VIHERALUEET

3.1 Yleistä

Avoimet viheralueet ovat pääasiassa peltoja sekä käytön ja hoidon myötä erilaisiksi muodostuneita niittyjä. Pellot ovat muokattuja ja kylvettyjä maa-alueita, joilla kasvatetaan hyöty- tai maisemakasveja. Niittyjä ovat maatalouden synnyttämät niityt ja laitumet, aktiivisesta viljelykäytöstä poistuneet pellot, heinittyneet nurmikkoalueet, perustetut uusniityt sekä vanhojen viljelyalueiden jäänteet ja luonnonniityt. Niityt ovat avoimia ja valoisia kasvupaikkoja ja elinympäristöjä, joissa on omanlaisensa kasvi- ja eläinlajisto. Ne tarjoavat asukkaille luontoelämyksiä sekä mahdollisuuden perinteisestä maisemasta nauttimiseen.

Avoimet ranta-alueet ovat tärkeitä sekä maisemallisesti että luonnon monimuotoisuuden kannalta. Rannat ovat usein linnuston tärkeitä pesimä- ja elinalueita. Taajamissa rantoihin kohdistuu odotuksia myös virkistyskäytön näkökulmasta. Hoidon suunnitelmallisuus onkin erityisen tärkeää, jotta eri näkökohdat tulevat huomioiduiksi. Avoimien rantanäkymien säilyttäminen raivaamalla on usein työlästä, toistuvaa ja kallista käsityötä, ja ehkä siksi jääkin usein tekemättä. Hyvin toteutettuna tulos on kuitenkin palkitseva ja ranta-alueen ilme voi parantua merkittävästi.

Perinnemaisemalla tarkoitetaan perinteistä kulttuurimaisemaa, joka jaetaan perinnebiotooppeihin ja rakennettuun perinnemaisemaan. Perinnebiotooppeja ovat mm. vanhat hakamaat ja metsälaitumet sekä erilaiset niityt ja kedot. Perinnebiotoopit ovat uhanalaisimpia luontotyyppejämme. Nykyisin noin kolmasosa Suomen uhanalaisista lajeista elää perinneympäristöissä. Koska perinnebiotoopit ja niiden lajisto ovat vähentyneet voimakkaasti, kannattaa pieniäkin alueita hoitaa. Rakennetulla perinnemaisemalla tarkoitetaan ihmisen rakentamaa maisemaa, kuten esimerkiksi aitoja, rakennuksia pihapiireineen, vanhoja liikenneväyliä tai muinaismuistoalueita. Perinnemaisemien säilyminen on tärkeää sekä kulttuuriperinnön että luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Tampereen edustavimpia ja laajimpia perinnemaisemia ovat Piikahaka, Hevoshaka ja Rukkamäenpuisto, joiden tiedetään omaavan erittäin pitkän laidunnus-/niittohistorian menneinä vuosikymmeninä. Tämän työn yhteydessä ei ole muutoin selvitetty alueiden maankäytön historiaa. Perinnebiotooppeja olisikin jatkossa mahdollista tunnistaa paikallistamalla niityt, jotka omaavat pitkän, perinteisen maatalouden maankäytön historian. Apuna työssä voisi käyttää vanhoja karttoja.

Luonnonmukaiset viheralueet ja asemakaavamuutosta tai rakentamista odottavat alueet unohtuvat helposti joutomaiksi, joita ei hoideta. Hoidettuina nämä alueet lisäisivät viihtyisyyttä merkittävästi ja niitä kannattaisikin käsitellä edes niittämällä. Alueet saattavat olla vailla varsinaista käyttöä hyvinkin pitkään, joten esimerkiksi maisemaniitty voi antaa paikalle aivan uudenlaisen arvon.

Voimajohto- ja sähkölinja-alueet raivataan 5–8 vuoden välein linjan omistajan toimesta. Johtoalueiden reunat käsitellään 15–25 vuoden välein, mutta jatkuvasti huolehditaan siitä, ettei puu kaatuessaan ylety linjalle. Sähkölinjoista ei tutkimusten mukaan ole haittaa mahdollisten laiduneläinten terveydelle. Alueet soveltuvatkin hyvin laidunnukseen, vaikka nykyisin niitä hyödynnetään varsin vähän laidunkäytössä. (Kantaverkkoyhtiö Fingridin internetsivut.)

3.2 Viheralueiden hoitoluokitus

Viheralueiden hoitoluokitus ohjaa koko viheralueiden hoitoa, ja se koostuu A, B ja C-luokista sekä E-alueista. Vuonna 2007 uudistunut B-hoitoluokitus helpottaa luonnonmukaisten viheralueiden hoidon suunnittelua ja toteutusta. Aiemman kahden hoitoluokan sijaan käytössä on nyt viisi B-hoitoluokkaa. Viherympäristöliitto julkaisi oppaan Niityt ja maisemapellot – hoidon kriteerit ja työohjeet vuonna 2012. Uudet B-hoitoluokat ovat mukana myös Viheralueiden hoito VHT ´14 -julkaisussa.

A Rakennetut viheralueet	A1 Edustusviheralueet
	A2 Käyttöviheralueet
	A3 Käyttö- ja suojaviheralueet
B Avoimet viheralueet	B1 Maisemapelto
	B2 Käyttöniitty
	B3 Maisemaniitty ja laidunalue
	B4 Avoin alue ja näkymä
	B5 Arvoniitty
C Taajamamaetsät	C1 Lähimetsä
	C2 Ulkoilu- ja virkistysmetsä
	C3 Suojametsä
	C4 Talousmetsä
	C5 Arvometsä

Taulukko 1: Viheralueiden hoitoluokitus
(Lähde: Viheralueiden hoitoluokitus. 2007. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 36.)

B1 Maisemapelto

Maisemapellolla viljellään vilja-, nurmi- tai maisemapeltokasveja. Pellolla näkymät vaihtelevat vuodenaikojen sekä viljeltävien kasvien mukaan ja asukkaat voivat seurata maanviljelyä käytännössä. Maisemapelto tarjoaa elämyksiä kaikille aisteille ja rikastuttaa taajaman maisemakuvaa. Liikkuminen voidaan ohjata esimerkiksi pellon reunalla kulkevalle kevyen liikenteen väylälle, vesistön suojavyöhykkeelle tai pellon halki menevälle polulle.

Peltoja viljelemällä säilytetään viljelymaiseman avoimuus sekä peltoluonnon ja pellon reunavyöhykkeiden monimuotoisuus. Peltojen avulla säilytetään myös kosketus oman alueen viljelykulttuuriin. Virkistyskäyttö turvataan ylläpitämällä käytävä- ja polkuverkoston kuntoa ja siisteyttä.

B2 Käyttöniitty

Käyttöniityt ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita. Kasvipeite muodostuu niittyheinistä ja niityllä voi olla puita ja pensaita. Myös nurmikosta kehittynyt niitty voi olla käyttöniitty. Käyttöniityt lisäävät vaihtelua ja monimuotoisuutta viheralueilla. Ne tarjoavat erilaisia mahdollisuuksia ulkoiluun ja harrastuksiin. Liikkuminen ohjataan käytäville ja poluille. Ulkoilu ja muu toiminta ohjataan sitä varten tarkoitetuille alueille.

Käyttöniityt voivat olla osa virkistysaluetta, puistoa tai pihaa. Ne voivat olla myös osa tärkeää kulttuuri- tai perinnemaisemaa.

B3 Maisemaniitty ja laidunalue

Maisemaniitty

Maisemaniittyjä ylläpidetään avoimen maiseman säilyttämiseksi. Maisemaniityt ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita, joiden kasvipeite muodostuu pääosin ruohovartisista luonnonkasveista. Maisemaniityillä voi kasvaa yksittäisiä puita ja pensaita sekä puu- ja pensasryhmiä. Liikkuminen ohjataan käytäville tai niittypoluille.

Maisemaniityt ovat luonnon monimuotoisuuden sekä kulttuurimaiseman säilymisen kannalta tärkeitä alueita. Ne sijaitsevat joko taajamissa tai haja-asutusalueilla, usein teiden tai ulkoilureittien varrella ja tien pientareilla. Maisemaniityt voivat olla osa virkistysaluetta, puistoa tai liikenneviheraluetta. Ne voivat olla myös osa alueelle tärkeää kulttuuri- tai perinnemaisemaa.

Laidunalue

Laidunalueet ovat niittyjä ja muita puoliavoimia alueita, jotka hoidetaan laiduntamalla. Niiden osittainen virkistys- ja ulkoilukäyttö on mahdollista. Laidunnus lisää luonnon monimuotoisuutta ja säilyttää maiseman avoimena. Laiduntavat eläimet antavat lisäksi elämyksiä asukkaille. Yleisimmin laiduneläiminä käytetään lampaita, mutta myös naudat ja hevoset ovat mahdollisia. Laiduneläimen valinta vaikuttaa alueen luontoon, aitaamistapaan ja muuhun hoitoon.

Eläinten hoito sekä alueen käyttö ja liikkuminen alueella pohjautuu aina hoitosuunnitelmaan, joka tehdään yhdessä asiantuntijan ja eläinten omistajan kanssa. Laidunnettaville eläimille on järjestettävä vastuuhenkilö ja päivittäinen seuranta. Laiduntamisesta tiedotetaan asukkaille monipuolisesti.

Laidunalueiksi valitaan eläinten hyvinvoinnin kannalta sopivat alueet. Yleensä laidunalue on hyvä sijoittaa asutuksen läheisyyteen, reittien varrelle tai osaksi toiminnallista viheraluetta.

B4 Avoimet alueet ja näkymät

Avoimet alueet ovat avoimia tai puoliavoimia viheralueita esimerkiksi taajaman tuloväylien, teiden ja muiden väylien varrella. Niitä ovat myös pienet metsäaukeat, umpeenkasvaneet pellot ja sähkölinjojen alustat sekä avoimet näkymät kuten näkymät näköalapaikoilla ja perinnemaisemassa. Tärkeitä kohteita ovat myös näkymät joki- tai järvimaisemiin sekä merkittäviin luonto- ja maisemakohteisiin.

Avoimien alueiden ja näkymien hoidon tavoitteena on estää alueiden umpeenkasvu suunnitellusti. Ympäristö on viihtyisämpi ja se koetaan turvallisemmaksi. Merkittävät alueet ja kohteet tulevat esille maisemassa, ja alueiden kasvillisuus ja eläimistö säilyvät. Katujen ja teiden turvallisuutta pidetään yllä mm. maiseman avoimuudella.

B5 Arvoniitty

Arvoniityt ovat niittyjä, jotka määritellään tärkeiksi kulttuuriperinteen, maiseman tai luonnon monimuotoisuuden kannalta tai ne ovat muuten asukkaille merkittäviä niittyjä. Hoito perustuu aina kohdekohtaiseen hoitosuunnitelmaan.

Kuva 1: B1 Maisemapelto, Vihiojanpuisto

Kuva 2: B2 Käyttöniitty, Näyttämönpuisto, osana frisbeegolf-rataa

Kuva 3: B3 Maisemaniitty ja laidunalue, Karjalanpuisto

Kuva 4: B3 Maisemaniitty ja laidunalue, Naudat lidesjärven rantalaitumella kesällä 2003.

(Kuva: Tampereen kaupunki, kaupunkiympäristön kehittäminen)

Kuva 5: B4 Avoin alue ja näkymä, Ahertajanpuisto

Kuva 6: B5 Arvoniitty, Hevoshaka

	Asukasluku (2011)	Kokonaiskustannus (2009)	Pinta-ala (2009)	Kustannus €/m²	Kustannus €/asukas
Helsinki	590 072	1 060 000 €	900 ha	0,12	1,80
Espoo	248 902	200 000 €	320 ha	0,06	0,80
Tampere	213 383	110 000 €	130 ha	0,08	0,50
Vantaa	200 945	320 000 €	360 ha	0,09	1,60
Turku	177 477	100 000 €	460 ha	0,02	0,50

Taulukko 1: B-hoitoluokan ylläpito Suomen suurimmissa kaupungeissa.

3.3 B-hoitoluokat suurissa kaupungeissa

Taulukossa 2 on esitetty B-hoitoluokan ylläpidon tilanne Suomen suurimmissa kaupungeissa vuonna 2009. Tampereella on selvästi vähiten B-hoitoluokan kohteita, 160 hehtaaria vuoden 2013 tilaston mukaan. Tilastoitujen avoimien viheralueiden määrään kaupungeissa vaikuttavat kaupunki- ja maastorakenteen lisäksi myös paikalliset kaavoituskäytännöt. Tampereen kohteet ovat pääsääntöisesti varsin pienialaisia ja niitä on lukumääräisesti paljon. Tämä selittää osaltaan melko korkean ylläpidon yksikkökustannuksen 0,08 €/m². Asukkaalle B-hoitoluokkien hoito maksaa 0,50 € vuodessa. Laajat kokonaisuudet ovat ylläpidon kannalta aina edullisempia.

3.4 Ylläpidon menetelmät

Kohteen ylläpito määräytyy viheralueen arvon, käyttötarkoituksen ja ylläpidon rahoituksen mukaan. Tampereella viherverkon viheralueet on määritelty käyttötarkoitusta ja myös arvoa kuvaaviin viheraluetyyppeihin Tampereen viheraluejärjestelmän mukaisesti. Keskeiset ja kaupunkirakenteessa merkittävimmät avoimet viheralueet on määritelty Maiseman- ja luonnonhoitoalueiksi; ne kuuluvat tyyppiin maisemapellot ja -niityt (viheraluetyyppi 9). Merkittäviä ovat myös esimerkiksi aluepuistojen (5) ja kaupunginosapuistojen (4) avoimet viheralueet.

Rakentamattomilla tonteilla ja johtoalueilla hoidon tavoitteena voi olla maiseman avoimena pito ja metsittymisen estäminen. Kaavoitetuilla viheralueilla sekä kulttuurihistoriallisesti ja maisemallisesti arvokkailla alueilla hoidon tason tulee olla korkeampi.

B-hoitoluokan viheralueiden yleisimmät hoitomenetelmät ovat niitto, raivaus ja laidunnus. Näihin toimenpiteisiin liittyy usein myös niittojätteen keruu ja kuljetus sekä raivausjätteen keruu, kuljetus ja mahdollinen haketus. Erityiskohteissa toteutettavia hoitotoimenpiteitä voivat olla esimerkiksi puiden poisto, pusikoituneen pellon jyrsintä tai vesikasvien niitto ja keruu.

Tampereella merkittävien avoimien maisematilojen säilyttämistavoitteet on esitetty Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvityksessä (KYMS 2008).

3.4.1 Peruskunnostus

Hoitamatta jääneet kohteet ovat peruskunnostuksen tarpeessa. Peruskunnostuksen taso vaihtelee kohteen arvojen mukaan. Osa voidaan kunnostaa täysin avoimiksi, osaan jätetään kivi- ja puustosaarekkeita. Kunnostus tulee tehdä kuitenkin niin hyvin, että aluetta pystyy hoitamaan maatalous-/puistonhoitokalustolla.

Peruskunnostus voidaan toteuttaa perinteisesti raivaus- ja kaivinkonekalustolla. Puusto kaadetaan ja kuljetetaan pois alueelta, ja kannot, kivet ym. esteet poistetaan ja maa tasoitetaan. Sama työ voidaan monessa kohteessa toteuttaa vaihtoehtoisesti traktorikäyttöisellä raivaus eli murskausjyrsimellä, joka silppuaa pystyvesakon ja sekoittaa sen maahan.

Kuva 7: Kohmanpuisto 4 kunnostettiin v. 2013 puoliavoimeksi niityksi metsurityönä, avoimuutta ylläpidetään jatkossa säännöllisellä vuosittaisella niitolla.

Kunnostukseen liittyy useimmiten myös alueen peruskuivaus. Ojien on oltava kunnossa, jotta alue ei ole liian märkä koneella työskentelyyn. Ojien varsien pensaikot raivataan ja ojat kaivetaan auki. Tässä yhteydessä huomioidaan myös kaivumaiden sijoittaminen. Joissakin kohteessa kaivumaiden läjittäminen alueelle on mahdollista, mutta ainakin arvokohteilta maat on ajettava pois.

3.4.2 Maisemapeltojen viljely

Peltoja viljelemällä säilytetään maiseman avoimuus ja vaihtuvat kasvilajit elävöittävät ympäristöä. Maisemapeltoja hoidetaan maatalouden menetelmin. Työvaiheina ovat esimerkiksi kyntö, äestys, kylvö ja niitto. Maisemapelloilla voidaan viljellä viljakasveja, nurmikasveja, kukkivia maisemakasveja, hyötykasveja tai näiden seoksia. Kasvilajien valinta ja niiden vuorottelu suunnitellaan viljavuusanalyysin pohjalta viideksi vuodeksi kerrallaan, jotta päästään tavoiteltuun lopputulokseen.

3.4.3 Niitto

Niittämällä on perinteisesti hoidettu niittyjä, mutta se on tärkeä hoitomuoto myös pientareiden, joutomaiden, rantojen sekä erilaisten perinnemaisemien hoidossa. Niittämisen tavoitteena on avoimuuden säilyttäminen ja yleisilmeen pitäminen siistinä. Tavoitteena voi olla myös vieraslajien vähentäminen. Niittäminen hyödyttää myös luonnon monimuotoisuutta säilyttämällä avoimien alueiden kasvillisuutta ja lisäämällä harvinaistuvan niittylajiston elinmahdollisuuksia.

Esiintyviin lajeihin ja hoitotulokseen vaikuttavat niittomenetelmät, välineet, niittoajankohta sekä niittokertojen lukumäärä. Mikäli kasvillisuus on monilajista niittykasvillisuutta, se niitetään kerran loppukesästä kasvien kukinnan ja siementen valmistumisen jälkeen. Mikäli kasvillisuus on rehevää ja ei-toivottua (esim. vieraslajit), se niitetään ennen kasvien siementämistä ja mielellään kaksi kertaa kasvukauden aikana.

Käyttöniityillä ja osalla maisemaniityistä ensimmäinen niitto tehdään lintujen pesintäaikaan. Tällöin kiinnitetään erityistä huomiota maapesintäisten lintujen pesiin ja niittotekniikkaan. On tärkeää niittää alueita keskeltä reunoille riittävän hitaasti, jotta linnut pääsevät kasvillisuuden suojissa niittoa karkuun.

Niittojätteen keruulla pystytään vähentämään maaperän ravinteiden määrää, mikä vaikuttaa positiivisesti niittylajiston monimuotoisuuteen. Niittojätteen keruu ja kuljetus ovat osa arvoniittyjen hoitoa, ja myös monilajiset maisemaniityt hyötyvät tästä hoidosta. Niittyjen puusto asettaa omat rajoitteensa niittojätteen keruulle, sillä konetyö vaatii runsaasti tilaa. Avoimilla alueilla paalaus onnistuu hyvin. Haasteena on löytää heinäpaaleille hyötykäyttöä, sillä kotieläintilat eivät yleensä ota vastaan taajamaniittyjen paaleja. Tällä hetkellä kompostointi lienee yleisin tapa käsitellä niittojäte.

Kuva 8: Niittourakoitsija töissä Varsanpuistossa.

3.4.4 Laidunnus

Laiduntaminen on ympäristöystävällinen ja tehokas tapa hoitaa avointa maisemaa. Laiduntavat eläimet soveltuvat myös taajamien viheralueiden hoitajiksi, vaikkakin alueiden valintaan liittyy tiettyjä reunaehtoja. Esimerkkejä onnistuneista maisemalaidunnuskohteista löytyy jo monesta kunnasta. Parhaimmillaan eläimet ovat kivisillä, kaltevilla ja kosteilla alueilla, joita on koneellisesti usein vaikea hoitaa. Laiduntamista puoltavat usein kohteen maisema- ja luontoarvot sekä elämysten tuottaminen asukkaille.

Jotta laidunnus tuottaa toivottua tulosta, on laidunnus toteutettava suunnitelmallisesti. Laidunnuksen suunnittelu ja tiedotus ovat oleellinen osa maisemalaidunnuksen toteutusta.

Yhteistyöstä karjanomistajan kanssa tulee tehdä kirjallinen sopimus, jotta pelisäännöt ovat kaikille osapuolille selvillä. Eläimille tulee järjestää esimerkiksi valvonta ja puhdas juomavesi. Laidunnukseen liittyy myös erilaisten rakenteiden kuten aitauksen ja katoksen rakentaminen ja ylläpito.

Kuva 9: Lampaat kirmaavat Rukkamäenpuiston laitumelle toukokuussa 2014.

3.4.5 Raivaus

Raivaamalla avataan maisemaa, lisätään valoisuutta ja poistetaan alueelta ei-toivottuja puuyksilöitä tai -lajeja. Raivauksen tavoitteena on avoin ja siisti ympäristö. Jos raivattavaa on alueella paljon, kannattaa raivaus suorittaa useamman vuoden aikana, sillä kaadettujen puiden juuret hajoavat maahan ja aiheuttavat maaperän rehevöitymistä. Myös valoisuuden äkillisellä lisääntymisellä saattaa olla ei-toivottuja vaikutuksia. Pioneerikasvit kuten vadelma ja maitohorsma saattavat ainakin tilapäisesti lisääntyä voimakkaasti.

Lahopuu on arvokasta luonnon monimuotoisuuden kannalta. Pystyssä olevat lahopuut, joista ei aiheudu vaaraa, pyritään säilyttämään. Lisäksi puiden poiston yhteydessä alueelle voidaan jättää yksittäisiä, paksuja lehtipuiden runkoja maapuiksi. Näin on tehty esimerkiksi Piikahaassa. Linnuston monipuolistamiseksi voidaan myös lisätä linnunpönttöjen määrää, ja raivauksissa säästetään puut, joihin on kiinnitetty linnunpönttöjä.

Puuston käsittely tehdään lintujen pesintäajan ulkopuolella, 1.8. – 31.3. välisenä aikana. Otollisin aika raivauksille on elo-syyskuussa puun ollessa lehdessä. Tällöin juuristoon jää vähiten energiaa uusien vesojen kasvattamiseen. Vesakoinnin ja ylläpitoraivauksen tarve kannattaa huomioida työmenetelmiä ja -ajankohtia valittaessa. Mikäli vesomisesta halutaan kokonaan eroon, voidaan tehdä kantojen jyrsintä, kuten Piikahaassa ja Kohmanpuistossa.

Raivaukseen liittyy usein raivausjätteen keruu, kuljetus tai haketus. Raivausjätteet on hyvä kerätä alueelta pois, sillä maatuessaan ne palauttavat ravinteensa maahan ja vähentävät alueen maisema- ja virkistysarvoja. Raivausjäte hankaloittaa alueella liikkumista ja maisema näyttää melko pitkään epäsiistiltä. Hoidon tavoitteesta riippuen raivausjäte voidaan jättää myös maatumaan paikalleen.

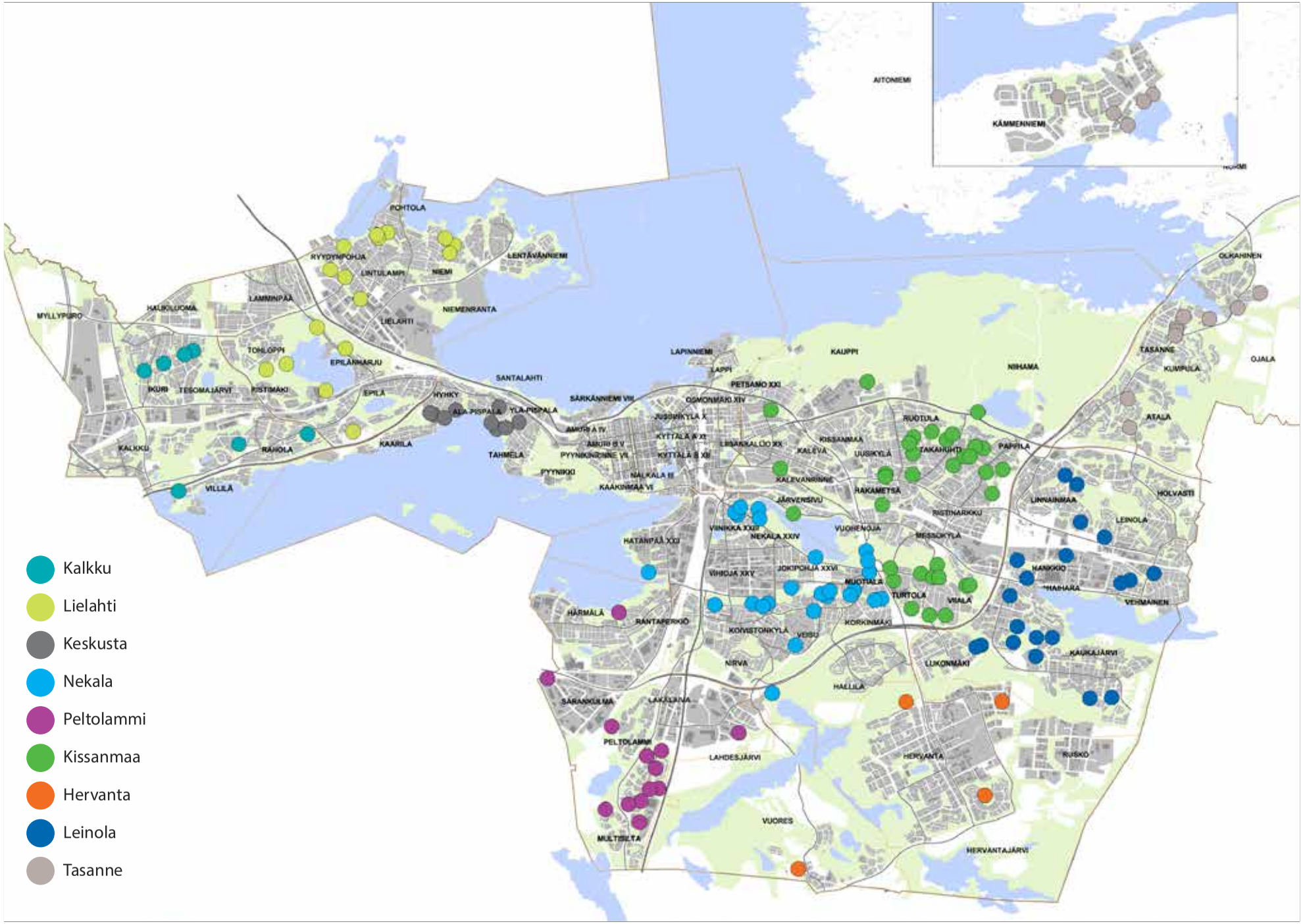

Kartta 1. Nykyiset B-hoitoluokan kohteet urakka-alueittain

4 TAMPEREEN AVOIMET VIHERALUEET

4.1 Avoimet viheralueet kaavoituksessa

Tampereen kantakaupungin ympäristö ja maisemaselvitys (KYMS 2008) asettaa tavoitteeksi merkittävien viheralueiden avoimien maisematilojen säilyttämisen. Yleiskaavassa ja osayleiskaavoissa tavoitteita on tuettu määrittelemällä alueet Maiseman- ja luonnonhoitoalueiksi (VLM). Asemakaavoituksen yhteydessä laadittavissa ympäristö- ja luontoselvityksissä tuodaan esille avoimina säilytettävien alueiden arvot.

Uusimmilla asemakaava-aluilla on joissakin kohteissa osoitettu avoimen maisematilan säilyttämistavoite kaavamerkinnällä VN, maisemaniitty. Vanhemmilla kaava-alueilla B-luokkien viheralueita ei ole yleensä erikseen osoitettu kaavamerkinnällä. Avoimen maisematilan säilyttämistavoite on sen sijaan pyritty huomioimaan viherverkkoa tyypitettäessä.

Tampereen kaupungin yhdyskuntarakennetta pyritään eheyttämään siten, että jo olemassa olevaa yhteistä infraa hyödynnetään resurssitehokkaasti ja säästeliäästi. Rakenteen hajautumista pyritään ehkäisemään. Tämä aiheuttaa suunnittelu- mutta myös rakentamispainetta joillekin alueille, myös yleiskaavojen ja asemakaavojen viheralueille. Yhdyskuntarakenteen eheyttämistä koskevassa selvityksessä (EHYT, Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen Tampereella, 2011) rakentamista esitetään myös joillekin tässä raportissa mukana oleville asemakaavojen avoimille viheralueille. Näiden kohteiden kohdekorteissa ja liitteen 1 toimenpidetaulukossa on maininta mahdollisesta maankäytön muutoksesta. Näiden kohteiden osalta hoitotoimenpiteitä tehdään toistaiseksi. Mahdollisesti maankäytön muutoksen jälkeen jäljelle jäävä viheralueen laajuus ja luonne määritellään uudelleen maankäytön suunnittelun yhteydessä.

Osa kaupungin avoimista viheralueista sijaitsee yleiskaavan tai osayleiskaavojen alueilla. Yleiskaavaviheralueita ei viheralueiden hoitoluokitus koske, niiden hallinnoinnista vastaa kiinteistötoimi.

4.2 Nykytila

Tampereella on B-hoitoluokan kohteita yhteensä 156 kappaletta, yhteispinta-alaltaan noin 140 hehtaaria. Alueet ovat kooltaan keskimäärin varsin pieniä, ja sijoittuvat pirstaleisesti ympäri kaupunkia. Laajimmat yhtenäiset pelto- ja niittyalueet löytyvät Takahuhdin, Pappilan ja Vihiojan ympäristöistä.

Vuonna 2010 raportin selvitystyön käynnistyessä käytössä olivat pääasiassa hoitoluokat B1 maisemapellot ja B2 maisemaniityt (Viherympäristöliiton hoitoluokitus 2000). Viheralueiden hoitoluokitus uudistui vuonna 2007. Avoimien viheralueiden luokitus monipuolistui, käyttöön otettiin luokat käyttöniityille (B2), avoimille maisemille/näkymille (B4) sekä arvoniityille (B5). Maisemaniittyjen luokka (B3) laajeni käsittämään myös laidunalueet.

Viheralueiden hoitoluokitusta on Tampereella päivitetty vuoden 2007 luokituksen mukaiseksi vuosina 2010-2014. B-hoitoluokkia koskevat päivitykset on saatettu valmiiksi selvityksen tarkistustyön aikana 2013 ja 2014.

	kpl	ha
B1 Maisemapelto	6	6
B2 Käyttöniitty	10	6
B3 Maisemaniitty ja laidunalue	104	95
B4 Avoin alue ja näkymä	26	24
B5 Arvoniitty	9	11
Yhteensä	**156 kpl**	**142 ha**

Taulukko 2: Yhteenveto B-hoitoluokan alueista vuonna 2014

Suuri osa maisemaniityistä on sellaisia, joita on vaihtelevasti hoidettu niittämällä, mutta reuna-alueet ovat monin paikoin jääneet hoidotta. Tällöin pensaikot valtaavat alaa vuosi vuodelta enemmän, ja niittoala pienenee koko ajan. Puut ja pensaikot lisääntyvät myös varsinaisilla pelloilla ja niityillä, kun niittoa ei tehdä säännöllisesti vuosittain. Ylläpidosta tinkiminen kostautuu tulevien vuosien suurempana työmääränä, kun joudutaan tekemään myös raivauksia ja raivausjätteen poistoa.

Kuva 10: Tasanteenpuisto etelän hoitamaton reuna pienentää avointa aluetta ja sulkee näkymän niitylle..

Osa avoimista alueista on ollut hoitamatta jo useita vuosia. Joitakin selvästi metsittyneitä kohteita onkin siirretty hoidettavaksi metsinä (C-hoitoluokat). On kuitenkin paljon kunnostettavia kohteita, jotka pystytään vielä palauttamaan avoimiksi niityiksi kohtuullisin kustannuksin. Hoitamattomat, pusikoituvat alueet ovat epäsiistejä maisemassa, ja asukkaiden kannalta myös turvattomia. Yhä kapeammaksi jäävät kulkuväylät ja korkeaa heinikkoa kasvavat niityt eivät houkuttele kulkijoita.

Hoitoluokan B3 kohteista laidunkäytössä ovat tällä hetkellä vain Ahlmanin ammattiopiston tilakeskuksen läheisyydessä olevat alueet Kiulupuistossa. 2000-luvun alussa kaupunki kokeili laidunnusta Iidesjärven ranta-alueella yhteistyössä Ahlmanin ammattiopiston kanssa, mutta se päättyi laidunrakenteisiin kohdistuneen ilkivallan vuoksi.

Rukkamäenpuiston arvoniityllä aloitettiin kuitenkin laidunnus kesällä 2013, koska alueen katsottiin soveltuvan erityisen hyvin laidunkäyttöön. Kokemukset kahdelta laidunkesältä ovat olleet positiivisia, ja laidunnus jatkuu edelleen vuonna 2015. Laidunnus vaatii huolellista suunnittelua, tiedotusta ja asukasyhteistyötä, jotta pystytään minimoimaan ilkivallan ja vahinkojen riskit.

B-hoitoluokan kohteilla naapurikiinteistöjen omistajat laajentavat melko usein pihaansa viheralueen puolelle. Yleisin tapa on käyttää viheraluetta puutarhajätteen kompostialueena, mikä on valitettavaa erityisesti sen vuoksi, että vieraslajit leviävät tehokkaasti tätä kautta viheralueille. Kohteista löytyi myös nurmikkoa, perennaistutuksia, perunamaata, polttopuupinoja, pihakalusteita, trampoliineja ym. Tällainen yhteisten alueiden luvaton käyttö ei ole hyväksyttävää. Jatkossa tulisi miettiä, voidaanko alueita rajata luontevasti esimerkiksi ojan kaivulla.

Kuva 11: Puutarhajätteen sijoittaminen viheralueelle ei ole hyväksyttävää, Lystihuoneenpuistossa jättipalsami leviää.

Kuivatukseen liittyvät tarpeet ja niiden mahdolliset ongelmat ovat aluekohtaisia. Pääosin missä ongelmia kuivatuksessa ilmenee, esiintyy myös runsasta peitteisyyttä (pajua ym. puustoa) niin alueiden keskellä kuin mahdollisten laskuojien tai piiriojien varsilla. Pääsääntöisesti alueiden peitteisyyden takia monessa kohteessa on tullut ongelmia pintavesien normaalille johtamiselle, joka on myöhemmin aiheuttanut esimerkiksi reuna-alueiden märkyysongelmaa. Märkyyden takia taas kohteiden hoitotyö koneellisesti on vaikeutunut ja tästä syystä puustoisuus on saanut jatkuvasti lisää kasvualaa.

Muutamia alueita lukuun ottamatta ei kohteissa juuri ole tehty kuivatukseen liittyviä kunnossapitotoimia tai tarvittavia perusparannuksia. Tosin monilta alueilta pintavesiä johtavat rummut ovat pääsääntöisesti kunnossa, joka on kuitenkin alueiden kannalta kaikkein tärkein seikka toiminnallisesti.

B-hoitoluokkien puutteellisen hoidon aiheuttamat ongelmat

- avoimien viheralueiden pusikoituminen ja metsittyminen
- avoimien maisematilojen menetys
- monimuotoisuuden vähentyminen
- reuna-alueiden ja ojien umpeenkasvu
- ojien umpeenkasvun aiheuttama märkyys ja tulviminen
- hoitamattomien viheralueiden luvaton käyttö
- avoimien viheralueiden heikko arvostus

4.3 Vieraslajit ja tuholaiset

Vieraslajit ovat lajeja, jotka ovat levinneet luontaiselta levinneisyysalueeltaan uudelle alueelle ihmisen mukana. Jotkin näistä lajeista menestyvät niin hyvin, että ne muodostavat uhkan aiheuttaessaan vakavaa vahinkoa esimerkiksi alkuperäislajeille ja ekosysteemille. Vieraslajit voivat aiheuttaa haittaa myös vaikuttamalla ihmisten, eläinten tai kasvien terveyteen. Tästä johtuen haitallisten vieraslajien torjuntaan tulee kiinnittää yhä enemmän huomiota. (Kansallinen vieraslajistrategia 2012.)

Kansallisen vieraslajistrategian tavoitteena on käytännössä

- lisätä tietoisuutta ja kansalaisten omaa toimintaa haitallisten vieraslajien torjunnassa,
- määritellä viranomaisten ja muiden toimijoiden vastuut ja toimet vieraslajien aiheuttamien haittojen rajoittamiseksi,
- varautua ilmastonmuutoksen ja muiden toimintaympäristön muutosten mukanaan tuomiin lisäuhkiin vieraslajien osalta,
- kehittää ja edistää yhteistyötä vieraslajien aiheuttamien haittojen torjumiseksi kustannustehokkaasti.

Kaupungit ja kunnat ovat vakiintuneita toimijoita vieraslajien havaitsemisessa, leviämisen estämisessä ja hävittämisessä. Tampereen kaupunki toteuttaa suunnitelmallisesti jättiputkien torjuntaa. Kesällä 2014 jättiputkia torjuttiin kemiallisesti yli 50 kohteessa, joista monessa käsittely tehtiin kahdesti kasvukauden aikana. Lisäksi kaupunki on tehnyt yhteistyötä Ahlmanin koulun säätiön ”Puutarhakarkulaiset kuriin” hankkeen kanssa vuosina 2012–2014. Hankeyhteistyön kautta järjestettiin talkoita myös B-hoitoluokan kohteissa, joista viimeisin tapahtuma oli lupiinitalkoot kesäkuussa 2014 Rukkamäenpuissa. Talkoita pyritään järjestämään myös jatkossa, sillä vieraslajien torjunta vaatii pitkäjänteistä työtä.

Maastokäyntien perusteella Tampereen avoimilla viheralueilla yleisimpiä vieraslajeja ovat jättiputket (*Heracleum mantegazzianum, Heracleum persicum*), jättipalsami *(Impatiens glandulifera*), komealupiini *(Lupinus polyphyllus Lindl.*) ja tarhapiiskut *(Solidago x hybrida*). Vieraslajeja on tavattu yli 70 kohteessa eli noin puolessa kaikista kohteista. Todellisuudessa luku on selvästi suurempi, sillä yksittäisellä maastokäynnillä ei kaikkia lajeja ole varmastikaan havaittu.

Niityillä ja pelloilla tavataan usein myös puutarhasta tuttu tuholainen, lehtokotilo (*Arianta arbustorum*). Lehtokotilo on alkuperäinen laji Suomen rannikolla, mutta se on ihmisen mukana levinnyt laajalti sisämaahankin. Ne viihtyvät erityisesti joutomailla ja pitkässä ruohostossa. Mikäli kohteessa on havaittu erityisen runsaasti kotiloita, tieto on kirjattu kohdekorttiin. Lehtokotiloiden torjunta on hankalaa, mutta peruslähtökohta olisi niittyjen ja peltojen kasvuston pitäminen matalana. Lyhyeksi niitetty ruoho ja pientareet eivät tarjoa suoja- ja munintapaikkoja kotiloille. Asukkaiden tuomat risukasat ja puutarhajätteet tarjoavat kuitenkin valitettavan usein kotiloille otollisia elinympäristöjä.

Kuva 12: Härmälän rantapuistossa esiintyy runsaasti lehtokotiloita.

4.4 Ylläpito

B-hoitoluokkien ylläpidosta Tampereella vastaa kaupunkiympäristön kehittäminen -yksikkö. Ylläpito tilataan Tampereen Infralta tai yksityisiltä urakoitsijoilta. Vuoden 2010 lokakuun alusta lähtien kaupungin urakka-alueista kolme on yksityisen urakoitsijan ylläpitämiä, ja loput kuusi aluetta ovat kaupungin oman tuotannon ylläpidossa. Ylläpidon urakka-alueet on esitetty kartassa 1. kohdassa 8 Kohdekortit urakka-alueittain.

B-hoitoluokan kunnossapidon laatuvaatimukset on asetettu viheralueiden hoidon työselityksessä VH T`05:ssä vanhan luokituksen mukaisille B1 maisemapelloille ja B2 maisemaniityille. Kaupungilla on lisäksi käytössä alueurakan yleisen tehtäväluettelon täydennysosa 2011, jonka tehtävämäärittelyt on esitetty liitteessä 2. Osa kiinteistötoimen hallinnoimista alueista on vuokrattu viljelykäyttöön, osa palstaviljelyalueiksi, joiden vuotuista ylläpitoa koordinoi kiinteistötoimen sopimuksella 4H-yhdistys.

B-hoitoluokkien ylläpidon periaatteet Tampereella

- Avoimia viheralueita hoidetaan luonnonmukaisesti, kemiallisia torjunta-aineita ei pääsääntöisesti käytetä lukuun ottamatta jättiputken tai erityiskohteiden vieraslajien torjuntaa.
- Maisemapeltojen viljely ja lannoitus perustuvat useampivuotiseen viljelykiertosuunnitelmaan.
- Hoito- ja viljelytoimenpiteiden ajoitukseen kiinnitetään erityistä huomiota, jotta rikkakasvit ja vieraslajit pysyvät hallinnassa.
- Asukkaiden toivomukset otetaan huomioon avoimien viheralueiden ylläpidossa.
- Hoitotoimenpiteistä ja asukkaiden osallistumisesta tiedotetaan yleisesti.

4.5 Ylläpidon kustannukset

Avoimien niittyjen ylläpidon kustannukset Tampereella 2014 olivat keskimäärin 0,15 euroa / m^2. Tärkeimmät hintaan vaikuttavat tekijät ovat alueiden pienet pinta-alat ja pirstaleisuus. Toisaalta osa alueista on ollut kuitenkin hoitamatta. Oman tuotannon ja urakoitsijoiden keskimääräisessä hinnassa ei ole merkittävää eroa, mutta urakka-alueittain yksikköhinnoissa on huomattavia vaihteluja. Tähän vaikuttaa osaltaan ylläpidon uusi tuotteistus. Urakointi ja siihen liittyvät toimintatavat ovat Tampereella vasta vakiintumassa.

	Keskiarvo € / m^2	Keskiarvo € / ha
A-hoitoluokan rakennetut vihera-lueet, kuten leikki- ja keskustapuistot	0,50-2,00	5 000-20 000
B1 Maisemapellot	0,11	1 100
B2 Käyttöniityt ja B3 Maisemaniityt	0,15	1 500
B4 Avoimet alueet ja näkymät	0,05	500

Taulukko 3: A ja B-hoitoluokkien ylläpidon kustannukset Tampereella vuonna 2014.

	hinta € / h (alv 0 %), vaihtelu
Uudisraivausjyrsintä, raivaus	88 – 133
Vesakoiden murskaus	45 - 61
Tienvarsien niitto	41 - 62
Traktorityö kuljettajineen 71–140 kW	40 - 56
Puun siirtoajo	37 - 56
Haketus	48 - 61
Kylvölannoitus	33 - 95
Suorakylvö	56 - 84
Heinän niitto	32 - 51
Heinän niittomurskaus	37 - 84

Taulukko 4: Toteutuneita maatalouskoneurakointihintoja vuodelta 2012 (Lähde: TTS:n tiedote: Maataloustyö ja tuottavuus 3/2013)

Niittyjen ja maisemapeltojen hoito ja kehittäminen on edullista viheralueiden hoitoa. Olemassa olevan luonnonkasvillisuuden kehittäminen ei vaadi kalliita investointeja. Kaikki käytettävä ja kehitettävä materiaali on jo olemassa. Työmenetelmien edelleen kehittyessä ja hoidon osaamisen parantuessa B-hoitoluokka tulee olemaan jatkossa selkeästi merkittävämpi viheraluekokonaisuus kuin aiempina vuosina.

Laidunnuksessa perustamiskustannukset ovat melko huomattavat, mutta vuosittaiset ylläpitokustannukset jäävät vastaavasti varsin pieniksi. Vuonna 2014 Rukkamäenpuiston kahden hehtaarin laidunnuksen kustannukset olivat 2200 euroa eli 0,11 € / m^2. Nurmikon hoitoon tai toistuvaan raivaukseen verrattuna laidunnus on edullinen tapa hoitaa ympäristöä. Kustannukset vaihtelevat tapauskohtaisesti, niitä kertyy mm. aitauksen rakentamisesta ja ylläpidosta, eläinten kuljetuksesta sekä hoidosta ja valvonnasta.

Kohmanpuisto 3

5 AVOIMIEN VIHERALUEIDEN KEHITTÄMINEN

5.1 Tavoitetila

B-hoitoluokan viheralueet ovat keskeinen osa Tampereen viheraluejärjestelmän Maiseman- ja luonnonhoitoalueita. Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvityksen (KYMS 2008) mukaan avoimina säilytettäviä alueita ovat mm. Kaarilan, Hyhkyn, Takahuhdin ja Pappilan peltoalueet sekä Iidesjärven ja Vihiojanpuiston niittyalueet. Myös niittytalouden aikaiset pienet avoimet maisematilat rikastuttavat Kauppi-Niihaman maisemaa. Näiden viheralueiden säilyttäminen ja ylläpito on tärkeää, koska ne ilmentävät alueelle tyypillisiä kulttuurihistoriallisia, maisemallisia ja biologisia ominaispiirteitä.

Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvityksessä (KYMS 2008) on esitelty 56 merkittävää viherverkon osaa. Näistä neljäntoista kohteen alueelle sijoittuu merkittäviksi luokiteltuja avoimia B-hoitoluokan viheralueita, joiden kehittämistavoitteiksi on asetettu avoimen maisematilan säilyttäminen ja hoidon kehittäminen. Kaupunkirakenteen eheyttämisen ja tiivistämisen (Ehyt-alueet ja Kantakaupungin yleiskaava 2040) yhteydessä myös joidenkin avoimien alueiden arvottamista ja säilyttämismahdollisuuksia on tarpeen tarkistaa.

B-hoitoluokan viheralueet tarjoavat mahdollisuuksia uusien hulevesirakenteiden sijoittamiseen, kuten tulvaniittyihin, kosteikkoihin ja painanteisiin. Hulevesirakenteet voivat olla tarvittaessa myös maisemallisesti melko huomaamattomia, kuten matalia painanteita, jolloin viheralueet voivat säilyttää maisemallisesti tutun luonteensa, mutta muodostaa silti hulevesien hallinnan kannalta merkittävän kokonaisuuden.

Tampereen kantakaupungin hulevesiohjelmassa (2012) on kuvattu hulevesien nykytilaa, tulevia haasteita, tavoitteita ja toimenpiteitä. Keskeisinä periaatteina on kustannusten säästö luonnonmukaisten hulevesienhallinnan menetelmien hyödyntämisen ja tulvareittien varmistamisen avulla ja hulevesien hyödyntäminen positiivisena elementtinä kaupungissa.

Alavat, kosteat ja soiset alueet tulisi säilyttää vesiä keräävinä, viivyttävinä ja johtavina reitteinä. Myös muut kaupunkialueiden rakentamattomiksi jääneet alueet kuten B-hoitoluokan niityt ja pellot toimivat imeyttävinä ja viivyttävinä alueina ja tasaavat hulevesivirtaamia. B-hoitoluokan niityt ja pellot voivat toimia myös osana hulevesien tulvareittiverkostoa. Vettä läpäisevien pintojen päällystämistä tulee mahdollisuuksien mukaan välttää.

Hulevesien käsittely liittyy osaltaan myös Tampereen kantakaupunkialueen ojien kunnossapito-ohjelmaan (2013). Ohjelman tavoitteena on pitää uomat avoimina siten, että vesi pääsee virtaamaan ja tulvaongelmia ei esiinny, kuitenkin luontoarvot huomioiden. Nämä tavoitteet ovat yhteneviä B-hoitoluokan viheralueiden hoidon kehittämisen kanssa. Kunnossapito-ohjelman uomista Vihiojan, Vuohenojan, Pyhäojan ja Kivisillanojan varrelle sijoittuu muutamia B-hoitoluokan kohteita.

Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelma on laadittu vuosille 2012–2020. Ohjelmassa määritetään Tampereen luonnonsuojelutyön lähtökohdat ja esitetään tärkeimmät tiedossa olevat kohdealueet sekä keinot näiden alueiden luonnonarvojen turvaamiseksi. Lisäksi ohjelmassa otetaan kantaa alueiden hoitoon ja vieraslajien torjuntaan. B-hoitoluokan kohteista viisi sijoittuu ainakin osittain luonnonsuojeluohjelman alueille; Samoilijanpuisto, Provastinpuisto, Pättiniemenpuisto etelä, Epilänharju ja Iidesrannanpuisto.

Tampereen avoimien alueiden hoitoluokituksen uudistuksen ja ylläpidon ohjelmoinnin päätavoitteena on kohteiden säilyttäminen avoimena suunnitelmallisen hoidon myötä. Osassa kohteissa tämä tarkoittaa peruskunnostusta avoimuuden palauttamiseksi. Kunnostettavat kohteet ovat maisemallisesti keskeisiä alueita, jotka voidaan vielä kohtuullisin kustannuksin ennallistaa avoimiksi. Umpeenkasvaneista alueista pienialaiset kohteet ja todennäköiset maankäytön muutosalueet on siirretty C-hoitoluokkaan taajamametsät. Joidenkin kohteiden hoitotapaa on tehostettu, hoitoluokaksi on vakiintunut A2 tai A3, käyttöviheralue tai käyttö- ja suojaviheralue. B-hoitoluokasta jää pois alueita noin yhdeksän hehtaaria (22 kpl), ja ne on esitetty liitteessä 3.

Avoimien alueiden hoidon tavoitteena on kehittää maisemaltaan ja luonnoltaan monimuotoisia alueita kaikkiin B-hoitoluokkiin. Joissakin tapauksissa on perusteltua, että yhdessä kohteessa on kaksi eri hoitoluokkaa, esimerkiksi Teerivuorenpuisto (B2 ja B5). Alueiden avoimena säilyttämisessä säännöllisen niittotyön lisäksi keskeinen tekijä on peltojen ja niittyjen reuna-alueiden hoito. Mikäli puustoisia reunavyöhykkeitä ja ojanvarsia ei hoideta säännöllisesti raivaamalla, avoimen alueen niittotyö vaikeutuu merkittävästi ja pahimmassa tapauksessa muuttuu käytännössä mahdottomaksi. Myös laidunnusta halutaan lisätä ja hyödyntää tietyissä kohteissa, joissa koneellinen hoito olisi hyvin hankalaa.

Alueiden kuivatuksen kannalta tavoitetilaan pääsemiseksi tarvittaisiin ylläpito- ja kunnostustöitä yli 40 kohteessa. Kuivatustarve on merkitty kohdekortteihin ja liitteen 1 Toimenpideohjeistus-taulukkoon. Monessa kohteessa tämä tarkoittaa voimakasta puuston poistoa sekä harvennusta niin koneellisesti kuin miestyönä. Vasta tämän työvaiheen jälkeen on mahdollista päästä suorittamaan tarvittavien lasku-uomien perkausta tai vanhojen sarkaojien kunnostamiseen liittyvää työtä.

Nykyisen hoitotason ylläpitäminen tai sen parantaminen vaatii tilaajalta ja ylläpitoa suorittavalta urakoitsijalta aktiivista vuoropuhelua, jotta voidaan mm. kehittää uusia työtapoja millä helpotetaan seuraavana vuonna suoritettavaa työtä. Tämä tarkoittaa sitä, että niittoon ym. tehtävät sopimukset tulee olla vähintään kolmen vuoden kestoisia, jolloin työtapojen kehittäminen ja laadun seuranta pystytään toteuttamaan.

Ylläpidon haasteena on tiedon kulku moniportaisessa urakoitsijaketjussa. Urakoitsijalla sekä erityisesti työn toteuttajalla tulee olla tarvittava tieto kohdekohtaisesta ylläpidosta kuten niittoajankohdasta ja kunnostustarpeista. Toisaalta työn toteuttajalta tulisi saada tietoa mahdollisista ylläpidon poikkeamista ja olosuhteiden muutoksista. Tiedonvaihdolla voidaan helpottaa tulevien vuosien ylläpitotöitä. Tilaaja seuraa ylläpidon laatua säännöllisesti, ja kehittää edelleen ylläpidon sopimuksia ja urakointimalleja.

5.2 Maisemapellot B1

Maisemapellot sijoittuvat eri puolille kaupunkia, jolloin mahdollisimman moni pääsee niistä nauttimaan. Aktiiviviljelyssä on viisi kohdetta kerrallaan, ja vaihtoehtoisia reservialueita on yhteensä 5–10 kpl. Maisemapeltoja ei ole vesiensuojelullisista syitä sijoitettu kalteville, vesistöön rajoittuville alueille. Mikäli pellon läheisyydessä on vesistö, sen varteen on jätetty usean metrin levyinen viljelemätön vyöhyke.

Maisemapeltojen viljelyn onnistumisen kannalta on tärkeää suunnitella kullekin alueelle toimiva viljelykierto viideksi vuodeksi kerrallaan. Asukkaat voivat hyödyntää maisemapeltojen kasveja kaupungin antaman ohjeistuksen mukaisesti. Osa kohteista on pienialaisia, mutta silti maisemakuvallisesti tärkeitä ja viljelyteknisesti mahdollista toteuttaa.

Kuva 13: Kirkkosuon maisemapellon auringonkukkia tultiin keräämään kauempaakin.

Kartta 2: Maisemapeltojen sijoittuminen

5.3 Käyttöniityt B2

Käyttöniityt on kokonaan uusi ja toistaiseksi melko vähän hyödynnetty hoitoluokka. Se palvelee kuitenkin ympäristöä ja käyttäjiään varsin kustannustehokkaasti tarjoamalla paikan vaikkapa eväsretkelle tai pallopelille. Tavoitteena on ottaa hoitoon 15–20 kpl käyttöniittyjä. Määrää voisi olla mahdollista lisätä esimerkiksi muuttamalla A3-luokan soveltuvia kohteita käyttöniityiksi. Kaupunginosapuistoja ja aluepuistoja kunnostettaessa tarkistetaan mahdollisuus muuttaa käyttöviheralueiden nurmikoita käyttöniityiksi. Myös uusilla viheralueilla osoitetaan käyttöniittyjen perustamismahdollisuudet huomioon maisema- ja vihersuunnitelmissa.

Kuva 14: Pättiniemenpuiston käyttöniityllä onnistuu pallopelit tai eväsretki.

5.4 Maisemaniityt ja laidunalueet B3

Määrällisesti suurin osa kohteista (104 kpl) sijoittuu luokkaan maisemaniityt ja laidunalueet B3. Hoitoluokassa on kuitenkin varsin erityyppisiä kohteita. Valtaosalle niityistä ylläpidoksi sopii niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Alueilla, jossa on runsaasti luonnonkasvillisuutta, niittomurskaus tehdään vain kerran, jotta kasvit ehtivät kukkia ja siementää sekä tarjota ravintoa hyönteisille. Lajistoltaan monimuotoisia niittyjä hoidetaan niittämällä ja keräämällä niittojäte pois. Näistä kohteista voi tulevaisuudessa kehittyä B5 arvoniittyjä:

- Tohlopinsuonpuisto 3
- Vihilahdenpuisto
- Idmaninpuisto
- Santaharjunpuisto 2
- Haiharankangas
- Lamminsivunpuisto
- Tasanteenpuisto etelä
- Kallenniitty

Ylläpidon hoitotoimenpiteillä pyritään myös hillitsemään vieraslajien leviämistä, vaikkakaan se ei ole työn päätarkoitus. Ongelmallisimmissa kohteissa niittomurskaus tehdään kaksi kertaa, kesäkuussa ja elokuussa, jotta kasvien siementäminen ainakin jossain määrin estyisi. Erityistä huomiota kiinnitetään niihin alueisiin, jossa vieraslajeja on vielä vähän, ja ne pystytään kitkemään alueilta mahdollisuuksien mukaan kokonaan. Asukasyhteistyötä pyritään toteuttamaan esimerkiksi vieraslajien torjunnassa tai pienialaisten kumminiittyjen hoidossa.

Tavoitteena on saada 2–5 kpl niittyalueita laidunnuksen piiriin lähivuosien aikana. Mahdollisia alueita on runsaasti, mutta niistä valitaan kohteet, joissa ilkivaltariski on pieni ja laidunnus tuottaa eniten lisäarvoa. Laidunnus on erinomainen keino myös lupiinin ja jättipalsamin torjuntaan. Soveltuvia laidunalueita ovat mm. seuraavat kohteet, lopullinen alueiden valinta vaatii lisätarkastelua ja suunnittelua:

- Härmälän rantapuisto
- Alasniitynpuisto länsi
- Atalanpuisto
- Kohmanpuisto 4
- Lorisevanpuisto 1
- Vuoreksen keskuspuisto
- Välipalanpuisto

Perustettuja uusniittyjä on Tampereella vain yksittäisiä kohteita kuten Haiharankangas ja Samoilijanpuisto. Syksyllä 2013 Pappilanpuistoon kylvettiin uusniitty liitteenä olevan hoitosuunnitelman mukaisesti. Niitty perustettiin ilman torjunta-aineita, ja tällöin kukkivan niityn kehittymistä rajoittavat merkittävästi maan siemenpankista nousevat rikkakasvit. Niitty vaatii useita vuosia kehittyäkseen kukkivaksi maisemaniityksi. Toive luonnonkukkaniityistä on tullut asukkailta, ja lopputulos nähdään vasta vuosien päästä.

Kuva 15: Pappilanpuiston uusniitty syksyllä 2014.

5.5 Avoimet alueet ja näkymät B4

Avoimiin viheralueisiin kuuluvat myös avoimet alueet ja näkymät. Avoimet alueet ovat maisemanhoidollisia alueita kuten ranta-alueita ja tienvarsialueita sekä pienialaisia niittyaukkoja metsässä, joita pidetään avoimina raivaamalla. Tähän asti alueet on raivattu viiden vuoden välein. Urakkasopimukset ovat kolmivuotisia, jolloin raivausten ajoittaminen urakoihin on hankalaa. Tästä johtuen maisemanhoidollisten kohteiden raivauskierroksi otetaan kolme vuotta, jolloin myös hoidon taso paranee. Valtaosa tämän hoitoluokan kohteista (18 kpl) on kuitenkin voimalinjojen suoja-alueita, joiden puuston ylläpidosta vastaavat voimayhtiöt.

Kuva 16: Arranmaan johtoalue on reheväkasvuinen.

5.6 Arvoniityt B5

Arvoniittyjä on säilynyt Tampereella yhdeksän kappaletta, niistä merkittävimmät ovat Piikahaka ja Hevoshaka. Tavoitteena on, että kaikki arvoniityt tulevat suunnitelmallisen hoidon piiriin eli jokaiselle kohteelle laaditaan oma hoitosuunnitelma. Yleisin hoitotapa näillä alueilla on niitto ja niittojätteen keruu. Säännölliset ylläpitotoimenpiteet edistävät alueiden luonnon ja maiseman monimuotoisuutta. Ylläpidon vaikutusta arvoniittyihin seurataan vuosittaisilla laatuarviointikatselmuksilla.

Vuosina 2011–2014 on valmistunut kolme arvoniityn hoitosuunnitelmaa seuraaviin kohteisiin: Piikahaka, Rukkamäenpuisto ja Hevoshaka. Rukkamäenpuisto on kaupungin ensimmäinen B-hoitoluokan kohde, jota hoidetaan laiduntamalla. Kokemukset laidunkesiltä 2013–2015 olivat positiivisia, ja laidunnus jatkuu Rukkamäessä myös tulevaisuudessa. Asukkaat ovat olleet erittäin mielissään kesälampaista.

Arvoniittyjä voidaan mahdollisesti vielä löytää karttatarkastelujen pohjalta. Niittyjen maankäytön historiaa voidaan tutkia paikkatietoon sidottujen vanhojen karttojen avulla (esim. 1800-luvun pitäjänkartat ja 1950-luvun peruskartat). Tulevaisuudessa maisemaniityistä B3, joita laidunnetaan tai joilta niittojäte kerätään pois, voi muodostua uusia arvoniittyjä. (ks. 5.4 Maisemaniityt ja laidunalueet B3).

Kuva 17: Lampaat kesätöissä Rukkamäenpuistossa vuonna 2014.

Isolammenpuisto 1

Tohlopinsuonpuisto 3

6 YLLÄPIDON OHJELMOINTI

6.1 Ylläpidon toimenpiteet

Avoimien viheralueiden ylläpidon ohjeistus on esitetty liitteessä 1. Liitteen toimenpidetaulukkoon on merkitty urakka-alueittain ja kohteittain hoitoluokka, ylläpitotyöt ja niiden ajankohta, mahdollinen raivaus- ja peruskuivatustarve sekä vieraslajien esiintyminen. Tässä yhteydessä raivaustarpeella tarkoitetaan niittotyön lisäksi tehtävää puuston raivausta ja poistoa. Hoitoluokka on määritelty yksittäisen maastokäynnin perusteella. Hoidon tavoitteeseen vaikuttavat myös ympäröivä kaupunkirakenne ja viheralueen toiminnot. Ympäristön muutosten myötä hoitoluokitusta on tarpeen mukaan tarkistettava.

Ylläpidon ajankohdat on määritelty kuukausitasolla tai tietyllä aikavälillä. Raivaus on tehokkainta toteuttaa elokuussa, sillä se vähentää seuraavien vuosien vesomista. Niittotöissä arvokkaammille kohteille ja toisaalta ongelmallisimmille vieraslajikohteille on määritetty tietyt kuukaudet. Haasteena ovat vuosittaiset sääolosuhteiden vaihtelut, tarkkoja päivämääriä ei voida ennakkoon lyödä lukkoon. Tilaajan toimesta niittoajankohtia pyritään ohjaamaan kasvukauden mukaisesti, mutta aikatauluihin vaikuttavat myös urakoitsijoiden henkilöstö- ja kalustoresurssit.

Suurin osa kohteista niitetään 1–2 kertaa kesässä, jolloin ajankohdat voivat sijoittua porrastetusti kesä-syyskuun ajalle. Tällöin pystytään esimerkiksi urakka-alueittain jaksottamaan työt tehokkaammin koko kasvukaudelle, ja huomioimaan paremmin asukkaiden toiveita niittoajankohtien suhteen. Pesimälinnusto pyritään huomioimaan aikatauluissa ja niittotekniikassa, mutta niittoja joudutaan tekemään ohjelman ja hoitoluokituksen mukaisesti myös kesä- ja heinäkuussa. Mikäli tietoon saadaan niittykohteita, joissa maapesintää on vuosittain suurella todennäköisyydellä, pyritään näiden alueiden niitto ajoittamaan vasta heinäkuulle.

	2013	2014	2015	2016	2017
Pohtolanpuisto	maisemaseos+ nurmensiemen	apilanurmi	apilanurmi + syysrukiin kylvö + ruiskaunokki + aurankukka	syysruis+ ruiskaunokki+ aurankukka	maisemaseos
Vihiojanpuisto	apilanurmen perustaminen+ vihantakaura	apilanurmi+ syysrypsin kylvö*	syysrypsi	maisemaseos+ nurmensiemen	apilanurmi
Seimenniitty	maisemaseos	maisemaseos+ nurmensiemen	apilanurmi	apilanurmi+ syysrukiin kylvö* +ruiskaunokki	syysruis+ ruiskaunokki
Kirkkosuo	maisemaseos	maisemaseos+ nurmensiemen	apilanurmi	apilanurmi+ syysrukiin kylvö* +ruiskaunokki	syysruis+ ruiskaunokki
Kohmanpuisto	maisemaseos	maisemaseos	maisemaseos+ nurmensiemen	apilanurmi	apilanurmi

Taulukko 5: Maisemapeltojen viljelykierto, joka tarkentuu vuosittain (Lähde: Tampereen kaupungin maisemapeltojen viljelykiertosuunnitelma v. 2013–2017. ProAgria Pirkanmaa, MKN Maisemapalvelut.)

Maisemapelloille on laadittu viljelykiertosuunnitelma vuosille 2013–2017. Viljelyssä hyödynnetään luomutuotannolle ominaista monimuotoista viljelykiertoa. Rikkakasvien hallinnan vuoksi viljelykierrossa on mukana runsaasti nurmea sekä viljakasveja. Tämä on tarpeen, jotta kukkivat maisemakasvit menestyvät omalla "vuorollaan". Saman kasvin viljely vuodesta toiseen samalla pellolla ei käytännössä onnistu. Vuosittain maisemapelloille laaditaan lohkokohtainen viljelysuunnitelma, jossa hyödynnetään edellisvuosien kasvustojen laatuarviointien tietoja.

6.2 Ylläpidon urakointi

Ylläpidon urakoinnissa on ongelmana kaluston ja resurssin riittämättömyys niittotöihin sekä töiden oikeaan ajoittamiseen esimerkiksi kasvien kukinnan suhteen. Tarvitaan uusia toimintatapoja ja yhteistyöverkostoja hoidon toteuttamiseen. Tavoitteena on löytää toimiva ja kustannustehokas yhteistyömalli, jossa huomioidaan myös puustoiset reuna-alueet.

B-hoitoluokituksessa mukana olevat pellot ovat maatalouden tukijärjestelmän ulkopuolella yksittäisiä kohteita lukuun ottamatta. Maanvuokraus on yksi vaihtoehto ylläpidon järjestämiseksi. Riittävän laajoja alueita ei ole kovin montaa, mutta nämä mahdollisuudet kannattaa kartoittaa yhdessä kiinteistötoimen kanssa.

Suuri osa kohteista soveltuu hyvin maatalouskalustolla hoidettavaksi. Tällöin ylläpidon ulkoistaminen esimerkiksi maaseutuyrittäjälle on varteenotettava vaihtoehto. Yrittäjä voi maatalouskalustolla hoitaa esimerkiksi maisemapeltoja ja erityyppisiä niittyjä.

Ylläpidon voi urakoida yksittäiselle kohteelle tai tehdä laajemman hoitourakan esimerkiksi maisemaniittyjen hoidosta. Yrittäjän kanssa tehty sopimus voi kattaa alueen koneellisen niiton ja kohteesta riippuen myös paalauksen ja poiskuljetuksen. Myös puustoisten reuna-alueiden hoito tulee liittää sopimukseen, mikäli hoitoa ei järjestetä muulla tavoin.

Laaditut kohdekortit selkeyttävät alueiden hoidon tavoitteita ja toimenpiteitä, ja toimivat täten urakoinnin tukena sekä tilaajalle että urakoitsijalle. Kohdekortteihin kirjataan jatkossa toteutetut toimenpiteet. Kun toimintatavat ja hoitomenetelmät vakiintuvat, B-hoitoluokkien ylläpito tulee osaksi alueurakoinnin arkipäivää.

Urakointiketjut voivat muodostua moniportaisiksi, ja tiedonkulku esimerkiksi hoidon tehtävämäärittelyistä ei aina ulotu tekijälle asti. Tähän tulee kiinnittää erityistä huomiota jatkossa, jotta konkreettisen työsuorituksen tekijä tietää miten ja milloin työ tulee tehdä.

6.3 Vieraslajien hallinta

Kaikissa B-hoitoluokissa tehdään systemaattista vieraslajin torjuntaa persian- ja kaukasian-jättiputkien osalta. Lisäksi kaikissa hoitoluokissa B4 avoimia alueita lukuun ottamatta niitto-ajankohdissa ym. hoitotoimissa pyritään huomioimaan vieraslajien torjunta, lähinnä lupiinin ja jättipalsamin osalta. Kohdekortteihin vieraslajien torjunta on kirjattu hoidon tavoitteeksi vain erityisissä kohteissa kuten arvoniityillä tai kohteissa, joissa vieraslajia on joko vain vähäisissä määrin tai häiritsevän paljon. B4 kohteita hoidetaan raivaamalla, joten niillä alueilla vieraslajien mekaanista torjuntaa ei tehdä.

Kuva 18: Jättiputkien torjuntaa tehdään kemiallisesti tarpeen mukaan (Härmälän rantapuisto).

Tämän ohjelman tavoitteena on ollut osaltaan huomioida vieraslajien rajoittaminen ja torjunta. Mikäli kuitenkin halutaan systemaattisesti ja kattavasti rajoittaa vieraslajeja, pitäisi kaupungin alueita tarkastella kokonaisuutena ja ottaa käyttöön myös muita menetelmiä kuten asukkaiden osallistaminen.

Kuvat 19 ja 20: Komealupiinin ja jättipalsamin torjuntaa tehdään niittämällä (Kokin suojaviheralue ja Niemen rantapuisto 1).

6.4 Laadun seuranta

Ylläpidon laadun kuten niittotöiden ja maisemapeltojen viljelyn seurannan osalta tilaaja kehittää sopimuksia ja urakointimalleja. Kaikki ylläpitotyöt eivät sisälly alueurakoihin, tiettyjä töitä saatetaan tilata suoraan yksittäiseltä urakoitsijalta, kuten maisemapeltojen viljely v. 2011–2015. Kehittämistyöhön tarvitaan erikoisosaamista esimerkiksi viljelysuunnitelmien ja valvonnan kehittämiseen sekä tietotaidon lisäämiseen.

Harvinaisten arvoniittyjen osalta on perusteltua seurata ylläpidon vaikutusta kohteisiin vuosittaisilla katselmuksilla. Tällöin pystytään reagoimaan esimerkiksi kasvilajisuhteiden muutoksiin niittojen ajankohtaa tai lukumäärää muuttamalla.

Maisemapeltojen ja -niittyjen hoidon laatuarvioinnit aloitettiin kesällä 2012. Hoidon valvontakäyntejä on tehty vuosittain 20 merkittävään kohteeseen sijoittuen kaikille yhdeksälle urakka-alueelle vuosina 2012–2014. Valvontakäynneillä saadaan kokonaiskuva hoidon laadusta ja tieto siitä, onko kohteiden ylläpito hoitoluokan mukainen. Samalla arvioidaan peruskunnostustarve raivauksen ja kuivatuksen osalta.

Valvontakohteina olivat kaikki B1 maisemapellot ja vaihtelevasti B5 arvoniittyjä sekä B2 ja B3 luokkien niittyjä. Näistä joissakin kohteissa oli sekä B1 että B3-luokan alueita, jotka arvioitiin hoitoluokittain (yhteensä 23 kohdetta). B5 kohteita on ollut mukana vaihteleva määrä, koska vuosittain on ollut työn alla yksi arvoniityn hoitosuunnitelma, minkä yhteydessä ylläpidon laatu on jo ollut tiedossa.

Vuonna 2010 rakennettujen viheralueiden hoidon laadun arvioinnissa otettiin käyttöön Viherympäristöliiton kehittämä lomake. Sen pohjalta muokattiin arviointilomake B-hoitoluokille vuonna 2012. Sitä kehitettiin ensimmäisen vuoden kokemusten pohjalta siten, että varsinainen avoin alue sai riittävän suuren painoarvon suhteessa reuna-alueisiin, kulkuväyliin ja rakenteisiin. Täten vertailukelpoisia lukuja on käytössä vuosilta 2013 ja 2014, kun käytössä ovat olleet samat kriteerit. Hoidon laadun arviointilomake on liitteenä 3.

Suurimmassa osassa kohteita hoidon laatu oli riittävä tarkastelujaksolla 2012–2014. Vuonna 2013 hoitamattomia kohteita oli seitsemän kappaletta, ja 2014 enää neljä kappaletta. Kun hoitoa valvotaan, laatu nousee. Osassa näistä kohteista oli selkeä peruskunnostustarve, joka oli hoitoa rajoittava tekijä. Hoidon laatuun vaikuttavat osaltaan myös vuosittaiset sääolot, erityisesti maisemapeltojen viljelyn osalta.

	vuosi 2013		vuosi 2014	
	kohteet / hoidetut kohteet	keskiarvo (1–5)	kohteet/ hoidetut kohteet	keskiarvo (1–5)
B1 Maisemapelto	6/6	3,8	5/5	4,2
B2 Käyttöniitty	2/2	4,5	3/3	4,4
B3 Maisemaniitty ja laidunalue	12/5	2,7	12/8	3,3
B4 Avoin alue ja näkymä	ei valvontakohteita			
B5 Arvoniitty	4/4	4,0	3/3	3,8

Taulukko 6: B-hoitoluokkien laadun arvioinnit. (Lähde: Tampereen kaupungin niittyjen laatuarviointien yhteenveto 2014. ProAgria Etelä-Suomi, MKN Maisemapalvelut)

6.5 Tiedotus ja asukasyhteistyö

Uusien maisemapeltojen sijoittamista varten kerättiin asukkaiden näkemyksiä Valma-valmistelufoorumin kautta syksyllä 2011. Valma on Tampereen kaupungin internetissä toimiva palvelu, jonka kautta kaupunkilaiset voivat esittää mielipiteensä kaupungin käsittelyssä olevista asioista. Vastauksia Valman kautta tuli 28 kpl. Suosituimmat kohteet maisemapelloiksi olivat Kirkkosuo, Vihiojanpuisto ja Kirjavaisenniitty. Kasvilajeiksi toivottiin eniten perinteisiä niittykasveja kuten päivänkakkaraa ja apiloita, joita kaupungissa näkee nykyään harvoin. Valma-kyselyn vastauksia on hyödynnetty maisemapeltokohteiden valinnassa, ensimmäiset pellot v. 2012 sijoittuivat Valman suosituimpiin kohteisiin. Lisäksi päädyttiin perustamaan uusniitty Pappilanpuistoon, joka oli myös yksi kyselyn suosikeista.

Kaupunkilaisilla oli mahdollisuus antaa palautetta ohjelmaluonnoksesta. Avoimien alueiden viherpalveluohjelman luonnos oli nähtävillä Tampereen kaupungin internetsivuilla ja palvelupiste Frenckellissä 19.1. – 9.2.2016. Luonnokseen saatiin yhteensä 10 palautetta. Näistä neljä oli pyydettyjä lausuntoja ja kuusi palautetta saatiin internetsivujen e-lomakkeen kautta. Eniten palautetta saatiin talkootoimintaan, laidunnukseen ja maisemapeltoihin liittyen. Laidunalueita ja maisemapeltoja toivottiin lisää, mutta ehdotetut kohteet eivät ole asemakaavoitettuja viheralueita. Lisäksi saatiin kohdekohtaista tietoa esimerkiksi luontoarvoista ja linnustosta, nämä tiedot on kirjattu kohdekortteihin.

Maisemapelloista ja mahdollisuudesta kerätä kukkia omaan käyttöön on tiedotettu kaupungin internetsivuilla sekä Aamulehdessä. Peltojen laidalla oli myös maisemapelloista kertovat opastaulut. Maisemapellot ovat onnistuneet hyvin, ja kaupunki on saanut runsaasti positiivista palautetta. Haasteena on määritellä ajankohta, jolloin kukkia voi alkaa poimia pelloilta. Ajankohtaa ei voi ennakkoon määritellä, vaan tilanne pitää vuosittain arvioida maastossa. Internet ja lehdistö on käytetty tapa maisemapelloista tiedottamiseen myös muissa kaupungeissa.

Yksi mahdollisuus kehittää pienialaisten niittyjen hoitoa on kummitoiminta. Erityisesti asuinalueiden pienet maisemaniityt soveltuvat yhdistysten kummikohteiksi, kuten Santaharjunpuisto 2 ja Somerikonpuisto Vilusen puistokadun varressa. Tällöin hoidon taso on mahdollista saada tavanomaista korkeammaksi ja asukkaille mieluisaksi. Hoidosta laaditaan kirjallinen sopimus, jossa määritellään hoitotoimenpiteet ja sopimusaika. Luontevia tahoja kummitoimintaan ovat esimerkiksi asukasyhdistykset ja ympäristöyhdistykset. Yhdistyksestä nimetään vastuuhenkilö, joka vastaa hoidon järjestämisestä ja myös raportoi tehdystä työstä kaupungille.

Niittotyöt kukkivilla maisemaniityillä aiheuttavat usein vastustusta asukkaissa. Onkin tärkeää tiedottaa niiton tärkeydestä luonnon monimuotoisuuden ja avoimen maisematilan ylläpitäjänä. Niitto auttaa myös vieraslajien ja tuholaisten torjunnassa, mitä asukkaat eivät useinkaan tule ajatelleiksi. Tulevaisuudessa voisi kehittää asukasyhteistyötä vieraslajien torjuntaan, jolloin saataisiin lisää vaikuttavuutta, kun torjuntaa tehtäisiin samanaikaisesti tietyn alueen pihoilla ja viheralueilla.

6.6 Ohjelmakauden kustannukset

Ohjelman kartoitusten perusteella avoimien viheralueiden hoidon taso on kokonaisuutena ollut melko alhainen. Lisäksi on nähtävissä B-hoitoluokkien alueiden määrän väheneminen, joka todennäköisesti lisääntyy kaupunkirakenteen tulevaisuudessa tiivistyessä. Osa kohteista on hoidon aiempien laiminlyöntien vuoksi tarkoituksenmukaista siirtää taajamametsien hoitoluokkiin (C-hoitoluokat). Kartoituksessa tuli esille hoitamattomia alueita, jotka vaativat peruskunnostusta ja ylläpidon tehostamista. Niittokustannukset saattavat paikoin nousta, mikäli niittojätteen keräämistä lisätään tai ylläpitoon käytetään laiduneläimiä. Kun tavoitteena on säilyttää ja ylläpitää avoimien alueiden ominaispiirteitä, on myös ylläpitokustannuksiin investoitava aiempaa enemmän.

Toimenpiteet	Kohteiden lukumäärä	Kustannus € / vuosi
Kuivatuksen parantaminen	5 kpl / vuosi = 50 kohdetta	10 000
Raivaus	13 kpl / vuosi = 65 kohdetta	20 000
Maisemapeltojen viljely	10 kohdetta	15 000
Maisemalaidunnus	3 kohdetta	6 000
Niittojätteen keruu	12 kohdetta	2 000
Lisärahan tarve yhteensä		53 000 € / vuosi

Taulukko 7: Arvio ohjelmakauden lisäkustannuksista v. 2015–2025.

Tesomanpuisto Apilapuisto

7 YHTEENVETO

Tampereella on nykyisin noin 140 hehtaaria B-hoitoluokan avoimia viheralueita. Kaupunkiympäristön niityt ja pellot tarjoavat asukkaille maisemallisia elämyksiä, virkistysmahdollisuuksia ja elvyttäviä luontokokemuksia. Alueet ovat arvokkaita myös luonnon monimuotoisuuden kannalta.

Viherpalveluohjelman tavoitteena on saada aikaan hoidettu, monimuotoinen niittyjen ja peltojen verkosto, jonka asukkaat tuntevat. Työ aloitettiin vuonna 2010, jolloin lähes kaikkia hoidossa olleita alueita hoidettiin samalla tavalla. Osa kohteista oli hoitamattomia, joten kunnostustarpeita ilmeni runsaasti. Raivaamalla kunnostettavia kohteita on 65, ja kuivatuksen parantamiskohteita 43 kappaletta. Kunnostustoimenpiteitä on jo toteutettu ja toteutetaan jatkossa muutamassa kohteessa vuosittain.

Hoitoluokituksen myötä löydettiin kahdeksan uutta arvoniittyä, kymmenen käyttöniittyä ja maisemakasvien viljely aloitettiin viidessä kohteessa. Uutena menetelmänä käyttöön otettiin laidunnus, ja tavoitteena on saada toimimaan myös niittojätteen keruu tietyillä kohteilla. Käytännön kokemukset maisemapelloista ja laidunnuksesta ovat olleet myönteisiä. Suhteellisen pienellä taloudellisella panostuksella on saatu aikaan uudenlaisia, monimuotoisia viheralueita. Asukkailta saatu palaute on ollut varsin positiivista.

Hoitoluokituksen ja kohdekorttien avulla kohteiden hoito pystytään toteuttamaan tarkoituksenmukaisesti ja tehokkaasti koko verkostossa. Alueiden hoidon laadun valvonta aloitettiin kesällä 2012. Kun tehdään valvontaa, ylläpidon laatu nousee ja hoidotta jääneiden kohteiden määrä vähenee.

B-hoitoluokan viheralueiden tavoitetilanne vuonna 2025

1. Nykyiset keskeisimmät avoimet viheralueet ja niiden ominaispiirteet ovat säilyneet maiseman- ja luonnonhoitoalueilla.
2. Uusilla kaava-alueilla on säilytetty tai muodostettu avoimia viheralueita osana monimuotoista viherverkkoa.
3. Monimuotoisuuden säilymistä ja kehittämistä tukevat suuralueilla kooltaan ja tyypiltään vaihtelevat avoimet viheralueet.
4. Kukkivien maisemapeltojen ja maisemaniittyjen määrä on lisääntynyt ja ylläpito vakiintunut.
5. Avoimien alueiden hoitotoimenpiteet ja urakoinnin käytännöt ovat vakiintuneet ja tilaajalla on käytössään toimiva urakoitsijaverkosto. Hoidon ulkopuolella ei ole kohteita.
6. Alueiden peruskunnostuksiin on varmistettu riittävät resurssit ja töiden ohjelmointi.
7. Talkootoiminta ja asukkaiden aktivointi on säännöllistä ja ohjattua.

Tavoitteiden saavuttaminen vaatii kaupungilta lisäresursseja mm. ylläpidon laadunvalvontaan, peruskunnostusten valmisteluun ja ohjaukseen, asukasyhteistyön monipuolistamiseen sekä vieraslajien torjuntaan. Lisäksi toistaiseksi tunnistamattomien arvoniittyjen paikallistamiseksi tulisi tehdä selvitys B-hoitoluokan kohteiden sijoittumisesta vanhoille maatalousalueille, ja kaupungin ympäristönsuojelu tekee vastaavan tarkastelun luonnonsuojeluohjelman kohteiden osalta.

Ohjelman tavoitteiden seuranta ja kohdekorttien tarkistus tehdään vuonna 2020. Avoimet niityt ja pellot ovat muutosherkkiä alueita, sillä hoidon puute aiheuttaa metsittymistä ja alueiden luvaton käyttö on selkeä ongelma. Lisäksi kaupunkirakenteen tiivistyminen aiheuttaa rakentamispaineita joillekin alueille, ja toisaalta hoitoluokkaan voi tulla kokonaan uusia alueita. Tavoitteena on, että jatkossa avoimet alueet eivät vähene puutteellisen hoidon vuoksi, ja niityt ja pellot ovat keskeinen osa kaupungin viherverkkoa.

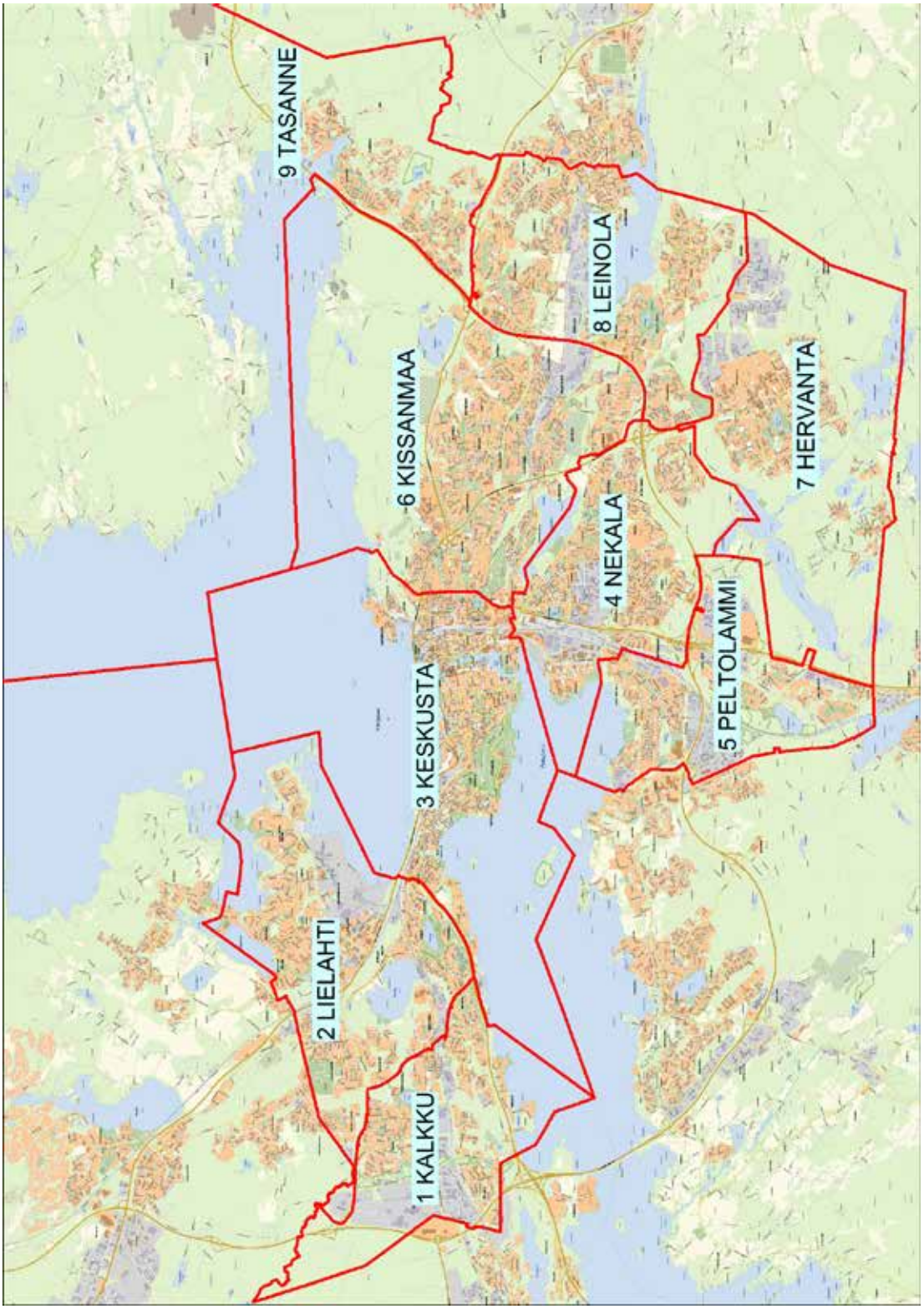

Kartta 3: Ylläpidon urakka-alueet.

8 KOHDEKORTIT URAKKA-ALUEITTAIN

AHERTAJANPUISTO LÄNSI - AHERTAJANPUISTO ITÄ 181
ALASJÄRVENPUISTO 2 171
ALASNIITYNPUISTO LÄNSI - ALASNIITYNPUISTO ITÄ 156
ARRANMAA 128
ATALANPUISTO 1 - ATALANPUISTO 2 212
AUNANKORPI 138
EPILÄNHARJU 76
HAIHARANKANGAS 192
HANKKIONKULMA 197
HARMAAN TUKKITIEN PUISTO 98
HAUKISENMAA 101
HAUKKAKOPINNIITTY 1 - HAUKKAKOPINNIITTY 2 202
HAUTALAAKSO 95
HEINÄMIEHENPUISTO 67
HERRAINSUO 136
HEVOSHAKA 118
HILLAPUISTO 133
HIRVIKALLIONPUISTO 183
HUHMARPELTO 1 169
HUHMARPELTO 2 170
HUIKULANPUISTO 206
HURINGINPUISTO 116
HÄRMÄLÄN RANTAPUISTO 141
IDMANINPUISTO 117
IIDESRANNANPUISTO 151
IKURINPUISTO 1 - IKURINPUISTO 2 66
IKURINPUISTO LÄNSI 65
ISOLAMMENPUISTO 1 - ISOLAMMENPUISTO 2 188
ISOLAMMENPUISTO 3 189
ISOLAMMENPUISTO 4 190
ISOLAMMENPUISTO 5 - HIKIVUORENPUISTO 191
ISONIITYNPUISTO LÄNSI 185
ISOSUONPUISTO 1 79
ISOSUONPUISTO 2 80
JUVELANPUISTO 194
KAHNANPUISTO 1 209
KAHNANPUISTO 2 210
KALLENNIITTY 154
KALLIOINEN LUODE 175
KANJONI 180
KARJALANPUISTO 155
KARVOLANPUISTO 92
KIRJAVAISENNIITTY 1 159
KIRJAVAISENNIITTY 2 160
KIRKKOLADONPUISTO 1 161
KIRKKOLADONPUISTO 2 162
KIRKKOSUO 1 152
KIRKKOSUO 2 153
KIULUPUISTO 102
KOHMANPUISTO 1 - KOHMANPUISTO 2 73
KOHMANPUISTO 3 74
KOHMANPUISTO 4 75
KOKIN SUOJAVIHERALUE 144
KOLMELANRANTA 2 217
KORKINMÄENPUISTO 1 114
KORKINMÄENPUISTO 2 115
KORPIKODINPUISTO 203
KOSSINKULMAUS 200
KURJENPUISTO 1 122
KURJENPUISTO 2 123
KURJENPUISTO 3 124
KYRÖLÄNPUISTO - OJARINTEENPUISTO 157
KYTÖPUISTIKKO 195
KÄMMENSUONPUISTO 1 - KÄMMENSUONPUISTO 2 207
LAHDENSUONPUISTO 139
LAMMINSIVUNPUISTO 208
LITUKANPUISTO 1 - LITUKANPUISTO 2 164
LORISEVANPUISTO 1 96
LORISEVANPUISTO 2 97
LYSTIHUONEENPUISTO 186
LYSTIHUONEENPUISTO VU 187
LÄHDEAHONPUISTO 1 86
MATTILANPUISTO 1 - MATTILANPUISTO 2 91
MAURINPUISTO 218
MESOPOTAMIA 158
NIEMEN RANTAPUISTO 1 87
NIEMEN RANTAPUISTO 2 88

NÄYTTÄMÖNPUISTO 179
OMENAPUISTO 72
PAKSUNMULLANPUISTO 121
PALOKALLIONPUISTO 135
PAPPILANPUISTO 1 172
PAPPILANPUISTO 2 173
PAPPILANPUISTO 3 174
PEKANPUISTO ETELÄ 165
PEKANPUISTO POHJOINEN 1 167
PEKANPUISTO POHJOINEN 2 166
PERKKOONPUISTO ETELÄ 130
PERKKOONPUISTO ITÄ 1 131
PERKKOONPUISTO ITÄ 2 - PERKKOONPUISTO ITÄ 3 132
PERKKOONPUISTO KESKI 1 - PERKKOONPUISTO KESKI 2 129
PIIKAHAKA 64
POHTOLANPUISTO 1 83
POHTOLANPUISTO 2 84
POHTOLANPUISTO 3 85
PROVASTINPUISTO LÄNSI - PROVASTINPUISTO ITÄ 99
PUROVAINIOPUISTO 2 216
PYHÄOJANNOTKO 199
PYHÄOJANPUISTO - PYHÄOJAN SUOJAVIHERALUE 198
PÄTTINIEMENPUISTO ETELÄ 94
RAUNINARONPUISTO 163
RUKKAMÄENPUISTO 137
RUOKOMÄENPUISTO 134
RYYDYNPUISTO 82
SALMENPUISTO 62
SAMOILIJANPUISTO - PYYDYSTÄJÄNPUISTO ITÄ 211
SANTAHARJUNPUISTO 1 148
SANTAHARJUNPUISTO 2 149
SANTAHARJUNPUISTO POHJOINEN 147
SEIMENNIITTY 196
SIMOLANRANTA 93
SOLKIMÄENPUISTO 184
SOMERIKONPUISTO 150
TASANTEENPUISTO ETELÄ 215
TASANTEENPUISTO POHJOINEN 1 213
TASANTEENPUISTO POHJOINEN 2 -
TASANTEENPUISTO POHJOINEN 3 214
TEERIVUORENPUISTO 63
TERVALEPÄNPUISTO 178
TESOMANPUISTO-APILAPUISTO 68
TOHLOPINSUONPUISTO 3 77
TOIVIONPUISTO 140
TURTOSENRINNE 143
VARSANPUISTO 168
VEISUNPUISTO 1 110
VEISUNPUISTO 2 111
VENTTIILIPUISTO 104
VIHILAHDENPUISTO 103
VIHIOJANPUISTO-JOKIRANTA 1 105
VIHIOJANPUISTO-JOKIRANTA 2 106
VIHIOJANPUISTO-LAHDENPERÄ 108
VIHIOJANPUISTO-ORAS 1 112
VIHIOJANPUISTO-ORAS 2 - VIHIOJANPUISTO-ORAS 3 113
VIHIOJANPUISTO-PELIPUISTO 107
VIHIOJANPUISTO-UNHOLA 109
VIIALANPUISTO 1 145
VIIALANPUISTO 2 146
VIIRAPUISTO 78
VUOHENPELTO 1 119
VUOHENPELTO 2 120
VÄLIPALANPUISTO 219
YLIMÄNNYNMETSIKKÖ 201

1.3 ESIMERKKIKORTTI

Esimerkki B-hoitoluokan kohdekortista

Hoitoluokka	B2
Tunnus	2181-004
Pinta-ala	40012 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 1409, 5086, 563; PL ja EL

Virkistyskäyttö	Ulkoilureitistö, opastaulu ja penkkejä.
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Arvokas kohde sekä luonto- että maisema-arvoiltaan. Yksittäisiä lahopuita. Kaupunginosapuistoa, arvokasta aluetta (viheraluetyypit 4 ja 28).
Erityisarvot	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Nokianojan ja Tesoman valtatien kulmauksessa sijaitseva puistoalue. Alueen puuston muodostavat pääosin vanhat männyt ja koivut. Myös nuorempaa puustoa jonkin verran. Pohjakasvillisuus on rehevää, lajeina mm. koiranputki, maitohorsma, sananjalka, nokkonen ja siperianukonputki. Pienialaisina esiintyminä myös niittylajeja kuten ojakellukka, metsäapila, ahomansikka ja ahomatara.
Hoidon tavoite	
Ylläpito	
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojattomalla niityllä/pellolla ei ole kaivettuja sarkaojia tai muita kuivatusrakenteita. Ympäröivät reuna-, lasku- ja valtaojat on mainittu erikseen.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

Mahdolliset ekologiset yhteydet, muinaisjäännökset, luonnonsuojeluohjelman kohde sekä harvinainen kasvi- ja eläinlajisto.

Tampereen viheraluejärjestelmän viheraluetyypit liitteessä 4.

Mahdollisen tiedot lähialueen sijoittumisesta.

Yleiskuvaus alueesta ja sen kasvillisuudesta.

Toimenpiteet ja niiden ajoittaminen. Ajankohtaa ei ole mainittu, mikäli sillä ei ole mainittavaa merkitystä alueen kasvilajiston kannalta.

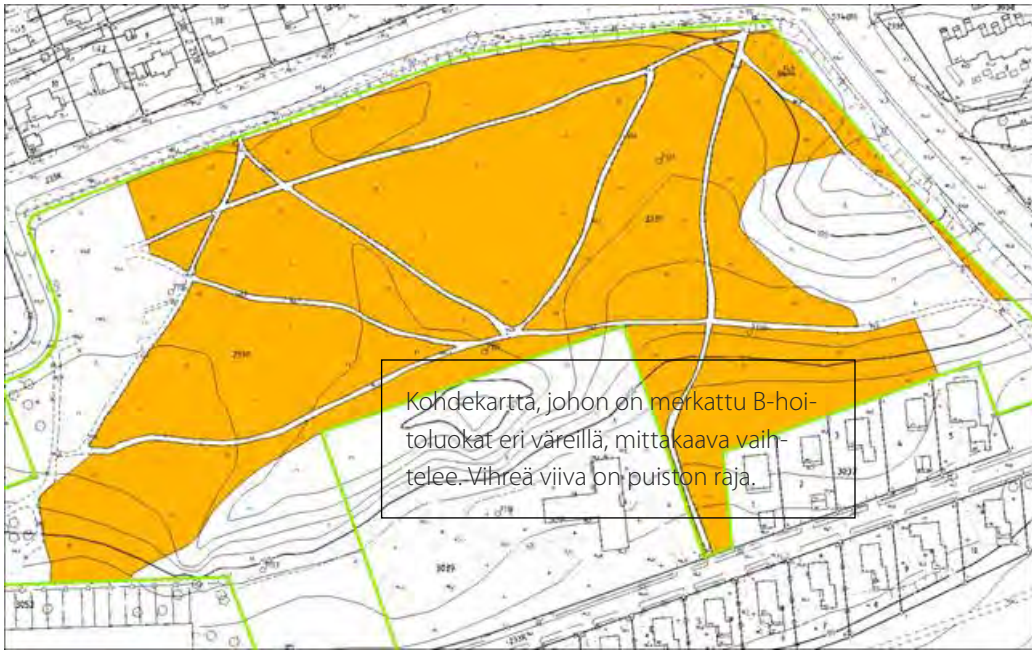

väriselitteet

B1

B2

B3

B4

B5

URAKKA-ALUE 1: KALKKU

1 SALMENPUISTO

2 TEERIVUORENPUISTO

3 PIIKAHKA

4 IKURINPUISTO LÄNSI

5 IKURINPUISTO 1 - IKURINPUISTO 2

6 HEINÄMIEHENPUISTO

7 TESOMANPUISTO-APILAPUISTO

1.1 SALMENPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2079-014
Pinta-ala	2 301 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7480; VL-7

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, toimii viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ratakistonkadun ja kevyen liikenteen väylän välissä sijaitseva joutomaa. Maasto viettää etelään päin. Puut ja pensaikko kadun varressa peittävät näkymän alueelle. Alueen lajistona sekä peltorikkakasveja kuten pelto-ohdake, pujo ja hevonhierakka sekä jonkin verran rehevän niityn lajistoa kuten ojakellukka, siankärsämö, kannusruoho ja isolaukku. Väylän varressa kasvaa hieman lupiinia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Alueen niittomurskaus 1 kerta kesässä, niiton ajankohdalla ei merkitystä lajiston kannalta. Tienvarsipuuston ja pensaikon raivaus, jätetään yksittäisiä puita ja puuryhmiä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton rinnepelto, joka viettää voimakkaasti etelään. Reunaojien kunto hyvä, ja purkuoja hyvässä kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

1.2 TEERIVUORENPUISTO

Hoitoluokka	B2 ja B5
Tunnus	2179-001
Pinta-ala	7 016 m², 1 373 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7450; VLL, s-o, sl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Alueen kaakkoisosassa edustavaa niittylajistoa. Viherreitin osa (viheraluetyyppi 6). Toimii myös korttelipuistona.
Erityisarvot	Puustovyöhykkeellä kasvaa rauhoitettu, vanha kataja, joka on aikoinaan ollut Pohjoismaiden suurin. Kataja on pahoin vaurioitunut myrskyssä v 2001, kanto ja siihen jäänyt oksa ovat edelleen rauhoitettuja.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Jättikatajankadun, asutuksen ja metsikön rajaama tasainen nurmialue. Lehtipuuvaltainen puustovyöhyke jakaa alueen kahteen osaan. Puustovyöhykkeellä kasvaa myös kyltillä merkattu vanha kataja. Alueen länsiosa on rehevää nurmea, jossa valtalajeina heinät, voikukka ja valkoapila. Itäpuolisesta alueesta noin puolet on kulottunutta, karua nurmea, jossa kasvaa em. lajien lisäksi myös niittylajeja kuten siankärsämö, kissankello, huopakeltano ja ahomansikka.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja virkistyskäytön mahdollistaminen esimerkiksi pallopelit.
Ylläpito	B2: Alueen niittomurskaus 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuu. B5: Matalakasvuisten niittykasvien niitto vain kerran kesässä kukinnan jälkeen elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Etelään viettävä pelto, hyvin hietavoittoinen alue. Alue voidaan katsoa ojattomaksi, vanhoilla sarkaojilla ei ole kuivatuksellista merkitystä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alueen pintavalunta haittaa alapuolisten omakotitalojen pihoja. Kaivetaan erillinen katkaisuoja tarvittaessa raja-aidan yläpuolelle.

1.3 PIIKAHAKA

Hoitoluokka	B5
Tunnus	2181-004
Pinta-ala	40 012 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 1499, 5086, 563; PL ja EL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Arvokas kohde sekä luonto- että maisema-arvoiltaan. Yksittäisiä lahopuita. Kaupunginosapuistoa, arvokasta aluetta (viheraluetyypit 4 ja 28).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Ulkoilureitistö, opastaulu ja penkkejä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Nokiantien ja Tesoman valtatien kulmauksessa sijaitseva puistoalue. Alueen puuston muodostavat pääosin vanhat männyt ja koivut. Myös nuorempaa puustoa jonkin verran. Pääosa alueesta on lähes tasaista, etelä- ja itäosan maasto on kaltevaa ja kumpuilevaa. Pohjakasvillisuus on rehevää, lajeina mm. koiranputki, maitohorsma, sananjalka, nokkonen ja idänukonputki. Pienialaisina esiintyminä myös niittylajeja kuten kissankello, ahopukinjuuri, ojakellukka, metsäapila, ahomansikka ja ahomatara sekä lehtolajeja kuten sudenmarja ja mustakonnanmarja. Alue on erityisen edustava keväällä valkovuokkojen kukinta-aikaan.
Hoidon tavoite	Monimuotoisen luonnon ja maiseman säilyttäminen.
Ylläpito	Määritellään erillisessä hoitosuunnitelmassa.
Muuta huomioitavaa	Alueella esiintyy humalanvieras ja peurankello, jotka ovat Pirkanmaan perinnebiotoopeilla huomionarvoisia lajeja. Lintulajistona sirittäjä yms.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, puustoinen alue. Alueen pintavalunta vapaan**a.**
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

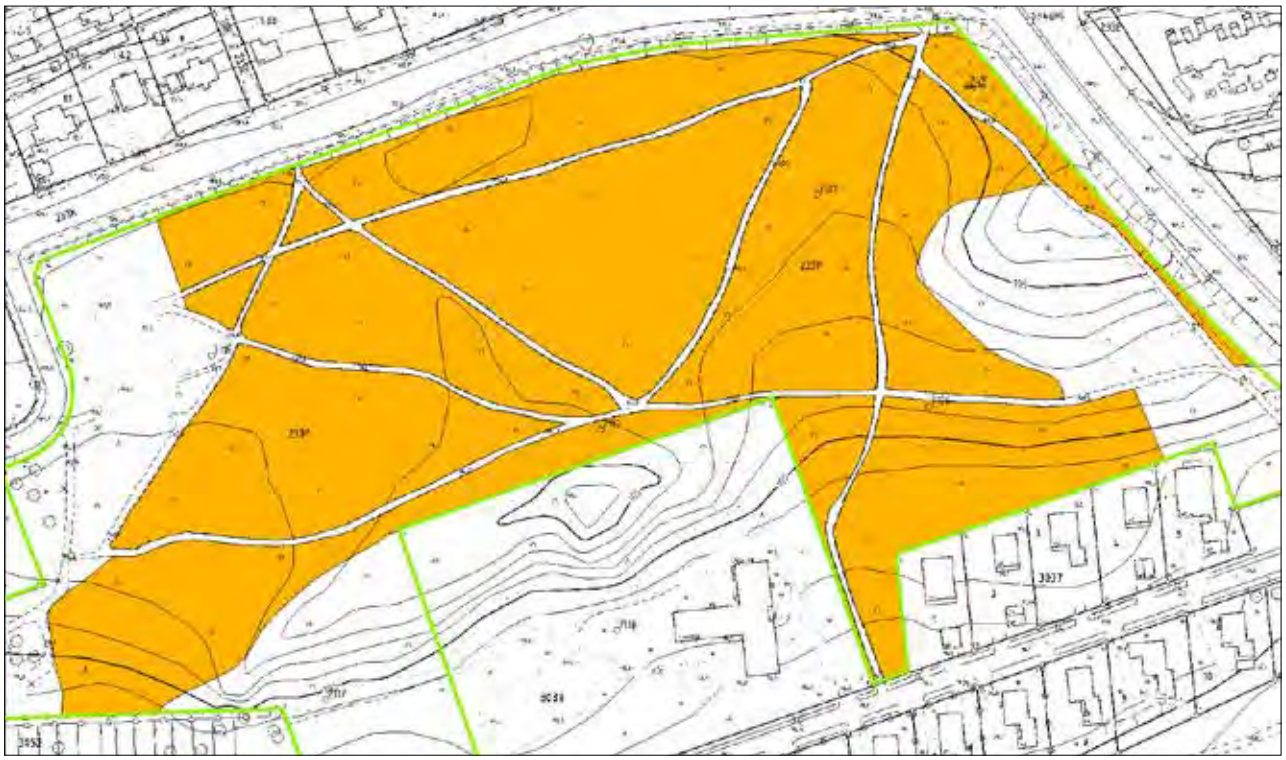

1.4 IKURINPUISTO LÄNSI

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2278-003
Pinta-ala	2 676 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7268, 76; VM JA PUISTO-, METSÄ-, ISTUTUS- TAI VILJELYSALUE

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Viherreitin osa (viheraluetyyppi 6). Myös osa maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Tuohikorventien ja Ikurintien välissä sijaitseva johtoalue. Alueella kasvaa tiheässä nuorta lehtipuustoa ja pensaikkoa. Maapohja on rehevä ja kostea, kasvillisuutena mm. vadelma, maitohorsma ja sananjalka.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Valtaoja mutkittelee alueella. Johtoalue täysin pusikoitunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

1.5 IKURINPUISTO 1 IKURINPUISTO 2

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2278-012
Pinta-ala	2 477 m² 6 244 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6829, 6961; VL, z ja va Nrot 6070,6829; VL ja VP, z ja va
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ikurintien ja Niittäjäntien välissä sijaitsevat johtoalueet. Alueella kasvaa tiheässä nuorta lehtipuustoa ja pensaikkoa. Maapohja on pääosin rehevä ja kostea, kasvillisuutena mm. vadelma ja maitohorsma. Paikoitellen myös kivikkoista ja karumpaa maastoa. Niittäjäntien vieressä pieni niittyalue, jossa kasvaa mm. pietaryrttiä.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Valtaoja kulkee sähkölinjan alla. Johtoalue täysin pusikoitunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

1.6 HEINÄMIEHENPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2279-013
Pinta-ala	2 315 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7503; VL, z ja va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Kaunis yksittäispuu kevyen liikenteen väylän varressa alueen länsipäässä. Toimii viherreittinä, myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 6 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Niittäjäntien ja Heinämiehenkadun välissä sijaitseva johtoalue. Johtoalueella kasvaa runsaasti pajua, kevyen liikenteen väylän varressa nokkosta, maitohorsmaa, pujoa ja vadelmaa. Vähän jättipalsamia.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen. Kevyen liikenteen väylän ympäristön siistiminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein. Kevyen liikenteen väylän varsien niittomurskaus leveämmältä alueelta siistisi alueen yleisilmettä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Valtaoja kulkee sähkölinjan alla. Yksittäisiä purkuojia, jotka laskevat eteläpuoliseen laskuojaan. Johtoalue täysin pusikoitunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

1.7 TESOMANPUISTO – APILAPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2279-022
Pinta-ala	1 091 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6493 ja 6335; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, toimii viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Heinämiehentien itäpuolella sijaitseva johtoalue. Alue on avointa, rehevää niittyä. Maasto on pääosin tasaista, itäosassa maasto viettää selvästi ojaa kohti. Ojan varressa kasvaa hieman nuorta pajukkoa. Alue on lajistoltaan melko monimuotoinen, lajistona mm. koiranputki, vuohenputki, hiirenvirna, aitovirna, niittynätkelmä, nurmitädyke, maahumala, nokkonen, voikukka, pujo, maitohorsma ja takiainen. Itäosan kasvillisuus on yksipuolisempaa. Yksittäinen lupiini ja kanadanvuokko ovat levinneet alueelle.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1 kerta kesässä, elo-syyskuussa kasvien kukinnan ja siementämisen jälkeen. Lupiinin ja arovuokon mekaaninen kitkentä. Ojanvarren pensaiden raivaus tarvittaessa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Alue rajoittuu pohjoisreunaltaan valtaojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

Piikahaka

Pohtolanpuisto 3

URAKKA-ALUE 2: LIELAHTI

1 OMENAPUISTO

2 KOHMANPUISTO 1 - KOHMANPUISTO 2

3 KOHMANPUISTO 3

4 KOHMANPUISTO 4

5 EPILÄNHARJU

6 TOHLOPINSUONPUISTO 3

7 VIIRAPUISTO

8 ISOSUONPUISTO 1

9 ISOSUONPUISTO 2

11 RYYDYNPUISTO

12 POHTOLANPUISTO 1

13 POHTOLANPUISTO 2

14 POHTOLANPUISTO 3

15 LÄHDEAHONPUISTO

16 NIEMEN RANTAPUISTO 2

17 NIEMEN RANTAPUISTO 1

2.1 OMENAPUISTO

Hoitoluokka	B3 ja B4
Tunnus	2182-010
Pinta-ala	2166 m², 5346 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 5048, 5948 ja 7739; PL ja VP, va
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Toimii viherreittinä, myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 6 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, tallattuja oikopolkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Raholan siirtolapuutarhan pohjoispuolella sijaitseva monimuotoinen puistoalue. Maasto viettää etelään päin. Alueen halki kulkee sekä kevyen liikenteen väylä että sähkölinja itä-länsisuunnassa. Alueella kasvaa jonkin verran monilajista lehtipuustoa, myös kauniita yksittäispuita sekä koiranheisipensaita. Itäosa on melko pitkälti pusikoitunut. Avoimien alueiden kasvillisuutena mm. nokkonen, koiranputki, pujo, pietaryrtti, maitohorsma, jättipalsami, tarhapiisku ja lupiini. Pienialaisesti pientareilla myös hennompaa niittykasvillisuutta.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	B3: Puuston ja pensaikon raivaus avoimuuden palauttamiseksi. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuu ja elokuu ennen lupiinin siementen valmistumista. Hyväkuntoisia vadelmikkoja ei niitetä asukkaiden toiveesta. B4: Raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Lähialueen asukkaat käyvät poimimassa alueelta vadelmia.
Kuivatuksen nykytilanne	Pääsääntöisesti viettävä rinnemaasto, ei ongelmia. Yksittäisiä väliojia ja kevyen liikenteen väylän alitse meneviä rumpuja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.2 KOHMANPUISTO 1 - KOHMANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2281-001
Pinta-ala	30 133m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7747; VL-7 ja VL-5, hule-5

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen ja laaja-alainen kokonaisuus. Aluepuiston (viheraluetyyppi 5) osa.
Erityisarvot	Silmälläpidettävä (NT) kelta-apila kasvaa Puolukkakadun läheisyydessä.
Virkistyskäyttö	Tallattuja polkuja.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Monimuotoinen ja laaja niittyalue Puolukkakadun asutuksen läheisyydessä. Maasto viettää pääosin valtaojaa kohti, paikoitellen kaltevaa maastoa. Länsiosa pitkälti pusikoitunut. Kasvillisuutena heinät, pujo, maitohorsma, pelto-ohdake ja puunvesoja. Pellon koilliskulmassa hiekkapitoista maata, jossa pienialainen kuiva niitty. Pohjoisreunalla lupiinia. Puolukkakadun asuntojen eteläpuolinen niittypelto on kasvanut umpeen. Itäosa alueesta on avointa rehevää niittyä, jossa päälajistona heinät, pujo ja pelto-ohdake. Myös yksittäisiä puunvesoja ja puuryhmiä. Eteläosa on vanhaa nurmipeltoa, jonka reunoilla puunvesoja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja palauttaminen niiltä osin, kun alueet on mahdollista hoitaa jatkossakin. Kelta-apilan ja pienialaisen niityn säilyttäminen alueella.
Ylläpito	Alueen puuston yleisilmettä siistitään. Länsiosan pellon vesakot raivataan pois lukuun ottamatta itäreunan puustosaareketta. Avoimien alueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Pienialainen niitty, jossa kelta-apila kasvaa, niitetään vasta siementen valmistuttua syyskuussa.
Muuta huomioitavaa	Asukkaat olisivat itsekin kiinnostuneita hoitamaan aluetta. Kunnollinen kulkureitti valtaojan yli on tarpeen.
Kuivatuksen nykytilanne	Lähes ojaton alue, kevyitä ojanpainanteita. Asuinalueen sadevesiviemäreiden purkuputket johtavat vetensä useasta kohtaa alueen läpi.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Pellonreunojen raivaukset. Puolukkakadun asuntojen eteläpuolisen niittypellon alavaan reunaan piiriojan kaivu.

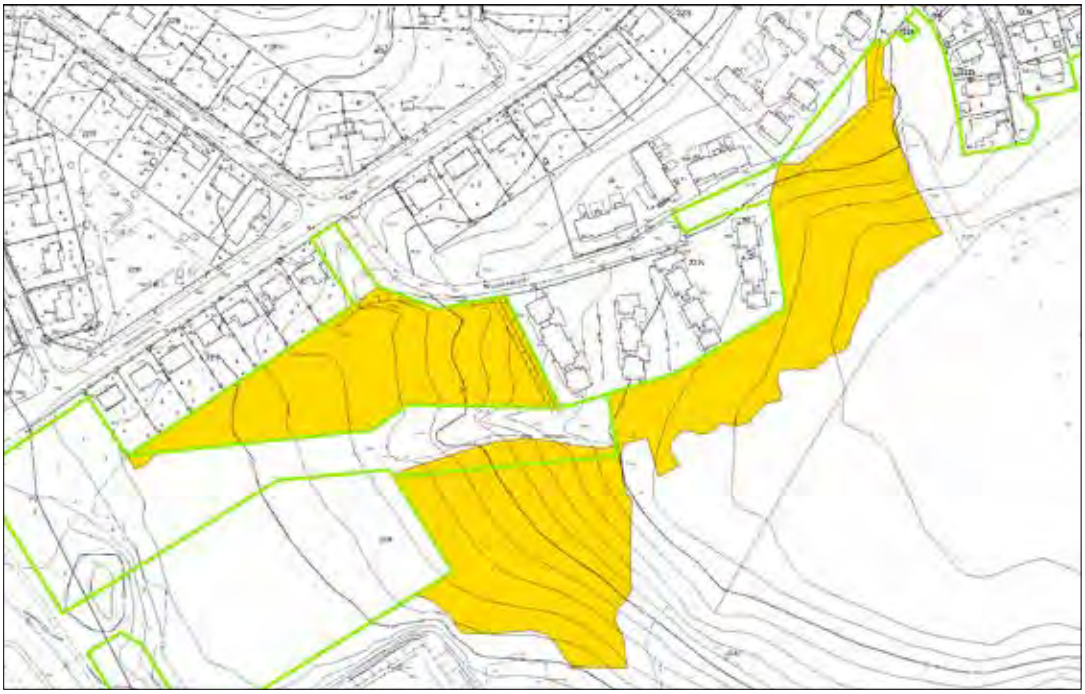

2.3 KOHMANPUISTO 3

Hoitoluokka	B1, B2 ja B3
Tunnus	2281-001
Pinta-ala	20 199 m², 3037 m², 11 612 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7747; VV-1, VL-7, VL-5 ja s-23
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen ja laaja-alainen kokonaisuus. Aluepuiston (viheralue-tyyppi 5) osa.
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Uimaranta, kevyen liikenteen väylä sekä useita tallattuja polkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Yhtenäinen, laaja pelto- ja niittyalue Tohlopinjärven uimarannan läheisyydessä. Eteläosan pellolla viljellään vuosittain maisemakasveja. Uimarantaan rajautuva rehevä ja lähes tasainen niitty on osittain leikattua nurmikkoa, osittain niittyä. Puusto jakaa niityn kahteen osaan, näkymät niityltä toiselle ja niityltä maisemapellolle ovat umpeutuneet lähes kokonaan. Niityn kasvilajeina mm. koiranputki, vuohenputki, pietaryrtti, nokkonen, siankärsämö ja voikukka. Maasto on paikoitellen lievästi kumpuilevaa. Rehevä niittyalue ulottuu Lillukkakujan ja Juolukkakujan pientaloalueelle asti. Asukkaat ovat osittain ottaneet niittyä omaan käyttöönsä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Pohjoisosan niityn puuston valikoiva raivaus, näkymien avaaminen. B1: Viljely erillisen suunnitelman mukaan. B2: Niittomurskaus vähintään 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa. B3: Niitto kerran kesässä, niiton ajankohdalla ei merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Pääosin lähes ojaton alue, kevyitä ojanpainanteita. Maisemapelto on ojaton, voimakkaat korkeuserot omaava alue. Rinteet savea, ja alavat notkelmat turvetta/eloperäistä maa-ainesta, esiintyy märkyyttä. Tarvittaessa kaivetaan kuivatusoja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Maisemapellon metsänpuoleisen reunan raivaus.

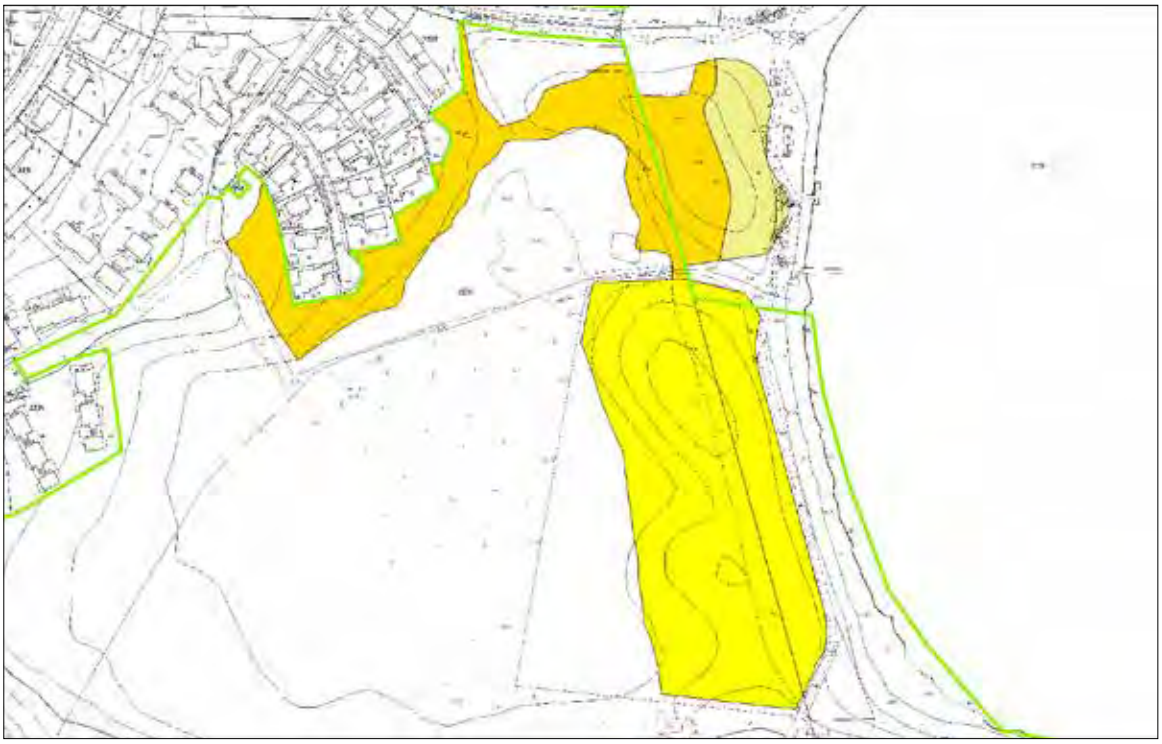

2.4 KOHMANPUISTO 4

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2281-001
Pinta-ala	7127 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 2355; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Osa aluepuistoa (viheraluetyyppi 5) ja muuta arvokasta aluetta (28).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha, kosteapohjainen niitty, joka on melko pitkälti kasvanut umpeen. Alueella on kuitenkin jäljellä selkeitä niittyaukkoja, joiden kasvillisuutena mm. maitohorsma, nokkonen, voikukka, pujo, koiranputki, vuohenputki, pietaryrtti, poimulehti, voikukka, metsäkurjenpolvi, metsäapila, maahumala, nurmitädyke, hiirenporras ja seittitakiainen. Rehevässä kasvillisuudessa esiintyy runsaasti lehtokotiloita. Pensaskerroksessa esiintyy jonkin verran terttuseljaa, vadelmaa ja punaherukkaa. Alueella kasvaa monilajista ja eri-ikäistä lehtipuustoa, päälajina on koivu. Lisäksi yksittäisiä, leveälatvuksisia kauniita maisemapuita kuten vanhoja raitoja. Joissakin puissa on linnunpönttöjä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Tarvittaessa puustoisten alueiden reunojen siimaus.
Muuta huomioitavaa	Alueelle on laadittu hoitokortti, ja alueen peruskunnostus on toteutettu v. 2013.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.5 EPILÄNHARJU

Hoitoluokka	B5
Tunnus	2282-014
Pinta-ala	2775 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6209; VL
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, arvokas ketoalue. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, viheraluetyyppi 8, harjut ja rinteet.
Erityisarvot	Arvokas keto- ja harjukasvillisuus. Sijoittuu luonnonsuojeluohjelman kohteelle (Epilänharju).
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Epilänharjun lounaisrinne Soraharjunkadun varressa. Rinne on jyrkkä, karu ja kuiva, ja tästä johtuen lähes avoin. Yksittäisiä nuoria puita ja puuntaimia. Alue on kuivaa ketoa, jonka lajistona mm. kissankello, ahomansikka, siankärsämö, huopakeltano, päivänkakkara, pietaryrtti, mäkitervakko, metsäapila, ahopukinjuuri ja ukontulikukka. Myös lupiinia ja tarhapiiskua.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Määritellään erillisessä hoitosuunnitelmassa.
Muuta huomioitavaa	Kasvillisuuden inventointi ja hoitosuunnitelman laadinta tarpeen.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.6 TOHLOPINSUONPUISTO 3

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2380-011
Pinta-ala	11 845m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 722 ja 2473; P ja PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, monimuotoinen kokonaisuus. Osa aluepuistoa sekä maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 5 ja 7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Rajoittuu tenniskenttään, alueen halki kulkee tie.
Maankäytön muutos	Yleiskaavan täydennysaluetta
Nykytila	Alue on avointa vanhaa peltoa, jonka kasvillisuus on muuttunut niittymäiseksi. Maasto on pääosin tasaista, reunoilta lievästi viettävää. Kasvillisuutena vanha monilajinen heinä-apilanurmi, jossa lisäksi runsaasti kukkivia niittykasveja kuten päivänkakkara, metsäapila, hiirenvirna, niittynätkelmä, harakankello, koiranputki, nurmitädyke, poimulehti ja siankärsämö. Jonkin verran myös peltorikkakasveja kuten pelto-ohdake, voikukka ja leskenlehti. Pohjoisosassa yksittäisiä pieniä pajunvesoja. Alueen laidoilla yksittäisiä lehtipuita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

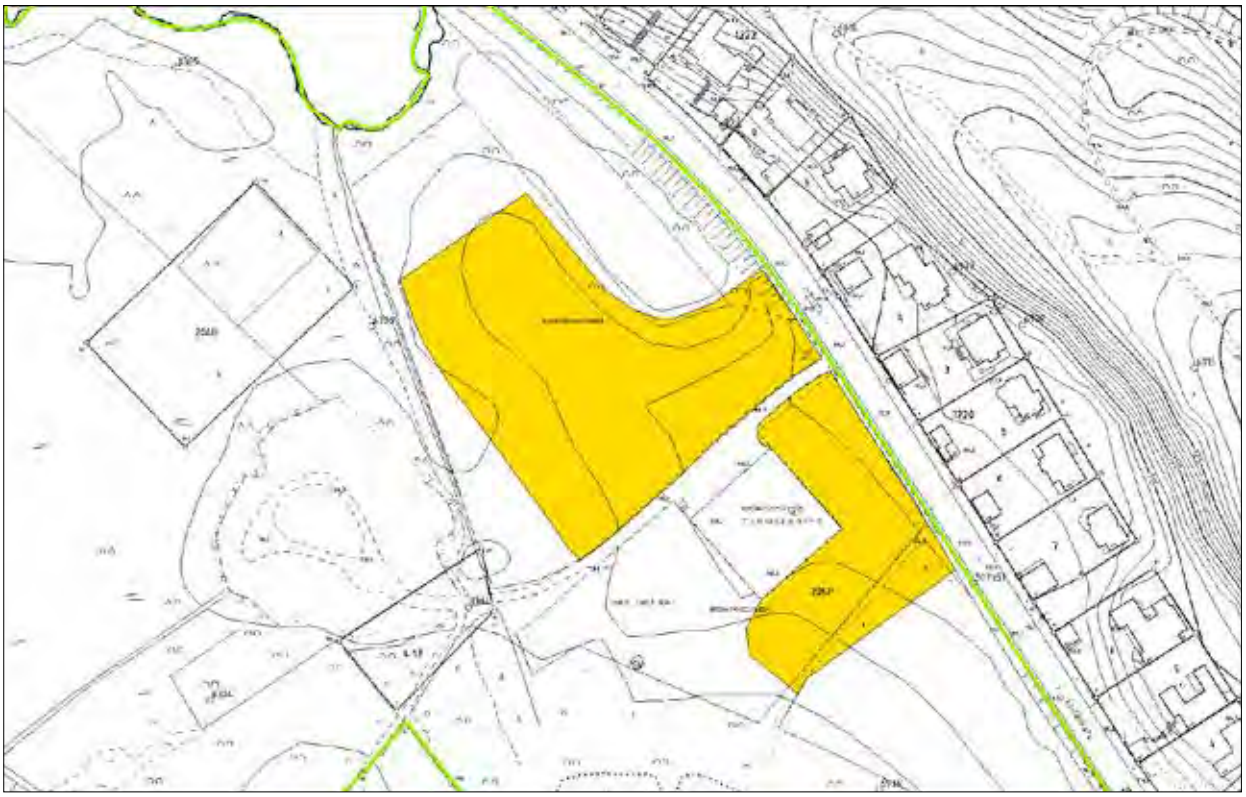

2.7 VIIRAPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2382-003
Pinta-ala	2299 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 8175, 6427; VL
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa, toimii viherreittinä (viheraluetyypit 4 ja 6)
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä
Maankäytön muutos	Mahdollinen raitiotievaraus
Nykytila	Leikkipuiston eteläpuolella sijaitseva rehevä niitty. Alueen halki kulkee voimajohto. Maasto viettää etelään päin ja on paikoitellen kivistä. Niityn kasvillisuutena mm. voikukka, puna-apila, hiirenvirna, siankärsämö, kannusruoho, koiranputki, vuohenputki, nokkonen, pietaryrtti, pelto-ohdake, hevonhierakka ja heinät. Alueelle on levinnyt myös lupiinia ja jättiputkea. Niityllä kasvaa yksittäisiä koivuja, lounaisreunalla puustoa ja pensaikkoa. Asukkaat hoitavat reuna-aluetta nurmikkona.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja jättiputken torjunta.
Ylläpito	Reunapuuston ja pensaikon valikoiva raivaus. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä. Jättiputken torjunta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.8 ISOSUONPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2481-003
Pinta-ala	26 353 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7214, 5687; VP ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Laaja, avoin ja puoliavoin maisematila. Runsas hyönteis- ja perhoslajisto. Osa laajaa viherreittiä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Alueella risteilee oikopolkuja.
Maankäytön muutos	Mahdollinen raitiotievaraus
Nykytila	Avoin, lähes tasainen niittypelto, jolla kasvaa yksittäisiä puuntaimia. Vanhaa peltoa, jonka lajistona mm. pelto-ohdake, siankärsämö, särmäkuisma, pujo, maitohorsma ja leskenlehti. Vieraslajeista lupiini ja tarhapiisku ovat levinneet alueelle. Pellon halki kulkee soratie. Soratien länsipuoli on läjitys- ja varastoalueena. Alueen keskiosassa on iso maavalli, jonka rinteillä kasvaa nuorta, paikoin tiheääkin puustoa. Puustona mm. koivuja, mäntyjä, lehtikuusia ja pajuja. Pohjakasvillisuutena mm. pietaryrtti, lupiini, valkomesikkä ja sinimailanen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puuntaimien poisto pellolta ja maavallin puuston valikoiva raivaus. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä vieraslajien osalta, muu alue 1 kerta. Niittoajankohtina kesäkuu ja elokuu ennen lupiinin siementen valmistumista.
Muuta huomioitavaa	Lintujen ravintoaluetta
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, reunoille viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Ojanreunojen raivaukset.

2.9 ISOSUONPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2481-003
Pinta-ala	6327 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 5123, 6838, 6427; P ja V, UL
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa laajaa viherreittiä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, tallattu oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Alue on pääosin avointa, vanhaa peltoa. Reunamilla kasvaa istutettuja koivuja ja lehtikuusia. Rehevän niittypellon kasvillisuutena mm. pelto-ohdake, lupiini, pietaryrtti, pujo, nokkonen ja maitohorsma. Maasto viettää koilliseen päin.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Avoimien alueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Naapuritontilla sijaitsee iso lammikko, joka jää tiheän puuston taakse piiloon, näkymää voisi avata raivaamalla. Lintujen ravintoaluetta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä pelto. Alapää soistunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Soistuneen ja pellonreunan rajalle piirioja.

2.11 RYYDYNPUISTO

Hoitoluokka	B2 ja B3
Tunnus	2482-006
Pinta-ala	6356 m^2, 4280 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 913, 1376; P, U ja PUISTO

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen viheraluekokonaisuus. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7), toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ryydynkatuun rajautuva puistoalue, joka sijaitsee Ryydynpohjan rannan läheisyydessä. Alueen länsiosa on avointa niittyä, jonka kasvillisuutena mm. voikukka, metsäapila, koiranputki, ukonputki, lupiini ja pietaryrtti sekä kolme kitukasvuista orapihlajapensasta. Niityn koillispuolella sijaitsee pieni haapametsikkö. Itäosa on avoin, kumpareinen niittyalue, jossa kasvaa muutamia koivuryhmiä. Pohjakasvillisuutena mm. lupiini, siankärsämö ja tummarusokki. Niittyalueen länsireunassa kostea ja reheväkasvuinen vyöhyke, jossa maitohorsmaa, mesiangervoa ja pajua.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	B2: Orapihlajat poistetaan. Niittomurskaus 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa. B3: Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Länsiosan peltoalue soveltuisi maisemakasvien viljelyyn.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.12 POHTOLANPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2482-007
Pinta-ala	1183 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7614; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pieni, osittain pusikoitunut peltokaista ojan pohjoispuolella. Avoimen alueen lajeina mm. puna-apila, pelto-ohdake ja pujo. Kevyen liikenteen väylän varressa niitetty kaista, jossa myös yksittäisiä nuoria koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Yksittäisten puunvesojen poisto pellolta. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, pieni kaista asuinalueen ja laskuojan välissä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.13 POHTOLANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2482-007
Pinta-ala	2871 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7614; VL-5, vk-1

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Tallattuja polkuja, rajoittuu länsireunalta kevyen liikenteen väylään.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha peltoalue, joka on keskiosastaan kasvanut täysin umpeen. Alueen länsipäässä on pieni niittymäinen alue, joka vähitellen kasvamassa myös umpeen. Länsireunalla myös lupiinia ja pieniä maakasoja, etelälaidalla hieman jättipalsamia. Pohjakasvillisuutena heinät, pelto-ohdake, pujo ja puna-apila. Itäpäässä pienialainen apilapelto, jossa myös nuorta pajua.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Pellon länsi- ja itäpäästä poistetaan nuoret puut ja pensaat. Lisäksi raivataan tallattujen polkujen ympäristö leveämmäksi. Avoimien alueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Rajoittuu itäreunaltaan kaupungin peltoalueeseen, jossa pienimuotoista palstaviljelyä.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, loivasti viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Laskuojan reunan raivaus.

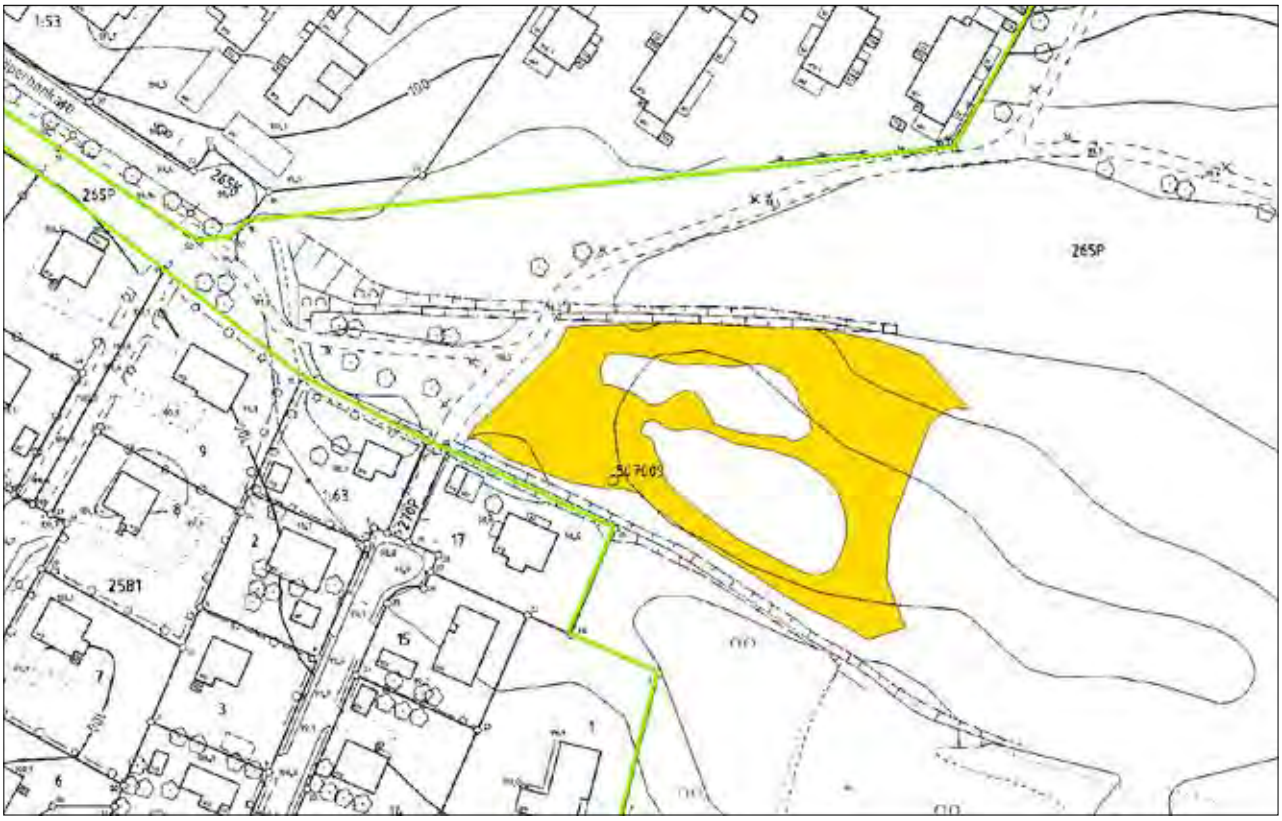

2.14 POHTOLANPUISTO 3

Hoitoluokka	B1
Tunnus	2482-007
Pinta-ala	5529 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7614; VL-5, le

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila ja kaunis maastonmuoto. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät reunustavat aluetta.
Maankäytön muutos	

Nykytila	Asutuksen ympäröimä etelään viettävä avoin niittypelto. Lajistona mm. kannusruoho, hiirenvirna, pietaryrtti, peltovalvatti, valkoapila, puna-apila, rönsyleinikki ja paimenmatara.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja maisemakuvan monipuolistaminen.
Ylläpito	Maisemakasvien viljely erillisen suunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä pelto. Pohjoispuolisen asuinalueen pintavesien purku pellolle. Rummut kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.15 LÄHDEAHONPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2483-009
Pinta-ala	861 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 654; PUISTOALUE

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin niitty on osa laajempaa Niemen rantapuiston avointa maisematilaa. Viherreitin osa (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pieni avoin niittypelto Lauttakadun eteläpuolella. Alueen reunamilla yksittäisiä puun taimia. Lajistona mm. pujo, pietaryrtti, nokkonen, pelto-ohdake, maitohorsma, särmäkuisma, lupiini, vuohenputki ja vadelma.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuntaimien ja vadelmikon poisto pellolta. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

2.16 NIEMEN RANTAPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2483-011
Pinta-ala	9295 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 654; PUISTOALUE

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Niityllä runsaasti perhosia ja korentoja. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Polkureitistö.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Lauttakadun pohjoispuolella sijaitseva monimuotoinen niittyalue reunavyöhykkeineen. Eteläosassa pohjoiseen viettävä rinneniitty, jossa kasvillisuutena mm. pujo, pietaryrtti, vuohenputki, maitohorsma, siankärsämö ja ojakärsämö sekä yksittäisiä puunvesoja. Rinneniitty päättyy kosteaan, puustoiseen notkelmaan, jonka on pitkälti vallannut jättipalsami. Pääosa alueesta on avointa rehevää, kosteaa niittyä, jonka lajeina ovat mesiangervo, pelto-ohdake, vuohenputki ja jättipalsami. Maasto viettää länteen. Alueen pohjoisin osa on pitkälti puustoista.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, jättipalsamin hävittäminen.
Ylläpito	Palsamikasvuston ja niittypolkujen niittomurskaus 2 kertaa kesässä, ennen palsamin siementen valmistumista, kesäkuussa ja elokuussa, mahdollisimman matalaksi. Muun kasvuston niittomurskaus 1 kerta, elokuussa. Puuston ja pensaikon ylläpitoraivaukset.
Muuta huomioitavaa	Jättipalsami on vallannut runsaasti alaa, joten ainakin palsamin niitto on tarpeen leviämisen rajoittamiseksi.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue, jossa lieviä painanteita vanhojen sarkaojien kohdilla.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Eteläosan pellon alapään raivaus. Eteläosan rumpu noussut, yläpään lasku suoritettava. Muutoin rummut kunnossa.

2.17 NIEMEN RANTAPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2483-011
Pinta-ala	8372 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 654; PUISTOALUE

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Polkureitistö. Veneet rannassa.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Siivikkalanlahden rantaan rajautuva vanha niittyalue, joka on kasvamassa umpeen. Runsasravinteisten niittyjen kasvillisuutena mm. lupiini, pujo ja vadelma sekä nuoret lehtipuun taimet. Alueen keskellä on vanha hiekkapintainen pelikenttä, jossa matalampi pohjakasvillisuus. Rannassa kasvaa järeää lehtipuustoa, myös niityillä yksittäispuita ja puuryhmiä kuten komeita maisemamäntyjä. Rantapuusto on luonteeltaan hakamaista, pohjakasvillisuutena pääosin hentokasvuista heinää. Järvi peittyy lähes kokonaan rehevän kasvillisuuden taakse.
Hoidon tavoite	Alueen avoimuuden palautus ainakin osittain.
Ylläpito	Nuoren vesakon ja puuntaimien poisto pelto- ja niittyalueilta. Rantapuuston varovainen raivaus. Avoimien alueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä raivausten jälkeen.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kumparemainen, molemmille reunoille viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Länsipuolen laskuojan reunan raivaus.

Kohmanpuisto 3

URAKKA-ALUE 3: KESKUSTA

1 MATTILANPUISTO 1 – MATTILANPUISTO 2

2 KARVOLANPUISTO

3 SIMOLANRANTA

4 PÄTTINIEMENPUISTO ETELÄ

5 HAUTALAAKSO

6 LORISEVANPUISTO 1

7 LORISEVANPUISTO 2

8 HARMAAN TUKKITIEN PUISTO ETELÄ-KESKI-POHJOINEN

9 PROVASTINPUISTO LÄNSI – PROVASTINPUISTO ITÄ

3.1 MATTILANPUISTO 1, MATTILANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3 ja B4
Tunnus	2183-007
Pinta-ala	267 m², 2146 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7852; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Valtaojan ympäristössä kosteikkokasvillisuutta. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, viheraluetyypit 9 ja 7.
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Mattilankadun pohjoispuolella sijaitsevan valtaojan notkelman ympäristö. Kadunvarren luiska on pensoittunut, päälajeina pajut, koivu ja pihlaja. Kevyen liikenteen väylään rajoittuva itäosan luiska on avoin, niittymäinen alue. Kasvillisuutena mm. pujo, pelto-ohdake ja pietaryrtti. Mattilankadun ja Hennerinkadun kulmassa sijaitsee niittyalue, joka on eteläosasta osittain pusikoitunut. Puustona nuorta koivua ja pajua. Avoimen niityn lajeina mm. heinät, pietaryrtti, nokkonen, harmio ja kannusruoho.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	B3: Avoimen alueen niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta. B4: Puuston raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, pajukoitunut alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

3.2 KARVOLANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2183-009
Pinta-ala	6 059 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 8095; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Hakamainen niittyalue avoimessa maisemassa. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, viheraluetyypit 9 ja 7.
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha, pitkälti umpeen kasvanut niittypelto Mattilankadun pohjoispuolella, maisemallisesti keskeisellä paikalla. Laskuoja kulkee alueen halki. Puustona sekä vanhoja yksittäispuita sekä nuorta pensaikkoa. Alueella jäljellä vielä avoimia niittylaikkuja, joiden kasvillisuutena mm. pujo, vadelma, pelto-ohdake, pietaryrtti, rönsyleinikki, kannusruoho ja särmäkuisma.
Hoidon tavoite	Avoimuuden palauttaminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaukset, säästetään yksittäiset maisemapuut ja jätetään monimuotoisia puu- ja pensasryhmiä. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	Keskeisen sijainnin takia soveltuisi hyvin myös maisemapelloksi, mutta vaatisi peruskunnostuksen.
Kuivatuksen nykytilanne	Laskuoja halkaisee alueen, muutoin ojaton rajoittuen valtaojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

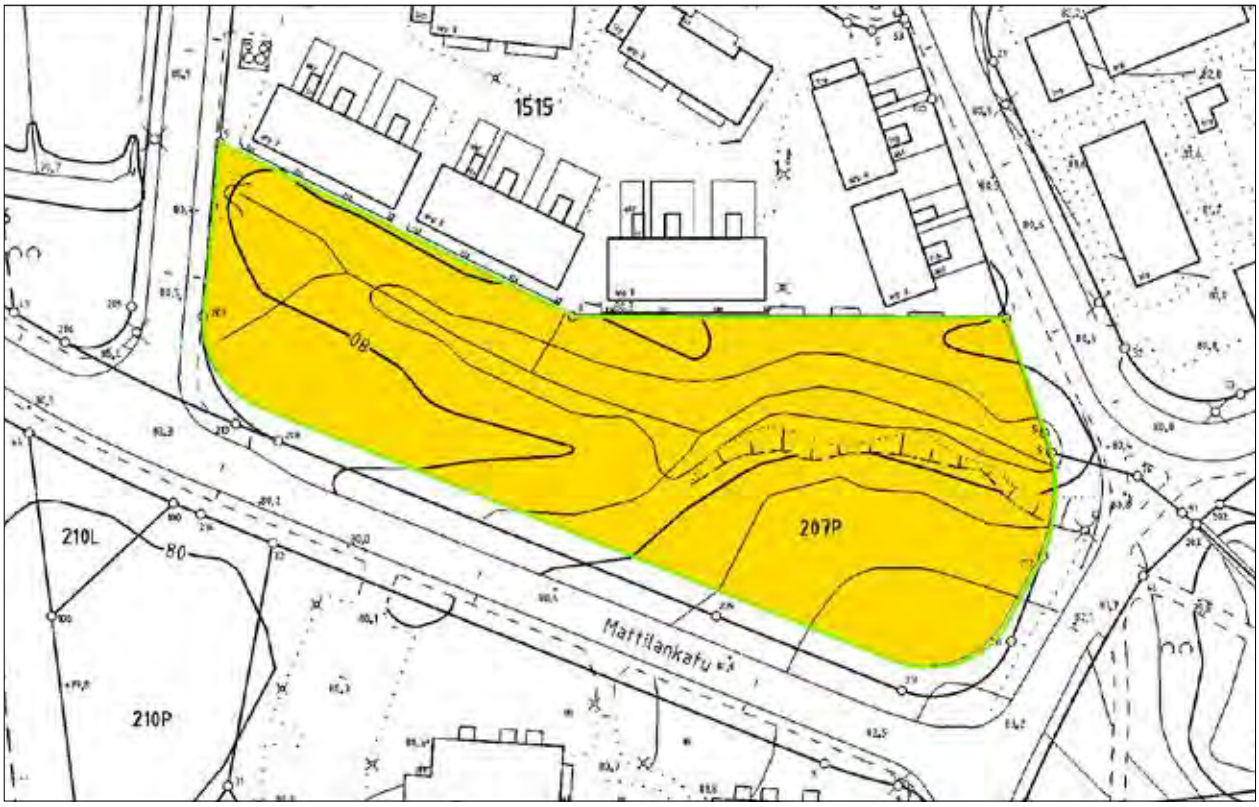

3.3 SIMOLANRANTA

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2183-010
Pinta-ala	3 355 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7166; VP-2, lv eka, eka

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Näkymä järvelle. Toimii viherreittinä, maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 6 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, polkuja. Rannan läheisyydessä oleskelupaikka.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin, maastoltaan loivasti kumpuileva alue Pättiniemenkadun ja Hyhkynlahden välissä. Alueen reunamilla kasvaa kookkaita lehtipuita, lisäksi yksittäispuita. Avoin alue on niittomurskattu, lajeina mm. heinät, valkoapila, voikukka ja siankärsämö. Alueen lounaiskulman rajalla iso tatarkasvusto.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Näkymien avaaminen.
Ylläpito	Puuston harvennus siten, että kadulta avautuu näkymä alueelle ja rannasta järvelle. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	Oleskelupaikan kalusteita on töhritty ja rikottu.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton hoidettu puistoalue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

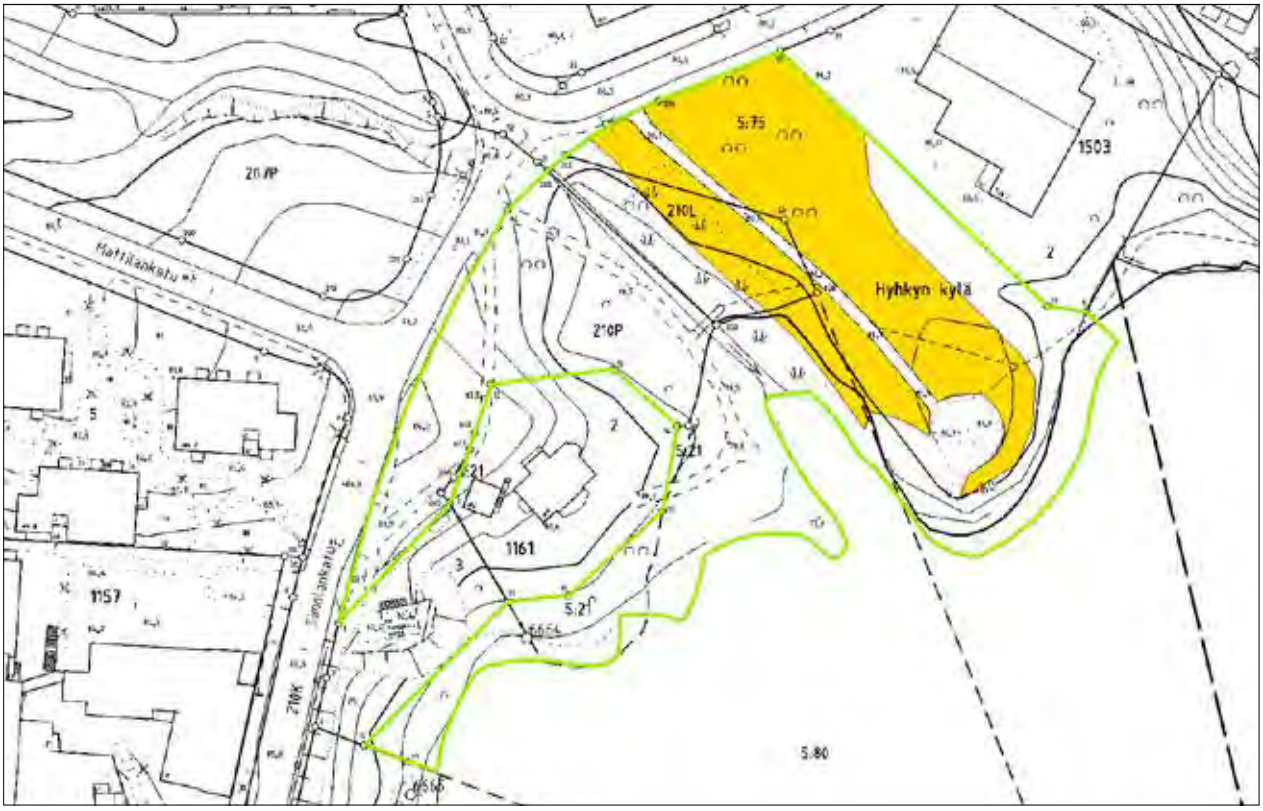

3.4 PÄTTINIEMENPUISTO ETELÄ

Hoitoluokka	B2
Tunnus	2183-012
Pinta-ala	4 378 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5164/23s; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Kaupunginosa-puiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Rajoittuu luonnonsuojeluohjelman kohteeseen (Hyhky, Pättiniemenpuisto)
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, tallattuja polkuja ja penkki.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pispanaronraitin itäpuolella sijaitseva avoin niittyalue, jota elävöittää muutama puu- ja pensasryhmä. Maasto on pääosin tasainen, kaksi istutusryhmää pienellä kumpareella. Alue on niittomurskattu, kasvilajeina mm. heinät, voikukka, siankärsämö, koiranputki ja syysmaitiainen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja virkistyskäytön mahdollistaminen esimerkiksi pallopelit.
Ylläpito	Niitto ja niittojätteen keruu 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, melko tasainen hyvinvoiva pelto.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

3.5 HAUTALAAKSO

Hoitoluokka	B2
Tunnus	2184-001
Pinta-ala	1 132 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5165/24s; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin järvimaisema. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Veneranta. Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hyhkynlahden rannassa sijaitseva ranta-alue, jossa kevyen liikenteen väylä ja veneranta. Maasto viettää rantaan päin. Ranta on pääosin avoin, yksittäisiä vanhoja maisemapuita ja puuryhmiä. Niittykaistan kasvillisuutena mm. jättipalsami, nokkonen, vadelma, seittitakiainen ja pelto-ohdake. Kaistan pohjoispää kosteapohjaista maastoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja venerannan käytettävyyden ylläpito.
Ylläpito	Niittomurskaus 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

3.6 LORISEVANPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2184-004
Pinta-ala	3 231 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5167/26s; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Yksittäisiä hienoja maisemapuita. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Tihkupintaisuus
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Alue on rehevää, kosteapohjaista niittyä rakennetun puiston laidalla. Maasto on epätasaista, viettää lounaaseen päin. Alueella kasvaa jonkin verran kookasta puustoa ja pensaita kuten terttuseljoja ja herukkapensaita. Avoimen niityn lajistona mm. mesiangervo, koiranputki, vuohenputki, nokkonen, maahumala, maitohorsma, vadelma, valkokarhunköynnös ja jättipalsami. Koillisosassa on pienialainen hyötyviljelmä, mm. kurpitsaa, perunaa ja auringonkukkaa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Jättipalsamin ja valkokarhunköynnöksen hävittäminen. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, ennen palsamin siementen valmistumista, kesäkuussa ja elokuussa, mahdollisimman matalaksi. Puuston ja pensaikon raivaukset avoimuuden lisäämiseksi.
Muuta huomioitavaa	Jättipalsamia on niitetty. Alueen laidalle on kipattu mätiä omenoita. Lehtolintulajistoa: pikkutikka, mustapääkerttu, kultarinta. Alue voisi soveltua kausittaiseen laidunnukseen.
Kuivatuksen nykytilanne	Huono, ojaton. Märkä ja osittain kantamaton alue. Alueelta ei kunnollista lasku-/purkuojaa vieressä kulkevaan ojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alueelle laaditaan kuivatussuunnitelma. Uusien ojien mahdollinen vaikutus Tahmelan lähteen ja sen laskuojan muodostamaan alueeseen (viheraluetyypit 27 ja 28, muu suojeltu alue ja muu arvokas alue) tarkistettava ennen toimenpiteitä.

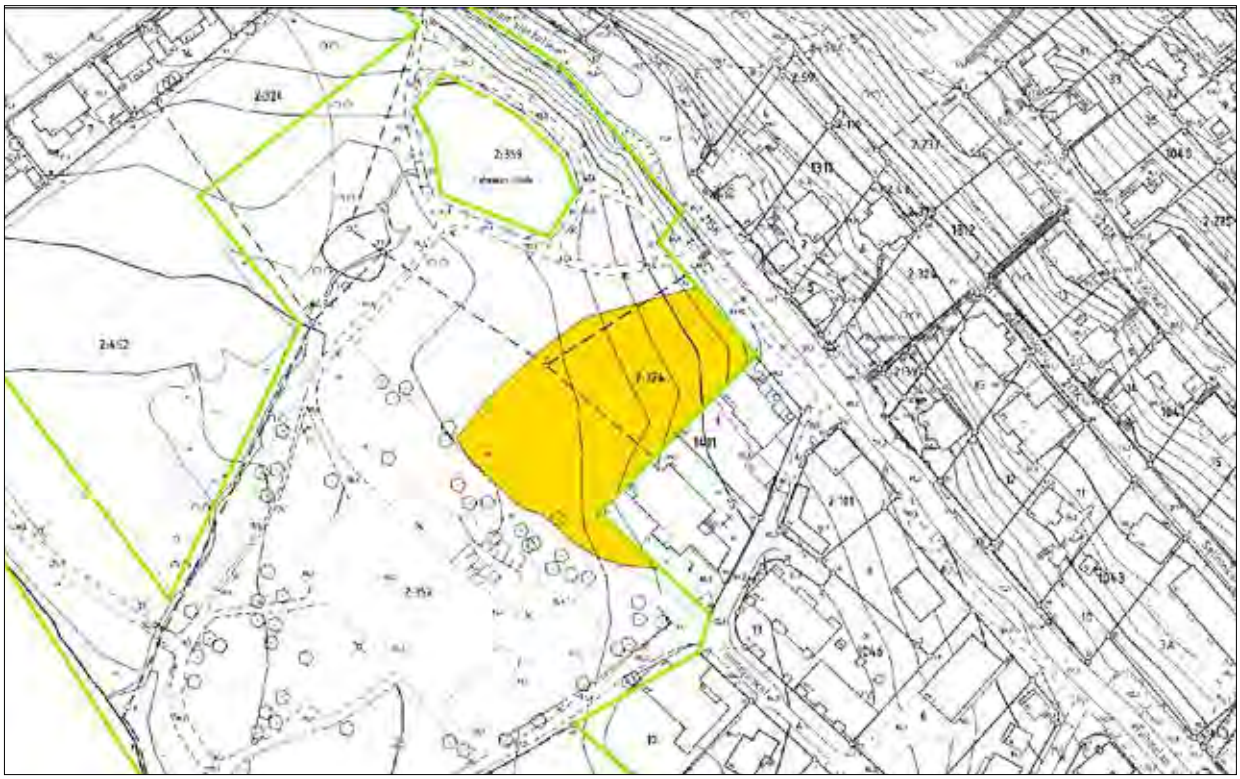

3.7 LORISEVANPUISTO 2

Hoitoluokka	B2
Tunnus	2184-004
Pinta-ala	685 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5165/24s; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin järvimaisema. Osa kaupunginosapuistoa ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 4 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys
Virkistyskäyttö	Veneranta. Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hyhkynlahden rannassa sijaitseva ranta-alue, jossa kevyen liikenteen väylä ja veneranta. Maasto viettää rantaan päin. Ranta on avointa rehevää niittyä, jonka reunalla kasvaa ruusuryhmiä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja venerannan käytettävyyden ylläpito.
Ylläpito	Niittomurskaus 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Aluetta oli niitetty ja niittojäte haravoitu pienille kasoille.
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

3.8 HARMAAN TUKKITIEN PUISTO ETELÄ – KESKI – POHJOINEN

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2184-010, 2184-011, 2184-012
Pinta-ala	404 m², 520 m², 334 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5588; P, nrot 5927, 6318; VP Nro 6318; VP

Luonto- ja maisemarmarvot, viherverkko	Maisemallisesti viehättävä viherkäytävä. Toimii viherreittinä ja korttelipuistona (viheraluetyypit 6 ja 3). Näkymät järvelle. Kaunis mänty yksittäispuuna.
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Portaat, polku, penkit ja opastaulu
Maankäytön muutos	
Nykytila	Tahmelan viertotien ja Pispalan valtatien välinen jyrkkä rinne, jossa portaat. Kannaksenkatu ja Mäkikatu jakavat alueen kolmeen osaan. Alueella avointa rinneniittyä sekä reunamilla puita ja pensasryhmiä. Niityn lajeina mm. pietaryrtti, harmio, voikukka, särmäkuisma, puna-apila, hiirenvirna, kannusruoho, nokkonen ja maahumala. Myös nuoria puunvesoja. Portaiden itäpuolella ukontulikukka sekä valkokarhunköynnöstä. Pohjoisosassa kulkee portaiden lisäksi polku, ja istutusryhmiä on rajattu luonnonkivipenkereellä.
Hoidon tavoite	Säilyttää ennallaan
Ylläpito	Avoimen alueen niitto 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä, jyrkkä rinne
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

3.9 PROVASTINPUISTO LÄNSI – PROVASTINPUISTO ITÄ

Hoitoluokka	B5
Tunnus	2184-007, 2185-012
Pinta-ala	277 m², 301 m²
Kaava, kaavamerkintä	Vireillä oleva kaava nro 8257; VL-4, sl-10 ja sk-2

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin paahderinne. Alue on arvokasta hyönteisaluetta. Osa maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 8).
Erityisarvot	Sijoittuu luonnonsuojeluohjelman kohteelle (Pispalan paahderinteet).
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Provastinkadun etelänpuolisessa jyrkässä rinteessä sijaitsevat kolme ketolaikkua. Länsiosan kaksi pienialaista ketoa ovat erittäin karuja, maanpinta on osittain paljas ja kivinen. Kasvillisuutena alueella on mm. hentoa heinää, huopakeltano, mäkitervakko, siankärsämö, ahopukinjuuri, hiirenvirna, päivänkakkara ja ahomansikka. Puustona yksittäisiä mäntyjä ja pihlajia. Itäosan ketoalue on jonkin verran rehevämpi, kasvillisuutena mm. huopakeltano, päivänkakkara, ahomansikka, voikukka, pujo, pietaryrtti, maitohorsma ja punakoiso. Lupiini ja valkokarhunköynnös ovat levinneet alueelle. Puustona vanhat omenapuut ja pihlaja, lisäksi jonkin verran pensaita ja nuoria vaahteran ja pihlajan alkuja.
Hoidon tavoite	Säilyttää uhanalainen luontotyyppi ja sitä kautta harvinainen hyönteislajisto. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Määritellään erillisessä hoitosuunnitelmassa.
Muuta huomioitavaa	Hoitosuunnitelman yhteydessä rajaus laajennetaan luonnonsuojeluohjelman mukaiseksi.
Kuivatuksen nykytilanne	Erittäin jyrkkä rinne
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

URAKKA-ALUE 4: NEKALA

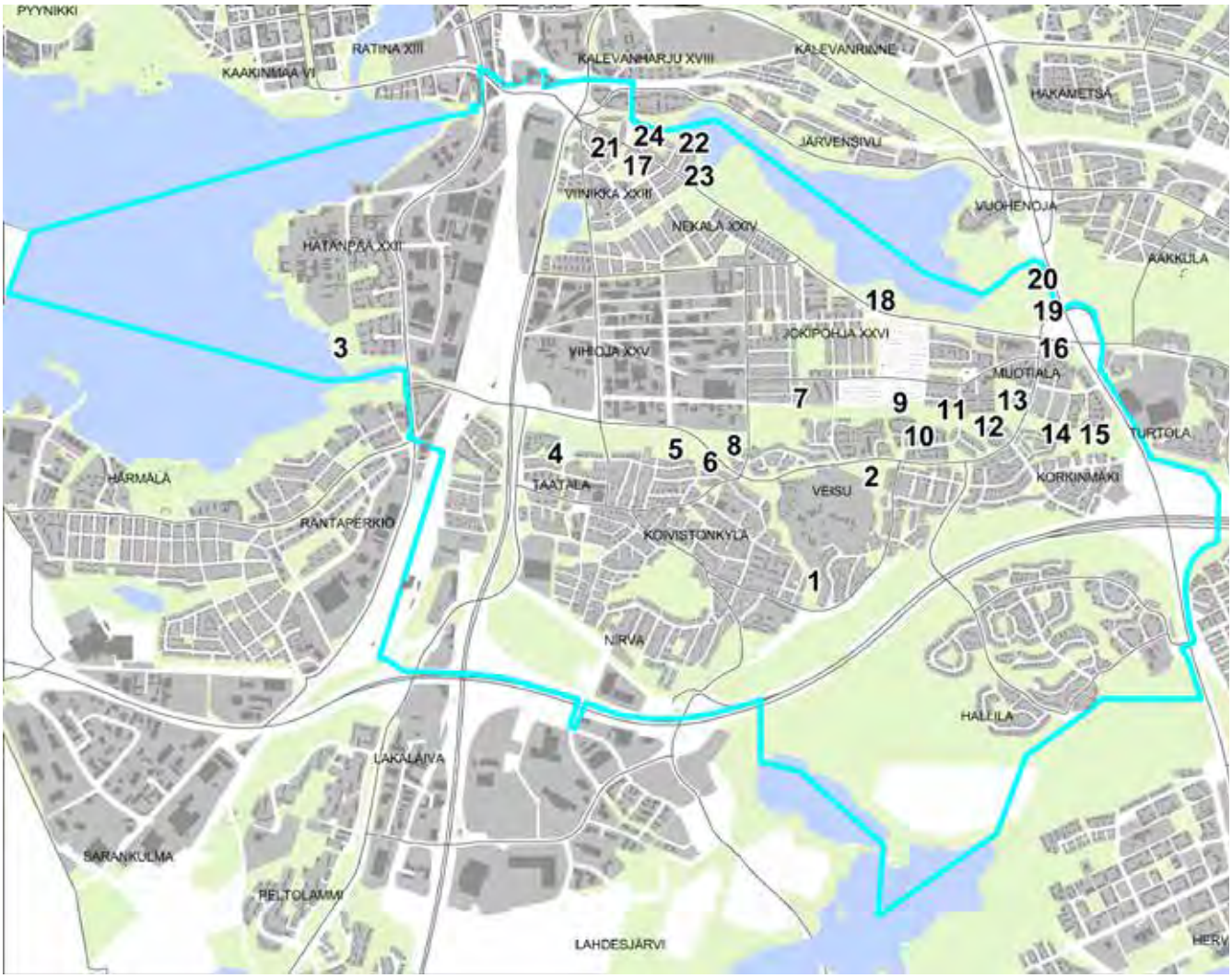

1 HAUKISENMAA

2 KIULUPUISTO

3 VIHILAHDENPUISTO

4 VENTTIILIPUISTO

5 VIHIOJANPUISTO-JOKIRANTA 1

6 VIHIOJANPUISTO-JOKIRANTA 2

7 VIHIOJANPUISTO-PELIPUISTO

8 VIHIOJANPUISTO-LAHDENPERÄ

9 VIHIOJANPUISTO-UNHOLA

10 VEISUNPUISTO 1

11 VEISUNPUISTO 2

12 VIHIOJANPUISTO-ORAS 1

13 VIHIOJANPUISTO - ORAS 2 – VIHIOJANPUISTO - ORAS 3

14 KORKINMÄENPUISTO 1

15 KORKINMÄENPUISTO 2

16 HURINGINPUISTO

17 IDMANINPUISTO

18 HEVOSHAKA

19 VUOHENPELTO 1

20 VUOHENPELTO 2

21 PAKSUNMULLANPUISTO

22 KURJENPUISTO 1

23 KURJENPUISTO 2

24 KURJENPUISTO 3

4.1 HAUKISENMAA

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1789-007
Pinta-ala	6651 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 8153; VL, vk-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, vieressä leikkipuisto.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha peltoalue, jossa kasvaa nykyisin runsaasti koivua sekä joitakin pajuja. Maasto on paikoitellen epätasainen, lajistona mm. vuohenputki, koiranputki, mesiangervo, nokkonen, ojakellukka, heinät ja sammalet. Hieman ahomansikkaa. Luoteisosassa avointa aluetta, joista itäpuoliset reunat ovat osa Ahlmanin aidattua laidunta.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Koivujen harventaminen vaihtelevasti siten, että syntyy lisää pienialaisia aukkokohtia.
Muuta huomioitavaa	Alueelle on pystytetty aitatolppia.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, vanha sarkaojan painanne vielä näkyvissä. Rummut ja laskuoja kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

4.2 KIULUPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1890-001
Pinta-ala	26 104 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 600, 2141; PI

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin, monimuotoinen maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, viheraluetyypit 7 ja 9.
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hallilantien eteläpuolella sijaitseva pelto- ja niittyalue, jonka länsireunaa halkoo oja. Alue on aidattu laitumeksi ojan vartta lukuun ottamatta. Maasto viettää ojaa kohti, ojanotko on rehevää ja kosteapohjaista luonnonniittyä. Kostean niityn lajistona mm. korpikaisla, mesiangervo, hevonhierakka, heinät sekä yksittäisiä koivuja ja pajuja. Peltoalueet ovat viljeltyä nurmea. Koilliskulmassa pieni, tasainen rehevä niitty, jonka lajistona mm. heinät, voikukka, koiranputki, siankärsämö, hevonhierakka ja nokkonen. Aidan ulkopuolella melko runsaasti lupiinia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Laidunnus. Vuokrattu alue, ei kaupungin hoidossa.
Muuta huomioitavaa	Vieressä sijaitsee Ahlmanin ammattiopisto.
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä maasto, länsireunalla kulkee valtaoja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

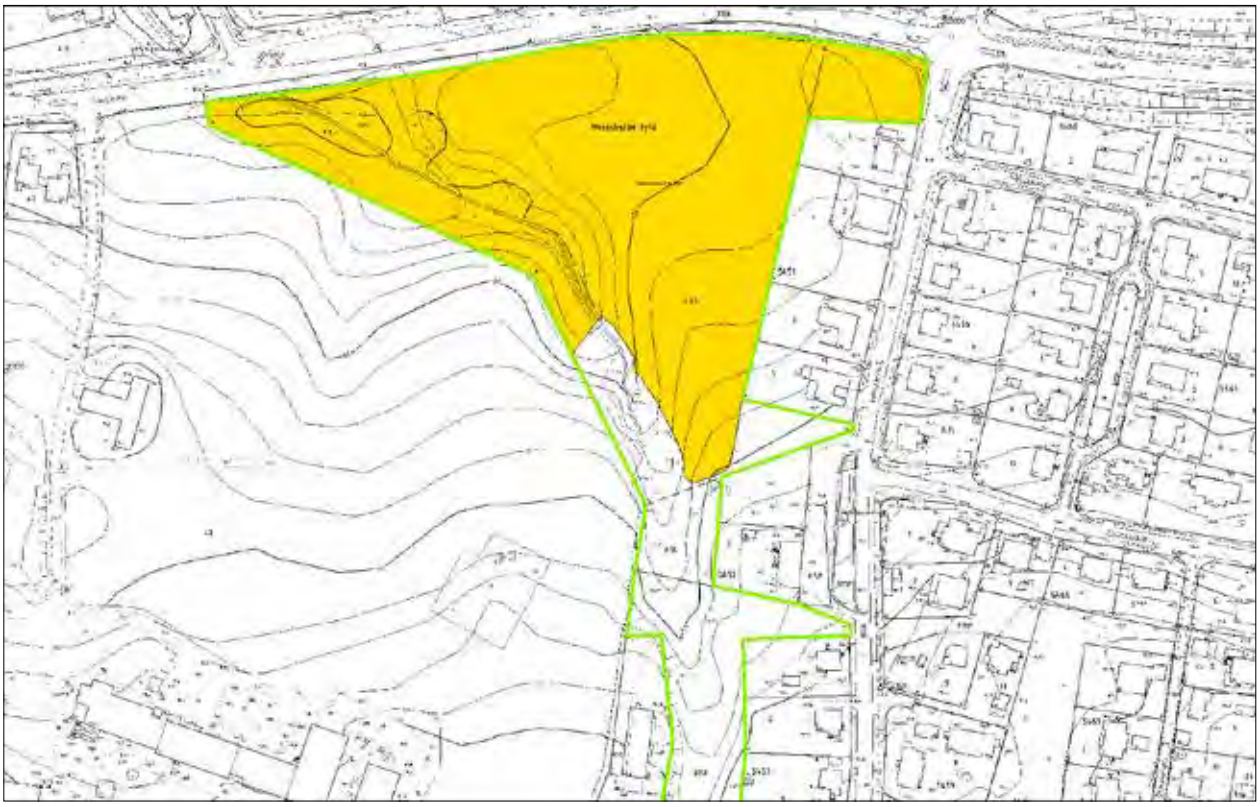

4.3 VIHILAHDENPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1887-012
Pinta-ala	11 099 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7362; VP-2

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, maisemallisesti hieno kohde, järvinäkymä. Monimuotoinen niittykasvillisuus. Kaupunginosapuiston osa, maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 4 ja 7).
Erityisarvot	Tampereella harvinainen ketokaunokki kasvaa alueella.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja penkit, huvimaja. Puita on nimetty lajikylteillä..
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihilahden rantaan rajautuva puistoalue, joka koostuu avoimista niitty- ja nurmikkoalueista sekä puustosaarekkeista. Alueella kasvaa monilajista havu- ja lehtipuustoa. Maasto on paikoitellen kumpuilevaa. Koilliskulmassa sekä väylien varsilla on leikattua nurmikkoa. Puustoisten alueiden välissä avoimia niittyalueita. Keskellä laajin niittyalue, jossa lajistona mm. keltamaite, paimenmatara, valkoapila, puna-apila, voikukka, koiranputki, kissankello, poimulehti, siankärsämö, ahdekaunokki, ketokaunokki, valkomesikkä ja peltosaunio.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen ja erityisesti ketokaunokin elinympäristön säilyttäminen.
Ylläpito	Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Alue on perustettu uusniitty. Puistometsikkö-muistomerkki rannan läheisyydessä.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

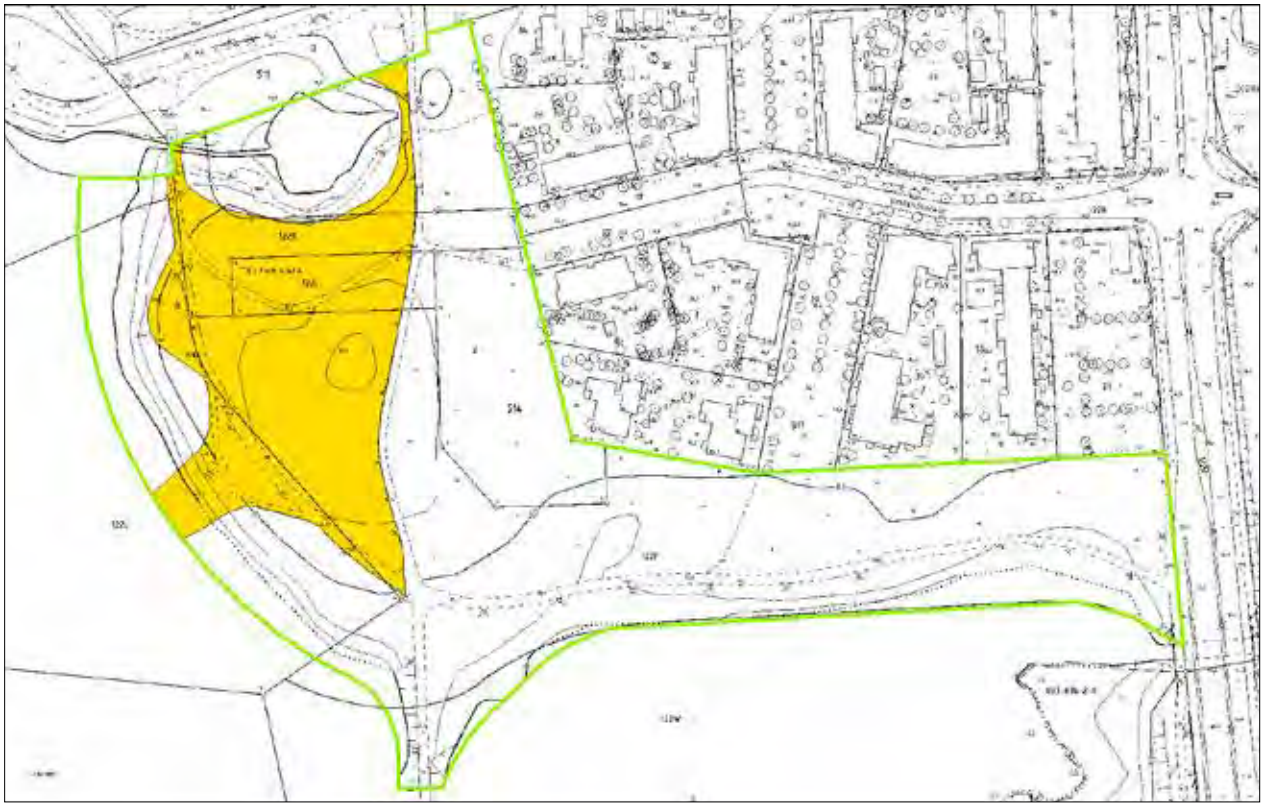

4.4 VENTTIILIPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1888-013
Pinta-ala	4123 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7688; VL

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila, hakamainen niittyalue. Viherreitin osa (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Polku alueen eteläreunalla.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kaonpäänkujan länsipuolella sijaitseva rehevä niitty. Kasvillisuutena maitohorsma, pietaryrtti, nokkonen, mesiangervo ja pelto-ohdake. Pohjoisreunalla runsaasti tarhapiiskua. Alueella jonkin verran puustoa ja pensaikkoa, pääosin koivuja ja pajuja. Maasto hieman kalteva pohjoiseen päin.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Pajujen raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Maakaasulinja kulkee alueen halki.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä pelto.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Puuston raivaus. Piirioja yläpuolisen kuusiaidan suuntaisesti ja purku pohjoisen parannettavaan rajaojaan, aina tien alitse meneville rummuille saakka. Kaksi Ø 300 mm rautarumpua, kunnossa.

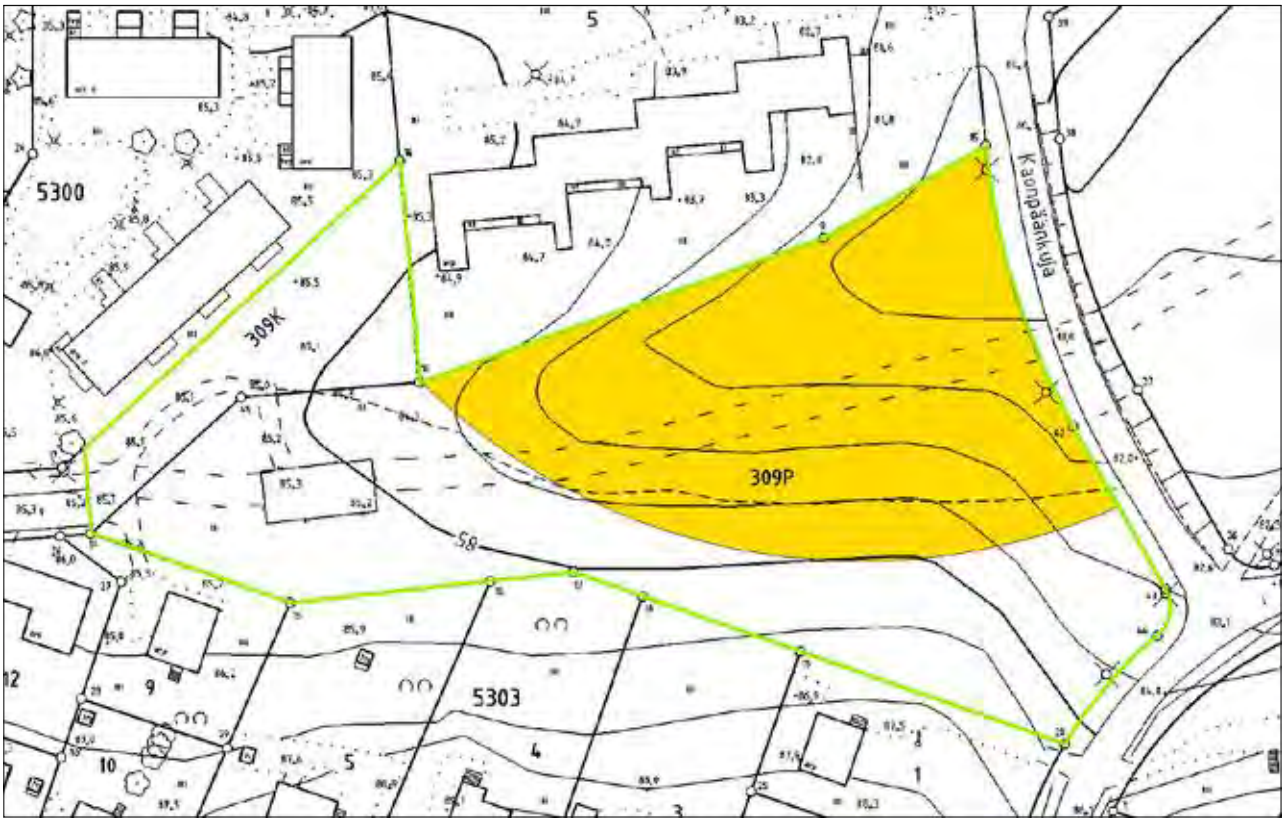

4.5 VIHIOJANPUISTO - JOKIRANTA 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1888-021
Pinta-ala	20 810 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7218, 7236; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen kosteikko- ja niittyalue. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, suojaviheraluetta, myös osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyypit 7, 15 ja 4).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kosteapohjainen niitty- ja peltoalue Lahdenperänkadun ja Vihiojan eteläpuolella. Alueen itäosassa on avoin peltoalue, jonka pohjoisosassa pajukko valtaa vähitellen alaa. Länsiosa on erittäin kosteapohjaista mesiangervoniittyä, jonka pohjoispuolinen alue on kasvanut umpeen. Niityn lounaisosassa esiintyy myös rantakukkaa ja valkokarhunköynnöstä. Kuivemmilla alueilla kasvillisuus on heinävaltaista, pienialaisesti myös niittykasveja kuten peltopähkämö, kannusruoho ja ojakärsämö. Niityllä myös useita puu- ja pensasryhmiä. Sarkaojat ja koneiden jättämät urat tekevät maastosta paikoitellen epätasaisen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Pajujen raivaus avoimien alueiden reunoilta ainakin niiltä osin, kun hankaloittavat niittotyötä. Itäosan peltoalueen niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Alueella sijaitsee anodikentän kaapeli.
Kuivatuksen nykytilanne	Yläosa ojaton. Avo-oja tukossa alapäässä. Länsireuna metsittynyt/pensoittunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Sarkaojien aukaisu ja raivaus sekä laskuojan perkaus. Alaosan kuivatus huono, helposti vettyvää aluetta. Ojituksessa otettava huomioon anodikentän rakenteet.

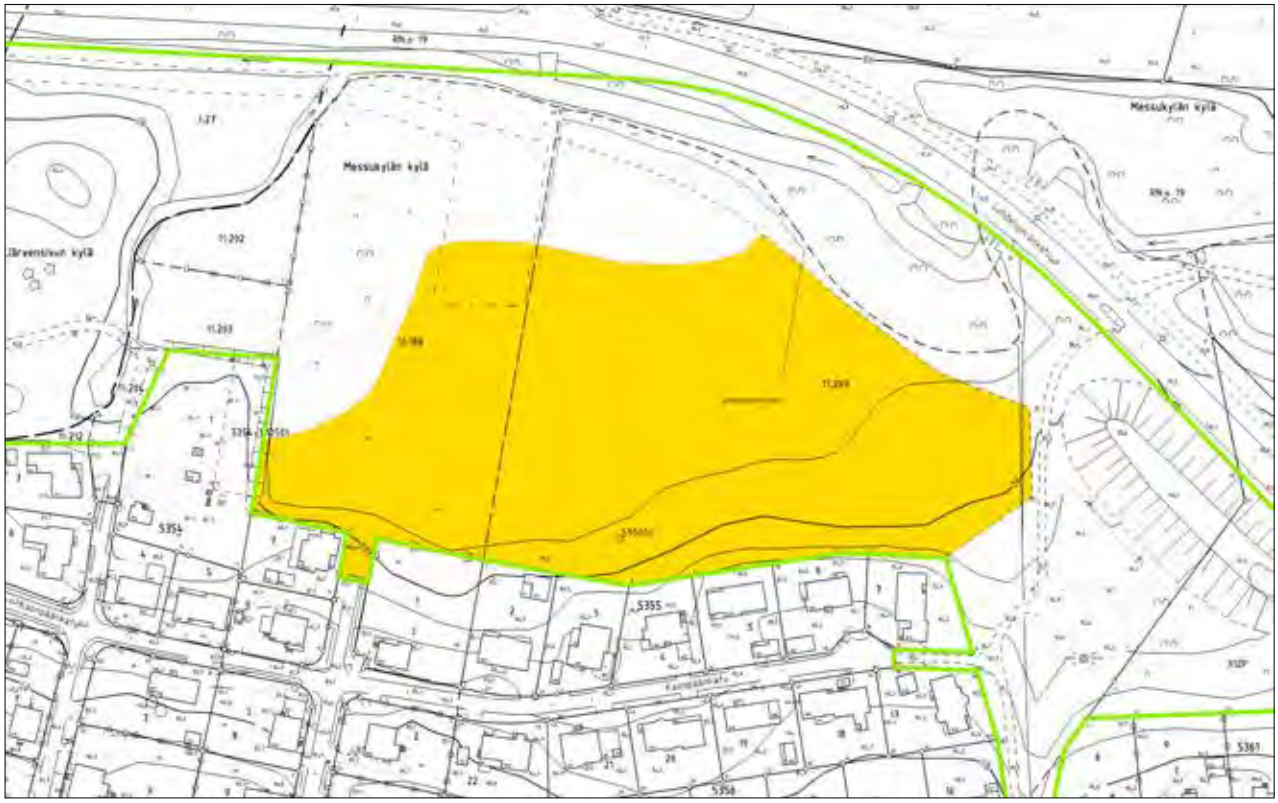

4.6 VIHIOJANPUISTO – JOKIRANTA 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1888-021
Pinta-ala	5690 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7218, 7064; VL, vk-1

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Avoin maisematila. Näkyvyys tiemaisemassa. Vallin kasvuolosuhteet ovat suotuisat niittykasveille. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4). Toimii myös liikenteen suojaviheralueena (14).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Lahdenperänkadun eteläpuolella sijaitseva vanha peltoalue, jolle on rakennettu meluvalli. Vallin kasvillisuutena mm. puna-apila, metsäapila, pietaryrtti, siankärsämö, ojakärsämö ja särmäkuisma. Pohjoisosassa myös lupiinia. Vallin päällä matala puuaita. Vallin eteläpuolella on pieni, tasainen niittypelto. Kasvillisuus heinävaltaista, lisäksi koiranputkea ja nuoria puunvesoja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja niittylajiston elinmahdollisuuksien parantaminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Lupiinin niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa. Muun kasvuston niittomurskaus 2. kerralla elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Lupiinia vielä melko vähän alueella. Kannattaisi yrittää hävittää, jotta ei valtaa alaa luonnonkasveilta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

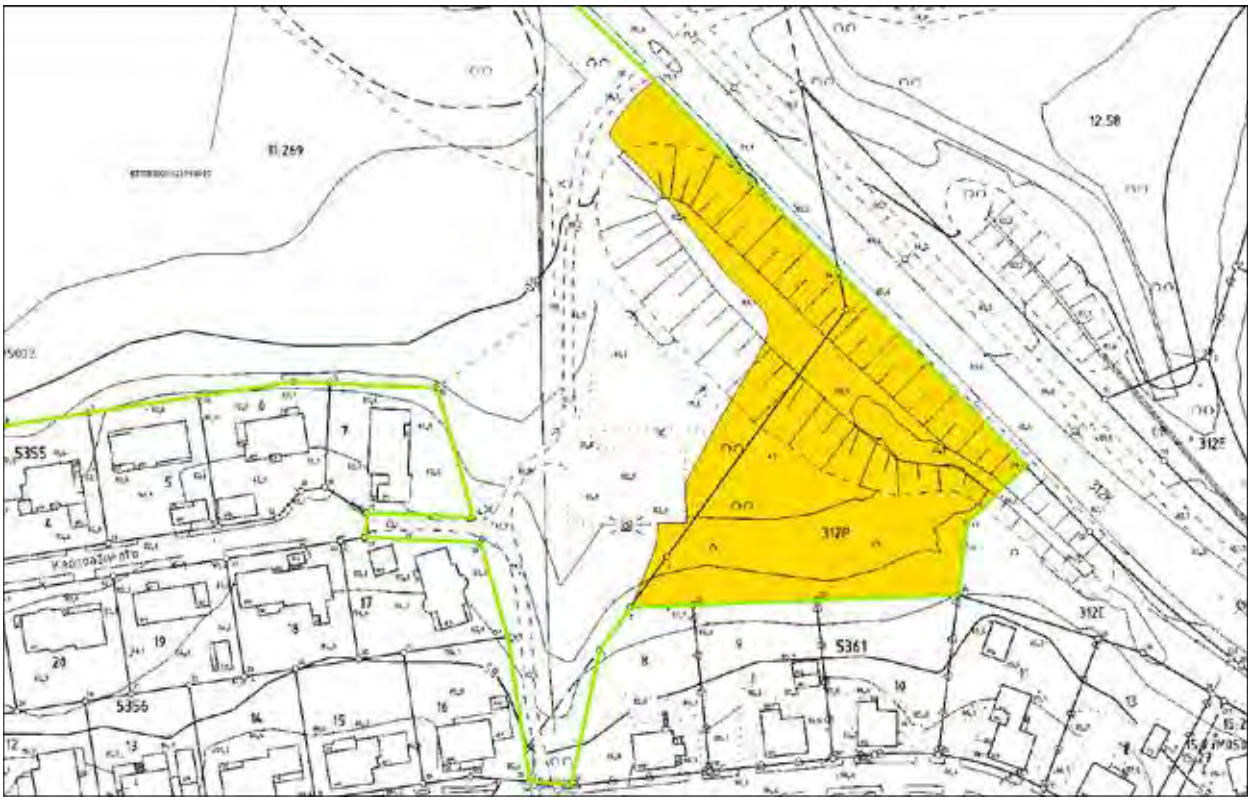

4.7 VIHIOJANPUISTO – PELIPUISTO

Hoitoluokka	B5
Tunnus	1889-006
Pinta-ala	10 081 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7595, 7879; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Runsaasti kukkivia niittylajeja. Osa kaupunginosapuistoa, maiseman- ja luonnonhoitoaluetta sekä toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 4, 7 ja 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja penkit.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojan pohjoispuolella sijaitseva monimuotoinen niittyalue. Kevyen liikenteen väylän eteläpuolinen alue viettää Vihiojaa kohti, pohjoispuolinen alue on tasainen. Alueella kasvaa yksittäisiä puita. Niityllä melko monipuolista lajistoa kuten paimenmatara, poimulehti, särmäkuisma, siankärsämö, pietaryrtti, koiranputki, ahopukinjuuri, metsäapila ja kannusruoho. Alueen länsiosa on rehevämpää ja yksipuolisempaa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja niittylajiston elinmahdollisuuksien parantaminen.
Ylläpito	Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa tai vaihtoehtoisesti laidunnus erillisen hoitosuunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, jyrkkä rinne laskee Vihiojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

4.8 VIHIOJANPUISTO - LAHDENPERÄ

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1889-022
Pinta-ala	11 564 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7218, 7236; VL

Luonto- ja maise-ma-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja penkit.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Lahdenperänkadun ja Jokipohjantien välissä sijaitseva vanha peltoalue. Alueen keskellä avoin pelto, joka viettää luoteeseen päin. Pelto on melko kostea, koska alueella kasvaa paikoitellen myös mesiangervoa. Alueen itäosassa Vihiojan varressa on kostea niittyalue, joka on kasvanut pitkälti umpeen. Sekä Jokipohjantien että Lahdenperänkadun varressa kasvaa tiheä puusto, joka ympäröi avointa aluetta. Kevyen liikenteen väylän pohjoispuolella kasvaa paikoitellen runsaasti valkokarhunköynnöstä. Alueen luoteiskulmassa yksi lupiini.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Alueen länsikulmasta poistetaan nuoret puunvesat, ja yksittäinen lupiini kitketään pois. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Rajauksen tarkistus alueen itäosassa.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä pelto
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Kevyen liikenteen väylän ja pellon välinen oja perattava. Parantaa alavan pelto-osan veden kulkua.

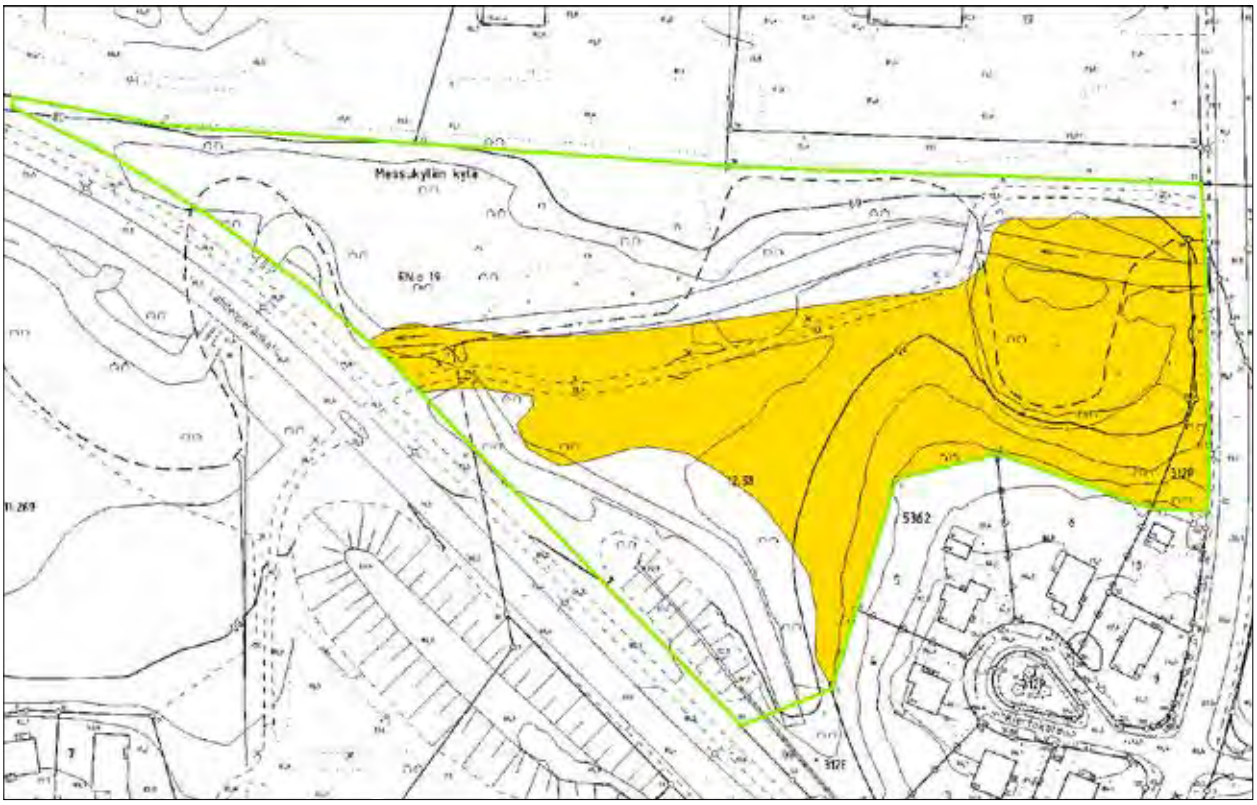

4.9 VIHIOJANPUISTO - UNHOLA

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1890-011
Pinta-ala	20 862 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7421, 7595; VL, v ja j

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Laaja, pääosin puoliavoin maisematila Vihiojan ympärillä. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja penkit. Tallattu polku kuusiaidan vieressä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojaa ympäröivä niittyalue, jossa runsaasti myös puustoa. Koillisosassa vanha, kumpuileva heinänurmi, joka on paikoitellen niin kostea, että renkaista on jäänyt urat. Alueen keskiosassa runsaasti puustoa, maasto viettää etelään päin. Itäisen sillan kupeessa tarhapiiskua. Alueen pohjoisosassa kulkee sähkölinja. Avoimella johtoalueella kasvillisuutena mm. vuohenputki, maitohorsma, nokkonen ja tarhapiisku sekä yksittäisiä puita ja pensaita. Länsiosassa avointa niittyä, jossa kasvaa yksittäisiä koivuja. Kasvillisuus rehevää ja heinävaltaista, lisäksi mm. kannusruoho, siankärsämö, lupiini ja tarhapiisku.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojattomia, viettäviä alueita.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Painanteeseen 1 kpl uusia rumpuja. Ei pintavesien poisjohtamista tällä hetkellä.

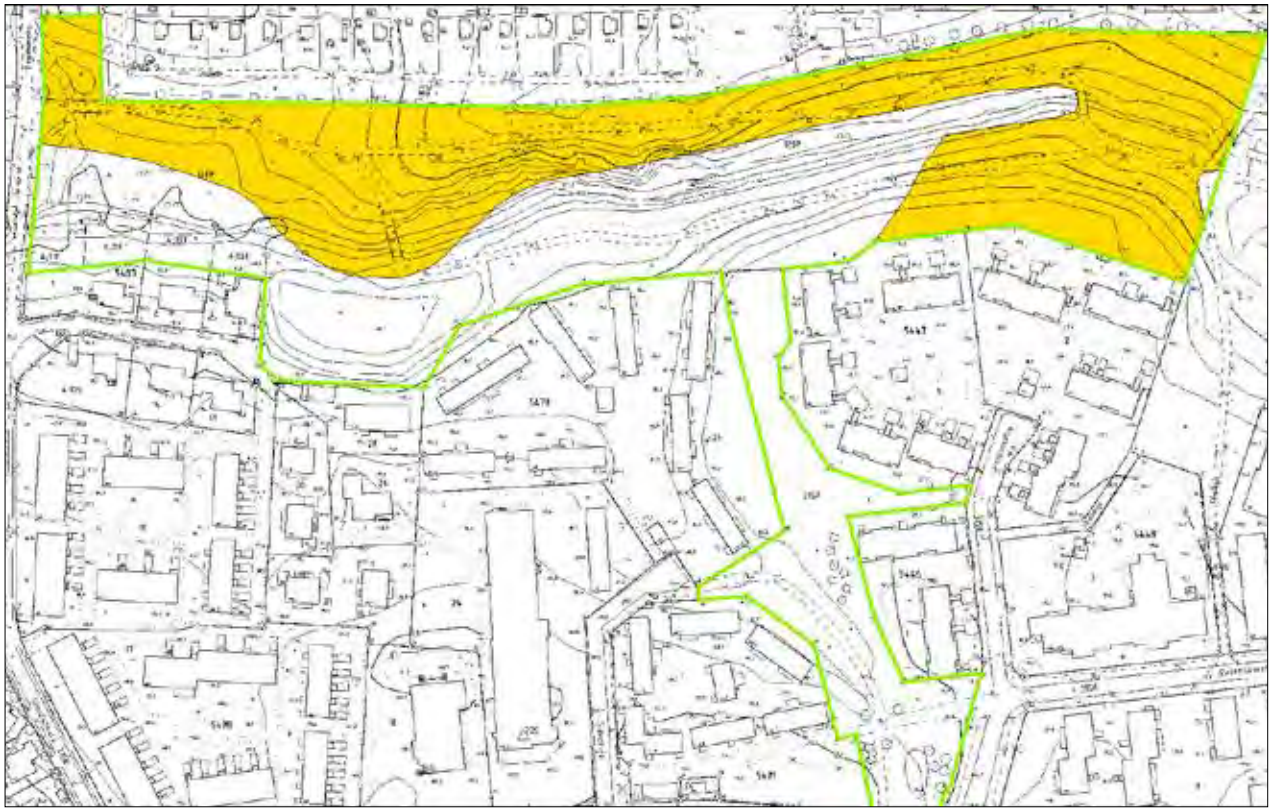

4.10 VEISUNPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1890-020
Pinta-ala	1756 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5867; VL, vk

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, myös osa korttelipuistoa (viheraluetyypit 7 ja 3).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Veisun päiväkodin pohjoispuolella sijaitseva rinneniitty. Heinävaltaisen niityn kukkivina lajeina mm. koiranputki, siankärsämö, alsikeapila, pietaryrtti ja lupiini. Länsireunassa puustoinen vyöhyke, jossa pääasiassa koivuja. Lounaiskulmassa vanha istutusryhmä, jossa mm. malva, terttuselja ja vadelma.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	Kevyen liikenteen väylän toisella puolella samantyyppistä aluetta, kuitenkin eri hoitoluokka.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä rinne.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

4.11 VEISUNPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1890-020
Pinta-ala	6455 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5867; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Monimuotoinen, puoliavoin maisematila. Niityllä runsaasti perhosia, useita sinisiipiä. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa, myös osa korttelipuistoa (viheraluetyypit 7 ja 3).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojan pohjoispuolella sijaitseva niittyalue, joka on pitkälti kasvanut umpeen. Alueen länsipäässä myös istutettua puustoa. Länsireunalla sijaitsevan sillan pielessä tarhapiiskua ja lupiinia. Itäosassa rehevä, puoliavoin niitty, jossa lajeina mm. maitohorsma, pujo, nokkonen ja lehtovirmajuuri. Niityllä kauniita yksittäispuita sekä pensaikkoa. Alueen keskiosaa hoitavat ilmeisesti omakotiasukkaat leikkaamalla nurmikkoa, myös istutettuja koristekasveja.
Hoidon tavoite	Itäosan niityn avoimuuden palautus.
Ylläpito	Niityn puuston ja pensaikon raivaus yksittäiset maisemapuut säästäen. Lampuotinkadun varren puuston raivaus näkymän avaamiseksi niitylle. Niittomurskaus 1 kerta kesässä, syyskuussa, perhosten elinympäristö.
Muuta huomioitavaa	Alueella myös tiheäpuustoisia alueita, jotka voisi rajata pois.
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä rinne, ojaton. Vihiojan reuna, vanhat kaivumaat ym. estävät normaalin pintavalunnan uomaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa Vihiojan reunan siistiminen..

4.12 VIHIOJANPUISTO - ORAS 1

Hoitoluokka	B1 ja B3
Tunnus	1890-022
Pinta-ala	4170 m², 31 378 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7757; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen ja laaja viheraluekokonaisuus. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyypit 7 ja 4).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät, penkkejä, silta ja eteläosan niityllä oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojaa ympäröivä viheraluekokonaisuus Hallilantien länsipuolella. Alueen koillisosan peltolohkolla viljelyssä maisemakasveja. Luoteisosassa avoin nurmipeitteinen pelto. Ojan eteläpuoli on selvästi puustoisempaa aluetta, erityisesti kevyen liikenteen väylän läheisyydessä kasvaa runsaasti puustoa. Lounaisosan niityllä kasvaa nuoria puuntaimia. Pirkkalansillanraitin kulmauksessa kasvaa ruttojuurta, ja vieraslajeista tarhapiisku ja jättipalsami ovat levinneet ojan ympäristöön. Alueen eteläkärki on hoitamatonta joutomaata, johon asukkaat ovat tuoneet mm. risukasoja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja maisemakuvan monipuolistaminen.
Ylläpito	B1: Maisemakasvien viljely erillisen suunnitelman mukaan. B3: Avoimien niittyalueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta. Vieraslajien torjuntaan tulee kiinnittää huomiota.
Muuta huomioitavaa	Ojanvarsipensaikon lintulajistoa: satakieli, luhta- ja viitakerttunen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, vanhat sarkaojien paikat näkyvissä. Lievästi viettäviä peltoja. Uusien rakennettujen piha-alueiden vedet ja pintavalunta osittain peltoalueiden lävitse.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Hallilantien varteen kaivetaan piirioja. Vihiojan varren raivaus edesauttaisi pintavaluntaa ojaan.

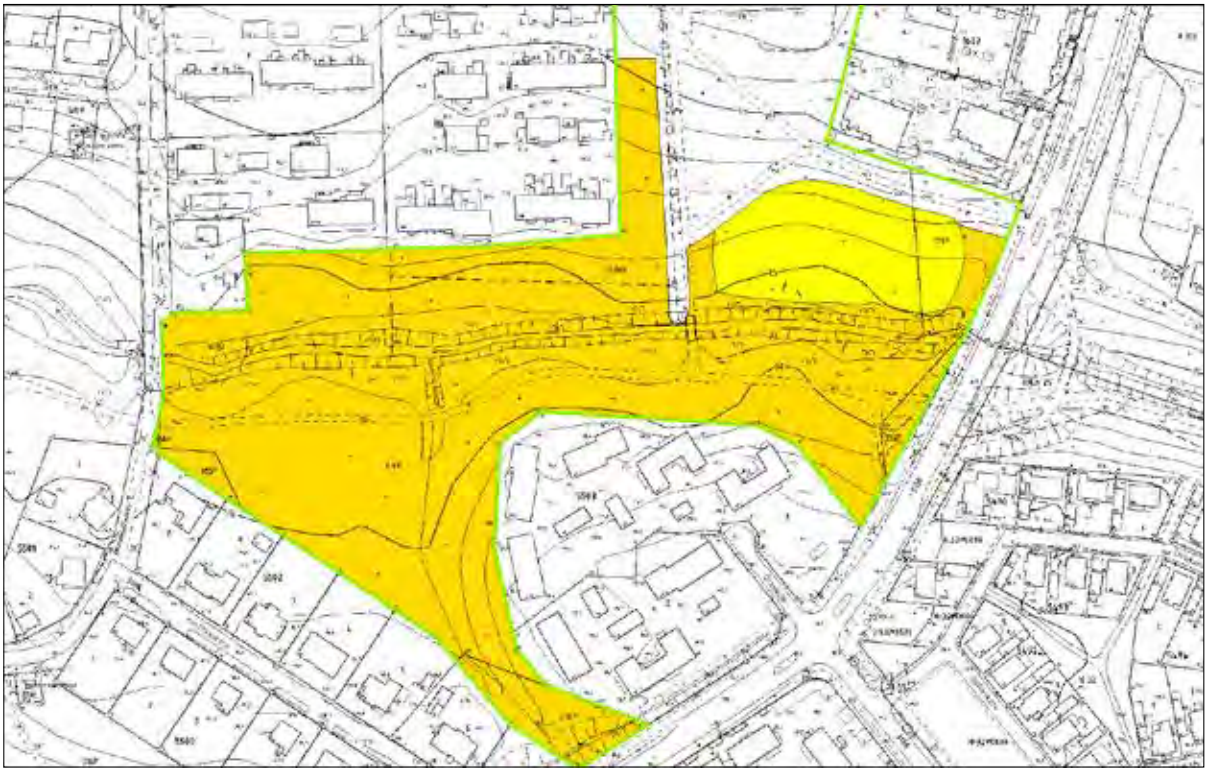

4.13 VIHIOJANPUISTO-ORAS 2 – VIHIOJANPUISTO-ORAS 3

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1890-022
Pinta-ala	1589 m², 1682 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7757; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, osa laajempaa kokonaisuutta. Kaupunginosapuiston osa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kevyen liikenteen väylien reunustama avoin nurmialue Vihiojanpuiston pohjoisosassa. Heinävaltainen nurmi, jossa seassa mm. puna-apilaa ja leskenlehteä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

4.14 KORKINMÄENPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1891-007
Pinta-ala	33 747 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7757, 7780; VL ja P, hule-1
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Monimuotoinen ja laaja viheraluekokonaisuus. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja sillat.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojaa ympäröivä viheraluekokonaisuus Hallilantien itäpuolella. Vihiojaa ympäröi rehevä, puustoinen vyöhyke, jota reunustavat kaltevat niittyalueet. Pääosa niityistä on vanhoja nurmia, joissa päälajeina ovat mm. heinät ja nokkonen. Pohjoispuolen niityillä istutettuja yksittäispuita ja kevyen liikenteen väylää reunustava taikinamarja-aidanne. Alueen etelä-osassa on kosteapohjainen rehevä niitty, jossa lajistona mm. mesiangervo, maitohorsma, vuohenputki, koiranputki, särmäkuisma ja paimenmatara. Kyseisen niityn itäreunaan on naapuritontilta leviämässä lupiini ja jättipalsami. Hallilantien viereisen sillan läheisyydessä kasvaa ukonpalko. Naapuritonttien asukkaat ovat laajentaneet piha-alueitaan puiston puolelle.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue. Asuinalueen rumpujen valunta pintavaluntana pellon lävitse. Rakennetut rummut kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

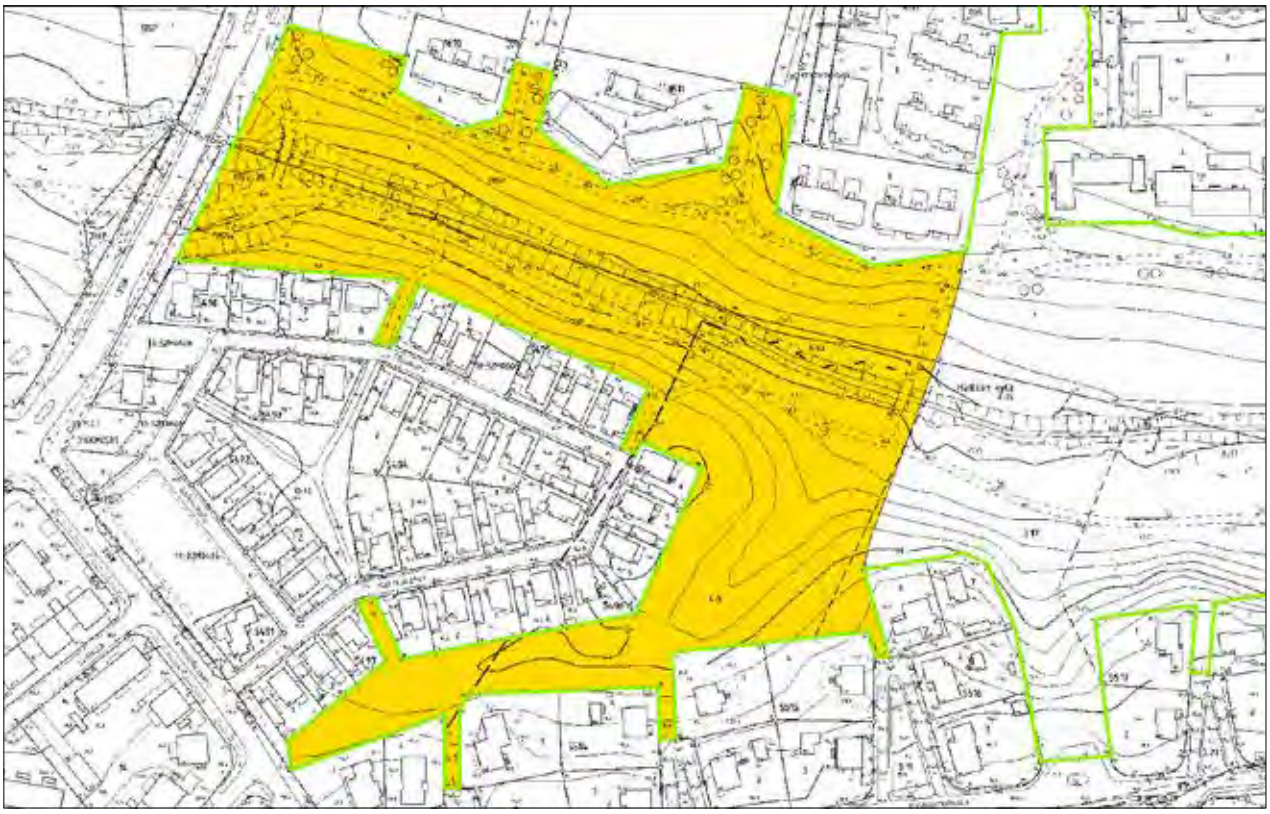

4.15 KORKINMÄENPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1891-007
Pinta-ala	17 004 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7757, 7780; VL ja P

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Laaja, avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, toimii myös viherreittinä (viheraluetyypit 7 ja 6).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, lisäksi tallattu oikopolku pellolla.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vihiojan pohjoispuolella sijaitseva rinnepelto, joka viettää etelään päin. Pellolla vanha nurmi, jossa heinien lisäksi kasvillisuutena mm. pelto-ohdake, peltosaunio, voikukka, pujo sekä matalia puunvesoja. Alueen pohjoisosassa kulkee kevyenliikenteen väylä, jonka varressa muutamia istutettuja puita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	Soveltuisi myös B1 luokkaan, mutta vesiensuojelullisista syistä se ei liene kaltevalla pellolla tarkoituksenmukainen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä pelto. Asuinalueen pintavalunta pellon lävitse Vihiojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Vihiojan reuna pintavalunnan parantamiseksi siistittävä.

4.16 HURINGINPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1891-009
Pinta-ala	2485 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7880; VP

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Avoin maisematila. Näkyvyys tiemaisemassa. Liikenteen suojaviheraluetta (viheraluetyyppi 14).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin, kumpareinen niittyalue Nekalantien eteläpuolella. Niityn kasvillisuutena mm. puna-apila, valkoapila, juolavehnä, siankärsämö, pujo ja pietaryrtti. Yhtenäiset apilakasvustot on jätetty niittämättä. Nekalantien varressa istutettuja yksittäispuita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

4.17 IDMANINPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1988-023
Pinta-ala	2690 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7113; VU

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, monilajinen niittykasvillisuus. Osa urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (viheraluetyyppi 11).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Rajoittuu osittain kevyen liikenteen väylään. Lisäksi tallattuja oikopolkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hieman kalteva niittyalue urheilukentän ja omakotitalojen välissä. Kentän laidalla kasvaa vanhoja koivuja. Alueella kasvaa yksittäisiä maisemapuita kuten omenapuu. Niityn lajisto on monipuolista, esim. koiranputki, metsäkurjenpolvi, nurmitädyke, ojakellukka, poimulehti, paimenmatara ja pietaryrtti. Alueen länsipäässä kenttää reunustaa pieni maavalli, ja sen lähiympäristö on kasvillisuudeltaan selvästi yksipuolisempaa ja rehevämpää.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Tallattujen polkujen paikalle leikataan ns. niittypolut kulkemisen helpottamiseksi.
Ylläpito	Niittypolkujen leikkaaminen kerran kuukaudessa. Avoimen alueen niitto kasvien siemennettyä elokuussa. Niittojätteen keruu olisi hyödyksi kasvillisuuden kehittymiselle.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, pohjoiseen reilusti viettävä alue. Valunta tonttien välisten rajojen kautta alaspäin kohti Nekalantietä. Pohjoisosa rajautuu jalkapallokenttään (nurmi).
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

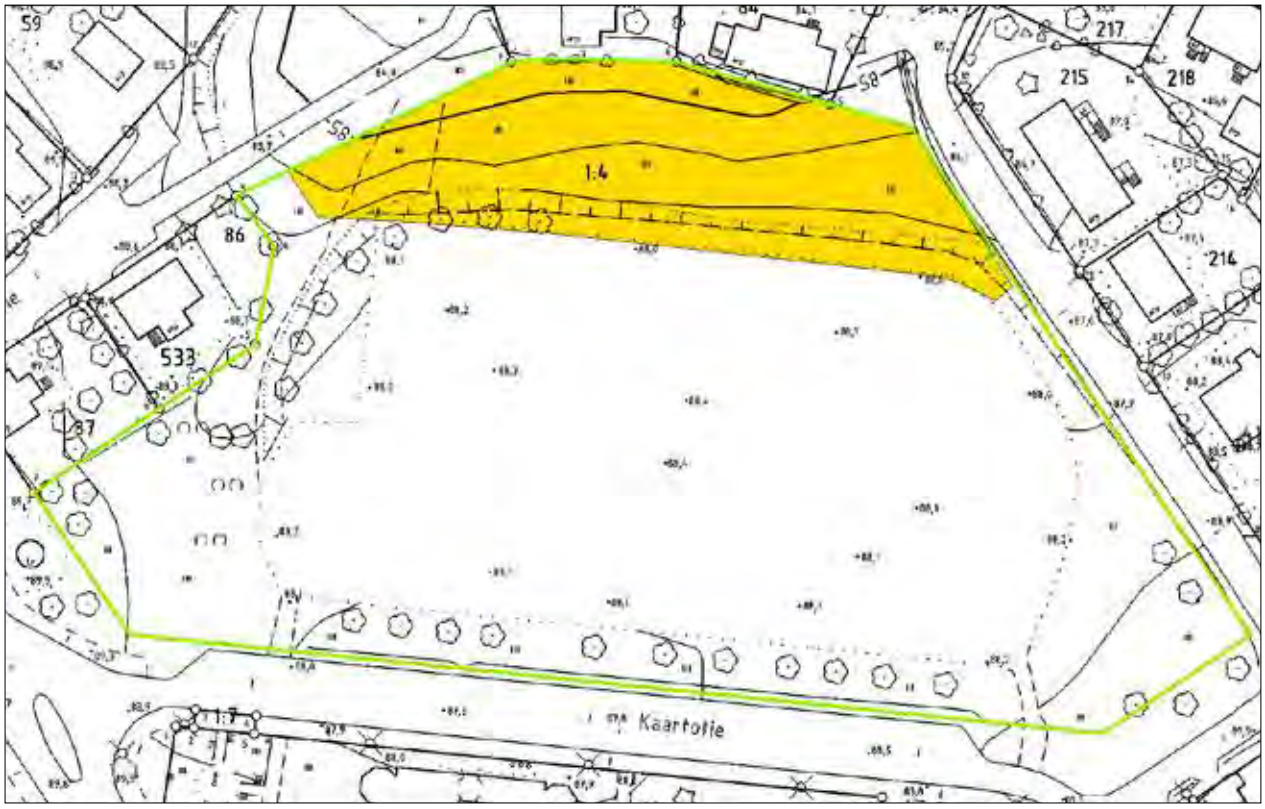

4.18 HEVOSHAKA

Hoitoluokka	B5
Tunnus	1990-001
Pinta-ala	30 603 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6870; VL-5, u-1 JA W

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, arvokas kohde sekä luonto- että maisema-arvoiltaan. Alue on arvokasta hyönteisaluetta. Maiseman ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9), kuuluu myös arvokkaisiin alueisiin (28) ja on osa aluepuistoa (5). Rajautuu valmisteilla olevaan Iidesjärven luonnonsuojelualueeseen.
Erityisarvot	Erittäin uhanalaisen (EN) ja erityisesti suojeltavan mäkihiilikoin elinympäristö.
Virkistyskäyttö	Alueella kulkee vahva, tallattu polku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Iidesjärven ja Nekalantien välissä sijaitseva rantaniitty. Maastoltaan lähes tasainen ja kivetön. Alueen keskiosassa on avoluhta. Niityn eteläreuna on kuivempaa ja karumpaa, pohjoisreuna rehevämpi ja kosteampi. Alueella kasvaa yksittäisiä puita ja puuryhmiä, pääosin koivuja, pajuja ja mäntyjä. Niittylajisto on monipuolista, lajeina mm. paimenmatara, niittynätkelmä, hiirenvirna, metsäapila, siankärsämö, valkoapila, niittyleinikki, heinätähtimö ja isolaukku. Rehevimmillä alueilla mesiangervoa, koiranputkea ja vuohenputkea. Länsikulmassa valkokarhunköynnöstä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Metsäapilakasvustojen säilyttäminen (mäkihiilikoin ravintokasvi). Näkymien säilyttäminen ja avaaminen.
Ylläpito	Erillisen hoitosuunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	Kasvilajierikoisuutena punasänkiö (Tampereen arvokkaat luontokohteet 2003). Lintujen ravintoaluetta, heinäkurppa, taivaanvuohi.
Kuivatuksen nykytilanne	Keskellä vanha sarkaoja painanteessa, muutoin ojaton.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa alueen keskellä sijaitsevan tien suuntaisen sarkaojan ympärys raivataan ja oja kunnostetaan. Mahdollisessa ojamaiden läjityksessä on huomioitava riittävä etäisyys mäkihiilikoin elinympäristöön.

4.19 VUOHENPELTO 1

Hoitoluokka	B1
Tunnus	1990-005
Pinta-ala	6904 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5586; Pl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila osana laajempaa kokonaisuutta. Osa liikenteen suoja-viheraluetta (viheraluetyyppi 14), maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9), arvokasta aluetta (28), ja osa aluepuistoa (5).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Auringonkukkapelto, jossa oheiskasvina jonkin verran peltosauniota.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, maisemakasvien viljely.
Ylläpito	Vuokrattu alue, ei kaupungin hoidossa.
Muuta huomioitavaa	Hervannan valtaväylän rampin penkassa kasvaa tiheä puusto, joka peittää näkymän pellolle.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

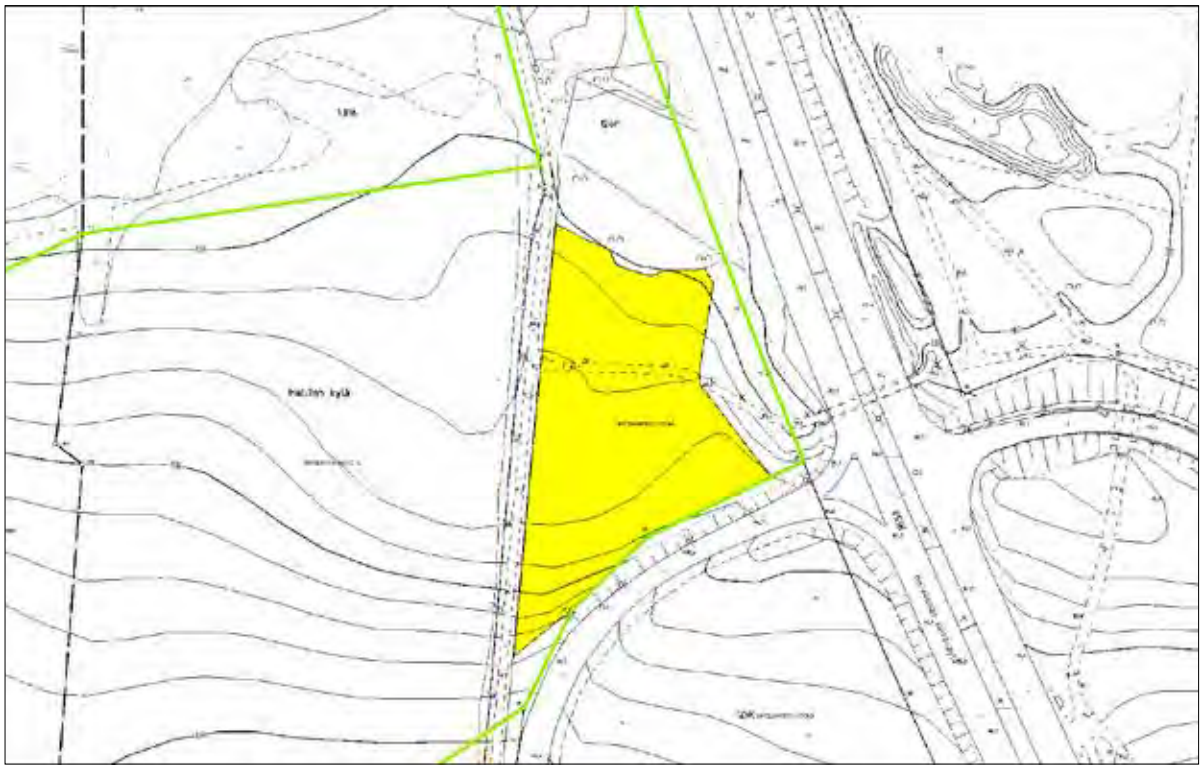

4.20 VUOHENPELTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1990-005
Pinta-ala	7916 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6374; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Näkyvyys tiemaisemassa. Osa liikenteen suojaviheraluetta (viheraluetyyppi 14), maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9), arvokasta aluetta (28) ja osa aluepuistoa (5).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Rajoittuu valmisteilla olevaan Iidesjärven luonnonsuojelualueeseen.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hervannan valtaväylän länsipuolella sijaitseva kumpareinen niittyalue. Alueella kasvaa melko runsaasti järeää lehtipuustoa kuten terijoensalavia ja koivuja. Yksi pystyyn kuollut tervaleppä. Pohjakasvillisuutena vanha nurmi/nurmikko.
Hoidon tavoite	Säilyttää ennallaan.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä, ajankohdalla ei ole merkitystä lajiston kannalta.
Muuta huomioitavaa	Kohteen pohjoispuolella samantyyppistä viheraluetta, kuitenkin eri hoitoluokka.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Korkinmäen suunnasta kevyen liikenteen väylän risteykseen rumpu pintavesien ohjaamiseksi.

4.21 PAKSUNMULLANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2088-011
Pinta-ala	2321 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7113; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylän varressa.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin heinäniitty, jonka pohjois- ja länsireunalla kasvaa iäkästä lehtipuustoa. Itäreunaltaan niitty rajautuu avo-ojaan ja kevyen liikenteen väylään. Ojan varressa kasvaa mesiangervoa. Niityllä kasvaa myös yksittäisiä nuoria puita. Näkymä Nekalantielle on umpeutunut.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Näkymää Nekalantieltä voisi osittain avata.
Ylläpito	Yksittäiset puut poistetaan niityltä. Niityn niittomurskaus 1 kerta kesässä, heinäkuu.
Muuta huomioitavaa	Asukkaat toivoivat alueelle takaisin viljelypalstoja tai vaihtoehtoisesti lampaita laiduntamaan.
Kuivatuksen nykytilanne	Alue ojaton, alaosa märkä. Reunaoja Paksumullantien suuntaisesti. Purku rautaisen 500 mm:n rummun kautta.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Lännen puoleiseen reunaan niskaoja, jonka kautta vedet ohjataan rummulle.

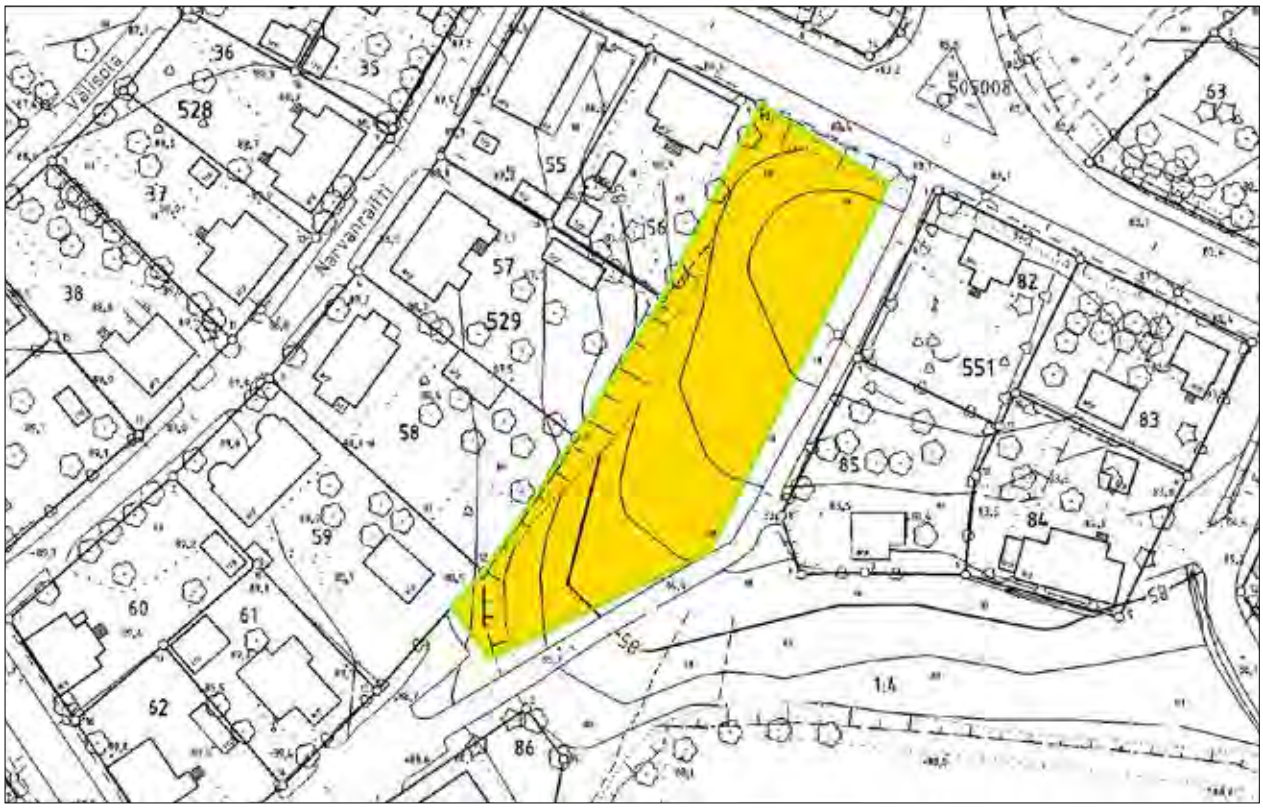

4.22 KURJENPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2088-032
Pinta-ala	1444 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6911; VP, et-5

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Lepakot (lepakkoselvitys 2007). Ranta luonnon monimuotoisuuskohde, linnusto. Alue kuuluu muihin arvokkaisiin alueisiin sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueisiin, on lisäksi osa aluepuistoa (viheraluetyypit 28, 7 ja 5).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Rajoittuu ja osittain sijoittuu valmisteilla olevalle Iidesjärven luonnonsuojelualueelle.
Virkistyskäyttö	Vilkasliikenteinen kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Asutuksen ja Iidesjärven välinen ranta-alue, jonka halki kulkee kevyen liikenteen väylä. Maasto viettää rantaan päin. Asutuksen ja väylän välissä pienialainen rehevä niitty. Reunoilla monilajista, pääosin vanhaa lehtipuustoa. Rantavyöhykkeellä runsaasti pajua, järvi näkyy paikoitellen.
Hoidon tavoite	Järvinäkymän säilyttäminen paikoittain avoimena, avattavat maisemasektorit määritellään Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa. Pienialainen niitty säilytetään avoimena, huonokuntoinen nuori koivu poistetaan niityn ja väylän välistä.
Ylläpito	Pienen avoimen alueen niittomurskaus 1 kerta kesässä, niittykasvien kukinnan jälkeen elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Sallitut toimenpiteet määritellään valmisteilla olevassa Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, valunta eteläpuolisen rummun kautta Iidesjärveen. Kevyen liikenteen väylän varressa oleva painanne riittävä vesien ohjaamiselle.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	~ 200 mm rautarumpu, vaatii uusimisen 3-7 vuoden sisällä ja samassa rummun lasku ojanpohjan tasolle.

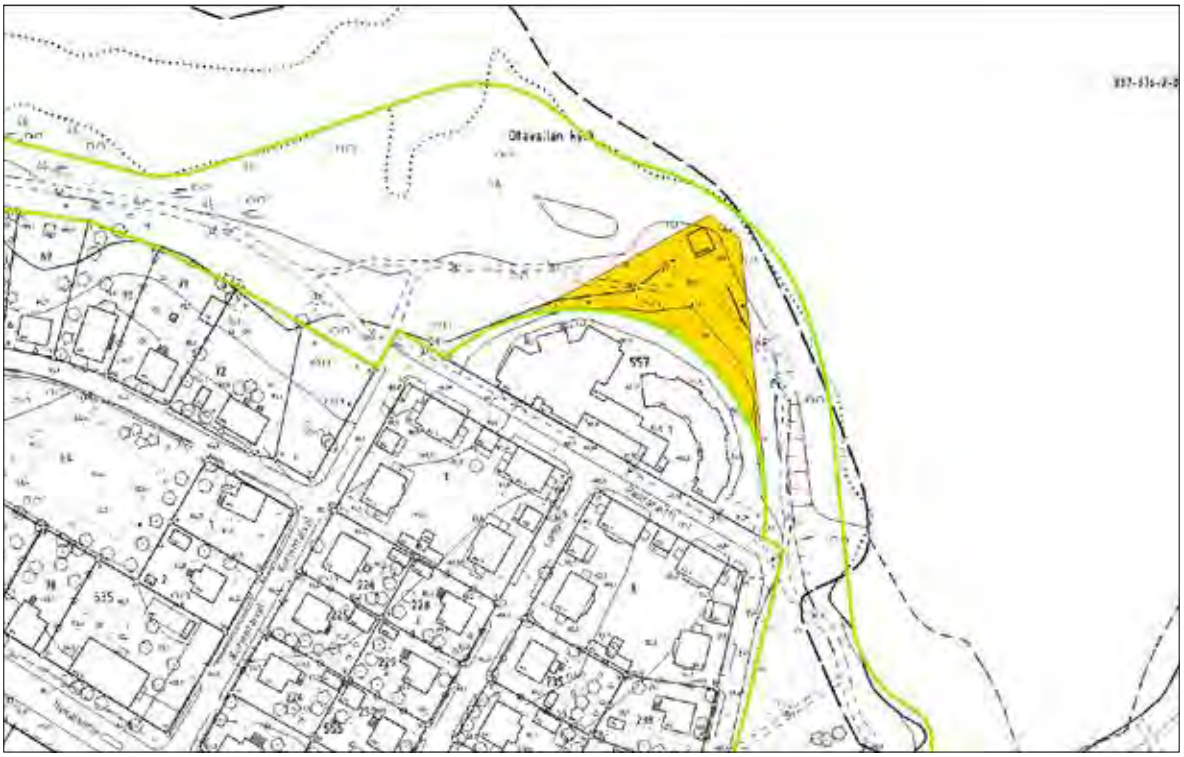

4.23 KURJENPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2088-032
Pinta-ala	12 724 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6911; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Ranta luonnon monimuotoisuuskohde, linnusto. Yksittäisiä pystyyn kuivuneita raitoja. Alue kuuluu muihin arvokkaisiin alueisiin sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueisiin, on lisäksi osa aluepuistoa (viheraluetyypit 28, 7 ja 5).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Rajoittuu ja osittain sijoittuu valmisteilla olevalle Iidesjärven luonnonsuojelualueelle.
Virkistyskäyttö	Alueella risteilee polkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha niittypelto, joka rajautuu Iidesjärven rantaan. Alueen eteläosassa yhtenäinen, lähes tasainen avoin alue. Kasvillisuus rehevää ja heinävaltaista. Alueen reunoilla kasvaa monilajista ja pääosin vanhaa lehtipuustoa. Pohjoisosa selvästi puustoinen, rantamaisema paikoin avoin.Puulajeina mm. raita, koivu, haapa, vaahtera ja pajut.Alueen lounaiskulmassa pensasistutuksia ja pienialainen leikattu nurmikko.
Hoidon tavoite	Yhtenäisen avoimen alueen säilyttäminen puiston eteläosassa. Järvinäkymän säilyttäminen paikoittain avoimena, avattavat maisemasektorit määritellään Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Ylläpito	Avoimen alueen niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Vanha kaatopaikka maan alla. Sallitut toimenpiteet määritellään valmisteilla olevassa Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, alueen vedet pintavaluntana Iidesjärveen. Rantaraitin suuntaisen sivuojan kunto hyvä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

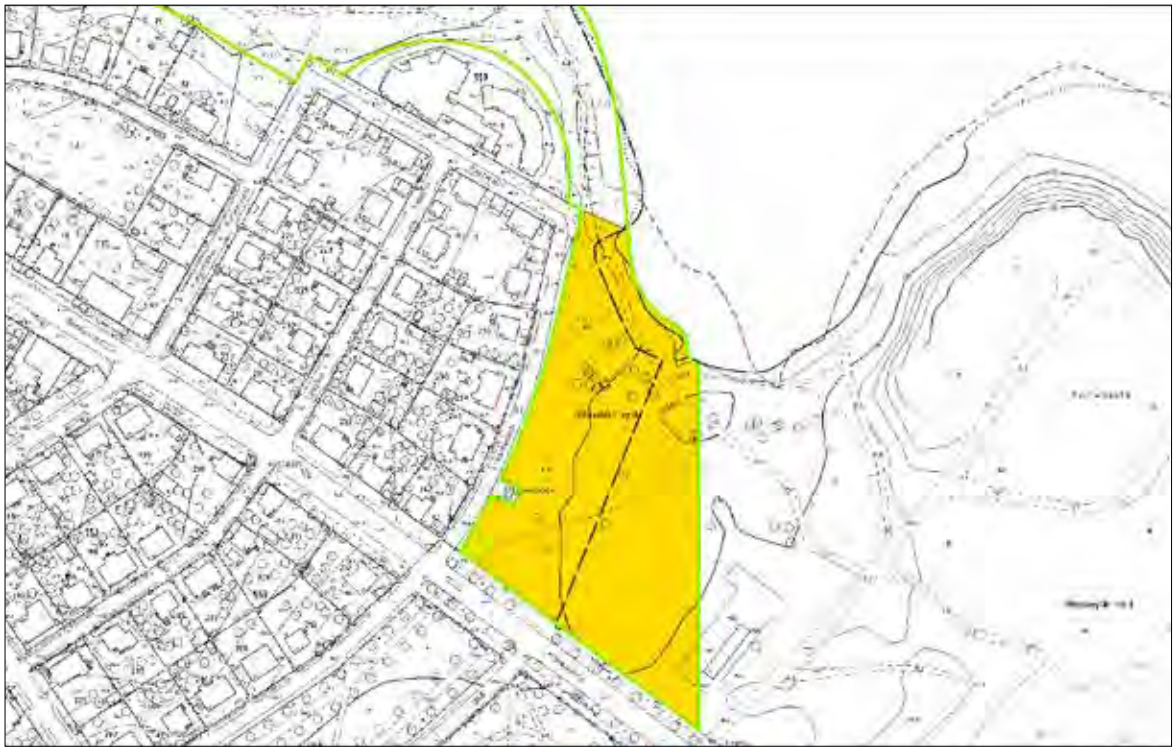

4.24 KURJENPUISTO 3

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2088-032
Pinta-ala	8018 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6911; VP
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Ranta luonnon monimuotoisuuskohde, linnusto. Alue kuuluu muihin arvokkaisiin alueisiin sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueisiin, on lisäksi osa aluepuistoa (viheraluetyypit 28, 7 ja 5).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Rajoittuu ja osittain sijoittuu valmisteilla olevalle Iidesjärven luonnonsuojelualueelle.
Virkistyskäyttö	Vilkas kulkureitti.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Asutuksen ja Iidesjärven välinen ranta-alue, jonka halki kulkevat kevyen liikenteen väylät. Alueen länsipäässä avoin rehevä niitty, jossa kasvaa melko runsaasti lupiinia. Puusto peittää näkymän Lokintaipaleelta niitylle. Eteläkulmalla perenna- ja pensasryhmä, jossa mm. pihasyreeni ja etelänruttojuuri. Alueen itäosassa kevyen liikenteen väylä kulkee pääosin puuston ympäröimänä, järvi paikoitellen näkyvissä. Aivan itäkulmassa iso ruttojuurikasvusto, joka oli niitetty.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen sekä näkymän avaaminen niitylle. Järvinäkymän säilyttäminen paikoittain avoimena, avattavat maisemasektorit määritellään Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Ylläpito	Avoimen niityn niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuu ja elokuu ennen lupiinin siementen valmistumista.
Muuta huomioitavaa	Sallitut toimenpiteet määritellään valmisteilla olevassa Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Kuivatuksen nykytilanne	Lokintaipaleen suuntainen reunaoja hyvä. Lasku ~ 300 mm betonirumpuun, kevyen liikenteen väylän alitse Iidesjärveen. Yläpuolisen alueen valumavedet kulkeutuvat lännen reunassa olevan kevyen liikenteen väylän alitse menevän rummun kautta Iidesjärveen. ~ 300 mm muovirumpu.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

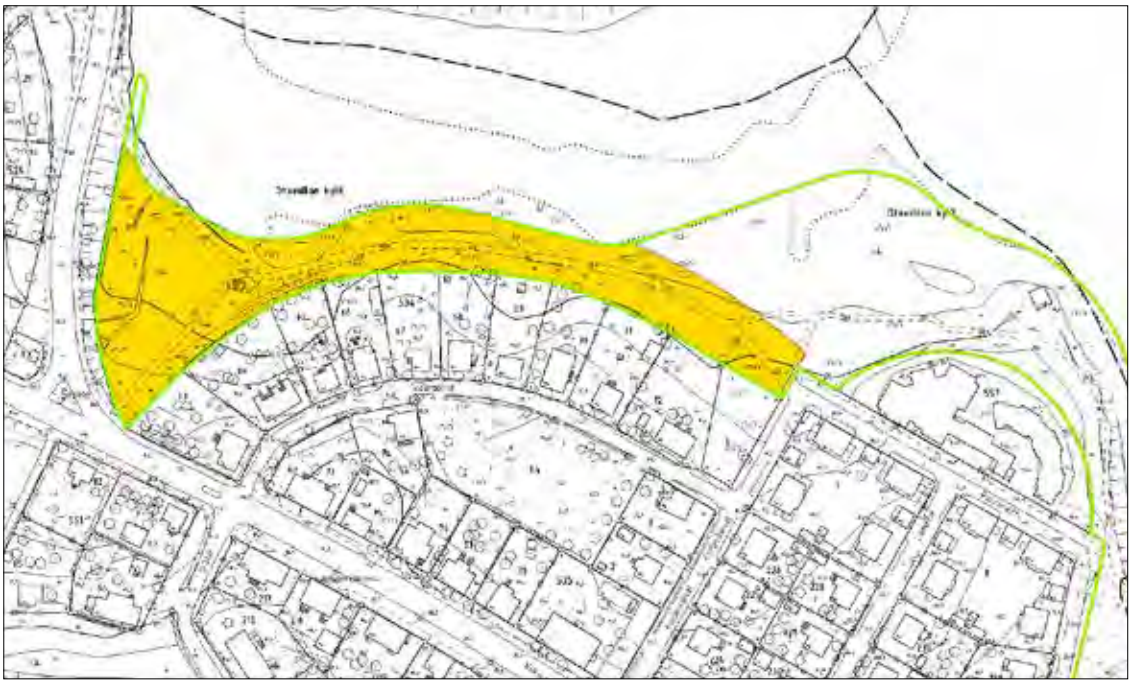

Vihiojanpuisto Oras 1

Venttiilipuisto

URAKKA-ALUE: 5 PELTOLAMMI

1 ARRANMAA

2 PERKKOONPUISTO KESKI 1 - PERKKOONPUISTO KESKI 2

3 PERKKOONPUISTO ETELÄ

4 PERKKOONPUISTO ITÄ 1

5 PERKKOONPUISTO ITÄ 2 - PERKKOONPUISTO ITÄ 3

6 HILLAPUISTO

7 RUOKOMÄENPUISTO

8 PALOKALLIONPUISTO

9 HERRAINSUO

10 RUKKAMÄENPUISTO

11 AUNANKORPI

12 LAHDENSUONPUISTO

13 TOIVIONPUISTO

14 HÄRMÄLÄN RANTAPUISTO

5.1 ARRANMAA

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1486-009
Pinta-ala	13 154 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 2731, 7118; PL ja VL, VS
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Aluepuiston osa (viheraluetyyppi 5), voimalinjan suoja-aluetta (15).
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja tallattu polku.
Erityisarvot	Rajautuu Peltolammi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueeseen. Valmisteilla luonnonsuojelualueen laajennus voimajohtoalueen eteläpuolelle radan ja kevyenliikenteen väylän väliselle alueelle.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Lempääläntien länsipuolella sijaitseva voimajohtoalue. Maasto on epätasaista ja kivikkoista. Alueella kasvaa valtaosin nuorta lehtipuuvesakkoa, lisäksi joitakin katajia. Kevyen liikenteen väylän länsipuolella avoin pieni niitty, jonka lajeina mm. siankärsämö, hiirenvirna, ojakärsämö, pietaryrtti ja ahomansikka. Muutoin lajistona sananjalka, maitohorsma, vadelma, pujo ja karhunputki.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Suojelualueen laajennuksen läheisyydessä ei puuston raivauksia, sillä suojelun perusteena oleva hajuheinä tarvitsee menestyäkseen puuston varjostusta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kallioinen ja kivinen alue, jossa erittäin viettävät ja runsaat kaadot.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.2 PERKKOONPUISTO KESKI 1–PERKKOONPUISTO KESKI 2

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1486-018
Pinta-ala	4435 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7889; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Osa viherreittiä ja voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyypit 6 ja 15).
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, penkki.
Erityisarvot	
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Kitiniitynkadun länsipuolella sijaitseva johtoalue. Maasto on epätasaista ja kumpuilevaa, länsiosa viettää melko jyrkästi Lempääläntietä kohti. Itäosa puoliavointa niittyä, jossa lajeina mm. heinät, maitohorsma, pietaryrtti ja vadelma. Keskiosassa em. lajien lisäksi myös mustikkaa ja kieloa. Länsiosa pääasiassa lehtipuuvesakkoa. Itäosassa hiekkakenttä, jonka pohjoisreunalla metalliverkkoaita. Alue on reunoiltaan ruohottunut, hieman myös nuorta vesakkoa.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein. Kentän verkkoaidan jäänteiden poisto.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, erittäin viettävä ja kivinen alue. Itäpään kenttä ojaton ja tasainen.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.3 PERKKOONPUISTO ETELÄ

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1487-001
Pinta-ala	22 226 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 3013, 6525; PL ja VL, VS ja va
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), toimii viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Useita tallattuja polkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Laaja johtoalue Perkkoonkadun ja Lempääläntien välissä. Alue on kivikkoinen ja maastoltaan epätasainen, myös kalliota näkyvissä paikoitellen. Eteläosassa jonkin verran vesakkoa, mutta myös hyvää niittylajistoa kuten ahomansikka, huopakeltano ja kissankello. Myös hieman lupiinia. Eteläosaan tuotu romuja sekä tehty trukkilavoista "pitkospuita". Alueen keskiosan lajistossa mm. sananjalka, vadelma ja puolukka. Pohjoisosassa runsaasti vesakkoa. Koko alueella kasvaa erikokoisia katajia.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Alueelle laaditaan hoitosuunnitelmaa yhteistyössä kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n kanssa.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kallioinen ja kivinen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Ojaton, kallioinen ja kivinen alue.

5.4 PERKKOONPUISTO ITÄ 1

Hoitoluokka	B3 ja B4
Tunnus	1587-001
Pinta-ala	699 m², 3117 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 8313; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), toimii viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ruokomäenkadun ja Valkamankadun kulmauksessa sijaitseva niittyalue. Maasto on osittain epätasaista ja kivistä. Pohjoispäässä vanha sorapintainen tienmaa, jonka kasvillisuutena mm. puna-apila, pietaryrtti, maitohorsma, harmio, lupiini sekä jonkin verran vesakkoa. Keski- ja eteläosa rehevämpää, lajistona mm. sananjalka, karhunputki, nokkonen ja mesiangervo.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Pohjoisosan sorapohjaiselle alueelle perustetaan maisemaniitty B3, jonka hoitona tulevaisuudessa niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Muu alue B4, raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, teiden väliin jäävä viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.5 PERKKOONPUISTO ITÄ 2 - PERKKOONPUISTO ITÄ 3

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1587-001
Pinta-ala	2979 m^2, 3417 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 8313, 8283; VL, va Nro 8313; VL, va
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), toimii viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolut.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Kahdesta erillisestä johtoalueesta koostuva kokonaisuus. Itä 2 alue on maastoltaan epätasaista, Postikeskuksen väylän varressa myös jyrkkä luiska. Länsiosassa tiheää vesakkoa sekä nokkosta, maitohorsmaa ja pujoa. Itäpäässä pienialainen niitty, jonka lajistona mm. metsäapila, siankärsämö, ojakärsämö, kissankello, pietaryrtti, karhunputki, maitohorsma ja vadelma. Itä 3 sijaitsee Kitiniitynkadun itäpuolella. Maasto viettää itään. Alueella suuria siirtolohkareita. Länsiosan kasvillisuutena mm. vadelma, maitohorsma, sananjalka, pietaryrtti, lupiini sekä jonkin verran vesakkoa. Alueen itäosa on tiheää vesakkoa.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue. Kitiniitynkatuun rajoittuva alue on suppamainen, jossa esiintyy paikoitellen märkyyttä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.6 HILLAPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1587-004
Pinta-ala	4955 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6530; VL, va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), josta osa suoaluetta (viheraluetyyppi 7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Valkamankadun itäpuolella sijaitseva johtoalue. Eteläosastaan pitkälti pusikoitunut, lisäksi lajeina mm. sananjalka, karhunputki, maitohorsma ja vadelma. Alueelle on tuotu puutarhajätettä, jonka mukana alueelle on levinnyt humala. Eteläosassa myös korkeahko kallio, ja maasto on muutoinkin kivikkoista.Pohjoisosa on soistuvaa, kosteapohjaista maastoa, jonka lajistoon kuuluvat mm. karpalo ja juolukka. Jonkin verran koivun vesakkoa.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Alueen eteläosan tontin rajalla pieni aitaus, jossa kaksi vuohta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue, pohjoisosastaan soistunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.7 RUOKOMÄENPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1587-005
Pinta-ala	15 621 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6530; VL, va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), osa alueesta korttelipuiston (3) alueella. Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät sekä polku Ruokomäenkadun varressa.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ruokomäenkadun ja Palokallionkadun välissä sijaitseva laaja viheralue. Paikoitellen epätasainen, kivikkoinen maasto, jossa kasvaa joitakin katajia. Eteläosa osittain vesakoitunut, osittain myös avointa niittyä. Lajistona mm. heinät, maitohorsma, siankärsämö ja sananjalka. Ruokomäenkadun varressa niittykaista, jossa myös hyvää niittylajistoa kuten ahomansikka ja kurjenkello. Karpalokadun risteyksen kohdalla lupiinia, valkokarhunköynnöstä ja punalehtiruusua. Alueella lisäksi runsaasti vadelmikkoa ja vesakkoa, johon on tuotu puutarhajätettä. Valkokarhunköynnös leviää alueella voimakkaasti. Pohjoisosassa on rakenteilla kevyen liikenteen väylä. Maasto on erittäin kivistä, myös isoja siirtolohkareita. Lajistona mm. sananjalka, pietaryrtti ja maitohorsma sekä jonkin verran vesakkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Eteläosa voisi soveltua laidunnukseen. Länsireunalla kulkee sähkölinja. Korttelipuiston alueella hoitoluokituksen tarkistustarve.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kuiva, moreenimaa-alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

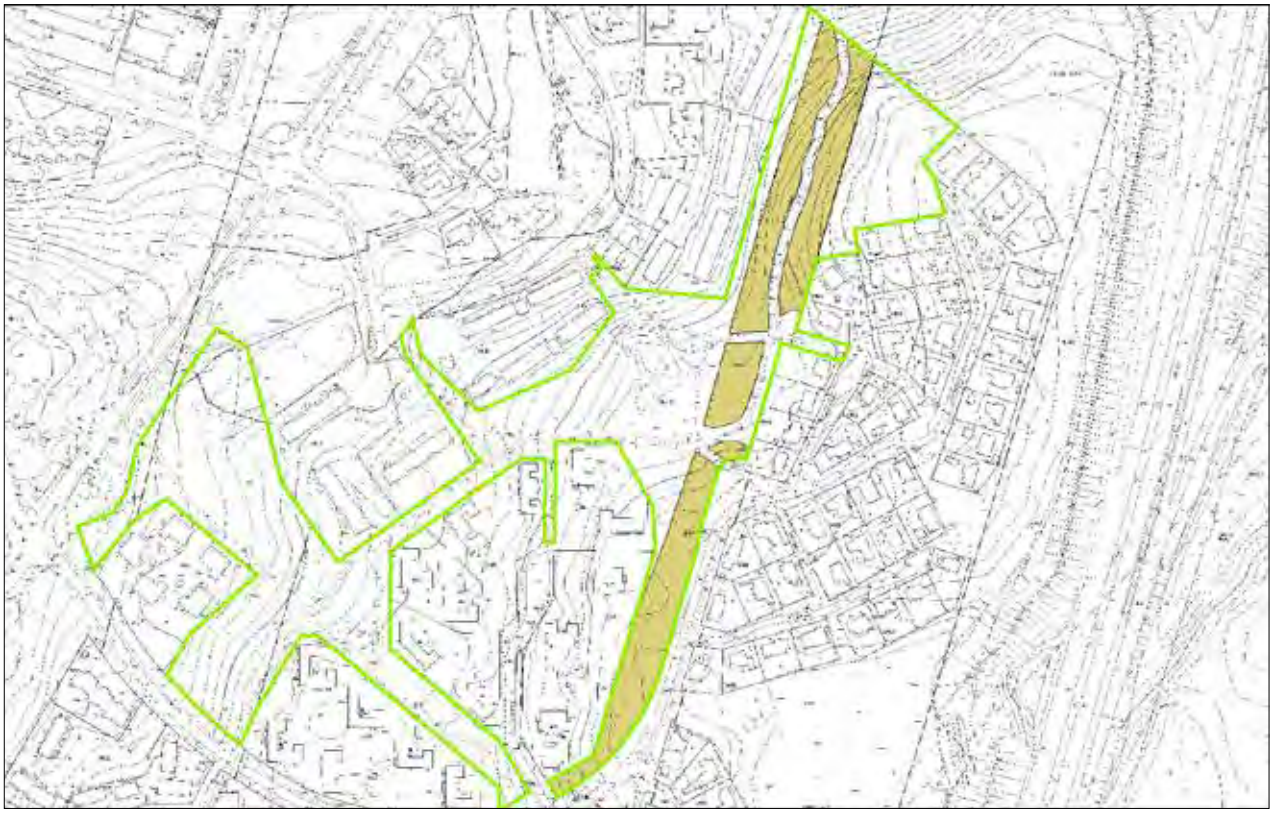

5.8 PALOKALLIONPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1587-009
Pinta-ala	2515 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 2341; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Osa korttelipuistoa (viheraluetyyppi 3).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha, osittain kosteapohjainen niittypelto Palokallionkadun länsipuolella. Maastoltaan osittain epätasainen. Kasvillisuutena mm. vuohenputki, heinät, maitohorsma, pietaryrtti, huopaohdake, vadelma, mesiangervo ja jättipalsami. Alueella runsaasti puu- ja pensasryhmiä sekä eteläosassa herukkapensaita. Ojan varressa runsaasti pensaikkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden palauttaminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaukset, jätetään vain vanhat, rungolliset puut sekä ojan varteen jonkin verran pensaikkoa. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Alue on ollut sarkaojissa, jotka nyt ummessa. Pienet painanteet näkyvissä. Vieressä kulkeva laskuoja kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Raivaus ja tarvittaessa ojien aukaisu.

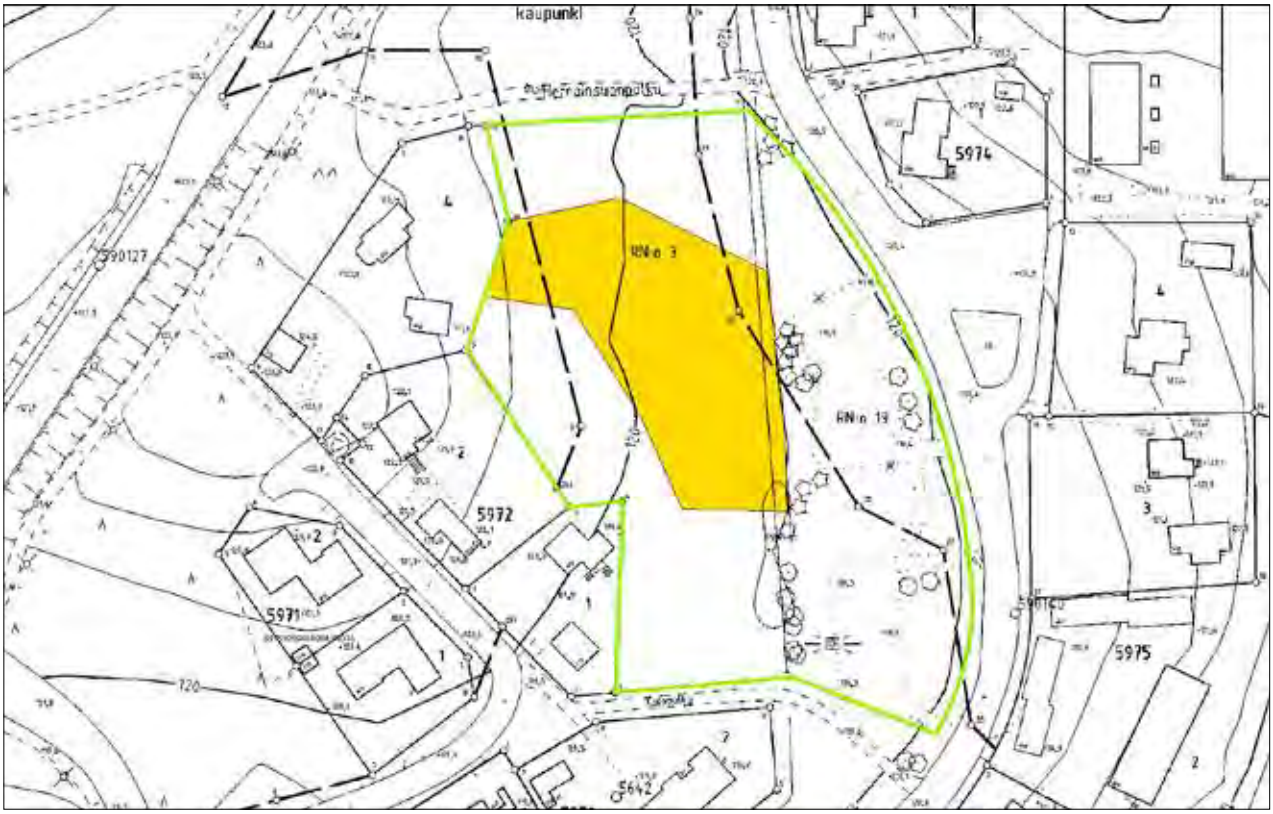

5.9 HERRAINSUO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1587-011
Pinta-ala	9073 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6627, 6530; PS ja VL, VS ja va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), toimii myös viherreittinä (6) ja hulevesien käsittelyalueena (16).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Ruokomäenpuiston pohjoispuolella sijaitseva viheralue, jonka maastossa voimakkaat korkeuserot. Alueen keskiosassa kulkee oja, joka päätyy pieneen lampeen. Sekä pohjois- että eteläosa ovat kaltevaa rinnemaastoa. Alueen lajistona mm. leskenlehti, peltosaunio, pietaryrtti, alsikeapila, hevonhierakka, pujo, pelto-ohdake, kultapiisku, maitohorsma, karhunputki ja vadelma. Lammen pohjoispuolella lupiinia. Pohjoisen puolinen rinne kasvaa runsaasti lehtipuuvesakkoa, eteläosa avointa rinneniittyä.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Aluerajausta on laajennettu pohjoiseen maastokäynnin jälkeen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kivinen ja kallioinen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.10 RUKKAMÄENPUISTO

Hoitoluokka	B5
Tunnus	1686-003
Pinta-ala	19 901 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5896; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Arvokas kohde luonto- ja maisema-arvoiltaan. Alue on arvokasta hyönteisaluetta. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9), myös osa aluepuistoa (5). Rajautuu Peltolammi-Pärrinkosken luonnonsuojelualueeseen.
Erityisarvot	Alue on vuosisatoja vanhaa viljelyaluetta Rukkamäen torpan vieressä. Rajautuu suoraan valmisteilla olevan Peltolammi-Pärrinkoski suojelualueen laajennukseen.
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Rukkamäentien ja junaradan välinen monimuotoinen niittypelto. Maasto viettää länteen, ja länsiosassa on kostea painanne. Niittypellon lajistona mm. koiranputki, karhunputki, siankärsämö, ojakärsämö, hiirenvirna, niittynätkelmä, metsäapila, ojakellukka, särmäkuisma ja pietaryrtti. Peltorikkakasvit kuten pelto-ohdake vain pienenä vähemmistönä. Pohjoispuolen väylän ja radan varressa lupiinia. Ojan varressa runsaasti pensaikkoa ja puustoa, ja lajistona mm. mesiangervo, nokkonen ja lehtovirmajuuri. Alueen itäosa on pitkälti kasvanut umpeen, ja avoimella alueella on joitakin nuoria puuntaimia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen sekä luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Laidunnus, raivaus ja niitto erillisen hoitosuunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	Huomioitava luonnonsuojelualueen laajennuksen rajan sijainti.
Kuivatuksen nykytilanne	Keskellä aluetta laskuojaan viettävä ojaton alue. Vanhat sarkaojat osittain näkyvissä. Rummut kunnossa, laskuoja välttävä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Ojan varsien puuston raivaus tarvittaessa.

5.11 AUNANKORPI

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1688-002
Pinta-ala	7550 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7951, 7655; VM-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallattu oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Arvionkadun pohjoispuolella sijaitseva johtoalue. Maasto on kivikkoinen ja epätasainen, ja pohjoispäässä viettää jyrkästi pohjoiseen. Eteläosa on kuivaa ja karua, lajistona mm. puolukka, mustikka, rätvänä, kultapiisku ja sananjalka. Jonkin verran vesakkoa ja joitakin katajia. Keskiosassa sorastettu kääntöpaikka, ympärillä vadelmaa ja maitohorsmaa. Pohjoisosassa työmaa-aluetta.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kivinen ja kallioinen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.12 LAHDENSUONPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1689-001
Pinta-ala	10 068 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 8026; VM-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), osa aluepuistoa (5).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Eskoperkiönkadun koillispuolella, valtatie 9:n varressa sijaitseva johtoalue. Maastoltaan epätasainen ja kivikkoinen. Melko runsaasti vesakkoa, mutta hieman myös niittymäisiä alueita. Lajistona mm. sananjalka, lillukka, pietaryrtti, metsäkurjenpolvi, huopaohdake ja vadelma. Väylän varressa ahomansikkaa. Rajautuu länsipäässä hirviaitaan, jonka läheisyydessä iso pylväskataja sekä tyrnipensas.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

5.13 TOIVIONPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1785-002
Pinta-ala	4502 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5688; VL
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Viheraluetyyppi muu viheralue, viherreitti (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin niitty Toivionkadun ja Nuutisarankadun kulmauksessa. Maastoltaan melko tasainen ja lähes kivetön. Alueen lajistona mm. pietaryrtti, maitohorsma, heinät, pujo, leskenlehti, pelto-ohdake, peltosaunio, koiranputki, karhunputki ja puna-apila. Hieman lupiinia ja lehtipuun vesoja. Lisäksi eteläosassa puustosaareke ja yksittäisiä puita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Itäreunan ojan varressa jyrkkä luiska.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

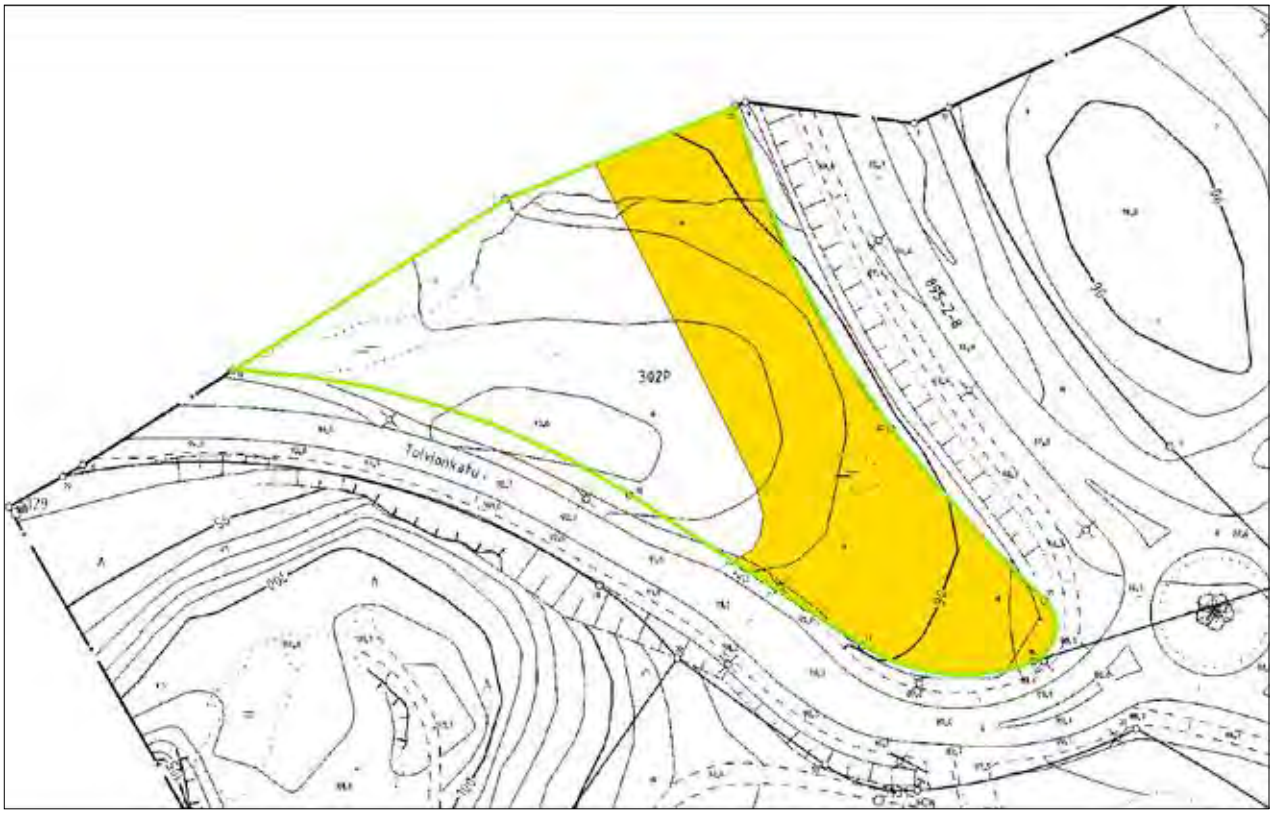

5.14 HÄRMÄLÄN RANTAPUISTO

Hoitoluokka	B2 ja B3
Tunnus	1887-009
Pinta-ala	4434 m^2, 28 260 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7735, 7634; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Monimuotoinen, arvokas kohde. Aluepuiston sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueen osa (viheraluetyypit 5 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kenttä, kevyen liikenteen väylät. Leikkipuisto ja uimaranta vieressä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Talvitien länsipuolella on avoin rehevä niitty, joka on maastoltaan pääosin tasainen. Alueella yksittäisiä puita ja puuryhmiä. Niityn lajisto on melko monipuolista, lajeina mm. heinät, siankärsämö, poimulehti, voikukka, ojakellukka, nurmitädyke, metsäkurjenpolvi, hiirenvirna, niittynätkelmä, koiranputki, pelto-ohdake ja valkoapila. Talvitien itäpuolella sijaitseva niittyalue on pitkälti kasvanut umpeen. Runsaasti vanhoja, leveälatvuksisia puita, jotka ovat jääneet nuoren puuston ja pensaikon keskelle. Leikkipuiston länsipuolinen niitty on kosteapohjainen ja epätasainen, maasto viettää pohjoiseen. Lajistona mm. mesiangervo, vadelma, nokkonen, maahumala ja jättipalsami. Itäisin niittyalue on erittäin rehevä, kasvillisuutena mm. vadelma, pelto-ohdake ja nokkonen. Lisäksi lupiini, tatar, tarhapiisku ja jättiputki esiintyvät alueella. Keskiosassa pienialainen, kuiva rinneniitty.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen. Luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	B2: Niittomurskaus 3-4 kertaa kesässä. B3: Niittomurskaus 1 kerta kesässä, elo-syyskuussa. Lisäksi vieraslajien osalta niitto kesäkuussa ennen lupiinin siementen valmistumista. Puuston harvennus ja pensaikon raivaus.
Muuta huomioitavaa	Hoidon myötä voi kehittyä arvoniityksi. Rantavyöhykkeellä kasvaa rauhoitettua kynäjalavaa. Raivaustöissä kiinnittettävä huomiota eri-ikäisten jalavayksilöiden tunnistamiseen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, reunaojat/painanteet kunnossa. Läpimenevä oja hyvässä kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

URAKKA-ALUE 6: KISSANMAA

1 TURTOSENRINNE

2 KOKIN SUOJAVIHERALUE

3 VIIALANPUISTO 1

4 VIIALANPUISTO 2

5 SANTAHARJUNPUISTO POHJOINEN

6 SANTAHARJUNPUISTO 1

7 SANTAHARJUNPUISTO 2

8 SOMERIKONPUISTO

9 IIDESRANNANPUISTO

10 KIRKKOSUO 1

11 KIRKKOSUO 2

12 KALLENNIITTY

13 KARJALANPUISTO

14 ALASNIITYNPUISTO LÄNSI - ALASNIITYNPUISTO ITÄ

15 KYRÖLÄNPUISTO-OJARINTEENPUISTO

16 MESOPOTAMIA

17 KIRJAVAISENNIITTY 1

18 KIRJAVAISENNIITTY 2

19 KIRKKOLADONPUISTO 1

20 KIRKKOLADONPUISTO 2

21 RAUNINARONPUISTO

22 LITUKANPUISTO 1 - LITUKANPUISTO 2

23 PEKANPUISTO ETELÄ

24 PEKANPUISTO POHJOINEN 2

25 PEKANPUISTO POHJOINEN 1

26 VARSANPUISTO

27 HUHMARPELTO 1

28 HUHMARPELTO 2

29 ALASJÄRVENPUISTO 2

30 PAPPILANPUISTO 1

31 PAPPILANPUISTO 2

32 PAPPILANPUISTO 3

33 KALLIOINEN LUODE

6.1 TURTOSENRINNE

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1891-015
Pinta-ala	21 657 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7316; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Alue on arvokasta hyönteisaluetta. Viheraluetyypit muu arvokas alue (28), maiseman- ja luonnonhoitoalue (7 ja 9) sekä viherreitti (6).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullisesti arvokas ekologinen käytävä. Uhanalainen (NT) kelta-apila kasvaa alueen pohjoisreunalla, pitkän ja kapean puustosaarekkeen kohdalla.
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Turtolankadun länsipuolella sijaitseva rinnepelto, joka viettää voimakkaasti etelään. Pellon lajeina mm. timotei, koiranputki, voikukka, puna-apila ja hiirenvirna. Pienialaisesti myös pukinparta. Varsinaisen pellon eteläpuolella avoin vuohenputki- ja mesiangervokasvusto, sekä laaja puustoinen vyöhyke, joka rajoittuu ojan varteen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Avoimen näkymän säilyttäminen Turtolankadulta pellolle. Kelta-apilan säilyttäminen alueella.
Ylläpito	Pellon niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Kelta-apilan kasvupaikka, pitkän ja kapean puustosaarekkeen pohjoispuolinen kaista, niitetään vasta syyskuussa.
Muuta huomioitavaa	Aluerajausta on laajennettu merkittävästi maastokäynnin jälkeen karttatarkastelun yhteydessä (Leena Tala 2014).
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, jyrkästi viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

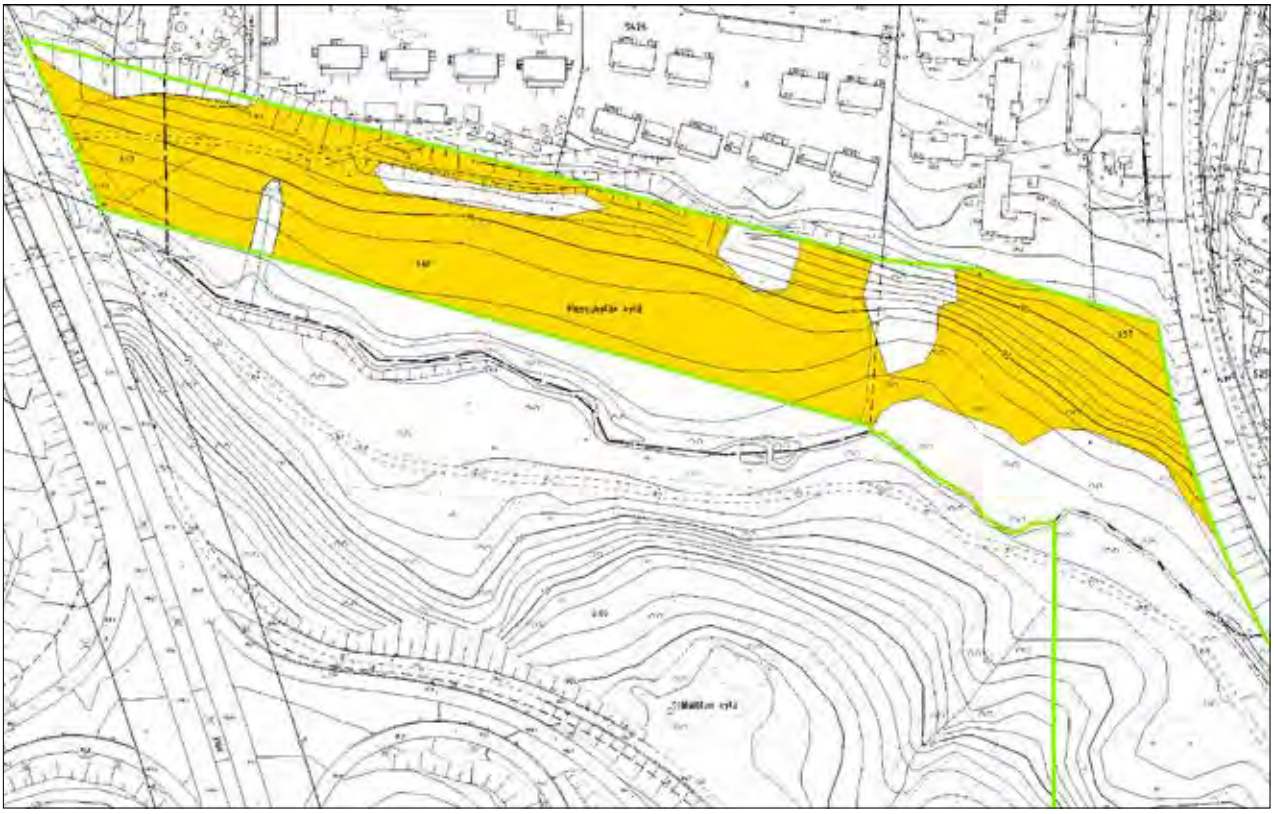

6.2 KOKIN SUOJAVIHERALUE

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1891-018
Pinta-ala	26 52 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7880; EV

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii liikenteen suojaviheralueena (14).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Avoin, tasainen heinävaltainen niitty. Väylän varressa istutettu kuusirivi. Niityn lajistona mm. koiranputki, leskenlehti, voikukka, niittysuolaheinä, pietaryrtti, pujo ja niittynätkelmä. Pienialaisena myös päivänkakkaraa, peltohanhikkia sekä lupiinia. Koillisosassa viljeltyä peltoa/kasvimaata.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä lupiinin osalta, muutoin 1 kerta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Alueelta löytyi salaojasuunnitelma "Muotiala".
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.3 VIIALANPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-002
Pinta-ala	4433 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7843; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin, monimuotoinen maisematila. Osa maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7). Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Turtolankadun itäpuolella sijaitseva niittyalue, jota elävöittävät yksittäiset puut ja puuryhmät. Maasto on vaihtelevan kumpuilevaa, viettää pääosin etelään. Laajimman niittyalueen lajistona mm. timotei, koiranputki, vuohenputki ja niittynätkelmä. Kaakkoisosassa kostea notkelma, jossa kasvillisuutena pääosin mesiangervo. Alueen eteläreuna puustoinen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja osittainen lisääminen.
Ylläpito	Yksittäiset maisemapuut raivataan esiin nuoren puuston ja pensaikon keskeltä. Alueen niittomurskaus 1-2 krt kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Erittäin viettävä, ojaton alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa kevyen liikenteen väylän viereen oja sekä alitse rumpuputki.

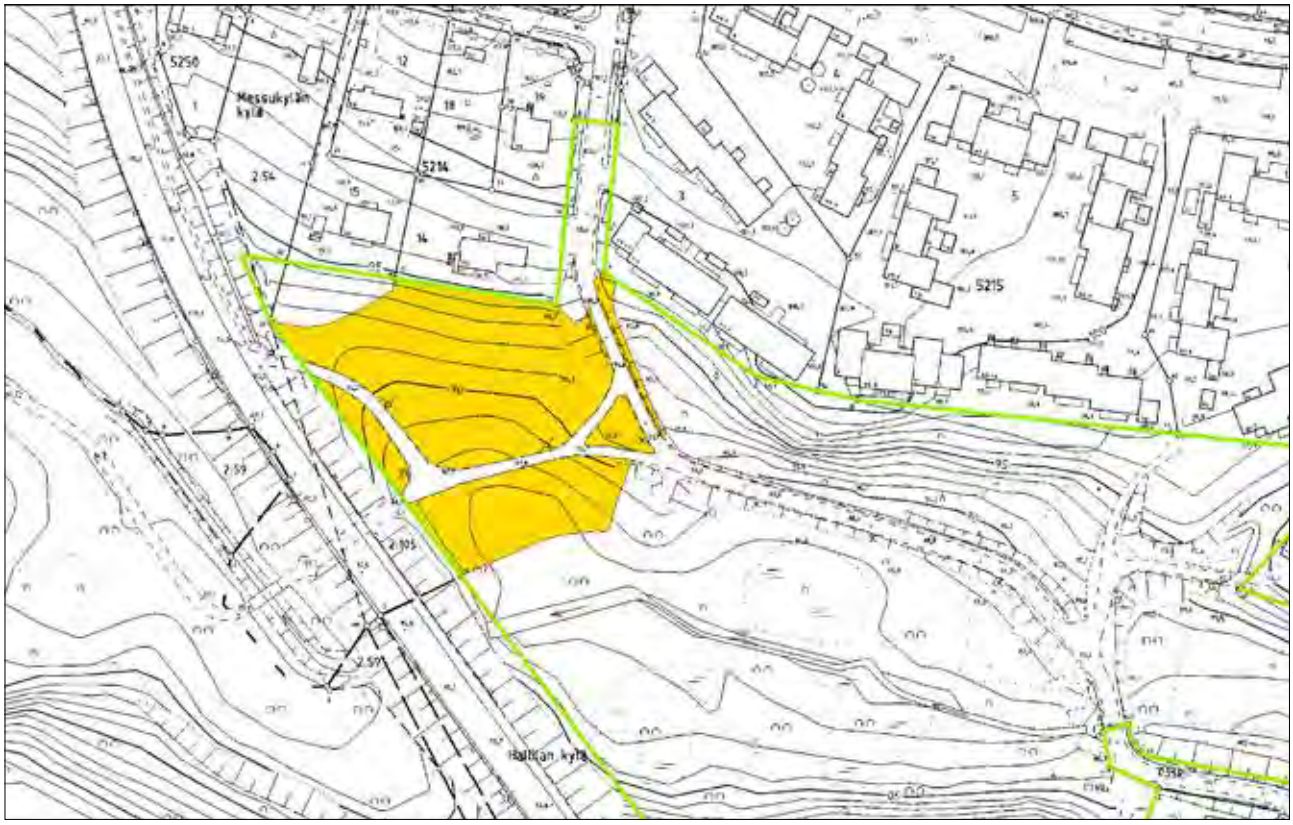

6.4 VIIALANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-002
Pinta-ala	4004 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7843; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, kaunis kukkaniitty. Osa viherreittiä ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 6 ja 7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallattu polku alueen halki.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pientalojen keskellä sijaitseva niitty Vasaratien eteläpuolella. Tien varressa muuntajakoppi. Maasto melko tasaista. Alue on avointa rehevää niittyä, jonka lajistona mm. koiranputki, lupiini, pietaryrtti, metsäkurjenpolvi, pelto-ohdake, nokkonen, nokkonen, vuohenputki ja mesiangervo.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen lupiinin siementen valmistumista.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kapea peltoalue. Oikeassa reunassa kulkee oja, joka johtaa eteenpäin yläpuolisen alueen valumavedet.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.5 SANTAHARJUNPUISTO POHJOINEN

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-011
Pinta-ala	2 178 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7781; VL-7

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Osa maiseman- ja luonnonhoidon aluetta ja aluepuistoa (viheraluetyypit 7 ja 5). Myös arvokasta aluetta (28).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallattu oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kirkonmäenkadun itäpuolella sijaitseva pieni niittyalue. Eteläosastaan lähes tasainen, pohjoisreunalla maavalli. Kasvillisuutena pääasiassa heiniä, lupiinia, pujoa, maitohorsmaa, pietaryrttiä ja apilaa. Lisäksi nuorta puustoa, pajun ja harmaalepän vesoja sekä mäntyjä. Alueen keskiosassa pieni lehtipuusaareke.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Alueelle on suunnitteilla koirapuisto.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

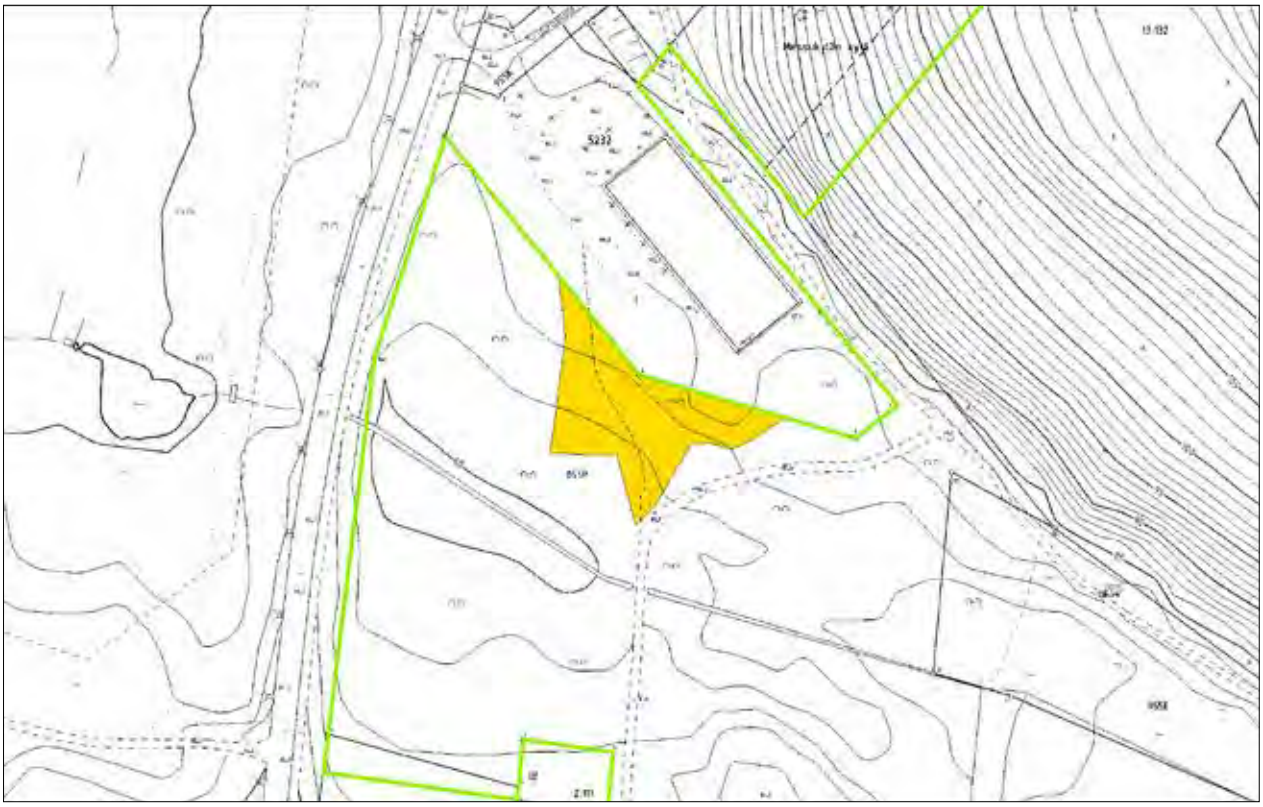

6.6 SANTAHARJUNPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-011
Pinta-ala	1 729 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7781; VL-7

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Muodostaa Kallenniityn kanssa yhtenäisen avoimen maisematilan.Osana aluepuistoa (5) ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Polku
Maankäytön muutos	
Nykytila	Santaharjuntien pohjoispuolella sijaitseva rinnepelto, tien pientareella lupiinia. Maasto viettää pohjoiseen. Kasvillisuus heinävaltaista, lisäksi jonkin verran koiranputkea ja pietaryrttiä. Länsireunalla kulkee polku, jonka laidalla kasvaa yksittäisiä lehtipuita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä..
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.7 SANTAHARJUNPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-011
Pinta-ala	2 927 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7781; VP, pv-1, pv / s

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Hakamainen, puoliavoin niittyalue. Arvokas kohde sekä maisema- että luontoarvoiltaan. Viheraluetyyppi muut arvokkaat alueet (28), toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vanha, puoliavoin niittyalue Vilusen puistokadun länsipuolella. Alue on maastoltaan lähes tasainen. Niityltä löytyy vielä edustavaa lajistoa kuten metsäapila, ahomansikka, ahopukinjuuri, poimulehti ja nurmitädyke. Suurin osa niitystä rehevöitynyt, ja lajeina mm. koiranputki, pietaryrtti, voikukka, pelto-ohdake ja seittitakiainen. Yksi lupiini. Useita puuryhmiä ja yksittäispuite kuten koivu, lehtikuusi, mänty, pihlaja, haapa ja raita. Lisäksi pieniä katajia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Puuston harvennus ja raivaus, säästetään yksittäiset maisemapuut ja jätetään monimuotoisia puu- ja pensasryhmiä. Lupiinin hävittäminen. Niitto- tai niittomurskaus kerran kesässä, elokuussa. Alueen kasvillisuus hyötyisi niittojätteen keruusta.
Muuta huomioitavaa	Pienialainen niitty voisi olla asukkaiden kummikohde; niitto- ja haravointitalkoot.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.8 SOMERIKONPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1892-022
Pinta-ala	973 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5866; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Muodostaa maisemallisen kokonaisuuden viereisen Santaharjunpuiston kanssa. Toimii viherreittinä (6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Polku
Maankäytön muutos	
Nykytila	Vilusen puistokadun itäpuolella sijaitseva rinneniitty. Maasto viettää länteen. Tien varren tiheä puusto peittää näkymän niitylle; vanha koivu ja kataja, sekä nuorempaa lehtipuustoa. Niityn kasvillisuus on rehevää, lajeina mm. vuohenputki, pietaryrtti, niittynätkelmä ja niittyleinikki. Puuston alla lehtomaista kasvillisuutta kuten kielo ja taikinamarja. Yksittäisiä lupiineja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja näkymän avaaminen niitylle. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Tien varren puuston harvennus, säästetään kauniit yksittäispuut ja kataja. Niitto- tai niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Pienialainen niitty voisi olla asukkaiden kummikohde; niitto- ja haravointitalkoot.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue. Tienvarsiojat Vilusen puistokadun suuntaisesti hyvät.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.9 IIDESRANNANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1989-010
Pinta-ala	7 878 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 444; PUISTO

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Pystykuivia puita alueen länsiosassa, puissa linnunpönttöjä. Maiseman- ja luonnonhoitoalueen sekä aluepuiston osa (viheraluetyypit 7 ja 5). Myös arvokasta aluetta (28).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Rajoittuu valmisteilla olevaan Iidesjärven luonnonsuojelualueeseen.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, länsipäästä polku rantaan. Matonpesupaikka.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Iidesjärven pohjoispuolella sijaitseva vanha rantaniitty, joka on jo melko pitkälti kasvanut umpeen. Kevyen liikenteen väylää reunustaa puurivistö lähes koko matkan, näkymä niitylle on pääosin umpeutunut. Avoin niitty alueen keskellä on rehevä ja osittain kosteapohjainen, kasvillisuutena mm. pietaryrtti, nokkonen, pelto-ohdake ja mesiangervo. Maasto viettää etelään päin. Niityllä yksittäisiä maisemapuita. Matonpesupaikan itäpuolelta näkymä järvelle pienialaisen niityn yli. Viettävän niityn lajistona mm. maitohorsma, pelto-ohdake, metsäapila ja siankärsämö.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Avataan osittain näkymää kadulta avoimelle niitylle. Avoimen niityn niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita. Sallitut toimenpiteet määritellään valmisteilla olevassa Iidesjärven hoito- ja käyttösuunnitelmassa.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, Iidesjärveen viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Paikoitellen raivausta, jos halutaan parantaa pellon muotoa.

6.10 KIRKKOSUO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1991-002
Pinta-ala	7 163 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7441, 7247; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Monimuotoinen kokonaisuus sekä maisema- että luontoarvoiltaan. Yksittäisiä hienoja maisemapuita. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9), osa aluepuistoa (5).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Sotilaankadun pohjoispuolella sijaitseva puoliavoin niittykokonaisuus. Maasto on monin paikoin kaltevaa, viettää pääosin pohjoiseen. Pohjakasvillisuus on pääosin rehevää. Alueen eteläosassa on avoimia alueita, joissa monimuotoista lajistoa kuten metsäapila, nurmitädyke, siankärsämö, ojakellukka, poimulehti, harakankello ja kyläkarhiainen. Pientareilla kasvaa mm. koiranputki, pietaryrtti ja lupiini. Alueen itäreunalla vanha, käytöstä poistunut asfalttitien pätkä. Niityllä useita yksittäisiä lehtipuita, puuryhmiä ja pensaita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Puiden ja pensaiden osittainen raivaus avoimuuden lisäämiseksi. Yksittäiset pajut niityn keskeltä poistetaan. Niittomurskaus kerran kesässä, elokuussa. Lupiinien niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita.
Kuivatuksen nykytilanne	Voimakas rinne
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.11 KIRKKOSUO 2

Hoitoluokka	B1, B3 ja B4
Tunnus	1991-002
Pinta-ala	6 536 m², 9 880 m², 4 176 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7441; VP ja VL, vk-2

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa aluepuistoa (viheraluetyyppi 5), myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Alue rajautuu golfkenttään.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Sotilaankadun ja Kirkonmäenkadun kulmauksessa sijaitseva pelto- ja niittyalue. Maasto viettää melko jyrkästi pohjoiseen. Alueen eteläosa on avointa peltoa, jossa yksittäisiä puusaarekkeita. Alueen keskiosassa on jyrkkä rinne, jossa kasvaa melko runsaasti puustoa ja pensaikkoa. Muu alue on pitkälti kosteapohjaista ja rehevää. Pohjakasvillisuutena pohjoisosan niityllä mm. vuohenputki, maitohorsma, nokkonen, pelto-ohdake, mesiangervo ja seittitakiainen. Niityllä kasvaa yksittäisiä puita, ja niityn länsipääty on kasvanut umpeen. Alueen koilliskulmassa Kirkonmäenkadun varressa on pieni, kosteapohjainen niitty.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	B1: Maisemakasvien viljely erillisen suunnitelman mukaan. B3: Avoimen alueen niitto-murskaus 1 kerta kesässä. Avataan vanha kulkuyhteys peltolohkojen välistä niitylle. B4: Säilytetään avoin näkymä Messukylän kirkon suuntaan, raivaus 3 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita.
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä, aaltoileva ojaton peltoalue. Sotilaankadun ja Kirkonmäenkadun reuna on ojaton. Jos alueella esiintyy märkyyttä, voisivat niskaojat olla tarpeen.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.12 KALLENNIITTY

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1992-002
Pinta-ala	7 530 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7781; VN

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Muodostaa Santaharjunpuistoon kuuluvan niittyalueen kanssa yhtenäisen monimuotoisen avoimen maisematilan. Osa aluepuistoa (5) ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kirkonmäenkadun ja Santaharjuntien kulmauksessa sijaitseva niittyalue. Alue on maastoltaan viehättävän kumpuileva. Alueella yksittäisiä puita ja puuryhmiä. Niityn kasvillisuus pääosin rehevää ja heinävaltaista, lajeina myös koiranputki ja pietaryrtti. Alueen keskellä pienialainen, monilajinen niitty: metsäapila, päivänkakkara, poimulehti, käenkukka ja harakankello. Väylän pientareet niitetty, väylän varressa kasvaa ukonpalkoa. Tien varressa hieman pusikkoa ja lupiinia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa. Tien varren pienet pusikot raivataan pois, ja lupiini kannattaisi yrittää poistaa ennen kuin leviää niitylle.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue. Keskellä huonokuntoinen oja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Oja aukaistaan ja lisäksi ojan yläpäähän Turtolan suuntaan ~30 metrin pituudelta uutta niskaojaa.

6.13 KARJALANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2089-012
Pinta-ala	12 450 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 4209; Pl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Monimuotoinen, puoliavoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, osa aluepuistoa (viheraluetyypit 9 ja 5).
Erityisarvot	Patsas "Muisto elää" puiston keskellä.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja polut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Puoliavoin niittyalue Kalevantien ja Takojankadun kulmassa. Alueella kasvaa kookkaita mäntyjä sekä monilajista lehtipuustoa vaihtelevissa ryhmissä. Avoimilla niittyalueilla heinien lisäksi kasvillisuutena mm. koiranputki, voikukka, valkoapila, pietaryrtti, hiirenvirna ja harmio. Paikoitellen myös ahomansikkaa, maahumalaa ja lehtoakileijaa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuu ja elokuu.
Muuta huomioitavaa	Patsaan ympärillä pienialainen leikattu nurmikko.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, loivasti viettävä puistomainen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.14 ALASNIITYNPUISTO LÄNSI – ALASNIITYNPUISTO ITÄ

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2091-002
Pinta-ala	13 381 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6358, 7617; VL ja VP
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii maiseman- ja luonnonhoitoalueena (viheralue-tyypit 7 ja 9), viherreittinä (6) ja lisäksi voimalinjan suojaviheralueena (15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Aarikkalankadun ja rautatien välissä sijaitseva voimajohtoalue. Alueen halki mutkittelee iso avo-oja, ja ympäröivä niitty on paikoin kosteapohjaista. Maasto monin paikoin epätasaista. Alueen itäosassa avoin mesiangervo-maitohorsmaniitty. Muutoin kasvillisuutena yksittäisiä puita ja jonkin verran pensaikkoa. Avoimien alueiden lajeina mm. pietaryrtti, nokkonen, maitohorsma, pelto-ohdake ja lupiini.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Voisi sopia myös laidunnukseen, yhteistyömahdollisuus sähköverkkoyhtiön kanssa.
Kuivatuksen nykytilanne	Alueella sarkaojia, jotka laskevat kaikki olevaan laskuojaan. Kevyen liikenteen väylän alitse tulevat rummut pääosin kunnossa, osa tukossa. Lähtevien purkuojien kunto kohtalainen.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alueen raivaus, erityisesti sarkaojien kohdilta.

6.15 KYRÖLÄNPUISTO – OJARINTEENPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2091-008, 2091-009
Pinta-ala	6 979 m², 1 185 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 1096; PL Nro 290; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin, paikoin puoliavoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6) sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueena (7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallattu oikopolku, kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kyrölänkadun ja Sammon valtatien välissä sijaitseva rehevä niitty. Alueen jakaa kahtia mutkitteleva oja. Avoimen niityn kasvillisuutena mm. voikukka, pietaryrtti, pelto-ohdake, siankärsämö, vuohenputki, koiranputki ja maahumala. Hieman myös lupiinia. Ojan varressa niittykasvillisuuden lisäksi kasvaa myös jättipalsamia, rusopajuangervoa sekä yksittäisiä puita ja pensaita. Niityllä on runsaasti puita ja puuryhmiä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puuston harvennus ja raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, keskelle painanteeseen viettävä alue. Keskellä ollut oja, joka nyt tukossa. Esiintyy märkyyttä. Alueen reunassa laskuoja kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Oja aukaistaan vanhaan kohtaan.

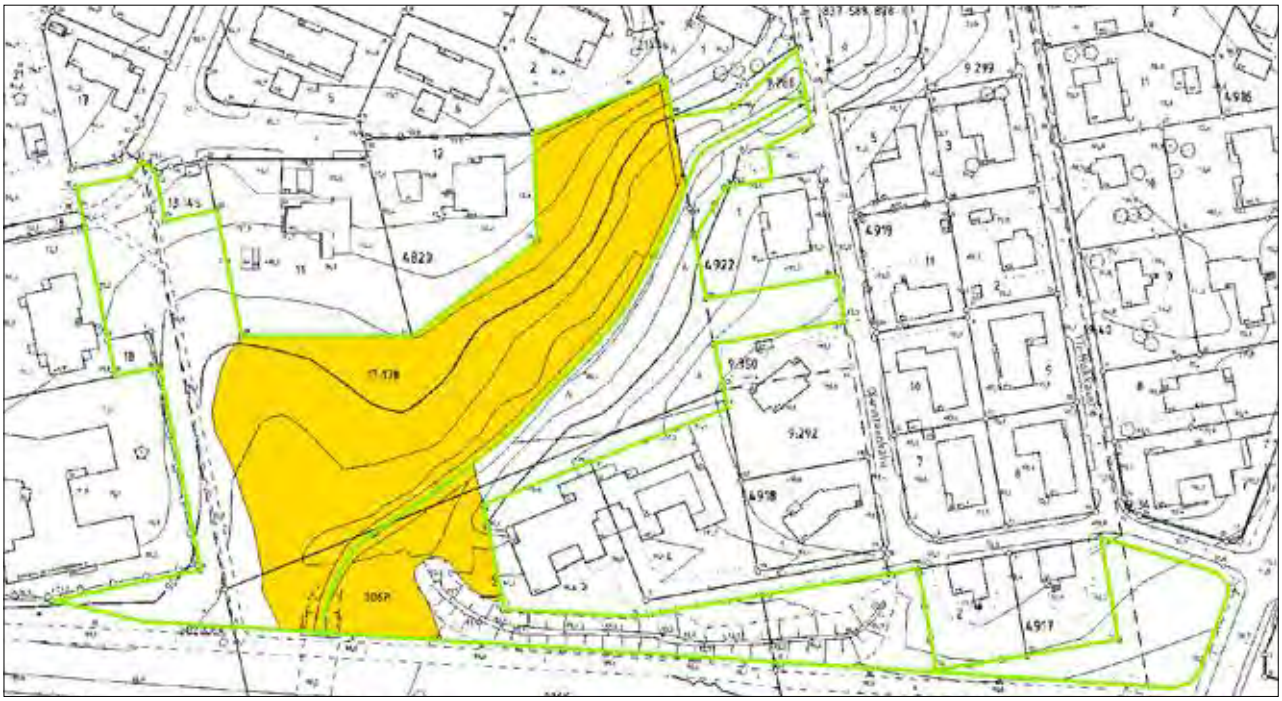

6.16 MESOPOTAMIA

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2091-015
Pinta-ala	6 068 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7954, 8108; VN

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6) sekä maiseman- ja luonnonhoitoalueena (9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin niittypelto Sammon valtatien ja Takahuhdintien välissä. Maasto viettää etelään. Kasvillisuutena mm. heinät, vuohenputki, koiranputki, voikukka ja siankärsämö. Pohjoisosassa vaahtera ja pensasryhmä. Myös eteläosan niityllä yksittäispuita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Alueen länsireunalla maakasoja.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue. Laskuoja kunnossa. Alueen keskellä notkossa rumpu kunnossa, ei märkyyttä havaittavissa. Reunaojat ja painanteet hyvässä kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.17 KIRJAVAISENNIITTY 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2092-010
Pinta-ala	5 295 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6102; VP, uk-1 ja va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9), toimii viherreittinä (6) ja voimalinjan suojaviheralueena (15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja penkki, oikopolku.
Maankäytön muutos	

Nykytila	Avoin niittypelto Kirjavaisenkadun länsipuolella. Alue on lähes tasainen. Etelä- ja itäreunalla lehtipuusaareke, väylän varressa kaksi terijoensalavaa. Pellon lajistona mm. voikukka, puna-apila, metsäapila, vuohenputki, peltosaunio ja pelto-ohdake. Alueen keskellä kaivo, jonka ympäristö maastoltaan epätasainen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Alue on lähes kokonaan vuokrattu.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, keskelle viettävä peltoalue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.18 KIRJAVAISENNIITTY 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2092-010
Pinta-ala	35 092 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6102, 5244, 2940, 6548; VP ja PL, VS ja va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9), toimii viherreittinä (6) ja voimalinjan suojaviheralueena (15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolut.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Laaja, avoin peltoalue Linnankadun pohjoispuolella. Maasto lähes tasaista, alueen halki kulkee voimajohto. Pellon kasvillisuutena mm. heinät, voikukka, puna-apila, nokkonen, pelto-ohdake, koiranputki ja maahumala. Alueen keskiosassa kaksi puustosaareketta. Isossa saarekkeessa suuri tuomi ja monilajista lehtipuustoa. Ojan varressa mesiangervoa ja hieman pensaikkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Soveltuu maisemakasvien viljelyyn. Alue on lähes kokonaan vuokrattu.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, tasainen peltoalue. Alueella pieniä painannealueita, joissa ilmenee märkyyttä. Osalla alueesta viettävää maastoa. Vanhat sarkaojien paikat näkyvät, ojat ummessa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Sarkaojien aukaisu alueilla, missä märkyyttä havaittavissa.

6.19 KIRKKOLADONPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2093-005
Pinta-ala	5463 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5980; VL, va ja z

Luonto- ja maise-ma-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Luonto- ja maisema-arvoiltaan arvokas. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), joka toimii myös maiseman- ja luonnonhoitoalueena (7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Luhtaankadun varressa sijaitseva monimuotoinen niittyalue. Itäosa on maastoltaan lähes tasainen, länsiosa paikoitellen epätasainen. Itäosan niityn lajistona mm. puna-apila, ojakärsämö, siankärsämö, heinät, pietaryrtti, hiirenvirna, paimenmatara ja syysmaitiainen sekä pajunvesoja. Keskiosa rehevää niittyä, jossa hieman lupiinia. Jättipalsami on levinnyt alueen länsireunalle. Pohjoisosassa sorakenttä/varastoalue. Alueella useita puuryhmiä ja pensaikkoa, pääasiassa koivuja, pajuja ja pihlajia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Raivausta avoimuuden säilyttämiseksi, erityisesti eteläosassa. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Lisäksi lupiinin ja jättipalsamin mekaaninen torjunta.
Muuta huomioitavaa	Asukkaita voisi aktivoida vieraslajien torjuntaan.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, tasainen alue. Ei märkyyden vaivaamia alueita.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.20 KIRKKOLADONPUISTO 2

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2093-005
Pinta-ala	515 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 3380; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Pieni, avoin maisematila metsän keskellä. Runsaasti perhosia ja muita hyönteisiä. Linnuston suosima kohde. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), joka toimii myös maiseman- ja luonnonhoitoalueena (7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pieni, rehevä niitty Kirkkoladonkadun eteläpuolella. Maastoltaan melko tasainen. Niityn lajistona mm. maitohorsma, pelto-ohdake, vadelma, mesiangervo ja nokkonen. Reunoilla ja väylän varressa pajukkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Pensaikon raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Kostean maapohjan vuoksi niitto ei ole mahdollista.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, tasainen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Pajujen raivaus.

6.21 RAUNINARONPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2093-003
Pinta-ala	7136 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 853; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa korttelipuistoa (viheraluetyyppi 3).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallatut polut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Leikkipuistoon ja pelikenttään rajoittuva rehevä niittyalue. Maasto on paikoitellen epätasaista ja kosteapohjaista. Kasvillisuutena mm. maitohorsma, pelto-ohdake, pujo, mesiangervo, koiranputki, vuohenputki, voikukka ja heinät. Alueen halki kulkee sähkölinja. Johtoalueen ympäristössä on puustoa ja pensaikkoa, pääosin koivuja ja pajuja. Alueen etelälaidalla on puustosaareke sekä rakennustyömaakäyttöön otettua aluetta. Avoimella niityllä on yksittäisiä terijoensalavia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Alue jatkuu samantyyppisenä kaakkoon päin, hoidettu niittomurskaamalla. Ei kuitenkaan puistoa asemakaavassa.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.22 LITUKANPUISTO 1 - LITUKANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2189-027
Pinta-ala	677 m², 919 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6326; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Hieno kosteikkokohde avoimessa maisematilassa. Kaupunginosapuiston (viheraluetyyppi 4) osa.
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kaupinkadun itäpuolella sijaitseva ojanvarsi puistoalueen keskellä. Oja kulkee syvässä uomassa, penkereet osittain kivimurskeella ja osittain ruohon peitossa. Penkereen kasvillisuutena mm. voikukka, vuohenputki ja siankärsämö. Ojan pohjalla kosteikkokasveja. Aluetta ympäröi leikattu nurmikko.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.23 PEKANPUISTO ETELÄ

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2191-016
Pinta-ala	10 254 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7592; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Luonto- ja maisema-arvoiltaan arvokas kohde. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9). Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Useita oikopolkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Maastoltaan kumpuileva niittyalue, jonka pohjoisreunalla sijaitsee lampi. Pääosin alue on heinävaltaista niittyä, jonka lajistona mm. puna-apila, voikukka, lupiini, vuohenputki, koiranputki, siankärsämö ja hiirenvirna. Kosteammissa notkelmissa mm. rantakukkaa ja osmankäämiä. Useita puuryhmiä ja pajupensaikkoa. Lammelle avoin näkymä yhdestä kohtaa, muu ranta-alue on puustoista. Alueen keskiosan sarkaojan varressa nuorta pajukkoa. Lounais- ja luoteiskulmassa hieman leikattua nurmikkoa asukkaiden toimesta.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja osittainen lisääminen.
Ylläpito	Pajujen raivaaminen ja puuston ylläpitoraivaukset. Avoin näkymä lammelle säilytetään ja aukkoa laajennetaan hieman itään päin. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Viettävä, kumpareinen alue. Alavissa alueissa sarkaojat, keskellä vettynyt painanne.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Sarkaojien avaus ja uudelleen kaivu, rummun teko. Halutessa isomman vesialueen ympäristön puhdistus.

6.24 PEKANPUISTO POHJOINEN 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2191-017
Pinta-ala	3891 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 4688; Pl, ul

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7). Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin heinäniitty, joka viettää loivasti pohjoiseen. Itäosa alueesta on niittomurskattu, lajistona mm. heinät, voikukka, siankärsämö ja vuohenputki. Länsipuoli korkeakasvuista heinää, jossa vähän peltorikkakasveja kuten pelto-ohdaketta ja pujoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, loivasti viettävä alue. Kevyen liikenteen väylän varressa olevat ojat ja rumpu kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

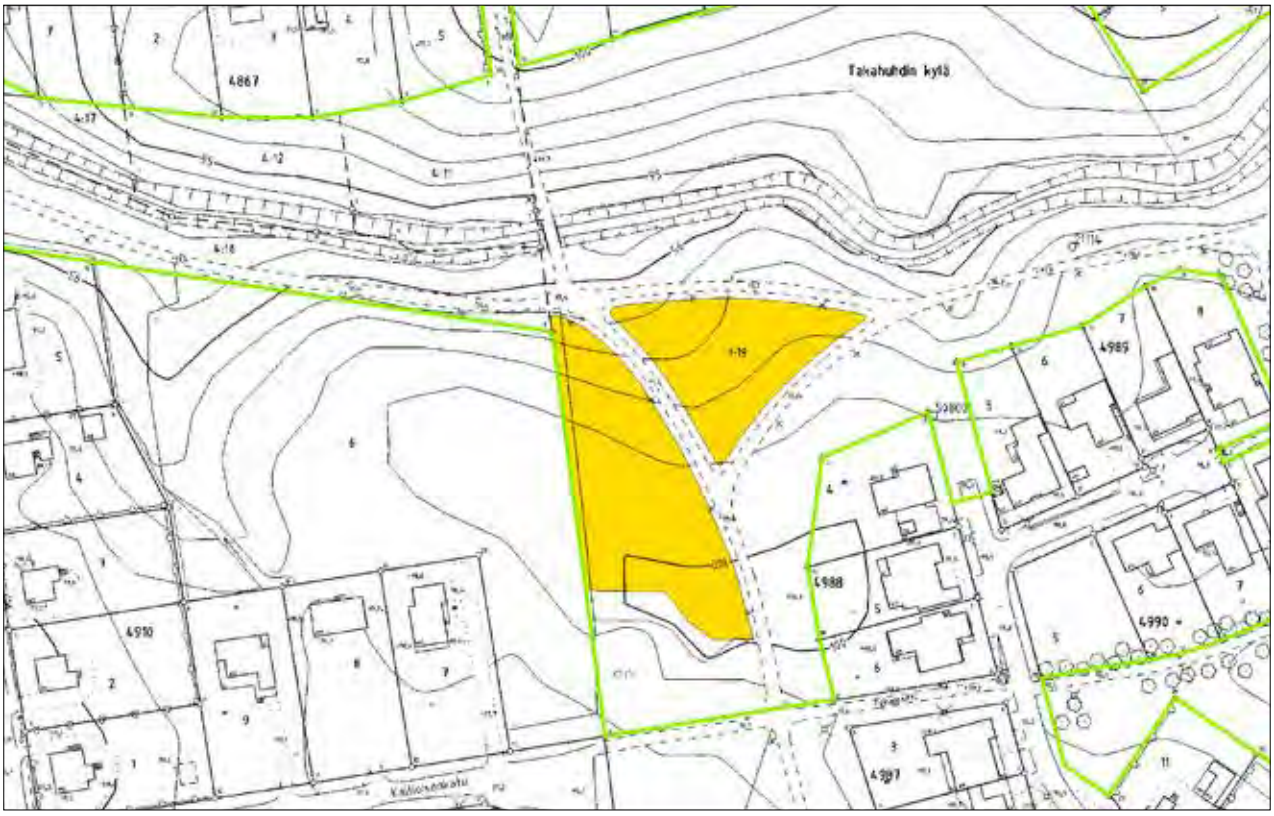

6.25 PEKANPUISTO POHJOINEN 1

Hoitoluokka	B5
Tunnus	2191-017
Pinta-ala	12 047 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 4688; Pl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maisema- ja luontoarvoiltaan arvokas kohde. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7). Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Laaja heinäniittyalue ojan varressa, jossa monipuolista niittylajistoa. Maasto viettää etelään ojaa kohti. Itä- ja länsipäässä sekä ojan varressa kasvaa puustoa. Muutoin avoin niitty, jonka lajistona mm. siankärsämö, hiirenvirna, ahopukinjuuri, niittynätkelmä, ojakärsämö, metsäapila, puna-apila, särmäkuisma, koiranputki, vuohenputki ja karhunputki. Peltorikkakasveja vain vähän.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Puiden ja pensaiden raivaus järeän puuston ympäriltä alueen länsiosassa. Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Hoitosuunnitelman laadinta tarpeen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, eteläpuoliseen ojaan viettävä pelto.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Laskuojan varren raivaus.

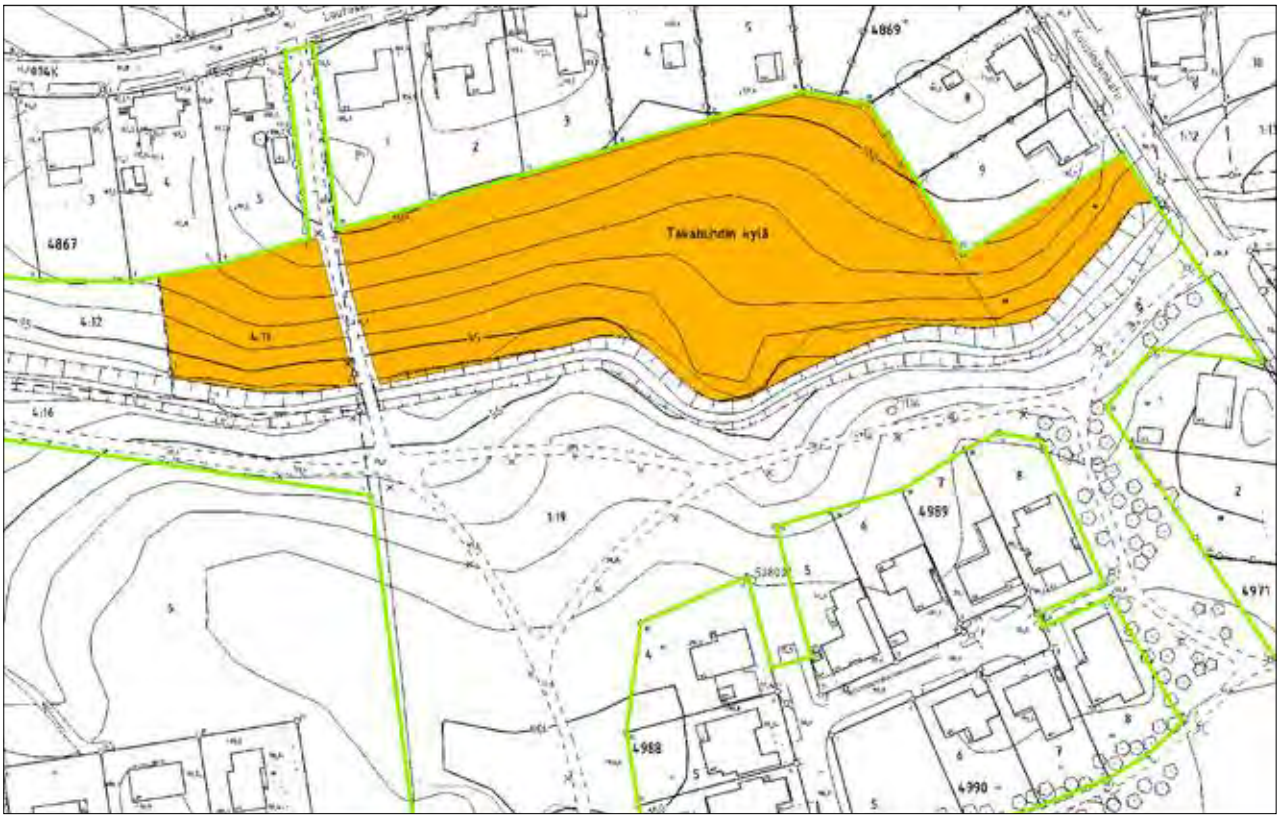

6.26 VARSANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2192-003
Pinta-ala	55 423 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 2367, 1043, 3494, 7588; VL5, P ja U
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maisema- ja luontoarvoiltaan arvokas kohde. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät, penkit ja oikopolut.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Laaja, kumpuileva peltoalue Irjalankadun länsipuolella. Niittypeltojen kasvillisuutena mm. heinät, koiranputki, vuohenputki, voikukka, valkoapila, pujo, siankärsämö, hiirenvirna, niittynätkelmä, harakankello, pelto-ohdake ja nokkonen. Alueella on kaksi isoa lehtipuusaareketta ja jonkin verran yksittäisiä puita ja puuryhmiä. Itä-länsisuuntaisen ojan varsi on kosteapohjaista maastoa, alueella kasvaa puustoa ja pensaikkoa sekä maitohorsmaa ja mesiangervoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja maiseman monipuolistaminen.
Ylläpito	Ylläpitoraivaukset, jotta pensaikko ja puusto ei valtaa lisää alaa. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Rajautuu palstaviljelyalueisiin, joissa kosteusongelmia.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue. Kevyen liikenteen väylän suuntainen oja ja rummut kunnossa. Alueelta purkava 500 mm rumpu kunnossa. Itäosan alavaan alueeseen mahdollista kaivaa avovesitila.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.27 HUHMARPELTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2192-004
Pinta-ala	18 102 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7551; VL-5

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Huhmarinkadun eteläpuolella sijaitseva niittypelto. Maasto lähes tasainen. Kasvillisuutena mm. heinät, pelto-ohdake, nokkonen, karhunputki ja vuohenputki. Keski- ja itäosassa runsaasti lupiinia, alueella myös ruohonleikkurilla ajettu pieni nurmialue. Itäisin osa alueesta on kasvanut lähes umpeen. Ojan varressa tiheää lehtipuustoa, ja niityllä yksittäisiä puita. Myös pohjoisreunalla on puustoa, ja länsireunalla kasvaa komeita tervaleppiä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon valikoiva raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Hoitosuunnitelman laadinta tarpeen.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, tasainen alava pelto. Alueella havaittavissa märkyyttä, vanhat sarkaojat paikoin vielä näkyvissä. Kevyen liikenteen väylän reunaojat kunnossa. Alueen läheisyydessä sijaitsee kosteikko.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Painanteihin, joissa näkyvät vanhat ojan paikat, kaivetaan sarkaojat. Tarvittaessa myös länsiosan alaville alueille.

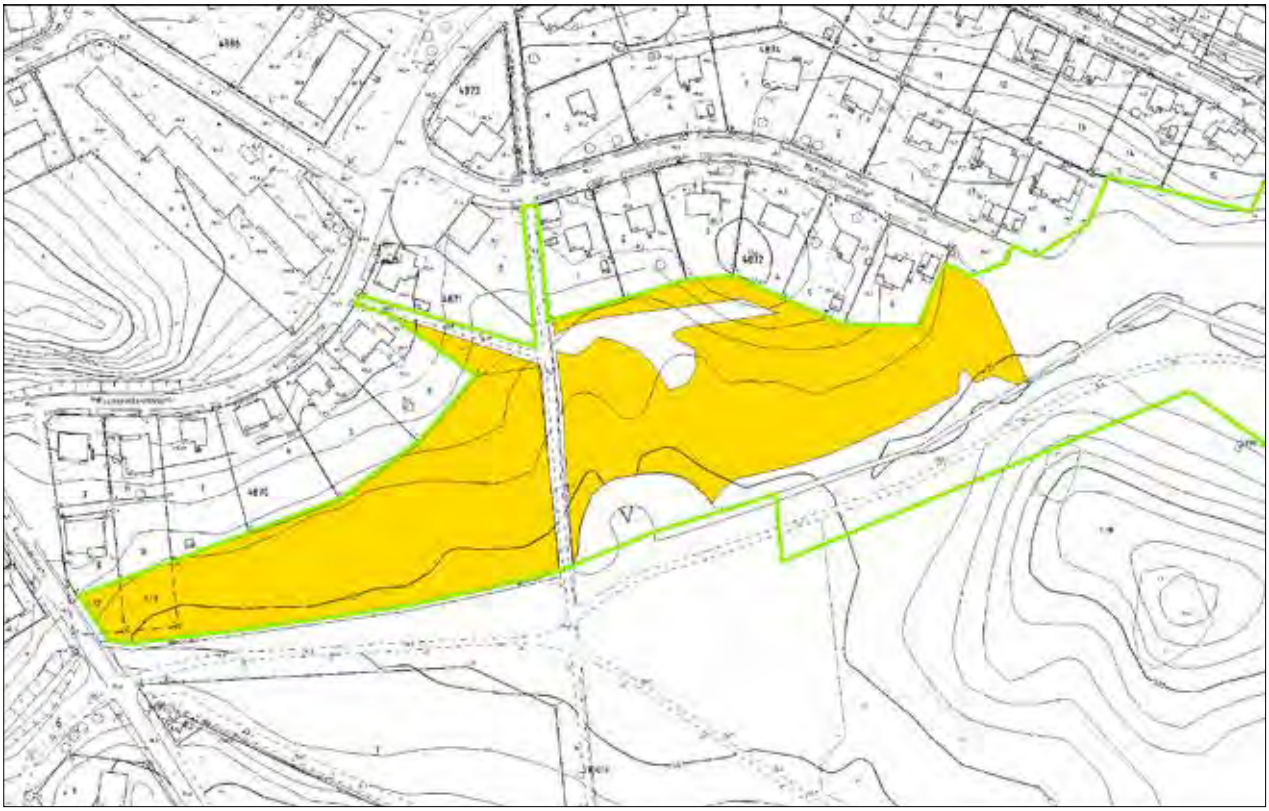

6.28 HUHMARPELTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2192-004
Pinta-ala	11 792 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 1043; P

Luonto- ja maisemarvot, viherverkko	Avoin maisematila, osa laajempaa niittykokonaisuutta. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin, rehevä niittypelto Linnahaankadun pohjoispuolella. Maasto viettää pohjoiseen ojaa kohti. Ojan varressa tiheää lehtipuustoa ja pensaikkoa. Niityn kasvillisuutena mm. heinät, vuohenputki, pelto-ohdake, voikukka, pujo ja pietaryrtti. Hieman lupiinia. Itäosan niityllä yksittäisiä koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Ylläpitoraivaukset. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue kevyen liikenteen väylän suuntaan. Alavalla alueella osittain märkyyttä. Perällä oleva laskuoja kunnossa. Lohkojen 004-003 välinen laskuoja tukossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Kevyen liikenteen väylän reunaoja kaivetaan ja perataan, tarvittaessa nykyiset muovirummut lasketaan. Alaviin alueisiin kaivetaan tarvittaessa uudet sarkaojat.

6.29 ALASJÄRVENPUISTO 2

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2192-013
Pinta-ala	3508 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 2634; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta, viheraluetyyppi 7. Myös osa liikenteen suojaviheraluetta (14).
Erityisarvot	Alasjärven rantakasvillisuusvyöhykkeellä viitasammakkoa (EU:n direktiivilaji).
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Alasjärven länsirannan rantakasvillisuusvyöhyke, jossa päälajeina mm. osmankäämi, vehka ja kurjenjalka. Lisäksi hieman puunvesoja. Luonnontilainen alue.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Vesakon raivaus kolmen vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.30 PAPPILANPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2193-001
Pinta-ala	4807 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 3027, 2940, 8298; PL, VS

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, osa laajempaa kokonaisuutta. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7). Toimii myös viherreittinä (6) ja voimalinjan suojaviheralueena (15).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin niittypelto Kirjavaisenkadun varressa, maastoltaan lähes tasainen. Ojan varressa lehtipuuvyöhyke. Pellon kasvillisuutena mm. puna-apila, hiirenvirna, voikukka, siankärsämö, heinät ja pelto-ohdake. Alueen halki kulkee voimajohto.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, alueen keskellä kulkevaan ojaan laskeva alue. Uusi oja kaivettu yläpuolisen alueen hulevesiä varten. Alapäässä oleva laskuoja kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.31 PAPPILANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2193-001
Pinta-ala	2521 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 2940; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, osa laajempaa kokonaisuutta. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7). Toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Pieni niittyalue osana laajempaa Pappilanpuiston kokonaisuutta. Maasto viettää lounaaseen ojaa kohti. Alueen koillisosa on avointa niittyä, jonka lajistona mm. koiranputki, siankärsämö, päivänkakkara, voikukka ja vuohenputki. Niityllä kasvaa yksi harmaaleppä. Ojan varren niitty on pitkälti puustoinen, avoin alue reheväkasvuista. Lajistona mm. nokkonen, pelto-ohdake ja pujo.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Ojan varren puuston ylläpitoraivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

6.32 PAPPILANPUISTO 3

Hoitoluokka	B3 ja B4
Tunnus	2193-001
Pinta-ala	36 834, 10 203 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 3027, 2940, 7985, 6036, 3027; PL, VS ja va

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maisema- ja luontoarvoiltaan arvokas kohde. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9 ja 7). Toimii myös paikallisena ekologisena yhteytenä ja viherreittinä (6). Osa suojaviheraluetta (15).
Erityisarvot	Kiinteä muinaisjäännös, kivikautinen asuinpaikka Pappinen 1.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät, penkit ja oikopolkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Laaja peltoalue puustosaarekkeineen Kirjavaisenkadun itäpuolella. Alueen maasto on kauniisti kumpuilevaa. Peltojen lajistona mm. voikukka, rönsyleinikki, puna-apila, heinät, pelto-ohdake ja leskenlehti. Alueella joitakin puustosaarekkeita ja yksittäispuita. Pohjoisosassa hoitamattoman oloinen niittypelto, jonka lajistona mm. maitohorsma, pietaryrtti, kultapiisku ja metsäapila. Peltojen halki kulkee voimajohto, pohjoisosan johtoalue pusikoitunut. Alueen kaakkoisin kulma on kosteapohjaista niittyä, joka on kasvanut lähes umpeen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen sekä luonnon ja maiseman monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Pohjoisosan niittypellon raivaaminen sekä saarekkeiden ylläpitoraivaukset. B3: Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä sekä uusniityn perustaminen ja hoito erillisen suunnitelman mukaan. B4: Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Arkeologisissa inventoinneissa on havaittu myös kivirauniota, mahdollisesti viljelyröykkiöitä. Arkeologisia kohteita koskevia toimintaohjeita saa Pirkanmaan maakuntamuseolta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, osittain reilusti viettävä alue. Keskellä uusi peruskorjattu oja rumpuineen kunnossa. Pohjoisosa tasaista ojatonta aluetta, osittain märkyyden vaivaamaa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Pohjoisosan vanhat sarkaojien paikat aukaistaan. Alueelta lähtevän laskuojan varret raivataan puustosta ja oja perataan.

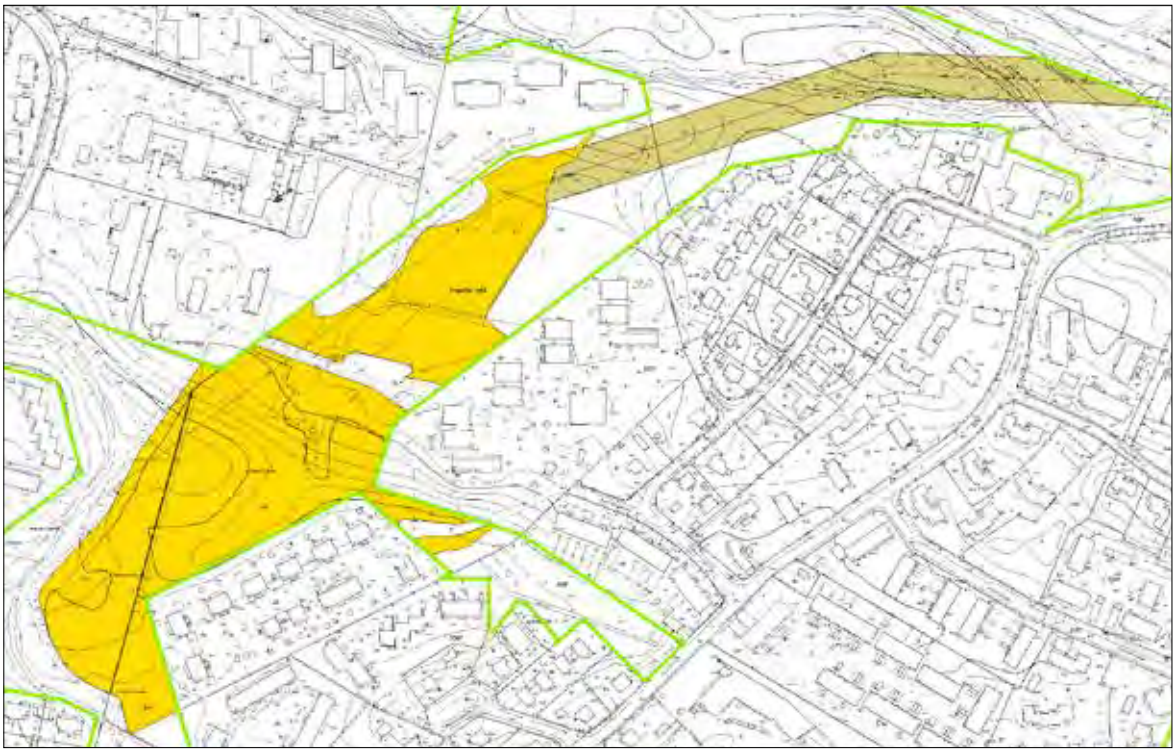

6.33 KALLIOINEN LUODE

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2291-001
Pinta-ala	4245 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7667; VL-2

Luonto- ja maisemaarvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa Kaupin laajaa aluepuistoa (viheraluetyyppi 5), joka muodostaa keskeisen osan Tampereen keskuspuistoverkostosta (K). Myös osa muuta arvokasta aluetta (28).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Oikopolku
Maankäytön muutos	
Nykytila	Lääkärinkadun ja Pirkanmaan hoitokodin pohjoispuolella sijaitseva niittypelto. Maasto on pääosin tasaista, kuitenkin yksittäisiä kumpareita, ilmeisesti ylijäämämaata kasattu alueelle. Kasvillisuutena mm. vuohenputki, maitohorsma, pelto-ohdake, pujo, metsäapila, ojakärsämö, ojakellukka, hiirenvirna ja niittynätkelmä. Niityllä yksittäisiä puita ja pensaita, ja polun varressa runsaasti pajukkoa. Etelä- ja itäreunoilla jonkin verran vadelmikkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Pensaikkojen raivaukset. Tarvittaessa maakumpareiden poisto, mikäli vaikeuttavat niittotyötä. Niittomurskaus kerran kesässä, elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, keskeltä reunoille viettävä alue metsän keskellä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alueen ympärillä olevien piiriojien siistiminen.

Tervalepänpuisto

URAKKA-ALUE 7: HERVANTA

1 TERVALEPÄNPUISTO

2 NÄYTTÄMÖNPUISTO

3 KANJONI

4 AHERTAJANPUISTO LÄNSI - AHERTAJANPUISTO ITÄ

7.1 TERVALEPÄNPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1389-001
Pinta-ala	402 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 8036; VL, vk-1, vk-2 ja hule-18

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa korttelipuistoa (viheraluetyyppi 3) ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Leikkipuiston ja pallokentän välittömässä läheisyydessä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin, matalaksi leikattu niitty hulevesiuoman ympärillä. Kalteva maasto, viettää keskelle kohti uomaa. Kasvillisuutena mm. valkoapila, alsikeapila, puna-apila, metsäapila, piharatamo, ahomansikka, puna-ailakki, maitohorsma, pujo, pietaryrtti, siankärsämö, leskenlehti, hevonhierakka ja heinät. Lisäksi matalia pajunvesoja ja yksittäisiä lupiineja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Lupiinin torjunta.
Ylläpito	Niittomurskaus 1 kerta kesässä. Lisäksi lupiinien kitkentä tai siimaus kaksi kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen siementen valmistumista. Samalla siimataan hevonhierakat, pujot ym. ei-toivotut kasvit, jolloin pienikokoiset niittykasvit pärjäävät paremmin.
Muuta huomioitavaa	Alueelle on ilmeisesti kylvetty niittyseos, pieniä lehtiruusukkeita osalla alueesta.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

7.2 NÄYTTÄMÖNPUISTO

Hoitoluokka	B2
Tunnus	1593-001
Pinta-ala	14 716 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5917; VP, le ja uk

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osana kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Frisbeegolf, kevyen liikenteen väylä, penkit, tallatut polut. Rinne mäenlaskupaikkana.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kumpuileva niittyalue Elna Hellmanin kadun itäpuolella, johon on perustettu frisbeegolf-rata. Niittyalue on paljolti tallattua lukuun ottamatta jyrkintä rinnettä. Kasvillisuutena mm. puna-apila, heinät, siankärsämö, ojakärsämö, voikukka ja koiranputki. Alueella kasvaa yksittäisiä puita kuten koivuja, mäntyjä ja tammi.
Hoidon tavoite	Avoimuuden ja toiminnallisuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 3-4 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

7.3 KANJONI

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1691-016
Pinta-ala	15 123 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7664, 5771; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15), osa aluepuistoa (5).
Erityisarvot	Kaupunkiseudullinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Ulkoilureitistö, opastaulu ja penkkejä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kanjoninkadun pohjoispuolella sijaitseva voimajohtoalue. Alue sijaitsee syvässä notkelmassa ja on maastoltaan epätasainen. Alueen itäosassa kulkee oja, jonka varressa mm. osmankäämikasvustoa. Pääosin lehtipuuvesakkoa, koillisosassa myös kallioista aluetta, jossa kasvaa katajia.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

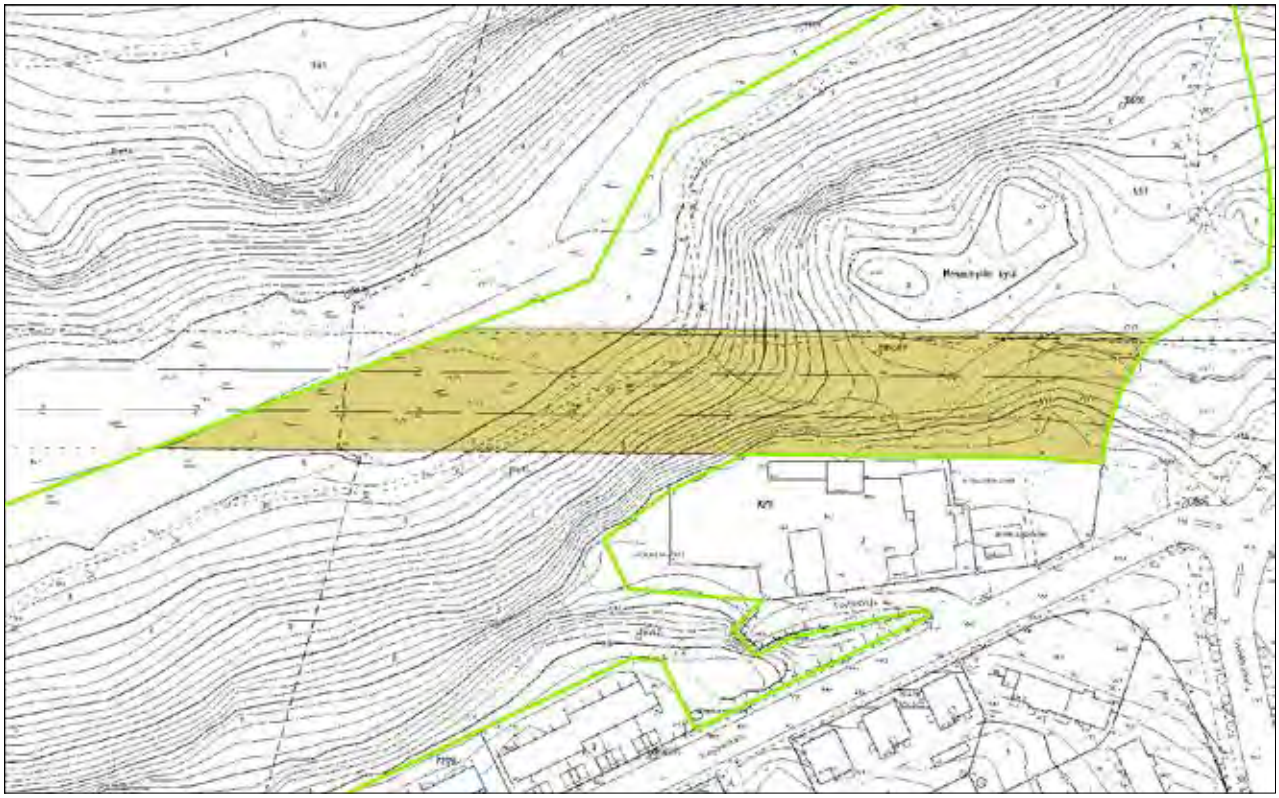

7.4 AHERTAJANPUISTO LÄNSI - AHERTAJANPUISTO ITÄ

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1693-004, 1693-005
Pinta-ala	4 588 m^2, 15 262 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 4571; PL, VS

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suojaviheralue (viheraluetyyppi 15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hepolamminkadun molemmin puolin sijaitseva johtoalue. Maasto paikoin kaltevaa ja epätasaista. Kasvillisuutena tiheää lehtipuuvesakkoa. Länsiosan eteläpuolella kaksi pysäköintialuetta. Pysäköintialueen koillisreunalla kasvaa jättiputkea ja lupiinia. Luoteiskulmaan on ajettu täyttömaata. Alueen itäosa kivikkoista ja karua maastoa, jossa kasvaa runsaasti katajia.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Puuston raivaus 2–5 vuoden välein. Jättiputken hävittäminen.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

URAKKA-ALUE 8: LEINOLA

1 HIRVIKALLIONPUISTO

2 SOLKIMÄENPUISTO

3 ISONIITYNPUISTO LÄNSI

4 LYSTIHUONEENPUISTO

5 LYSTIHUONEENPUISTON VU-ALUE

6 ISOLAMMENPUISTO 1 - ISOLAMMENPUISTO 2

7 ISOLAMMENPUISTO 3

8 ISOLAMMENPUISTO 4

9 ISOLAMMENPUISTO 5 - HIKIVUORENPUISTO

10 HAIHARANKANGAS

12 JUVELANPUISTO

13 KYTÖPUISTIKKO

14 SEIMENNIITTY

15 HANKKIONKULMA

16 PYHÄOJANPUISTO - PYHÄOJAN SUOJAVIHERALUE

17 PYHÄOJANNOTKO

18 KOSSINKULMAUS

19 YLIMÄNNYNMETSIKKÖ

20 HAUKKAKOPINNIITTY 1 – HAUKKAKOPINNIITTY 2

21 KORPIKODINPUISTO

8.1 HIRVIKALLIONPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1695-002
Pinta-ala	14 453 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 8057; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15).
Erityisarvot	Alueen itäosassa tärkeä liito-oravan kulkuyhteys sähkölinjan ylitse. Avoimen johtoalueen reunoilla tärkeää säilyttää korkeat puut.
Virkistyskäyttö	Kivituhkapintainen polku ja tallatut oikopolut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Alueen länsiosassa sijaitsee laajat avokalliot, joiden ympäristössä kasvaa kanervaa, varpuja, katajia, lehtipuuvesakkoa sekä männyn taimia. Maastossa on korkeussuhteiltaan vaihtelevaa, ja monin paikoin kivistä. Runsaasti lehtipuuvesakkoa, mutta lisäksi avoimia niittyaukkoja, joiden kasvillisuutena mm. siankärsämö, ojakärsämö, särmäkuisma, kissankello, huopakeltano, ahomansikka ja kultapiisku. Useita muurahaiskekoja.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Asukasyhteistyö alueen käytön ja hoidon kehittämiseksi.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kivinen ja kallioinen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.2 SOLKIMÄENPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	1794-003
Pinta-ala	24 819 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6681, 7046 ja 6884; VL
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Osa aluepuistoa (viheraluetyyppi 5).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä, tallatut polut. Lasten leikkipaikka metsässä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kevyen liikenteen väylä jakaa voimajohtoalueen kahteen osaan. Länsiosassa kulkee vahvasti tallattu polku länsipään avokalliolle. Maasto on kivikkoista ja vaihtelevaa. Runsaasti katajia sekä lehtipuuvesakkoa, osin heinävaltaista rehevää niittyä. Itäosa on pitkälti vesakoitunut, rehevä alue. Pohjakasvillisuutena mm. maitohorsma ja vadelma. Alueen itäpäätyä on hoidettu raivaamalla ja niittämällä asukkaiden toimesta. Alueelle kasattujen kivilohkareiden ympäristöön on muodostunut lasten leikkipaikka. Omakotitontteja laajennettu alueelle.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen. Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	Asukasyhteistyö alueen käytön ja hoidon kehittämiseksi.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kivinen ja kallioinen alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.3 ISONIITYNPUISTO LÄNSI

Hoitoluokka	B2
Tunnus	1794-004
Pinta-ala	4392 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 3903; Pl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Viheraluetyypiltään viherreitti (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Tallattu polku.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Juvanpolun itäpuolella sijaitseva avoin rehevä heinäniitty, jossa kasvillisuutena myös koiranputki, vuohenputki, voikukka, metsäkurjenpolvi, nokkonen ja mesiangervo. Maastoltaan lähes tasainen, viettää hieman pohjoiseen. Juvanpolun ja niityn välissä runsaasti lehtipuustoa ja nuorta vesakkoa. Kerrostalojen takana on jonkin verran leikattua nurmikkoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Näkymän avaaminen Juvanpolulta niitylle.
Ylläpito	Juvanpolun varressa kasvavan nuoren vesakon raivaus. Niitto-murskaus 3 kertaa kesässä, kesä-, heinä- ja elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue. Juvanpolun suuntainen reunaoja hyvässä kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.4 LYSTIHUONEENPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1792-014
Pinta-ala	27 066 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7675; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Laaja, avoin maisematila. Kauniisti kumpuileva maasto. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja useita tallattuja oikopolkuja.
Maankäytön muutos	Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde
Nykytila	Yrjöläntien pohjoispuolella sijaitseva laaja, avoin niittypelto. Kauniisti kumpuilevaa rinnemaastoa. Niittypelto on vanhaa heinävaltaista nurmea, jossa myös jonkin verran kukkivaa lajistoa kuten siankärsämö, pietaryrtti, särmäkuisma, hiirenvirna, niittynätkelmä, voikukka ja puna-apila. Niityn eteläosassa on kompostialue, johon asukkaat ovat tuoneet puutarhajätettä. Runsaasti lupiinia, jättipalsamia sekä valkokarhunköynnöstä. Jättipalsami on levinnyt länsireunan ojan varteen. Tonttien asukkaat ovat liittäneet reuna-alueita piha-alueisiinsa. Yrjöläntien läheisyydessä ja niityn laidoilla yksittäisiä puita ja puuryhmiä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Kompostialueen poistaminen. Kevyen liikenteen väylän varren puuston raivaus näkymien avaamiseksi Lystihuoneenpuiston vu-alueelle. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen lupiinin siementen valmistumista.
Muuta huomioitavaa	Aluetta voisi tarjota Ahlmanin opistolle nurmirehuksi. Alue soveltuisi myös maisemakasvien viljelyyn jyrkimpiä rinteitä lukuun ottamatta.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.5 LYSTIHUONEENPUISTO VU

Hoitoluokka	B3
Tunnus	16_24492-001
Pinta-ala	27 117 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7675; VU ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Urheilu- ja virkistyspalvelujen aluetta (viheraluetyyppi 11), toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja tallattuja polkuja.
Maankäytön muutos	Osittain Ehyt-aluetta.
Nykytila	Yrjölänkadun pohjoispuolella sijaitseva kumpareinen, pääosin avoin alue. Keskiosastaan tasainen. Reunoilla paikoin tiheääkin puustoa ja pensaikkoa. Myös niityllä kasvaa monin paikoin nuorta vesakkoa. Avoimen rehevän niityn kasvillisuutena mm. pietaryrtti, maitohorsma, pujo, vadelma, pelto-ohdake, siankärsämö, ojakärsämö ja lupiini. Pohjoisosa on kosteapohjaista maastoa, runsaasti lehtikotiloita.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen, näkymien avaaminen Lystihuoneenpuistoon.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen lupiinin siementen valmistumista. Kevyen liikenteen väylän varren puuston raivaus näkymien avaamiseksi Lystihuoneenpuistoon.
Muuta huomioitavaa	Lintulajistoa: niittykirvinen ja pensastasku (pesät maassa) sekä punavarpunen.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

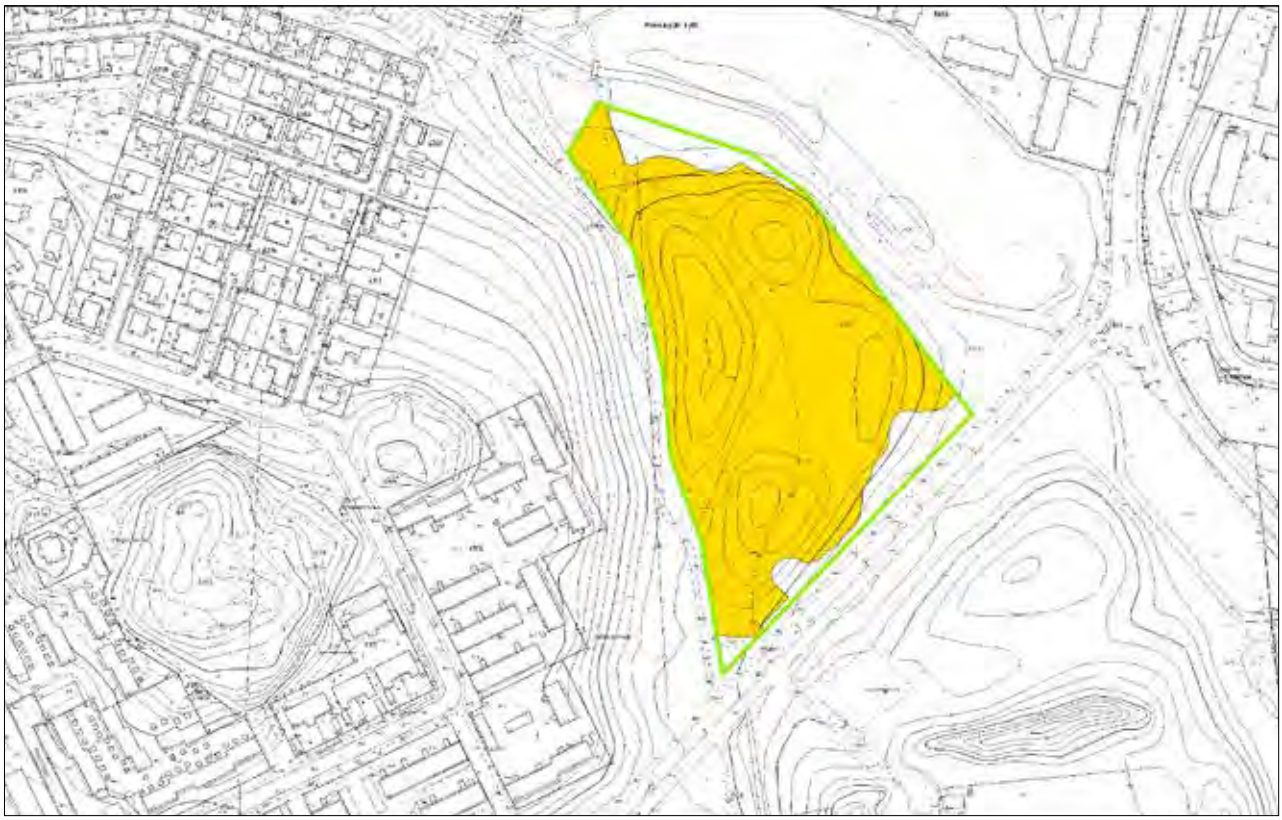

8.6 ISOLAMMENPUISTO 1 – ISOLAMMENPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1893-001
Pinta-ala	16 395 m², 2997 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro -66, 7569; PI ja VN Nro -66; PI
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), jonka alueella myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja polut sekä penkki.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Isolammen länsipuolella sijaitseva niittyalue. Pohjoisosastaan puoliavointa rinnemaastoa, jossa kasvaa melko runsaasti lehtipuustoa. Rehevää heinäniittyä, jossa mm. koiranputki, pelto-ohdake, voikukka, nokkonen, hevonhierakka ja mesiangervo. Eteläosassa lähes tasainen niittyalue, jonka lajeina ovat heinät, mesiangervo ja huopaohdake. Yksittäisiä puita ja puusaarekkeita. Eteläkärjessä pieni, tasainen niitty Isoniitynpolun pohjoispuolella, jossa kasvaa myös yksittäisiä puita ja pensaita. Niityn kasvillisuutena heinät, mesiangervo, huopaohdake, niittyleinikki, koiranputki ja peltokorte. Isoniitynpolun varsi pusikoitunut. Alueen keskellä on pieni hiekkakenttä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden ja puoliavoimuuden säilyttäminen. Näkymien avaaminen Isoniitynpolulta ja pohjoispuolen kevyen liikenteen väylältä eteläkärjen niitylle.
Ylläpito	Puuston ylläpitoharvennus/-raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kevyen liikenteen väylän suuntaan lievästi viettävä alue. Alueelta lähtevä kevyen liikenteen väylän alitse kulkevan 500 mm rummun pää on rikki. Eteläkärjen niitty on lähes ojaton, kevyen liikenteen väylän puoleisessa reunassa huonohko sarkaoja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alueen itäreunassa jyrkimmän alueen alapuolella oleva oja huonokuntoinen, pieni perkaus tarpeen. Eteläkärjen niityn sarkaoja aukaistaan tarvittaessa.

8.7 ISOLAMMENPUISTO 3

Hoitoluokka	B3 ja B4
Tunnus	1893-001
Pinta-ala	13 521 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7675; VU ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), jonka alueella myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Urheilukentän ja asutuksen välissä sijaitseva niittyalue. Maasto viettää koilliseen. Länsiosan rinneniitty on pääosin avointa heinäniittyä, jossa lajeina myös koiranputki, niittyleinikki ja puna-apila. Yksittäisiä puita ja puuryhmiä. Itäosa varsin puustoinen ja rehevä. Kaakkoisosassa kosteapohjainen, osittain pusikoitunut niitty. Lajistona mm. mesiangervo, jättipalsami, nokkonen, maitohorsma ja pietaryrtti. Runsaasti lehtokotiloita. Kadun päässä sorakasa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	B3: Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. B4: Raivaus kolmen vuoden välein, isot maisemapuut säilytetään.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä rinnealue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.8 ISOLAMMENPUISTO 4

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1893-001
Pinta-ala	20 013 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot -64, 3903; Pl
Luonto- ja maise-ma-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin, monimuotoinen maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), jonka alueella myös maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja oikopolut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Monimuotoinen ja vaihteleva niittykokonaisuus Isolammin itäpuolella. Alueen pohjoisosassa yhtenäinen, avoin heinäniitty, jonka kasvillisuutena myös mm. koiranputki, maitohorsma, nokkonen, lupiini ja mesiangervo. Länsireunalla jättipalsamia. Pohjois- ja länsiosan maasto viettää lounaaseen. Muilta osin alue on puoliavointa, kosteapohjaista lähes tasaista niittyä. Kostealla niityllä runsaasti puu- ja pensasryhmiä, pääosin koivua ja pajua.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja osittainen lisääminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaus avoimuuden lisäämiseksi. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Kostean niityn niitto on hoidettu onnistuneesti keskikesällä kuivaan aikaan.
Kuivatuksen nykytilanne	Eteläosa pääasiassa ojatonta, tasaista aluetta. Pohjoisosa viettävä peltoalue, jonka luoteis-reunassa märkyyttä. Reunaan on muodostunut polku ja alueen valumavedet jäävät alavaan kohtaan. Alueelle tulee 400 mm tuloputki asuinalueen suunnalta.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Rummun asentaminen sekä ojan parantaminen polun yläpuolelle.

8.9 ISOLAMMENPUISTO 5 - HIKIVUORENPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1893-001, 1794-009
Pinta-ala	2325 m², 413 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 3903; Pl

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 7 ja 8), lisäksi osa aluepuistoa (5) sekä kaupunginosapuistoa (4).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Länsiosan Isolammenpuisto on notkelmassa sijaitseva rehevä, puoliavoin niitty. Maasto on kosteapohjainen, kasvillisuutena mm. mesiangervo, seittitakiainen, vadelma, maitohorsma, nokkonen ja vuohenputki. Hieman jättipalsamia. Näkymät väyliltä niitylle ovat osittain umpeutuneet. Monilajista, vanhaa lehtipuustoa sekä pajukkoa ja nuorta vesakkoa. Itäosan Hikivuorenpuisto on avoin, rehevä niitty. Maasto viettää länteen päin. Niityn kasvillisuutena mm. heinät, mesiangervo, vuohenputki, koiranputki, hiirenvirna ja maitohorsma. Lisäksi yksittäisiä koivuja ja pajuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja näkymien avaaminen.
Ylläpito	Näkymien avaaminen niityn yli, pajukon ja nuoren puuston raivaukset. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Länsiosan niitty on kosteapohjainen ja jyrkkärinteinen, kiinnitettävä huomiota niittoajankohtaan ja -kalustoon.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.10 HAIHARANKANGAS

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1893-006
Pinta-ala	13 831 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7607; VK ja VL-3, pv-1
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, monimuotoinen kukkaniitty. Osa korttelipuistoa (viheraluetyyppi 3), toimii myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	Alueella kasvaa ketoneilikka, joka on silmälläpidettäväksi luokiteltu laji.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät ja penkit.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin, kumpuileva niittyalue asutuksen välittömässä läheisyydessä. Alueen keskiosan niitty on heinävaltainen, muilla niittyalueilla melko runsaasti kukkivia niittylajeja kuten päivänkakkara, ketoneilikka (alueelle kylvettyinä lajeina), siankärsämö, koiranputki, pietaryrtti ja niittynätkelmä. Myös lupiinia osalla alueesta. Kaakkoiskulmassa pieni kosteikko.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Lupiinin osalta niittomurskaus 2 kertaa kesässä. Muutoin niitto kerran kesässä, elokuussa niittykasvien siementen valmistuttua. Niittojätteen keruu.
Muuta huomioitavaa	Alue on perustettu uusniitty. Kylvetyllä ketoneilikkaesiintymällä ole vastaavaa arvoa kuin luontaisella, tästä johtuen hoitoluokka on B3.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Kohde olisi mahdollista perustaa avovesitilaksi (alkuperäistä vihersuunnitelmaa mukaillen).

8.12 JUVELANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1895-005
Pinta-ala	2656 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 1664; P

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa korttelipuistoa (viheraluetyyppi 3).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Leikkipuisto alueen länsipuolella.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hainarinkadun eteläpuolella sijaitseva rehevä niitty, kasvillisuutena mm. mesiangervo, maitohorsma ja pujo. Maastoltaan lähes tasainen. Alueen laitamilla kasvaa puustoa ja pensaikkoa, erityisesti alueen lounaiskulmassa. Avoimella niityllä yksi pystyyn kuollut puu.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Reunapuuston ja pajukon harvennus/raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, etelään loivasti viettävä alue. Laskuojan sivu alareunalta märkä.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Märkyys mahdollista poistaa laskuojan perkauksella ja osittaisella syventämisellä.

8.13 KYTÖPUISTIKKO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1894-012
Pinta-ala	2503 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6839; VU-3

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kytökadun itäpuolella sijaitseva pieni, lähes tasainen niitty. Alueella kolme puustosaareketta. Niityn kasvillisuutena mm. heinät, vuohenputki, niittyleinikki ja mesiangervo. Pientareilla lupiinia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen
Ylläpito	Saarekkeiden raivaus, isot maisemapuut esiin. Yksittäisen pajupensaan poisto niityltä. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.14 SEIMENNIITTY

Hoitoluokka	B1
Tunnus	1895-013
Pinta-ala	15 300 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 1177; P ja URHEILUALUE

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila, kaunis maisemallinen kokonaisuus. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja tallattuja polkuja.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin niittypelto Kaukajärventien itäpuolella, kasvillisuutena mm. heinät, lupiini, mesiangervo ja vuohenputki. Pelto lähes tasainen, eteläosa kosteapohjainen. Puustosaarekkeita ja pensaikkoa Kaukajärventien varressa ja yksittäisiä puita pellolla.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Tien varren puuston siistiminen. Maisemakasvien viljely erillisen suunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Lähes ojaton alue, alapäässä kaksi sarkaojaa. Pohjoisen puolen sarkaojan yläpuolella havaittavissa märkyysongelma.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Olemassa olevien sarkaojien perkaus sekä ylimmän saran yläpuolelle tarvittaessa yksi sarkaoja lisää.

8.15 HANKKIONKULMA

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1893-008
Pinta-ala	2782 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7825; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Viheraluetyypiltään suojaviheraluetta (15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Keski-Hankkion kadun eteläpuolella sijaitseva lähes tasainen, rehevä niitty. Alueella kasvaa yksittäisiä puita ja puuryhmiä, pääosin koivua. Lisäksi keskiosassa tiheää haavikkoa ja länsireunalla hieman pajukkoa. Niityn lajistona mm. heinät, vuohenputki, koiranputki, voikukka, pelto-ohdake ja lupiini. Eteläosa on kuivempaa ja lajistossa on em. lajien lisäksi mm. poimulehti, hiirenvirna, siankärsämö ja metsäkurjenpolvi. Alueen pohjoisosa on kosteampaa, kasvaa jonkin verran myös mesiangervoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen lupiinin siementen valmistumista. Alueen keskiosasta pajupensaan ja haavan vesojen poisto, reunapuuston siistiminen.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.16 PYHÄOJANPUISTO - PYHÄOJAN SUOJAVIHERALUE

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1993-003, 1993-004
Pinta-ala	1772 m^2, 4565 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7825, 5858, 6729; VL Nro 7825; EV-2
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Luonnon ja maiseman monimuotoisuuskohde. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 7 ja 9) ja osa kaupunginosapuistoa (4). Toimii myös suojaviheralueena teollisuuden ja asutuksen välillä (15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Uurastajankadun eteläpuolella sijaitseva niittyalue. Länsiosan niitty on kosteapohjaista ja rehevää, ja maastoltaan epätasaista. Kasvillisuutena mm. heinät, pelto-ohdake, peltosaunio, maitohorsma, mesiangervo, pujo, huopaohdake ja pietaryrtti. Keskiosassa on vanha hiekkakenttä, jonka reunoilla kasvaa runsaasti jättipalsamia ja lupiinia. Keski- ja itäosan niityn lajistona mm. maitohorsma, mesiangervo, vuohenputki, pietaryrtti ja lupiini. Jonkin verran lehtipuustoa kuten koivu, raita, harmaaleppä ja paju.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen. Luonnon monimuotoisuuden edistäminen.
Ylläpito	Ylläpitoraivaukset. Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuu ja elokuu.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita. Voisi olla mahdollinen laidunnuskohde.
Kuivatuksen nykytilanne	Pääsääntöisesti ojaton. Kevyen liikenteen väylän alitse tulevat rummut laskevat suoraan alueelle ilman ojaa. Alue viettää reunassa kulkevaan ojaan.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa rummuilta kaivetaan ojat aina laskuojalle saakka.

8.17 PYHÄOJANNOTKO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1994-002
Pinta-ala	7055 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7928; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7), viherreitti (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Hyllilänpolun länsipuolella sijaitseva rehevä niitty, joka on reunoiltaan pitkälti pusikoitunut. Niityllä kasvaa yksittäisiä puita. Polulta on kapea näkymä avoimelle, maastoltaan kumpuilevalle niitylle. Maasto viettää voimakkaasti Pyhäojaa kohti. Niityn kasvillisuutena mm. maitohorsma, jättipalsami, pietaryrtti, vadelma ja mesiangervo. Alueen pohjois- ja keskiosan kuivemmilla alueilla karumpaa heinävaltaista niittyä. Alueen keskiosaan on tuotu jätemaakasoja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden lisääminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaus näkymien avaamiseksi Hyllilänpolulta sekä niitylle levinneiden nuorten puiden ja pensaiden raivaus. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.18 KOSSINKULMAUS

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1995-011
Pinta-ala	277 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7834; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Osa avointa maisematilaa. Viheraluetyyppi muu viheralue, viherreitti (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kossinpolun ja Leinolankadun kulmauksessa sijaitseva erittäin pieni niitty. Maastoltaan lähes tasainen. Alueen reunoilla kasvaa lehtipuustoa ja pajupensaikkoa. Keskellä pieni niitty, jonka kasvillisuutena heinät, paimenmatara, mesiangervo ja pietaryrtti.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Pajujen ja vesojen raivaus. Niittomurskaus 1 kerta kesässä, elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, pieni alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Ojan varren puhdistus pajuista.

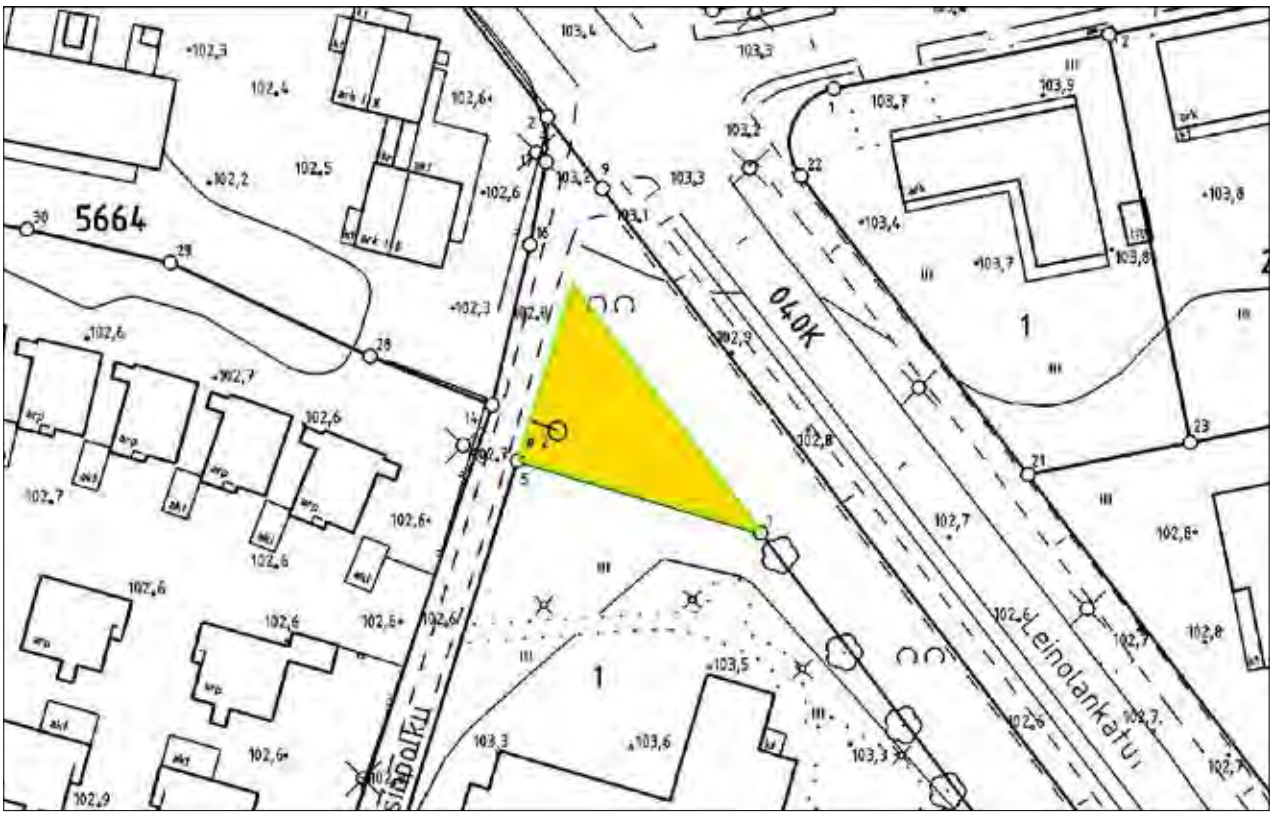

8.19 YLIMÄNNYNMETSIKKÖ

Hoitoluokka	B3
Tunnus	1994-008
Pinta-ala	690 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7989; VP

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Alanikkilänkadun päässä sijaitseva pieni rehevä niitty. Kasvillisuutena mm. mesiangervo, maitohorsma, nokkonen, vuohenputki, pelto-ohdake, vadelma ja heinät. Eteläreunalla kasvaa puustoa ja pensaikkoa kuten koivu, tuomi, vaahtera ja pihlaja. Kadun varressa yksittäinen nuori koivu. Länsipäätyä hoidetaan piha-alueena, pieni nurmikko, oksakasoja ja kaivo.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Kadun varresta poistetaan nuori koivu. Niittomurskaus 1 kerta kesässä, elokuussa.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita.
Kuivatuksen nykytilanne	
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

8.20 HAUKKAKOPINNIITTY 1 – HAUKKAKOPINNIITTY 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2094-021
Pinta-ala	12 803 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7860; VN, vk-2
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Luonnon ja maiseman monimuotoisuuskohde. Osa aluepuistoa (viheraluetyyppi 5), maiseman- ja luonnonhoitoalue (9).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Linnainmaan koulun pohjoispuolella sijaitseva kosteapohjainen niittyalue, jonka halki virtaa oja. Alueen länsipäässä leikattua nurmikkoa. Muu osa alueesta rehevää niittyä, jonka kasvillisuutena mm. mesiangervo, nokkonen, korpikaisla, koiranputki ja maitohorsma. Itäosan kaksi avointa sarkaa on niittomurskattu. Alue on pitkälti kasvanut umpeen, runsaasti mm. koivua, haapaa ja pajua erityisesti vanhoissa sarkaojissa.
Hoidon tavoite	Avoimen ja puoliavoimen maisematilan palauttaminen ja säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon valikoiva raivaus avoimuuden lisäämiseksi. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Runsaasti lehtokotiloita.
Kuivatuksen nykytilanne	Alueella sarkaojat, ojien kunto huono sekä täysin puustoiset.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Rummut huonokuntoisia sekä osin puuttuu. Tien yläpuolisen alueen valumavesiä mahdollista ohjata tietyille rummuille ja siten mahdollista vähentää rumpujen/huollon määrää. Ylikulkusillan yläpuolelle mahdollista rakentaa avovesitila.

8.21 KORPIKODINPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2094-022
Pinta-ala	10 204 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7845, 7860; VL, vk-1 ja uk-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät. Alueen vieressä sijaitsee leikkipuisto.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Linnainmaanraitin itäpuolella sijaitseva laaja, monimuotoinen viheralue. Maasto on vaihtelevan kumpuilevaa, ja alueen läpi virtaa useita ojia. Alue on pääosin puoliavointa niittyä, joka on monin paikoin kasvamassa umpeen. Runsaasti monilajista lehtipuustoa. Niityn lajistona mm. puna-apila, voikukka, vuohenputki, harakankello. Piha-alueita on laajennettu niitylle. Niityn ojan varressa myös lehtovirmajuurta ja käenkukkaa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja osittainen lisääminen.
Ylläpito	Puiden ja pensaiden raivaus, jätetään yksittäisiä maisemapuita ja puuryhmiä. Avoimen alueen niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuu ja elokuu.
Muuta huomioitavaa	Alueen keskiosa voisi soveltua maisemakasvien viljelyyn.
Kuivatuksen nykytilanne	Avo-ojat. Uusia hyväkuntoisia rumpuja, hyväkuntoinen läpivirtausoja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

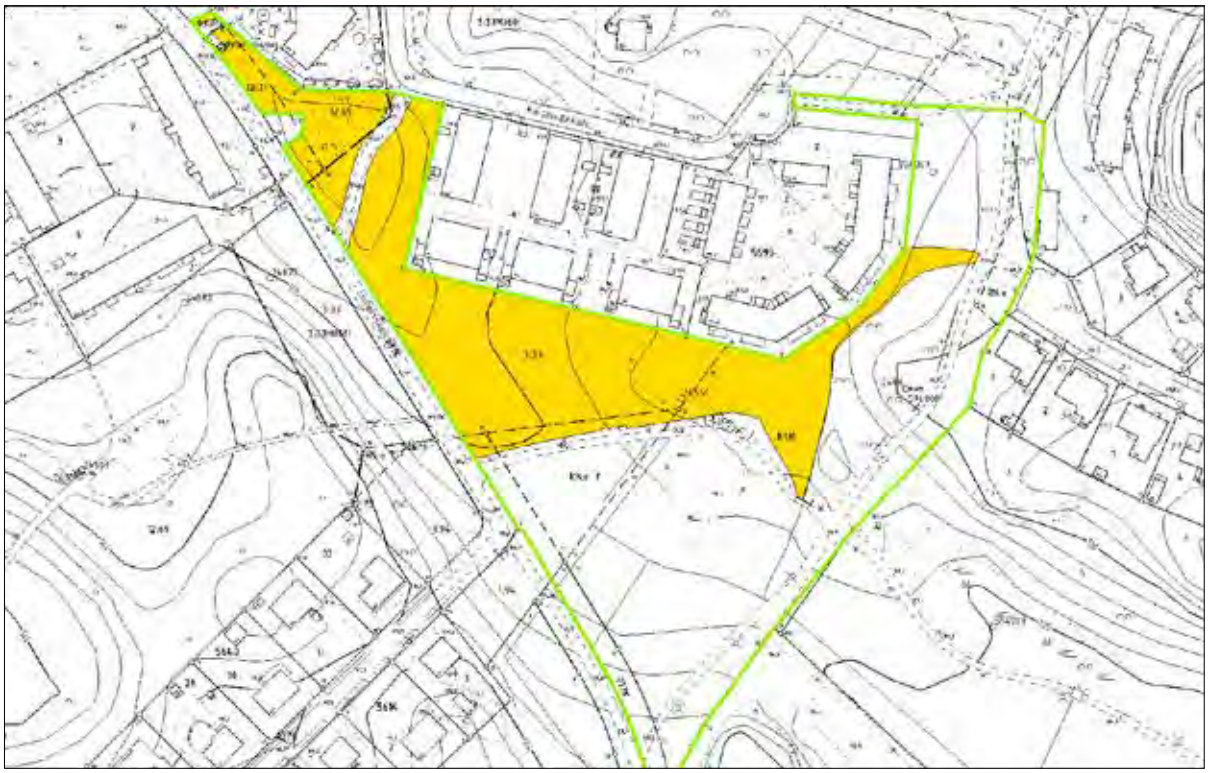

Kahnanpuisto 2

URAKKA-ALUE: 9 TASANNE

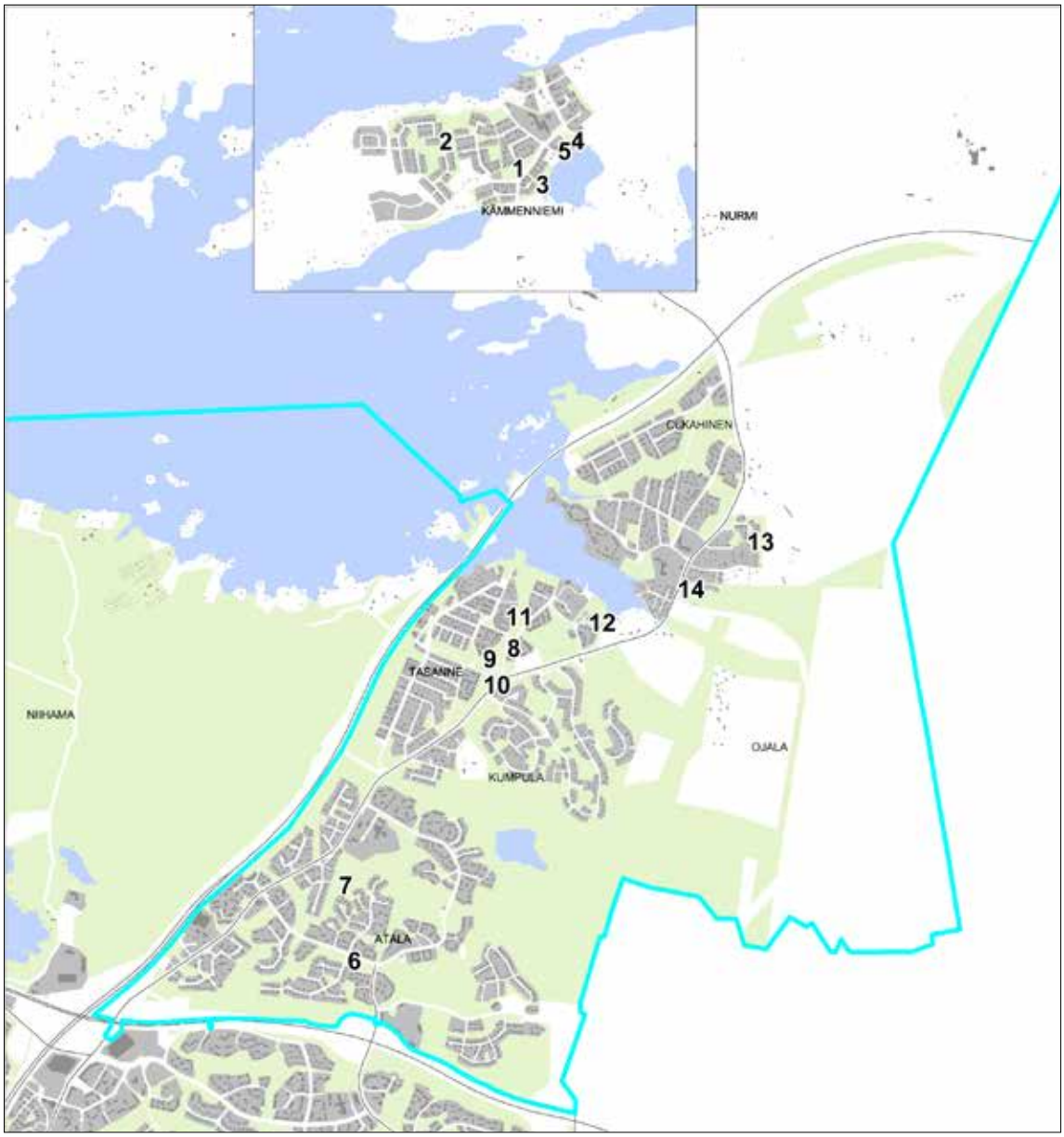

1 HUIKULANPUISTO

2 KÄMMENSUONPUISTO 1 – KÄMMENSUONPUISTO 2

3 LAMMINSIVUNPUISTO

4 KAHNANPUISTO 1

5 KAHNANPUISTO 2

6 SAMOILIJANPUISTO - PYYDYSTÄJÄNPUISTO ITÄ

7 ATALANPUISTO 1 –ATALANPUISTO 2

8 TASANTEENPUISTO POHJOINEN 1

9 TASANTEENPUISTO POHJOINEN 2 - TASANTEENPUISTO POHJOINEN 3

10 TASANTEENPUISTO ETELÄ

11 PUROVAINIOPUISTO

12 KOLMELANRANTA 2

13 MAURINPUISTO

14 VÄLIPALANPUISTO

9.1 HUIKULANPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	0072-005
Pinta-ala	10 258 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 7495, 5887; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6), maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Paavolantien pohjoispuolella sijaitseva rehevä niitty. Maastoltaan loivasti kumpuileva. Niityllä kasvaa joitakin yksittäisiä puita ja puuryhmiä sekä koristepensaita. Kasvillisuutena mm. voikukka, puna-apila, koiranputki, siankärsämö, hiirenvirna ja syysmaitiainen. Ojan varressa mesiangervoa, rantakukkaa ja osmankäämiä sekä pajuja. Länsiosassa myös peltorikkakasveja kuten pelto-ohdake ja nokkonen.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Siististi hoidettu, puiden aluset leikattu siimaleikkurilla.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, rinteellinen alue. Kevyen liikenteen väylän alitse menevä rumpu liian korkealla.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Laskuoja alueelta perattava, pidättää vettä ja aiheuttaa vettymistä.

9.2 KÄMMENSUONPUISTO 1 – KÄMMENSUONPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	0072-006
Pinta-ala	3546 m², 8053 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7000; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4), myös viherreittinä (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kämmenmaankadun itäpuolella sijaitseva niittypelto. Pohjoisosa on maastoltaan lähes tasainen, eteläosan maasto on kaltevaa ja loivasti kumpareista, viettää ojaa kohti. Niityn kasvillisuutena mm. heinät, vuohenputki, koiranputki, puna-apila, poimulehti, pelto-ohdake, nokkonen ja lupiini. Ojan varressa runsaasti puustoa ja pensaikkoa. Myös muita puusto- ja pensaikkosaarekkeita. Itäreunassa vanha sorapintainen tienmaa. Länsireunan pihoja on paikoitellen laajennettu niityn puolelle, mm. trampoliini, kasvimaa ja puutarhajätettä. Eteläosassa pieni, kosteapohjainen niittykaista, jonka keskellä kasvaa nuorta pensaikkoa ja yksittäisiä koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon valikoiva raivaus. Eteläosan niityn raivaus avoimeksi. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kumpuileva alue. Rummut kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Laskuojasta puuston ja pajukon raivaus.

9.3 LAMMINSIVUNPUISTO

Hoitoluokka	B3
Tunnus	0072-016
Pinta-ala	7929 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 5080, 7495; PL ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Arvokas kohde luonto- ja maisema-arvoiltaan. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Mikkolanlammin rannassa sijaitseva niittypelto. Alueen keskiosassa on silta ojan yli. Pohjoisosan maasto viettää itään kohti rantaa. Tämä alue on eteläosastaan monilajinen niitty, lajistona mm. metsäapila, siankärsämö, koiranputki, päivänkakkara, kurjenkello, nurmitädyke, metsäkurjenpolvi, ojakellukka ja hiirenvirna. Alueen pohjoisosan on vallannut pitkälti komealupiini. Lupiinialueen keskiosassa on pieni avokallio, jonka ympärillä hieman ketolajistoa kuten ahopukinjuuri ja ahomansikka. Kallion läheisyyteen on tuotu puutarhajätettä, ja niitylle on levinnyt tarhapiiskua. Alueen itä- ja länsireunalla kasvaa yksittäisiä puita. Avoimella niityllä kasvaa yksittäisiä orapihlajapensaita sekä yksi kataja. Sillan eteläpuolisen niityn kasvillisuus on rehevää ja heinävaltaista. Alueella kasvaa yksittäisiä, nuoria koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Erillisen hoitokortin mukaan: orapihlajapensaiden poistaminen niityltä. Alueen pohjoisosan niittomurskaus kesäkuussa ennen vieraslajien siementen valmistumista. Koko alueen niitto elokuussa ennen vieraslajien siementen valmistumista. Mikäli mahdollista niittojäte kerätään syksyllä pois.
Muuta huomioitavaa	Asukas kertoi, että alue on aikoinaan ollut pitkään hevoslaitumena.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, Mikkolanlammiin viettävä rinnealue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

9.4 KAHNANPUISTO 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	0072-017
Pinta-ala	2954 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6055; VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Umpeutumassa oleva näkymä pellon yli Mikkolanlammelle. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7). Toimii liikenteen suojaviheralueena (14).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kämmenniemenkadun eteläpuolella sijaitseva niittypelto, joka rajautuu Mikkolanlammen rantaan. Tien varressa pellon laidalla runsaasti puustoa ja pensaikkoa, joka sulkee näkymän lammelle. Maasto viettää etelään. Lajistona mm. pelto-ohdake, koiranputki, leskenlehti, pujo, peltovalvatti ja siankärsämö. Alueen keskiosassa jättiputkiesiintymä. Eteläosaan istutettu kuusia ja mäntyjä, lisäksi puu- ja pensassaarekkeita. Alueen poikki kulkee sähkölinja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden osittainen palauttaminen ja säilyttäminen. Jättiputken torjunta.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon valikoiva raivaus näkymän avaamiseksi Kämmenniemenkadulta lammen suuntaan. Niittypellon reunojen raivaus. Avoimen alueen niittomurskaus 1 kerta kesässä. Jättiputken torjunta.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä rinne.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Alapuolinen laskuoja kadonnut, painanne erottuu. Riittävä alueen toiminnan kannalta.

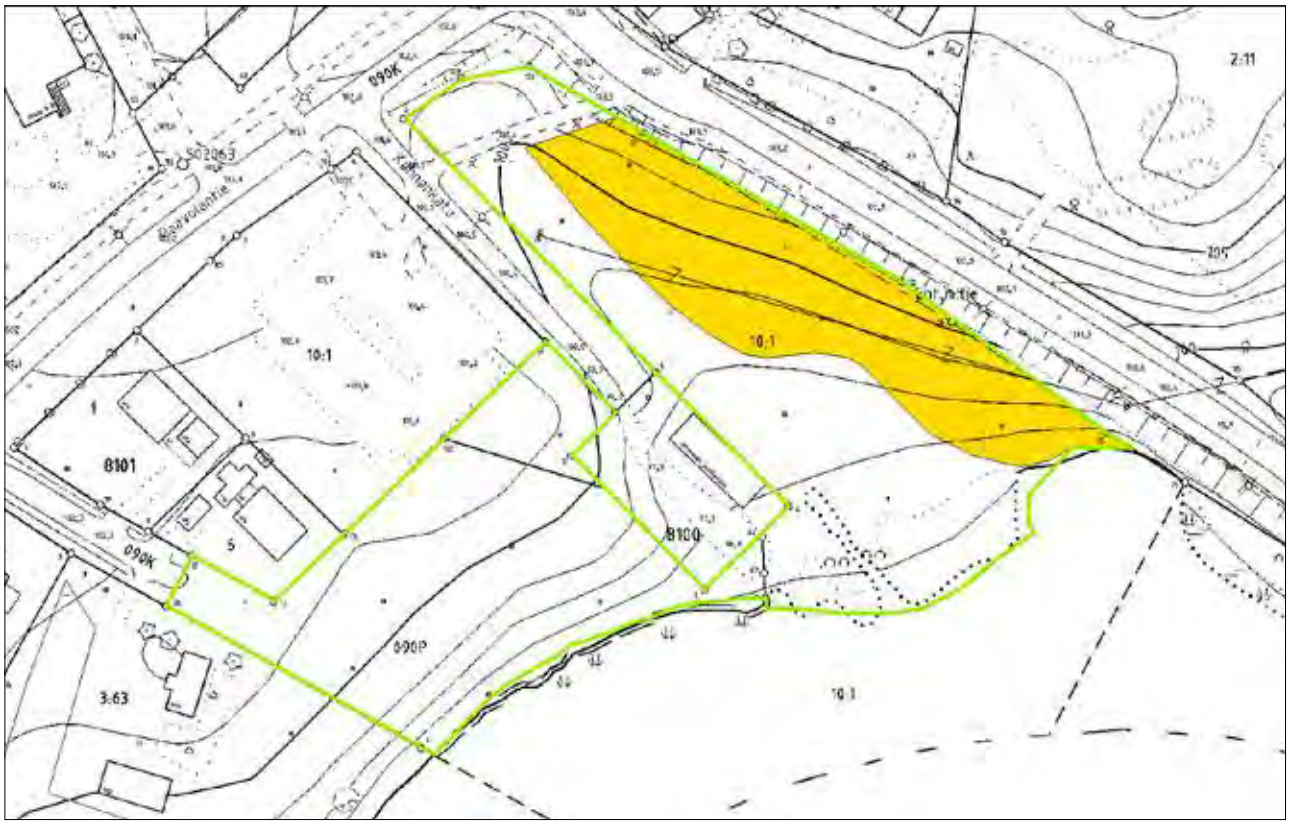

9.5 KAHNANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	0072-017
Pinta-ala	4431 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5080; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 7 ja 9).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Oikopolku rantaan.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kahnankadun eteläpuolella sijaitseva niittypelto, joka rajautuu Mikkolanlammen rantaan. Maasto viettää kaakkoon kohti rantaa. Pohjoisreunalla kaista leikattua nurmikkoa. Niittypellon lajistona mm. koiranputki, voikukka, siankärsämö, puna-apila, särmäkuisma, hiirenvirna, pelto-ohdake ja peltovalvatti. Yksittäisiä männyntaimia. Lounaisosan rinteessä lupiinia, ruusua ja vadelmikkoa. Luoteiskulmassa lupiinia ja puustoa. Alueen keskiosaan on tehty soratie ja sorapintainen alue, toimi työmaapihana kesällä 2013.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajien torjunta.
Ylläpito	Niittomurskaus 2 kertaa kesässä, kesäkuussa ja elokuussa ennen lupiinin siementen valmistumista.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä rinnepelto.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

9.6 SAMOILIJANPUISTO – PYYDYSTÄJÄNPUISTO ITÄ

Hoitoluokka	B5
Tunnus	2195-007, 2195-002
Pinta-ala	2699 m², 686 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 6644; VL-4, s-13 Nro 6644; VL-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Arvokas kohde luonto- ja maisema-arvoiltaan. Osa maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyypit 9 ja 7). Sijoittuu luonnonsuojeluohjelman alueelle.
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Harvinaisen sammakonkellon kasvupaikka niityn eteläpuolisen ojan varressa. Alueella kasvaa ketoneilikka, joka on silmälläpidettävä laji.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Avoin niittyalue Atanväylän eteläpuolella. Tien varressa koivurivi, ja alueen eteläreunalla pajukkoa. Samoilijanpuiston perustetun uusniityn kasvillisuus on monimuotoista, lajeina mm. päivänkakkara, ketoneilikka, heinätähtimö, hiirenvirna, kumina ja pietaryrtti. Länsiosan niittykasvillisuus edustavaa. Itäosa rehevämpi, siellä em. lajien lisäksi hevonhierakkaa, vuohenputkea ja idänukonputkea. Itäosassa myös yksittäisiä kivilohkareita ja koivuja. Pyydystäjänpuiston kulmaus on avointa niittyä, kasvillisuutena mm. heinät, valkoapila, vuohenputki, voikukka ja siankärsämö. Lisäksi yksittäisiä mäntyjä.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Sammakonkellon kasvupaikan huomioiminen mahdollisissa raivauksissa.
Ylläpito	Erillisen hoitosuunnitelman mukaan.
Muuta huomioitavaa	Ojan alueen viheraluetyyppi 28, muu arvokas alue, otettava huomioon puuston ja pensaston käsittelyssä. Samoilijanpuisto on perustettu uusniitty.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, reunassa kulkevaan ojaan laskeva pintavalunta.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Samoilijanpuiston keskellä olevan laskuojan puhdistus tarvittaessa.

9.7 ATALANPUISTO 1 – ATALANPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2195-013
Pinta-ala	7295 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 7253; VL, vk-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin, monimuotoinen maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Niityn pohjoispuolen puustoisella alueella liito-oravan elinympäristöä.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Sienestäjänkadun pohjoispuolella sijaitseva viheralue, jossa rehevää heinäniittyä sekä puustoisia alueita. Niittyjen lajistona ovat mm. koiranputki, hiirenvirna, mesiangervo ja nokkonen. Eteläosassa rehevä, puoliavoin heinäniitty. Kasvillisuutena heinien lisäksi mm. vuohenputki ja mesiangervo. Melko runsaasti pajuja ja koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja osittainen lisääminen.
Ylläpito	Niityn reunapuuston, pajukkojen ja saarekkeiden raivaus. Avoimien alueiden niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Reunapuuston käsittelyssä otettava huomioon liito-oravan elinympäristö.
Muuta huomioitavaa	Niityn itäosaan suunnitteilla koirapuisto. Eteläosa voisi soveltua laidunnukseen, tarkempi alueraja erilliseen suunnitelmaan.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton. Pohjoisosan alueen lävitse kulkee yläpuolisen alueen valumavedet kahden erillisen ojan kautta. Eteläosassa pienimuotoisia kohtia, johon tarvittaessa kaivetaan sarkaoja. Alueen lävitse kulkee laskuoja.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Pohjoisosan läpimenevien ojien perkaus. Eteläosan länsireunassa kulkevan laskuojan ympäristön perkaus. Mahdollista rakentaa vesien keräilyyn liittyviä altaita.

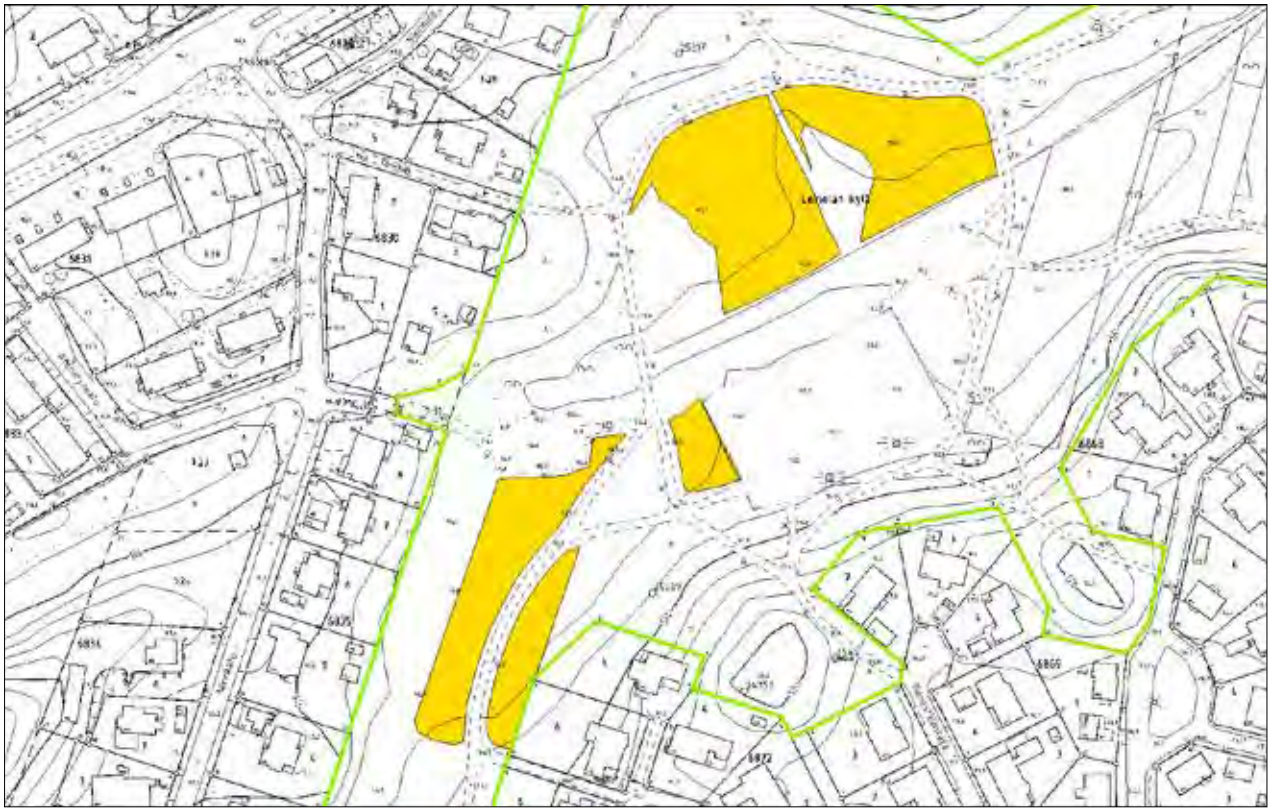

9.8 TASANTEENPUISTO POHJOINEN 1

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2396-003
Pinta-ala	1478 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5050; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4) ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	
Maankäytön muutos	
Nykytila	Rusthollinkadun ja puron välissä oleva kosteapohjainen niitty, joka kasvaa vähitellen umpeen. Sekä niityllä että niityn reunoilla kasvaa pensaikkoa ja lehtipuita. Niityn valtalajina on korpikastikka, lisäksi mm. maitohorsma, pelto-ohdake ja mesiangervo. Puron läheisyydessä jättipalsamia.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Palsamikasvustojen niittomurskaus 2 kertaa kesässä, ennen palsamin siementen valmistumista, kesäkuussa ja elokuussa, mahdollisimman matalaksi. Muun kasvuston niittomurskaus 1 kerta, elokuussa.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa raivaus vieressä kulkevaan avo-ojaan saakka. Alueelle mahdollista tehdä avovesitilaa.

9.9 TASANTEENPUISTO POHJOINEN 2 - TASANTEENPUISTO POHJOINEN 3

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2396-003
Pinta-ala	2515 m², 1237 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5050; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Osa kaupungin-osapuistoa (viheraluetyyppi 4) ja maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä ja oikopolku.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Rusthollinraitin ja puron välissä sijaitseva niittypelto (2), jonka lajistona mm. heinät, koiranputki, pelto-ohdake, rönsyleinikki, nokkonen ja siankärsämö. Pellolla yksittäisiä kiviä, puita ja puustosaarekkeita. Maasto viettää hieman länteen puroa kohti. Rehevä, osittain kosteapohjainen niitty Erkkilänraitin pohjoispuolella (3). Maasto viettää etelään. Lajistona mm. mesiangervo, pietaryrtti, pujo, maitohorsma, vuohenputki. Pohjoislaidalla lehtipuustoa, jonka alla kuivempaa niittyä. Koivujen alla runsaasti lupiinia. Koilliskulmassa kauniita vanhoja raitoja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen.
Ylläpito	Puuston ylläpitoraivaukset. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, viettävä alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa raivaus vieressä kulkevaan avo-ojaan saakka.

9.10 TASANTEENPUISTO ETELÄ

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2396-004
Pinta-ala	2487 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 5050, 7057; PL ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin maisematila. Luonto- ja maisema-arvoiltaan arvokas kohde. Liikenteen suojaviheraluetta (viheraluetyyppi 14).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Erkkilänraittia ympäröivä monimuotoinen niittyalue, jossa yksittäisiä koivuja. Puustoa myös pohjoisreunalla. Kevyen liikenteen väylä kulkee notkelmassa, niityllä osittain rinnemaastoa. Niityllä kasvaa monipuolista lajistoa kuten metsäapila, metsäkurjenpolvi, päivänkakkara, siankärsämö, ahomansikka, poimulehti, ojakellukka, niittynätkelmä, koiranputki ja pietaryrtti. Jonkin verran myös vuohenputkea ja voikukkaa. Eteläosan niityllä yksittäisiä lupiineja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja luonnon monimuotoisuuden edistäminen. Vieraslajin torjunta.
Ylläpito	Reunapuuston valikoiva raivaus. Niitto ja niittojätteen keruu elokuussa. Lupiinin kitkeminen niityltä esim. kaivamalla.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, kumpuileva alue.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

9.11 PUROVAINIOPUISTO 2

Hoitoluokka	B3
Tunnus	2396-011
Pinta-ala	5440 m²
Kaava, kaavamerkintä	Nro 5050; PL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Osa kaupunginosapuistoa (viheraluetyyppi 4) ja maiseman- ja luonnonhoito-aluetta (7).
Erityisarvot	Paikallinen ekologinen yhteys. Liito-oravan kulkuyhteys puron varressa.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylät.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Tasanteenraitin itäpuolella sijaitseva niittypeltoalue. Maasto viettää itään, ja on paikoin epätasaista ja kivistä. Pellon lajistona mm. vuohenputki, nokkonen, heinät, koiranputki, pujo ja lupiini. Useita puustosaarekkeita ja runsaasti pensaikkoa. Puiden läheisyydessä paikoitellen niittylajistoa. Pohjoispäässä vadelmikkoa. Itäreuna kosteapohjaista, mm. mesiangervoa.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaukset. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä.
Muuta huomioitavaa	Liito-oravan kulkuyhteyden säilyminen ojan varressa turvattava.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, reunaojan suuntaan viettävä peltoalue. Rumpu ja reunaoja kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	Tarvittaessa alapuolisen valtaojan reunan siistiminen. Ojan reunassa liito-oravan kulkuyhteys turvattava.

9.12 KOLMELANRANTA 2

B3	B3
2396-018	2396-004
1979 m2	2487 m^2
Nro 7409; VN	Nrot 5050, 7057; PL ja VL

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Avoin ja puoliavoin maisematila. Toimii viherreittinä (viheraluetyyppi 6).
Erityisarvot	Arvokasta lepakkoaluetta. Liito-oravahavaintoja niityn pohjoispuolen haavikossa. Kulkuyhteys niittyalueen poikki.
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Kolmelankadun päässä sijaitseva niittypelto, joka rajautuu Olkahistenlahden rantaan. Länsiosan maasto viettää selvästi rantaa kohti. Kasvillisuutena mm. heinät, vuohenputki, lupiini, siankärsämö, koiranputki, ja maahumala. Itäosan niitty kosteapohjainen, lajeina mm. mesiangervo, maitohorsma, huopaohdake, vuohenputki ja karhunputki. Koko alueella melko runsaasti puustoa, pääasiassa koivuja.
Hoidon tavoite	Avoimuuden säilyttäminen ja lisääminen.
Ylläpito	Puiden harvennus, jotta saadaan selkeämpiä puuryhmiä, jolloin maisema avartuu ja niittotyö helpottuu. Niittomurskaus 1–2 kertaa kesässä. Liito-oravan kulkuyhteys turvattava niityllä kasvavien puiden kautta. Otettava huomioon myös lepakoiden elinympäristövaatimukset.
Muuta huomioitavaa	Asukas toivoi alueen puuston harvennusta.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, erittäin viettävä rinne. Polun kohdalla rumpu noussut soran pintaan, mutta toistaiseksi kunnossa.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

9.13 MAURINPUISTO

Hoitoluokka	B4
Tunnus	2397-006
Pinta-ala	3156 m^2
Kaava, kaavamerkintä	Nrot 6524, 6802; VL, z
Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Voimalinjan suoja-aluetta (viheraluetyyppi 15).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Oikopolut.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Maurinkylänkadun pohjoispuolella sijaitseva johtoalue. Maasto on kivikkoista ja epätasaista. Avokallio näkyvissä paikoitellen. Maapohja melko karua, kasvillisuutena mm. puolukka, lillukka, kielo, sananjalka ja katajia. Vain vähän matalaa vesakkoa. Alueen keskiosassa alueelle kasattu paljon puutarhajätettä, rakennettu polttopuukatoksia ym. rakenteita. Linjan alla jopa nuotiopaikka.
Hoidon tavoite	Estää alueen metsittyminen.
Ylläpito	Puuston raivaus 2-5 vuoden välein.
Muuta huomioitavaa	
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton alue
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

9.14 VÄLIPALANPUISTO

B3	B3
2396-018	2397-012
1979 m2	4151 m^2
Nro 7409; VN	Nro 7608; VL, oja-1

Luonto- ja maisema-arvot, viherverkko	Puoliavoin maisematila. Arvokas kohde luonto- ja maisema-arvoiltaan. Maiseman- ja luonnonhoitoaluetta (viheraluetyyppi 7), myös viherreitti (6).
Erityisarvot	
Virkistyskäyttö	Kevyen liikenteen väylä.
Maankäytön muutos	
Nykytila	Olkahisissa Aitolahdentien itäpuolella sijaitseva puoliavoin, rehevä niitty, joka on kasvamassa vähitellen umpeen. Maastoltaan epätasainen ja osittain kosteapohjainen. Niityn lajistona mm. heinät, koiranputki, vuohenputki, huopaohdake, ojakärsämö, metsäapila ja särmäkuisma. Kosteammilla paikoilla maitohorsma ja mesiangervo. Alueella kasvaa harvakseltaan iäkästä, monilajista puustoa, jonka ympärille on kasvanut vesakkoa ja nuorempaa lehtipuustoa.
Hoidon tavoite	Palauttaa alueen puoliavoin, hakamainen luonne. Edistää luonnon monimuotoisuutta.
Ylläpito	Puuston ja pensaikon raivaus, laidunnus.
Muuta huomioitavaa	Laidunnus on varteenotettava vaihtoehto hakamaisen alueen kunnostamiseksi. Alueen eteläpuolella on myös potentiaalista laidunaluetta. Vaatii erillisen hoitosuunnitelman.
Kuivatuksen nykytilanne	Ojaton, keskelle viettävä alue. Pitkälti pusikoitunut.
Kuivatuksen toimenpidesuositukset	

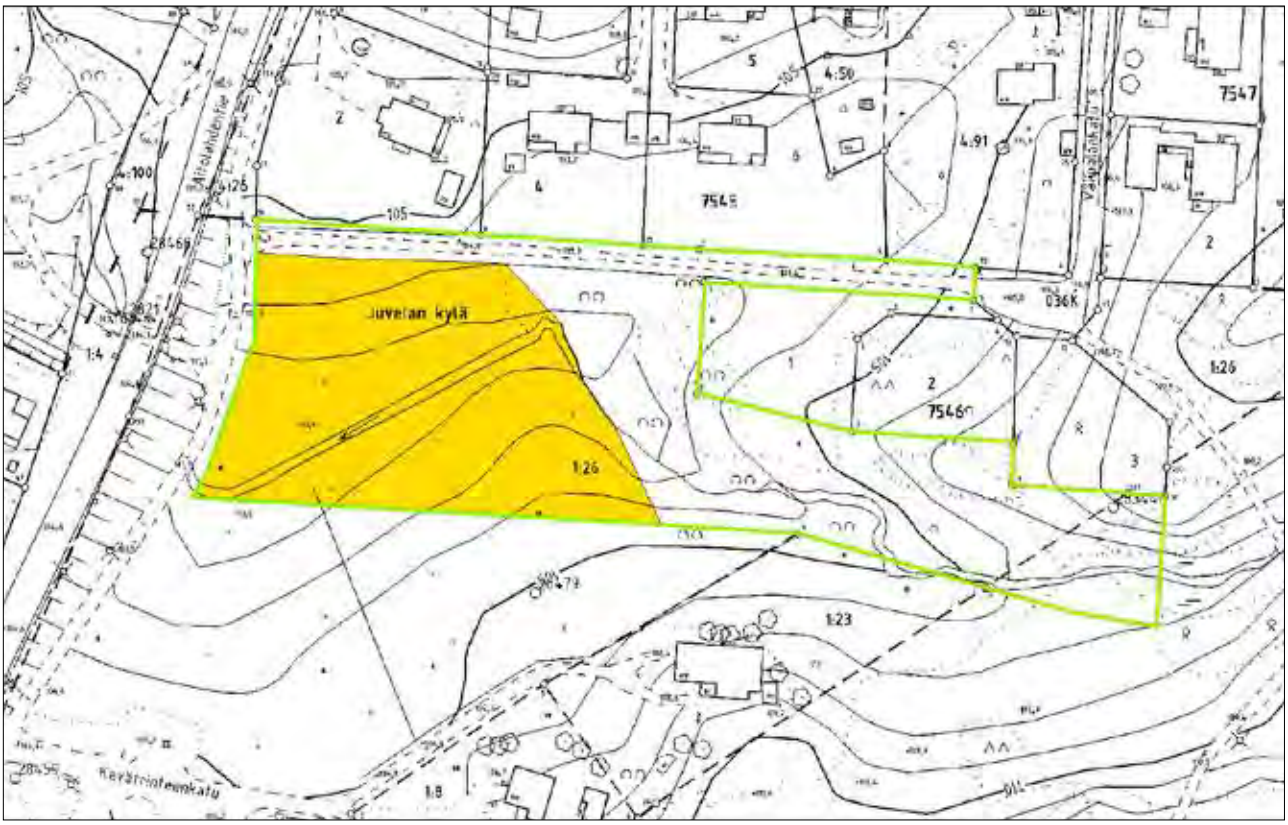

LÄHTEET

Kansallinen vieraslajistrategia. 2012. Maa- ja metsätalousministeriö.

Kantaverkkoyhtiö Fingrid Oyj:n internetsivut: www.fingrid.fi

Korte K. ja Kosonen L. 2003. Tampereen arvokkaat luontokohteet.
Tampereen kaupungin ympäristövalvonnan julkaisuja 4/2003.

Maisemalaiduntaminen-opas: www.laidunpankki.fi/Maisemalaiduntaminen_su.pdf

Niityt ja maisemapellot – hoidon kriteerit ja työohjeet. 2012. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 53.

Palva Reetta. 2013. Konetyön kustannukset ja tilastolliset urakointihinnat.

TTS:n tiedote: Maataloustyö ja tuottavuus 3/2013 (645).

Partanen H.,Pentti S., Kapuinen P. ja Nysand M. 2004. Maaseutuyrittäjien mahdollisuudet viherympäristötöissä. Työtehoseuran raportteja ja oppaita 14.

Priha Marjo. 2003. Perinnebiotooppien hoitokortit. SYKE. MMM.

ProAgria Pirkanmaa, MKN Maisemapalvelut. 2012.
Tampereen kaupungin maisemapeltojen viljelykiertosuunnitelma v. 2013-2017.

ProAgria Etelä-Suomi, MKN Maisemapalvelut. 2014.
Tampereen kaupungin niittyjen laatuarviointien yhteenveto 2014.

Rakennuttajapalaute Rapal Oy:n internetsivut: www.rapal.fi/fi/etusivu

Tampereen kaupungilta saatu lähtöaineisto

Tampereen kaupungin internetsivut: www.tampere.fi

Tampereen kaupunki, suunnittelupalvelut. 2008. Kantakaupungin ympäristö- ja maisemaselvitys. Selvitykset ja arvioinnit 2008

Tampereen kaupunki. Kaupunkiympäristön kehittäminen / Maankäytön suunnittelu 2011. EHYT - Yhdyskuntarakenteen eheyttäminen Tampereella

Tampereen kaupunki. 2012. Tampereen kantakaupungin hulevesiohjelma.

Tampereen kaupunki. 2013. Tampereen kantakaupunkialueen ojien kunnossapito-ohjelma.

Tampereen kaupunki. 2013. Tampereen kaupungin luonnonsuojeluohjelma 2012–2020. Ympäristönsuojelun julkaisuja 1/2013.

Vantaan kaupunki, viheralueyksikkö. 2003. Vantaan vanhojen peltojen ja niittyjen ohjelma.

Viheralueiden hoitoluokitus. 2007. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 36.

Viheralueiden hoito VHT´05. 2005. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 32.

Viheralueiden hoito VHT ’14. 2014. Viherympäristöliitto ry. Julkaisu 55.

LIITTEET

1. Toimenpidetaulukko
2. B-hoitoluokasta A- ja C-luokkiin siirtyvät kohteet
3. Hoidon laadun arviointi –lomake
4. Tampereen viheraluejärjestelmä (KYMS 2008)

LIITE 1 Toimenpidetaulukko

NRO	Viheralueen nimi	Luokka	Pinta-ala	Ylläpito	Ajankohta	Raivaus	Kuivatus	Vieraslajit	Viheralueen sijainti
	URAKKA-ALUE: KALKKU								
1.1	Salmenpuisto	B3	2301	Niittomurskaus 1 krt	Heinäkuu	x		x	Ratakistonkatu-Saarenkärjenkatu-Sähkölinja
1.2	Teerivuorenpuisto*	B2 ja B5	8389	B2: niittomurskaus 3 krt, B5: niitto 1 krt	Kesä-, heinä- ja elokuu		x		Korvenkatu - Likolammenkatu
1.3	Piikahaka	B5	40012	Erillisen suunnitelman mukaan					Nokiantie - Voionmaankatu
1.4	Ikurinpuisto länsi	B4	2676	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Tuohikorventie - Ikurintie
1.5	Ikurinpuisto 1 - ikurinpuisto 2	B4	8721	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Äestäjäntie - Maamiehentie
1.6	Heinämiehenpuisto	B4	2315	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Niittäjäntie - Heinämiehentie
1.7	Tesomanpuisto-apilapuisto	B3	1091	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu			x	Tesoman valtatie - Tuomarinkatu
	URAKKA-ALUE: LIELAHTI								
2.1	Omenapuisto	B3	7512	B3: niittomurskaus 2 krt, B4: raivaus 2-5 vuoden välein	Kesäkuu ja elokuu	X		x	Gaddinpolku - Raholankatu
2.2	Kohmanpuisto 1 - kohmanpuisto 2*	B3	1091	Niittomurskaus 1–2 krt, kelta-apilan kasvupaikan niitto vain syyskuussa	Syyskuu ja mahd. Kesäkuu	X	X	x	Kohmankaari - Kohmankatu - Pyydys-pohjankatu
2.3	Kohmanpuisto 3	B1, B2 ja B3	34848	B1: erillisen suunnitelman mukaan, b2: niittomurskaus 3 krt, B3: niittomurskaus 1 krt	Kesä-syyskuu	x	x		Kohmankaari - Kohmankatu - Pyydys-pohjankatu
2.4	Kohmanpuisto 4	B3	7127	Erillisen hoitokortin mukaan					Kohmankaari - Kohmankatu - Pyydys-pohjankatu
2.5	Epilänharju	B5	2775	Erillisen suunnitelman mukaan				x	Sorahajunkatu - Paasikiventie
2.6	Tohlopinsuonpuisto 3	B3	11845	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu				Ahoniemenkatu - Myllypuronkatu
2.7	Viirapuisto	B3	2299	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	X		x	Possijärvenkatu - Myllypuronkatu
2.8	Isosuonpuisto 1	B3	26353	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt	Kesäkuu ja elokuu	x	X	X	Myllypuronkatu - Ryydynojankatu
2.9	Isosuonpuisto 2	B3	6327	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x	x	Myllypuronkatu - Ryydynojankatu
2.11	Ryydynpuisto	B2 ja B3	10636	B2: niittomurskaus 3 krt, B3: niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu			x	Ryydynkatu
2.12	Pohtolanpuisto 1	B3	1183	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Kukkolankatu - Pohtolankatu
2.13	Pohtolanpuisto 2	B3	2871	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Kukkolankatu - Pohtolankatu
2.14	Pohtolanpuisto 3z	B1	5529	Erillisen suunnitelman mukaan					Kukkolankatu - Pohtolankatu
2.15	Lähdeahonpuisto 1	B3	861	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Vähäniemenkatu - Lauttakatu
2.16	Niemen rantapuisto 1	B3	9295	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt	Kesäkuu ja elokuu	x	x	x	Lauttakatu - Tapulinkatu - Lentävänniemenkatu
2.17	Niemen rantapuisto 2*	B2	8372	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Lauttakatu - Tapulinkatu - Lentävänniemenkatu
	URAKKA-ALUE: KESKUSTA								
3.1	Mattilanpuisto 1 - mattilanpuisto 2	B3 ja B4	2413	B3: niittomurskaus 1–2 krt, B4: raivaus 3 vuoden välein	Kesä-syyskuu, elokuu				Mattilankatu - Hennerinkatu
3.2	Karvolanpuisto	B3	6059	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x			Mattilankatu - Karvolankatu
3.3	Simolanranta	B3	3355	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Simolankatu-Pispanaronraitti
3.4	Pättiniemenpuisto etelä	B2	4378	Niitto ja niittojätteen keruu 3 krt	Kesä-, heinä- ja elokuu				Pispanaronraitti - Pyhäjärvi
3.5	Hautalaakso	B2	1132	Niittomurskaus 3 krt	Kesä-, heinä- ja elokuu			x	Uittotunnelinkatu - Saunasaarenkatu
3.6	Lorisevanpuisto 1	B3	3231	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x	x	x	Tahmelan Viertotie - Tahmelankatu
3.7	Lorisevanpuisto 2	B2	685	Niittomurskaus 3 krt	Kesä-, heinä- ja elokuu				Tahmelan Viertotie - Tahmelankatu
3.8	Harmaan tukkitien puisto etelä - harmaan tukkitien puisto keski - harmaan tukkitien puisto pohjoinen	B3	1258	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Tahmelan Viertotie - Kannaksenkatu, Portaan-pää - Mäkikatu - Pispalan Valtatie
3.9	Provastinpuisto länsi - provastinpuisto itä	B5	578	Erillisen suunnitelman mukaan				x	Pispankatu - Provastinkatu, Provastinkatu - Pispalanportaat

* Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde

NRO	Viheralueen nimi	Luokka	Pinta-ala	Ylläpito	Ajankohta				Viheralueen Sijainti
	URAKKA-ALUE: NEKALA								
4.1	Haukisenmaa	B3	6651	Niittomurskaus 1–2 krt, myös laidunnus mahdollinen	Kesä-syyskuu	x			Veisunkatu -Hauenkatu
4.2	Kiulupuisto	B3	26104	Ei kaupungin hoidossa					
4.3	Vihilahdenpuisto	B3	11099	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu				Vihilahdenkatu - Hatanpään Valtatie
4.4	Venttiilipuisto	B3	4123	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Kaonpäänkuja - Vihinmutka
4.5	Vihiojanpuisto-jokiranta 1	B3	20810	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Viinikankatu - Lahdenperänkatu
4.6	Vihiojanpuisto-jokiranta 2	B3	5690	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Viinikankatu - Lahdenperänkatu
4.7	Vihiojanpuisto-pelipuisto	B5	10081	Erillisen suunnitelman mukaan					Jokipohjantie-Hallilantie-Koskuenpolku
4.8	Vihiojanpuisto-lahdenperä	B3	11564	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Jokipohjantie - Lahdenperänkatu
4.9	Vihiojanpuisto-unhola	B3	20862	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x	x	Veisunkatu - Uotilantie
4.10	Veisunpuisto 1	B3	1756	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu			x	Uotilantie - Penttilänkatu
4.11	Veisunpuisto 2	B3	6455	Niittomurskaus 1 krt	Syyskuu	x	x	x	Uotilantie - Penttilänkatu
4.12	Vihiojanpuisto-oras 1	B3 ja B1	35548	B3: niittomurskaus 1–2 krt, B1: erillisen suunnitelman mukaan	Kesä-syyskuu		x	x	Hallilantie - Penttilänkatu
4.13	Vihiojanpuisto-oras 2 - vihiojanpuisto-oras 3	B3	3271	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Hallilantie - Penttilänkatu
4.14	Korkinmäenpuisto 1	B3	33747	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu			x	Hallilantie-Korkinmäenkatu-Hervannan Valtaväylä
4.15	Korkinmäenpuisto 2	B3	17004	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x		Hallilantie-Korkinmäenkatu-Hervannan Valtaväylä
4.16	Huringinpuisto	B3	2485	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu				Nekalantie - Hallilantie - Muotialantie
4.17	Idmaninpuisto	B3	2690	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu				Erätie - Idmanintie
4.18	Hevoshaka	B5	30603	Erillisen suunnitelman mukaan					Nekalantie
4.19	Vuohenpelto 1	B1	6904	Ei kaupungin hoidossa					Nekalantie - Hervannan Valtaväylä
4.20	Vuohenpelto 2	B3	7916	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x		Nekalantie - Hervannan Valtaväylä
4.21	Paksunmullanpuisto	B3	2321	Niittomurskaus 1 krt	Heinäkuu	x	x		Nekalantie - Kaartotie
4.22	Kurjenpuisto 1	B3	1444	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu		x		Lokintaival
4.23	Kurjenpuisto 2	B3	12724	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Lokintaival
4.24	Kurjenpuisto 3	B3	8018	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Lokintaival
	URAKKA-ALUE: PELTOLAMMI								
5.1	Arranmaa*	B4	13154	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Multisillankatu
5.2	Perkkoonpuisto keski 1* - perkkoonpuisto keski 2*	B4	4435	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Terävänkatu - kitiniitynkatu
5.3	Perkkoonpuisto etelä	B4	22226	Raivaus 2-5 vuoden välein, myös laidunnus mahdollinen	Elokuu			x	Lempääläntie - perkkoonkatu
5.4	Perkkoonpuisto itä 1	B3 ja B4	3816	B3: niittomurskaus 1–2 krt, B4: raivaus 3 vuoden välein	Elokuu			x	Ruokomäenkatu
5.5	Perkkoonpuisto itä 2* -perkkoonpuisto itä 3*	B4	6396	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu			x	Ruokomäenkatu
5.6	Hillapuisto	B4	4955	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Ruokomäenkatu
5.7	Ruokomäenpuisto	B4	15621	Raivaus 3 vuoden välein, myös laidunnus mahdollinen	Elokuu			x	Ruokomäenkatu - palokallionkatu
5.8	Palokallionpuisto	B3	2515	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Palokallionkatu
5.9	Herrainsuo	B4	9073	Raivaus 3 vuoden välein	Elokuu				Lempääläntie - vaapukankatu
5.10	Rukkamäenpuisto	B5	19901	Erillisen suunnitelman mukaan		x		x	Rukkamäentie
5.11	Aunankorpi	B4	7550	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Aunankorvenkatu - arvionkatu
5.12	Lahdensuonpuisto	B4	10068	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Eskoperkiönkatu - vt-9
5.13	Toivionpuisto	B3	4502	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu			x	Toivionkatu - nuutisarankatu
5.14	Härmälän rantapuisto	B2 ja b3	32694	Erillisen hoitokortin mukaan		x		x	Pihlajakatu - tuomikuja

* Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde

NRO	Viheralueen nimi	Luokka	Pinta-ala	Ylläpito	Ajankohta	Raivaus	Kuivatus	Vieraslajit	Viheralueen sijainti
	URAKKA-ALUE: KISSANMAA								
6.1	Turtosenrinne	B3	21657	Niittomurskaus 1-2 krt, kelta-apilan kasvupaikan niitto vain syyskuussa	Syyskuu ja mahd. kesäkuu				Turtolankatu
6.2	Kokin suojaviheralue*	B3	2652	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Sotilaankatu
6.3	Viialanpuisto 1	B3	4433	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x			Turtolankatu - Vasaratie
6.4	Viialanpuisto 2	B3	4004	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Turtolankatu - Vasaratie
6.5	Santaharjunpuisto pohjoinen	B3	2178	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Santaharjuntie-Kirkonmäenkatu-Vilusentie
6.6	Santaharjunpuisto 1	B3	1729	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu			x	Santaharjuntie-Kirkonmäenkatu-Vilusentie
6.7	Santaharjunpuisto 2	B3	2927	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu	x		x	Santaharjuntie-Kirkonmäenkatu-Vilusentie
6.8	Somerikonpuisto	B3	973	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Vilusen Puistokatu - Haaronkuja
6.9	Iidesrannanpuisto	B3	7878	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Iidesranta
6.10	Kirkkosuo 1*	B3	7163	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt	Kesäkuu ja elokuu	x		x	Hervannan Valtaväylä-Sotilaankatu-Viskarinkatu
6.11	Kirkkosuo 2*	B1,B3 ja B4	20592	B1: erillisen suunnitelman mukaan, B3: niittomurskaus 1 krt, B4: raivaus 3 vuoden välein	Kesä-syyskuu	x			Hervannan Valtaväylä-Sotilaankatu-Viskarinkatu
6.12	Kallenniitty	B3	7530	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu		x		Santaharjuntie - Kirkonmäenkatu
6.13	Karjalanpuisto	B3	12450	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu				Kalevantie - Takojankatu - Kaupinkatu
6.14	Alasniitynpuisto länsi - alasniitynpuisto itä	B4	13381	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu	x	x	x	Aarikkalankatu - Vr:n Rata
6.15	Kyrölänpuisto - ojarinteenpuisto	B3	8164	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x	x	Kyrölänkatu - Sammon Valtatie
6.16	Mesopotamia	B3	6068	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Takahuhdintie - Kalmonkatu
6.17	Kirjavaisenniitty 1	B3	5295	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Linnankatu-Kokonkatu-Huunalankatu
6.18	Kirjavaisenniitty 2*	B3	35092	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu		x		Linnankatu-Kokonkatu-Huunalankatu
6.19	Kirkkoladonpuisto 1	B3	5463	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Luhtaankatu
6.20	Kirkkoladonpuisto 2	B4	515	Raivaus 3 vuoden välein	Elokuu	x	x		Luhtaankatu
6.21	Rauninaronpuisto	B3	7136	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Sikosuonkatu - Aittakatu
6.22	Litukanpuisto 1 - litukanpuisto 2	B3	1596	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Kaupinkatu - Litukankatu
6.23	Pekanpuisto etelä	B3	10254	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Pekanraitti
6.24	Pekanpuisto pohjoinen 2	B3	3891	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Ali-Huikkaantie-Kuusimäenkatu-Pekanraitti
6.25	Pekanpuisto pohjoinen 1	B5	12047	Erillisen suunnitelman mukaan		x	x		Ali-Huikkaantie-Kuusimäenkatu-Pekanraitti
6.26	Varsanpuisto*	B3	55423	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x			Kuusimäenkatu-Kolarinkatu-Irjalankatu
6.27	Huhmarpelto 1*	B3	18102	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Irjalankatu - Kuusimäenkatu
6.28	Huhmarpelto 2	B3	11792	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Irjalankatu - Kuusimäenkatu
6.29	Alasjärvenpuisto 2	B4	3508	Raivaus 3 vuoden välein	Elokuu				Teiskontie
6.30	Pappilanpuisto 1	B3	4807	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu				Teiskontie - Kirjavaisenkatu
6.31	Pappilanpuisto 2	B3	2521	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x			Teiskontie - Kirjavaisenkatu
6.32	Pappilanpuisto 3	B3 ja B4	47037	B3: niittomurskaus 1–2 krt, uusniitty erillisen suunnitelman mukaan, B4: raivaus 2-5 vuoden välein	Kesä-syyskuu	x	x		Teiskontie - Kirjavaisenkatu
6.34	Kallioinen luode	B3	4245	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu	x	x		Lääkärinkatu
	URAKKA-ALUE: HERVANTA								
7.1	Tervalepänpuisto	B3	402	Niittomurskaus 2 krt vieraslajin osalta, muutoin niittomurskaus 1 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Koukkurannankatu - Takamaanrinne
7.2	Näyttämönpuisto	B2	14716	niittomurskaus 3-4 krt	Kesä-syyskuu				Elna Hellmanin Katu - Simo Kaarion Katu
7.3	Kanjoni	B4	15123	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Kanjoninkatu
7.4	Ahertajanpuisto länsi - ahertajanpuisto itä	B4	19850	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu			x	Hepolamminkatu-Hervannantie

* Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde

	URAKKA-ALUE: LEINOLA								
8.1	Hirvikallionpuisto	B4	14453	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Ruskontie - Hirvikallionkatu
8.2	Solkimäenpuisto	B4	24819	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Ojavainionkatu - Suopellonkatu
8.3	Isoniitynpuisto länsi*	B2	4392	Niittomurskaus 3 krt	Kesä-, heinä- ja elokuu	x			Isoniitynkatu - Juvankatu
8.4	Lystihuoneenpuisto*	B3	27066	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x		x	Finninmäenkatu
8.5	Lystihuoneenpuisto vu*	B3	27117	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x		x	Yrjöläntie
8.6	Isolammenpuisto 1 - isolammenpuisto 2	B3	19392	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x		Isolammenkatu - Isoniitynpolku
8.7	Isolammenpuisto 3	B3 ja B4	13521	B3: niittomurskaus 1–2 krt, B4: raivaus 3 vuoden välein	Kesä-syyskuu			x	Isolammenkatu - Isoniitynpolku
8.8	Isolammenpuisto 4	B3	20013	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Isolammenkatu - Isoniitynpolku
8.9	Isolammenpuisto 5 - hikivuorenpuisto	B3	2738	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Isolammenkatu - Isoniitynpolku
8.10	Haiharankangas	B3	13831	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin niitto ja keruu 1 krt	Kesäkuu ja elokuu			x	Juvankatu - Haiharankatu
8.12	Juvelanpuisto	B3	2656	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x		Hainarinkatu - Juvelankatu
8.13	Kytöpuistikko	B3	1102	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Kytökatu
8.14	Seimenniitty	B1	15300	Erillisen suunnitelman mukaan		x	x	x	Kaukajärventie
8.15	Hankkionkulma	B3	2782	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x		x	Hankkionkatu - Kangasalantie
8.16	Pyhäojanpuisto - pyhäojan suojaviheralue	B3	6337	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x		x	Pyhäojankatu - Yrittäjänkatu
8.17	Pyhäojannotko	B3	7055	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Yrittäjänkulma - Hyllilänraitti
8.18	Kossinkulmaus	B3	277	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu	x	x		Leinolankatu
8.19	Ylimännynmetsikkö	B3	690	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu				Ylimännynkatu - Alanikkilänkatu
8.20	Haukkakopinniitty 1 - haukkakopinniitty 2	B3	12803	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x			Linnainmaan Koulu - Linnainmaanpuisto
8.21	Korpikodinpuisto	B3	8784	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu	x			Mäentakusenkatu - Linnainmaankatu
	URAKKA-ALUE: TASANNE								
9.1	Huikulanpuisto	B3	10258	Niittomurskaus 2 krt	Kesäkuu ja elokuu		x		Paavolantie
9.2	Kämmensuonpuisto 1 - kämmensuonpuisto 2	B3	11599	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x	x	Kämmenmaankatu
9.3	Lamminsivunpuisto	B3	7929	Erillisen hoitokortin mukaan				x	Paavolantie
9.4	Kahnanpuisto 1	B3	2954	Niittomurskaus 1 krt	Elokuu	x		x	Kahnankatu
9.5	Kahnanpuisto 2	B3	4431	Niittomurskaus 2 krt	Elokuu			x	Kahnankatu
9.6	Samoilijanpuisto - pyydystäjänpuisto itä	B5	3385	Erillisen hoitosuunnitelman mukaan	Elokuu	x	x		Samoilijankatu - Orimuskatu
9.7	Atalanpuisto 1 - atalanpuisto 2	B3	7295	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x	x		Sienestäjänkatu - Eeronkuja
9.8	Tasanteenpuisto pohjoinen 1	B3	1478	Niittomurskaus 2 krt vieraslajien osalta, muutoin 1 krt,	kesäkuu ja elokuu	x		x	Tasanteenraitti - Ekkilänraitti
9.9	Tasanteenpuisto pohjoinen 2- tasanteenpuis-to pohjoinen 3	B3	3752	Niittomurskaus 1–2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Tasanteenraitti - Ekkilänraitti
9.10	Tasanteenpuisto etelä	B3	2487	Niitto ja niittojätteen keruu	Elokuu	x		x	Aitolahdentie - Ekkilänraitti
9.11	Purovainiopuisto 2	B3	5440	Niittomurskaus 1-2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Rusthollinkatu - Tasanteenraitti
9.12	Kolmelanranta 2	B3	2487	Niittomurskaus 1-2 krt	Kesä-syyskuu	x		x	Kolmelankatu - Kolmelankaari
9.13	Maurinpuisto	B4	3156	Raivaus 2-5 vuoden välein	Elokuu				Kielokorvenkatu
9.14	Välipalanpuisto	B3	4151	Laidunnus		x			Aitolahdentie - Välipalankatu

* Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde

LIITE 2 B-HOITOLUOKASTA A- JA C-LUOKKIIN SIIRTYVÄT KOHTEET

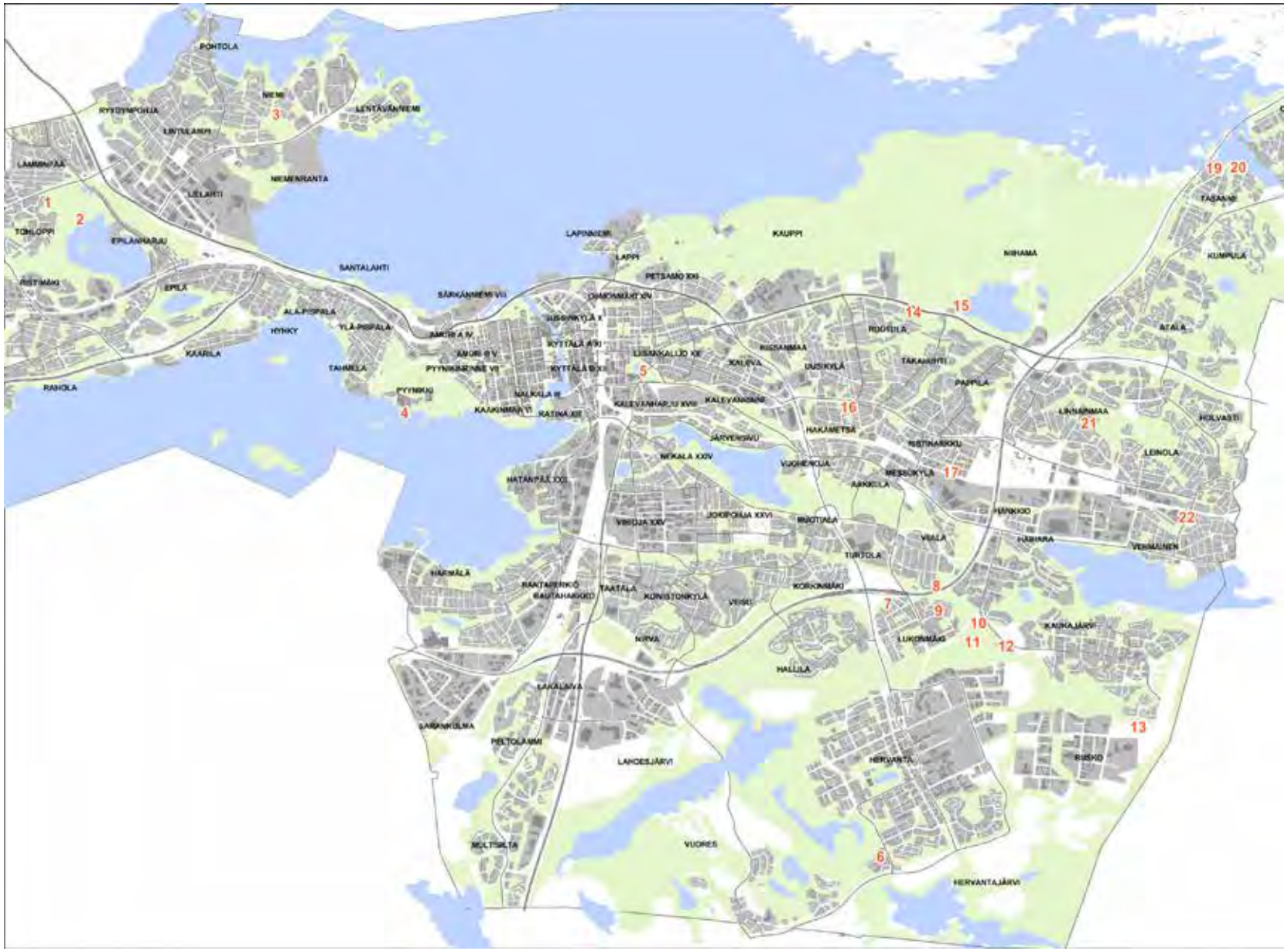

B-HOITOLUOKASTA
A- JA C-LUOKKIIN SIIRTYVÄT KOHTEET

1 Tohlopinsuonpuisto 1 (itä)
2 Tohlopinsuonpuisto 2 (itä)
3 Lähdeahonpuisto 2
4 Atlaspuisto
5 Sorsapuisto
6 Hupakanojanpuisto
7 Tuomaanlähteenpuisto
8 Kalle Päätalon puisto
9 Muulanpuisto
10 Selkämäki 2 (pohjoinen)
11 Selkämäki 1 (etelä
12 Iso-Eeron kaista
13 Langintorpanpuisto
14 Huhmarinvuorenpuisto
15 Alasjärvenpuisto 1
16 Riihipellonpuisto
17 Vehnämyllynpuisto
19 Laivasillanvainio
20 Käälahdenkaista
20 Purovainiopuisto 1
21 Linnainmaanpuisto
22 Alpentorpan suojaviheralue

LIITE 2 B-HOITOLUOKASTA POIS JÄÄVÄT KOHTEET

B-luokasta pois jäävät kohteet								
Tunnus	Viheralueen nimi	Vanha luokka	Uusi luokka	Ylläpito	Perustelut	Pinta-ala	Urakka-alue	Sijainti
1491-001	Hupakanojanpuisto	B2	A2	Käyttöviheralue	Hoitoa tehostettu, hoitotapa vakiintunut	755	Hervanta	Ahvenisjärventie - ruskontie
1791-010	Tuomaanlähteenpuisto	B3	C1	Kehitetään lähimetsäksi, taimikon harvennus tarvittaessa	Metsittyminen	8089	Hervanta	Hervannan valtaväylä
2085-008	Atlaspuisto	B2	A2 ja a3	Osa käyttöviheraluetta, osa käyttö- ja suojaviheraluetta	Luokitus ei vastaa suunnitelmaa	2650	Keskusta	Pyynikintie - pyhäranta - joselininniemi
2188-044	Sorsapuisto	B2	A3	Osa käyttöviheraluetta	Hoitoa tehostettu, hoitotapa vakiintunut	2313	Keskusta	Salhojankatu - yliopistonkatu
1892-014	Kalle päätalon puisto	B2	A3 ja c3	Osa käyttö- ja suojaviheralueena, osa suojametsänä	Puustoisuus, toimii suojaviheralueena	5168	Kissanmaa	Vasaratie
1992-021	Vehnämyllynpuisto	B2	C1	Kehitetään koko puisto lähimetsäksi	Metsittyminen	1190	Kissanmaa	Vehnämyllynkatu
2091-005	Riihipellonpuisto*	B2	C1	Toistaiseksi lähimetsänä	Metsittyminen	1166	Kissanmaa	Riihipellonkatu - sammon valtatie
2192-009	Huhmarinvuorenpuisto*	B2	C2	Toistaiseksi ulkoilumetsänä	Metsittyminen	4494	Kissanmaa	Tornimäenkatu - huhmarinkatu
2192-013	Alasjärvenpuisto 1	B2	C3	Suojametsä	Rantametsävyöhyke	993	Kissanmaa	Teiskontie
1792-015	Muulanpuisto	B2	A3	Käyttö- ja suojaviheralueena	Hoitoa tehostettu, hoitotapa vakiintunut	309	Leinola	Finninmäenkatu - yrttikatu
1793-001	Selkämäki 1 (etelä)*	B2	C1	Toistaiseksi lähimetsänä	Metsittyminen	9863	Leinola	Juvanrinne
1793-001	Selkämäki 2 (pohjoinen)*	B2	C1	Toistaiseksi lähimetsänä	Metsittyminen	18832	Leinola	Juvanrinne
1793-002	Iso-eeron kaista	B2	C1	Lähimetsä	Hoitotavan yhtenäistäminen	1274	Leinola	Juvankatu
2094-010	Linnainmaanpuisto	B2	C1	Lähimetsä, rajauksen tarkistetus	Puustoinen alue	2061	Leinola	Helakallionkatu - koiramäenkatu
1995-014	Alpentorpan suojaviheralue	B2	C3	Suojametsä	Metsittyminen	885	Leinola	Rasulankatu
1695-001	Langintorpanpuisto	B4	C1	Lähimetsä	Metsittyminen	19221	Leinola	Ruskontie - marmorikatu
2380-011	Tohlopinsuonpuisto 1 (itä)	B2	D5	Muu käyttö	Hoitotapa vakiintunut	1725	Lielahti	Ahoniemenkatu - myllypuronkatu
2380-011	Tohlopinsuonpuisto 2 (itä)	B2	C2	Ulkoilumetsä	Metsittyminen	5209	Lielahti	Ahoniemenkatu - myllypuronkatu
2483-009	Lähdeahonpuisto 2 (etelä)	B2	C1	Lähimetsä	Puustoinen alue	603	Lielahti	Vähäniemenkatu - lauttakatu
0072-014	Käälahdenkaista	B3	A3	Käyttö- ja suojaviheralue	Hoitotavan yhtenäistäminen	986	tasanne	Kämmenniemenkatu
2396-009	Laivasillanvainio	B2	A3	Käyttö- ja suojaviheralue	Hoitotavan yhtenäistäminen	3087	tasanne	Tasanteenkatu-tasanteenraitti-näsijärvi
2396-011	Purovainiopuisto 1	B3	A3	Käyttö- ja suojaviheralue	Hoitoa tehostettu, hoitotapa vakiintunut	618	tasanne	Rusthollinkatu - tasanteenraitti
	* Täydennysrakentamisen suunnittelun Ehyt-kohde							

HOIDON LAADUN ARVIOINTI (avoimet viheralueet B1, B2 ja B3)

Kohde ja hoitoluokka:

Arvioija ja arvioinnin päivämäärä:

Numeroarviot asteikolla 5 …1 siten, että 5 = erinomainen, 1 = heikko

Maisemapellot ja niityt	OK	Puutteita
Alue on hoidossa		
Alueen yleisilme		
Kasvuston peittävyys (B1)		
Rikkakasvien torjunta (B1)		
Viljelysuunnitelman		
noudattaminen (B1)		
Vieraslajien torjunta		
Niittotyön laatu		
Niittojätteen poisto		
Viimeistely		
Laidunpaine		
Laidunrakenteet		
Laidunnussuunnitelman		
noudattaminen		
Yleisarvosana:		

Pientareet	OK	Puutteita
Alue on hoidossa		
Vieraslajien torjunta		
Käytävät		
Pintojen kunto ja tasaisuus		
Rikkakasvien poisto		
Kalusteet ja rakenteet		
Penkit		
Roska-astioiden kunto ja siisteys		
Opastaulut		
Muut kalusteet ja rakenteet		
Puhtaanapito		
Roska-astioiden tyhjennys		
Irtoroskien kerääminen		
Yleisarvosana:		
Töhryt (ei vaikuta yleisarvosanaan)		

Puu- ja pensasryhmät	OK	Puutteita
Alueen yleisilme		
Raivaustyön laatu		
Vieraslajien torjunta		
Yleisarvosana:		

Kaikkien rakenneosien keskiarvo:

	Kyllä	Ei
Onko kohde hoitoluokan mukainen?		

Peruskunnostustarve	Kyllä	Ei	Lisähuomiot
Raivaus			
Kuivatus/ojan kaivu			
Rummut			

Arvioitava rakenneosa	Lisähuomiot

Tampereen viheraluejärjestelmä

PÄÄLUOKKA Viheraluetyyppi n:o

YLEISET VIHERALUEET

Keskuspuistoverkosto K

Kaupunkipuistot
Keskustapuistot 1
Erikoispuistot, -kohteet 2
Korttelipuistot 3
Kaupunginosapuistot 4

Luonnonmukaiset lähivirkistysalueet
Aluepuistot 5
Muut lähivirkistysalueet, viherreitit 6

Maiseman ja luonnonhoitoalueet
Rannat, pienvesialueet 7
Harjut, rinteet 8
Maisemapellot, -niityt 9

Urheilu- ja virkistyspalvelujen alueet
Urheilupuistot 10
Urheilukentät ja liikunta-alueet 11
Uimarannat 12
Retkeily- ja ulkoilualueet 13

Suojaviheralueet
Liikenteen suojaviheralueet 14
Muut suojaviheralueet 15
Hulevesien käsittelyalueet 16

MUUT VIHERALUEET

Liikenneviheralueet
Torit, aukiot, kävelykadut 17
Katu- ja tieviheralueet 18
Vesiliikenneviheralueet 19

Erityisalueet
Ryhmäpuutarha-alueet 20
Leirintäalueet 21
Hautausmaat 22
Golfkentät 23
Muut erityisalueet 24

SUOJELUALUEET JA ARVOKKAAT ALUEET

Luonnonsuojelualueet 25
Natura-alueet 26
Muut suojellut alueet 27
Muut arvokkaat alueet 28

MAA- JA METSÄTALOUSALUEET 29

KORTTELIALUEIDEN KASVULLISET OSAT

Julkisten rakennusten pihat 30
Liikelaitosten ja yritysten pihat 31
Yksityiset pihat 32